

**FUTBOL ENDÜSTRİSİNE YÖN VEREN
LİSANSLI FUTBOL MENAJERLERİNİN GÖREV
VE SORUMLULUKLARININ İNCELENMESİ:
TÜRKİYE FUTBOL LİGLERİ ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Serdar ELMAS

Eskişehir 2020

**FUTBOL ENDÜSTRİSİNE YÖN VEREN LİSANSLI FUTBOL
MENAJERLERİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARININ İNCELENMESİ:
TÜRKİYE FUTBOL LİGLERİ ÖRNEĞİ**

Serdar ELMAS

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Spor Yönetimi ve Rekreasyon Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Veli Onur ÇELİK

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Temmuz 2020

ÖZET

FUTBOL ENDÜSTRİSİNE YÖN VEREN LİSANSLI FUTBOL MENAJERLERİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARININ İNCELENMESİ: TÜRKİYE FUTBOL LİGLERİ ÖRNEĞİ

Serdar Elmas

Spor Yönetimi ve Rekreasyon Anabilim Dalı

Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temmuz 2020

Danışman: Doç. Dr. Veli Onur ÇELİK

Profesyonel sporcular saha içinde mesleklerini yerine getirirken, saha dışında kendilerini temsil etmeleri için menajerlerini görevlendirmektedirler. Menajerler sporcuların saha dışı hayatını yönetip yürüterek, sporcuların sadece saha içi performanslarına odaklanmalarını sağlamaktadırlar. Birçok profesyonel sporcu, menajerlerini saha dışı yaşamları için güvenilir danışman olarak görerek; sözleşme temaları, PR ve marka geliştirme, finansal geleceklerini güvence altına alma ve spor sonrası kariyer planı konularında menajerlerden faydalanmaktadırlar. Sporcu hayatında bu kadar önemli bir rol üstlendikleri için menajerlerle sporcular arasında bir güven ilişkisi doğmaktadır. Duyulan güveni kötüye kullanarak; sporcunun atletik yeteneğinin kötüye kullanılması, finansal geleceğinin tehlikeye atılması, öğrenim hayatına zarar verme ve sözleşme şartlarına aykırı hareket etme gibi ihlallerde bulunan menajerlerin yasalarla veya ilgili kurum yetkililerince denetlenmesi gerekmektedir.

Gerçekleştirilen bu tez çalışmasında, sporcuların mesleki ve özel yaşamlarında bu kadar önemli rol oynayan menajerlik kavramının ortaya konması, dünyada ve ülkemizde bu kavramın gelişim sürecinin incelenmesi amaçlanmıştır. Türkiye Futbol Federasyonu'ndan Lisanslı Futbol Menajeri unvanını almış, futbol branşında görev yapan menajerlerin görev sorumluluklarının formal ve informal olarak ortaya konmasının oldukça önemli olduğuna inanılmaktadır. Araştırma katılımcılarıyla derinlemesine görüşmeler yapılmış, elde edilen verilerin tematik kodlama analizi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular temsil, ikna ve memnuniyet, hukuki danışmanlık, PR ve sponsorluk çalışmaları, kişisel yakınlık, genel davranış kuralları temalarını ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Menajer, Spor Menajeri, Futbol Menajeri, Sporcu Temsilcisi, Futbolcu Temsilcisi.

ABSTRACT

INVESTIGATION OF DUTIES AND RESPONSIBILITIES OF LICENSED FOOTBALL AGENT'S DIRECTING THE FOOTBALL INDUSTRY: TURKISH FOOTBALL LEAGUES SAMPLE

Serdar Elmas

Department of Sport Management and Recreation

Sports Management and Recreation Department

Anadolu University, Institute of Social Sciences, July 2020

Consultant: Associate Professor Veli Onur ÇELİK

Professional athletes appoint their managers to represent themselves outside of the field, while performing their profession in the field. Managers ensure that athletes focus only on their on-site performance by managing and conducting the life of the athletes outside of the field. Many professional athletes see their managers as reliable advisors for their outside of the field; they benefit from their managers in terms of contract contacts, PR and brand development, securing their financial future and future plans about their sport career. A relationship of trust emerges between managers and athletes due to their important roles in athlete's life. Managers, who make actions such as abuse of athlete's athletic ability, endangering athlete's financial future, harming athlete's education life and acting against the terms of the contract in violation of the established trust relationship, must be audited by the laws or the relevant institution authorities.

In this thesis study, it is aimed to reveal the concept of management, which plays such an important role in the professional and private lives of athletes, and to evaluate the development process of this concept in the world and in our country. It is believed that it is very important to reveal the duties and responsibilities set forth in the formal and informal of the managers who have received the title of Licensed Football Manager from Football Federation of Turkey. In the research, the interviews were made in detail with the participants, and the thematic coding analysis of the data was carried out. The obtained results revealed the themes of persuasion and satisfaction, legal counseling, PR and sponsorship studies, personal intimacy, general rules of conduct.

Key Words: Manager, Sports Manager, Football Manager, Sport Agent, Football Agent.

ÖNSÖZ

Sporculuk hayatım boyunca; sporun yönetim ve organizasyon alanı hep ilgimi çekmiş olup, çoğu arkadaşım gibi antrenör olmanın aksine; yönetici olmayı hayal ettim. Spor içerisinde görünmeyen faktörlerin en az görünen faktörler kadar etkili olduğuna şahit oldum. Özellikle pazar payı milyonlarla ölçülen sporlarda perde arkasında kalmış olan menajerlerin sporcular için çok önemli yönlendiriciler olduklarını gözlemleme fırsatım oldu. Günümüz konjonktüründe futbolcu hayatlarının merkezinde yer alan menajerlerin yerini görebilmek için futbol menajerlerini araştırma konusu olarak seçtim.

Bu çalışma sırasında konu ve araştırma yönteminin belirlenmesinden çalışmanın tamamlanmasına kadar şahsıma farklı bakış açıları sunan, bilgi, birikim, deneyim ve kişisel yakınlığıyla her zaman destek ve fikir vererek yol gösteren Sayın hocam Doç. Dr. Veli Onur ÇELİK'e teşekkürü borç bilirim. Kendisiyle çalışmaktan onur ve gurur duyduğumu ayrıca belirterek saygılarımı sunarım. Savunma jürimde varlıkları ile beni onurlandıran ve katkıları ile beni destekleyen Sayın Doç. Dr. Ufuk KÜÇÜKCAN ve Sayın Doç. Dr. Kerem Yıldırım ŞİMŞEK'e teşekkürlerimi sunarım.

Hem tez sürecinde, hem de sosyal yaşamımda sabırla, anlayışla, şefkatle ve özveriyle tüm sıkıntılara ve sevinçlere ortak olan değerli eşim Ş. Nihan KARUK ELMAS'a teşekkürlerimi, tez yazım aşamasında dünyaya gelerek moral olan oğlum Serhan ELMAS'a sevgilerimi sunarım.

Tezimin veri toplama aşamasında değerli düşünceleriyle zaman ayırarak katkıda bulunan değerli menajerlerimize teşekkür ederim. Gerekli iletişimi kurmamda sürekli yardımcı olan Sayın Dr. Fuzuli TUĞRUL, Galatasaray SK Eski Futbolcusu Sayın Serdar AKDOĞAN ve Sayın Bülent ORTAKAYA'ya ayrıca teşekkür ederim.

Tez çalışma süreci boyunca kontrol ve değerlendirme aşamalarında yardımlarını esirgemeyen Sayın Dilem ÇAĞLAR, Galatasaray SK Divan Kurulu Üyesi Sayın Reşit Ömer KÜKNER, Galatasaray Lisesi Öğretmenlerinden Sayın Bülent BİLGE'ye teşekkürü bir borç bilirim.

...../20.....

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmamın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan "bilimsel intihal tespit programı"yla tarandığını ve hiçbir şekilde "intihal içermediğini" beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

(İmza)

(Öğrencinin Adı Soyadı)

.../07/2020

STATEMENT OF COMPLIANCE WITH ETHICAL PRINCIPLES AND RULES

I hereby truthfully declare that this thesis is an original work prepared by me; that I have behaved in accordance with the scientific ethical principles and rules throughout the stages of preparation, data collection, analysis and presentation of my work; that I have cited the sources of all the data and information that could be obtained within the scope of this study, and included these sources in the references section; and that this study has been scanned for plagiarism with “scientific plagiarism detection program” used by Anadolu University, and that “it does not have any plagiarism” whatsoever. I also declare that, if a case contrary to my declaration is detected in my work at any time, I hereby express my consent to all the ethical and legal consequences that are involved.

Serdar ELMAS

İÇİNDEKİLER

Sayfa

FUTBOL ENDÜSTRİSİNE YÖN VEREN LİSANSLI FUTBOL MENAJERLERİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARININ İNCELENMESİ:	
TÜRKİYE FUTBOL LİGLERİ ÖRNEĞİ.....	i
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar DİZİNİ.....	xii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xiii
GÖRSELLER DİZİNİ	xiv
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xv
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Sorunu	3
1.1.1. Araştırmanın alt sorunları	4
1.2. Araştırmanın Önemi.....	4
1.3. Araştırmanın Amacı	5
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.5. Tanımlar	6
2. SPOR ALANINDA MENAJERLİK KAVRAMININ AÇIKLANMASI	6
2.1. Spor Alanı İçerisinde Kullanılan Menajer Kavramları.....	7
2.2. Takım Menajeri	8
2.3. Genel Menajer	10
2.4. Sporcu Menajeri	11
3. MENAJERLİĞİN TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE İNCELENMESİ	14
3.1. Charles Cassius Pyle; Yapımcı Cash & Carry.....	15
3.2. Christy Walsh; Spor Karikatüristi	17
3.3. Profesyonelleşme Adımları	18
3.4. Bob Woolf: Hukukçuların Menajerlik Faaliyetlerine Katılışı	19

3.5. Mark Hume McCormack ve International Management Group (IMG)	21
3.6. Menajerlik Sektörünün Yükselişi	24
3.6.1. Toplu İş Sözleşmeleri.....	24
3.6.2. Rezerv Sistem Kısıtlamaları	26
3.6.3. Jim Hunter Davası ve Peter Seitz Kararı.....	27
3.6.4. Messersmith-McNally Davası ve ABD Yüksek Mahkemesi Kararı	28
3.6.5. Sporcuların finansal planlama ihtiyacı.....	30
3.6.6. Liglerin rekabet içerisine girmesi	31
3.6.7. Gelir çeşitlerinin büyümesi	32
3.7. California Menajerlik Faaliyetleri Düzenlemesi.....	33
3.8. Spor Dernekleri.....	33
3.8.1. Profesyonel Menajerler Derneği	34
3.8.2. Amerikan Kolej Sporları Kurumu	34
3.8.3. ABD Ulusal Futbol Oyuncular Derneği.....	35
3.8.4. ABD Ulusal Basketbol Oyuncuları Derneği.....	35
3.8.5. ABD Beyzbol Oyuncuları Derneği	36
3.8.6. Rekabet Hukuku'nun profesyonel sporlara uygulanışı	36
3.9. ABD Menajer Sorumluluk ve Güven Yasası.....	37
4. FUTBOL MENAJERLİĞİ	38
4.1. Yetenek Kâşifleri ve Gazete Reklamları.....	38
4.1.1. Alıkoyma ve Transfer Kuralı	39
4.1.2. Maksimum Ücret Kuralı.....	40
4.1.3. Yabancı oyuncu kısıtlamaları.....	41
4.2. Transfer Hareketliliği ve Futbolcuların Temsili.....	42
4.2.1. George Eastham Davası; transfer serbestisi	43
4.2.2. Gaetono ve Mantero Davası; Avrupa'da sınırların kaldırılışı	45
4.2.3. Fransa Menajerlik Kanunu	48
4.3. Jean-Marc Bosman Davası ve Resmî Düzenlemelerin Hayata Geçişi	49
4.4. Laurent Piau Davası ve FIFA 2001 Yönetmelik Güncellemeleri	53
4.5. Menajer Tanımı ve FIFA 2008 Menajer Yönetmelik Tadili	57
4.6. Aracılarla Çalışma - FIFA Menajerlik Sistem Reformu 2015	60
5. TÜRKİYE'DE FUTBOL ALANINDA MENAJERLİK	62

5.1. FIFA Lisanslı Menajerlik Dönemi	62
5.1.1. Menajer Harun Arslan.....	62
5.1.2. Menajer Ceylan Çalışkan	62
5.1.3. Menajer Ahmet Bulut.....	63
5.2. FIFA Uyum Süreci ve Futbolcu Temsilcileri Talimatı.....	63
5.3. 2010 Yılında Yapılan Güncellemeler ve Menajerlik Talimatı.....	64
5.4. 2015 Yılı Güncellemeleri ve Değişiklikleri	66
6. TÜRKİYE’DE FUTBOL MENAJERLİĞİNİN HUKUKSAL ALTYAPISI	67
6.1. TFF Lisanslı Futbol Menajerleri’nin Yasal Görev ve Sorumlulukları	68
6.1.1. TFF Lisanslı Futbol Menajerleri’nin yasal görevleri.....	68
6.1.2. TFF Lisanslı Futbol Menajerleri’nin yasal sorumlulukları	69
6.2. TFF Lisanslı Futbol Menajerlerinin Eğitimleri.....	70
6.3. TFF Lisanslı Futbol Menajeri Olabilme Koşulları.....	71
7. YÖNTEM	73
7.1. Araştırma Modeli.....	73
7.2. Evren ve Örneklem.....	73
7.3. Araştırmanın Veri Toplama Tekniği ve Aracı.....	74
7.3.1. Veri Toplama Tekniği	74
7.3.2. Veri Toplama Aracı.....	74
7.4. Verilerin Analizi.....	77
7.5. Araştırmanın Geçerliliği	80
7.6. Araştırmanın Güvenilirliği	83
8. BULGULAR.....	84
8.1. Katılımcılara İlişkin Bilgiler	84
8.2. Derinlemesine Görüşme Soruları	84
9. TARTIŞMA VE SONUÇ	99
10. ÖNERİLER.....	114
10.1. Akademik Çalışmalara Yönelik Öneriler	114
10.2. Menajer ve Saha Çalışanlarına Yönelik Öneriler	114
10.3. Resmi Kurumlar ve Federasyonlara Yönelik Öneriler	115
KAYNAKÇA.....	117
EKLER	135

EK-1. Tez Hazırlama Kontrol Listesi	135
EK-2. Görüşme Formu.....	136
EK-3. Görüşme Soruları	137
EK-4. FIFA Oyuncu Temsilcileri ve Maç Temsilcileri Yönetmeliği - 1995.....	138
EK-5. FIFA Oyuncu Temsilcileri Yönetmeliği - 2001	145
EK-6. FIFA Oyuncu Temsilcileri Yönetmeliği - 2008	157
EK-7. FIFA Aracılarla Çalışma Talimatı - 2015	173
EK-8. TFF Futbolcu Temsilcileri Talimatı - 2003	184
EK-9. TFF Futbolcu Temsilcileri Talimatı - 2010	195
EK-10. TFF Futbol Menajerleri İle Çalışma Talimatı - 2019.....	214
ÖZGEÇMİŞ	

TABLÖLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Sporcu-Menajer İlişisini Etkileyen Faktörler (Mason, 2001).....	33
Tablo 2. Katılımcılarla yapılan görüşmelere ait bilgiler.	76
Tablo 3. Derinlemesine görüşmede katılımcılara sorulan sorular.	76
Tablo 4. Tematik kodlama analizinin aşamaları (Braun ve Clarke, 2006)	78
Tablo 5. Anlam birimleri, yoğunlaştırılmış anlam birimleri ve kodlar.....	78
Tablo 6. Katılımcılarla ait bilgiler.	84
Tablo 7. Avrupa’da futbolcu kazanç sıralaması (European Commission, 2009)	99
Tablo 8. TFF’den Lisanslı Futbol Menajerlerinin Görevleri	100

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. 1997 Ulusal Hokey Ligi menajerlik hizmetleri (Mason, 1999)	3
Şekil 2. Tematik kodlama analizi süreci (Saldana, 2015)	80

GÖRSELLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Görsel 1. Charles C. Pyle. (http-3)	15
Görsel 2. Red Grange ve C.C. Pyle (http-4)	15
Görsel 3. The Galloping Ghost (http-5)	16
Görsel 4. Suzanne Lenglen ve C.C. Pyle (http-6)	16
Görsel 5. Christy Walsh (http-7)	17
Görsel 6. Babe Ruth, Lou Gehrig Barnstorming ve Christy Walsh. (http-8)	18
Görsel 7. Vince Lombardi.(http-9)	18
Görsel 8. Sandy Koufax, Donald Scott Drysdale (http-10)	19
Görsel 9. Bob Woolf (http-11)	20
Görsel 10. Earl Wilson (http-12)	21
Görsel 11. Arnold Palmer ve Mark McCormack (http-13)	22
Görsel 12. Mark McCormack. (http-14)	23
Görsel 13. 1966 MLBPA Marvin Miller Özel Seri. (http-15)	25
Görsel 14. MLBPA Başkanı Miller'in CBA duyurusu 1968. (http-16)	25

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AET	: Avrupa Ekonomik Topluluğu
AİHM	: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
ARPA	: The Association of Representatives of Professional Athletes; Profesyonel Menajerler Derneği
CAS	: Court of Arbitration for Sport; Spor Tahkim Mahkemesi
CBA	: Collective Bargaining Agreement; Toplu İş Sözleşmesi
CJEU	: European Court of Justice; Avrupa Adalet Divanı
FA	: The Football Association; İngiliz Futbol Federasyonu
FFF	: Fédération Française de Football; Fransa Futbol Federasyonu
FIFA	: Fédération Internationale de Football Association; Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği
GM	: General Manager; Genel Menajer
IMG	: International Management Group
MLB	: Major League Baseball; Amerika Ulusal Beyzbol Ligi
MLBPA	: The Major League Baseball Players Association; ABD Majör Lig Beyzbol Oyuncuları Derneği
NBA	: The National Basketball Association; ABD Profesyonel Basketbol Ligi
NBPA	: The National Basketball Players Association; ABD Ulusal Basketbol Oyuncuları Derneği
NCAA	: The National Collegiate Athletic Association; Amerikan Kolej Sporları Kurumu

NFL	: The National Football League; Amerikan Ulusal Futbol Ligi
NFLPA	: The National Football League Players Association; ABD Ulusal Futbol Oyuncuları Derneği
NHL	: The National Hockey League; Ulusal Hokey Ligi
NHLPA	: The National Hockey League Players Association; Profesyonel Hokey Oyuncuları Derneği
PAR	: Players Agents Regulations; Oyuncu Temsilcileri Yönetmeliği
PFA	: Professional Footballers Association; Profesyonel Futbolcular Derneği
PFDK	: Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu
RWWI	: Regulations on Working With Intermediaries; Aracılarla Çalışma Yönetmeliği
SPARTA	: Sports Agent Responsibility And Trust; Menajer Sorumluluk ve Güven Yasası
TFF	: Türkiye Futbol Federasyonu
TPFD	: Türkiye Profesyonel Futbolcular Derneği
UEFA	: Union of European Football Associations; Avrupa Futbol Federasyonları Birliği
URBSFA	: Union Royale Belge des Societes de Football Association; Belçika Kraliyet Futbol Federasyonu
\$	: The United States Dollar; Amerikan Doları
€	: Euro; Avrupa Birliği resmi para birimi
£	: Great Britain Pound; İngiliz Sterlini
CHF	: Confoederatio Helvetica Franc; İsviçre Frangı
BFR	: Belgian Franc; Belçika Frangı
M	: Million; Milyon

1. GİRİŞ

2000’li yılların başından itibaren profesyonel spor ligleri ve kurumları adına artan ve her geçen gün çeşitlenen gelir kaynaklarının ortaya çıktığı gözlenmektedir. Bu kaynakların çeşitliliğindeki artış, sporcu maaşlarında da dünya genelinde önemli oranda yükselişe neden olmaktadır. Sporcu gelirlerindeki bu artış, elde edilen gelirin yönetimi ve sürdürülebilir bir kariyer konularında danışman görevi görecektir yardımcıları ihtiyaç duyulmasına neden olmuştur. Sporcular için ücret kazanım teminatı olmasının yanı sıra, sportif kariyerleri açısından risk arz eden sözleşmeleri yaparken hukuk bilgisi gerektiren profesyonel destek ihtiyacı, bunlardan en önemlisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Çağımızda profesyonel spor örgütleri de, bu yüksek ücretli çalışanları işe alabilmek, anlaşmalar yapabilmek için benzer bir danışmanlığa ve arabuluculuğa ihtiyaç duymaktadırlar. İşte bu arabuluculuğu sağlayan, sporculara, antrenörlere ve spor örgütlerine ihtiyaçları doğrultusunda yardımcı olanların da spor menajerleri olduğu ifade edilmektedir.

Gelişen ekonomik yapıda menajerler, özellikle sporculara transfer görüşmelerinden kariyer planlamasına kadar birçok alanda hizmet vermektedirler. Menajerler, transfer, sözleşme yenileme, imaj ve sponsorluk anlaşmaları gibi işlemleri konularda sporculara hizmet vermektedir. Aynı zamanda, spor paydaşlarına da, ihtiyaç duydukları saha dışı konularda danışmanlık yaptıkları ileri sürülmektedir. Alan yazında global ve yerel anlamda menajerlerin görev ve sorumlulukları yasa ve yönetmelikler ile belirlendiği gözlenmektedir. Ancak spor endüstri içerisinde çok önemli bir role sahip olan menajerlerin yazılı olmayan veya güncel koşullara uyum sağlayan başka bazı görev ve sorumluluklar da üstlendikleri görülmektedir. Temsil, müzakere, hakları takip ve koruma, transfer ve takas işlemleri gibi görevler talimat gereği formal olarak icra edilen görevler olarak ifade edilebilir. İkna, memnuniyet, kariyer planlama, sponsorluk işlemleri, basın ve halkla ilişkiler, bağımlılık ve yasaklı madde konularında profesyonel destek, yatırım, mesleki ve hukuki danışmanlık, antrenman ve kamp desteği gibi görevler ise informal olarak gerçekleştirilmektedir.

FIFA’nın 1994 yılında yayınlamış olduğu ilk talimat ile futbolun temel paydaşları arasına alınan menajerlerin, transfer ve takım yapılanmalarında çok güçlü hale geldiği ileri sürülmektedir. Güçlü sözleşmeler veya transfer öncesi yaratılan taraftar beklentileriyle, kulüp yönetimlerini baskı altına alıp kulüpler üzerinde etkinlik kurdukları iddiaları sıklıkla takımlanmaktadır. Oyuncularının sezon içi pozitif performanslarını koz olarak kullanılarak yeni sözleşme veya hak taleplerinde bulundukları yazılı ve görsel basında yer bulmaktadır.

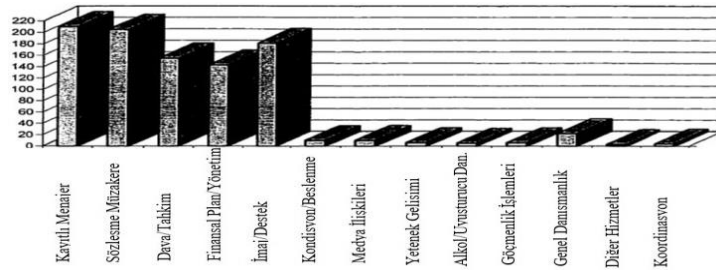
Hatta antrenörlerle yakın ilişkiler kurarak oyuncularını bu takımlara antrenör talebi yaratarak transfer ettikleri ifadelerine sıkça rastlanmaktadır. Kulüpler arası rekabet yaratarak hem oyuncunun piyasa değerini yükselttikleri hem de bu sayede ligde kalacak veya düşecek takımlar ile şampiyonluğa ulaşacak takımları belirleyebilecek etkiye sahip oldukları ifade edilmektedir. Tüm bu iddialarla paralel olarak yaşanan hukuki süreçler ile FIFA'nın talimat güncellemeleri yaptığı ve lisanslı menajer kullanımına vurgu yaptığı görülmektedir. Yürürlüğe konulan 2015 talimatı ile FIFA lisanslandırma ve denetim yetkisini yerel federasyonlara bırakmaktadır. Denetim faaliyetleri için de şeffaflık vurgusu yapılmaktadır. Ancak hem ülkemizde, hem de Dünyada spor menajerlerinin yerine getirdikleri görev ve sorumluluklar hakkında alan yazında paylaşılanlar dışında bir açıklık ve şeffaflık olduğu söylenememektedir. Gerçekleştirilen bu tez çalışmasında, ülkemizde futbol branşında faaliyet gösteren lisanslı futbol menajerlerinin talimat ve yönetmelikle belirlenen formal görevlerinin yanı sıra, hakkında çok da fazla bilgiye sahip olunmayan (formal olmayan) görev ve sorumlulukları ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışmadan elde edilecek bulgular ile spor menajерinin alan yazında yer alan görev ve sorumlulukları ile görevlerini yerine getirirken ortaya koydukları davranışlar arasındaki benzerlik ve farklılıklar incelenmeye çalışılacaktır.

Spor alanında sözleşme müzakereleri ve kişisel temsil hizmeti veren bireyler için; temsilci, sporcu temsilcisi, aracı ve menajer gibi çeşitli unvanlar kullanılmaktadır. Spor Temsilcisi Sorumluluk ve Güven Yasası (Sports Agent Responsibility And Trust; SPARTA) uyarınca ABD Profesyonel liglerinin tamamı için sporcu temsilcisi kavramı kullanılmaktadır. Futbol branşının dünya genelinde organizatör ve kural koyucusu olan Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği (Fédération Internationale de Football Association; FIFA) 2015 yılına kadar oyuncu temsilcisi kavramını kullanmış olup 2015 Aracılarla Çalışma Yönetmeliği (Regulations on Working With Intermediaries; RWWI) ile aracı kelimesini kullanıma almaktadır. Türkiye Futbol Federasyonu (TFF)'nun yayınlamış olduğu Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatı'nda menajerlik unvanı ülkemizde resmî kullanım şekli olarak kabul edilmektedir. Araştırmanın bundan sonraki bölümlerinde dünyada farklı terimlerle açıklanan temsilci, aracı ve menajer kavramlarının karşılığı olarak ilgili talimatımız uyarınca menajer kavramı kullanılacaktır.

1.1. Araştırmanın Sorunu

Menajerler, sporcunun mesleki yaşamının pek çok yönüne müdahil olabilir, ancak menajerlerin asıl sorumluluğunun sporcuya istihdam sağlamak ve sözleşmelerden doğan yükümlülükleri uygun şekilde yerine getirmek olduğu belirtilmektedir. Bu bağlamda menajerin hangi hizmetleri sunabileceği menajerin eğitimi ve uzmanlık deneyimine bağlı olduğu düşünülmektedir (Davis, Mathewson ve Shropshire, 1999). Menajerlerin görevi en basit anlatımla oyuncular ile yöneticiler arasında aracılık yapmak, sözleşme müzakere etmek, kulüpler için oyuncu keşfetmek veya izlenmek, oyuncuların ve yöneticilerin imaj haklarını yönetmek, finansal danışmanlık ve destek hizmetleri sağlamak olarak tanımlanmaktadır (Kelly ve Chatziefstathiou, 2017).

Menajerler her zaman avukat veya hukukçulardan olmamakla birlikte, yürüttükleri faaliyetler değişkenlik göstermektedir. Bazı menajerler yalnızca bir işlevi yerine getirirken, bazıları ise bu işlevlerin birçoğunu gerçekleştirmektedir. Çok çeşitli hizmetleri bir arada sunabilmek, o menajerin eğitim, kabiliyet, çalışma ve bu görevleri yerine getirmek için ayırdığı sürenin miktarı ile yakından ilişkilendirilmektedir. Sporcuna başına harcanan zaman miktarı, aynı zamanda menajerin temsil ettiği sporcunun sayısına ve o zamandaki gereksinimlerine de bağlılık göstermektedir. Menajerler tarafından gerçekleştirilen sekiz temel işlev sporcunun veya antrenörün sözleşmesini müzakere etme ve yönetme, pazarlama, sporcunun veya antrenörün imaj/sponsorluk sözleşmelerini müzakere etme, finansal planlama, kariyer ve kariyer sonrası planlama, ihtilafları çözme/çözümleme, hukuki danışmanlık, kişisel imaj/marka yaratma olarak sıralanmaktadır (Masteralexıs, Barr ve Hums, 2019).

Şekil 1. 1997 Ulusal Hokey Ligi menajerlik hizmetleri (Mason, 1999)

Ruxin ve Uberstine (1993) ise, iyi bir menajerin sporcuna için yapabileceklerini dokuz aşamada sıralamaktadır. Bunlar; sporcunun performansının ederini belirlemek, belirlediği değeri ödemesi için bir kulübü/takımı ikna edebilmek, tazmin/edinim şartlarını sporcunun gereksinimlerine göre şekillendirebilmek, sporcunun sözleşme hakları ile sportif kurallar

gereği vuku bulan haklarını korumak, sporcuya kariyer sonu güvenliği için hem mali hem de mesleki danışmanlık yapmak, serbest statüdeki veya kontratlı sporcuya transfer ve takas için takım bulmak, sporcuya sponsor ve reklam gibi ekstra gelir kalemleri bulmak/ayarlamak, sporcuya davranışları ve basınla olan ilişkileri konularında tavsiyeler vermek, uyuşturucu ve alkol sorunları olan sporcuyu tedavi için tıp uzmanlarına yönlendirmek olarak sıralanabilmektedir. Dünyada yasa ve talimatlarla düzenleme altına alınmış olan menajerlik hizmetleri ile ilgili eş zamanlı olarak akademik çalışmaların da bulunduğu görülmektedir. Ülkemizde ise FIFA ve TFF Talimatlarını açıklayıcı ve destekleyici nitelikte yeterli akademik çalışmanın bulunmadığı ifade edilebilir. Alan yazından görüldüğü üzere yasa ve yönetmeliklere yerel ve global anlamda futbol menajerlerinin yetki ve sorumlulukları ve uymaları gereken kurallar belirlenmiştir. Futbol menajerlerinin transfer süreci içerisinde üstlendikleri sorumluluklar nedeniyle, haklarında çok fazla tartışmanın gerçekleştirildiği gözlenmektedir. Gerçekleştirilen bu tez çalışmasında, sahip oldukları yetki ve sorumluluklar ile spor alanı içerisinde çok önemli birer figüre dönüşen futbol menajerlerinin bilinmeyen görev ve sorumluluklarının ve alan yazında çok da değinilmeyen iş yapış süreçlerinin açıklığa kavuşturulabilmesi amaçlanmaktadır.

1.1.1. Araştırmanın alt sorunları

“Futbol alanında hizmet veren lisanslı menajerlerinin formal ve formal olmayan görev ve sorumlulukları nelerdir?” sorunu ile birlikte bazı alt sorunların da yanıtlarının ortaya konması amaçlanmıştır. Bu alt sorunlar şu şekilde verilmiştir;

- i. Katılımcıların mezun oldukları eğitim kurumları nelerdir?
- ii. Katılımcıların menajerlik öncesi ya da sırasında gerçekleştirdikleri diğer meslekler nelerdir?
- iii. Katılımcıların menajerlik mesleğinde geçirdiği süre ne kadardır?
- iv. Katılımcıların almış oldukları menajerlik eğitimi var mıdır?

1.2. Araştırmanın Önemi

Futbolun eğlence olarak başlayıp profesyonel bir meslek haline geldiği günümüze kadar bazı temel maddi ve beşeri bileşenleri bulunduğu ileri sürülmektedir. Beşeri bileşenlerin başında ise sahada futbol aktivitesini gerçekleştiren futbolcuların geldiği belirtilmektedir. Temel insan kaynağı olan futbolcuların yaşlarının profesyonel sözleşme

imzalamaya müsait olmasından sonra çalışma hayatının ortalama ± 15 yıl civarında olduğu gözlemlenmektedir. Normal bir insanın çalışma hayatı ile kıyaslandığında futbolcuların aktif çalışma süreleri, ülkelerin emeklilik hakkı kazanmak için gerekli yasal çalışma sürelerinin çok altında kalmaktadır. Bu kısıtlı sürede futbolcuların kariyer planlama ve yönetme konularında çok titiz davranmaları gerekmektedir. Performans seviyesi yükselen sporcunun talipleri çoğaldığı gibi sponsorluk olanakları da kendini göstermektedir. Aynı şekilde performans sorunu yaşayan futbolcular için doğru tercihler yapmak aktif futbolculuk ve futbol sonrası kariyerleri için hayati önem taşımaktadır. Alınan kararların bazı futbolcular için büyük sıçramalar yaratırken bazı futbolcular için hayal kırıklığı ile sonlandığı gözlemlenmektedir. Bu tez çalışmasından elde edilecek bulguların, menajer seçme aşamasında olan veya halihazırda menajeri bulunan futbolculara kılavuz olabileceği düşünülmektedir. Benzer şekilde bulguların menajerler ile ilişki halinde olan kulüp yöneticilerine de transfer süreçlerinde yardımcı olabileceği öngörülmektedir. Alan yazında yer alan menajerlerin görev ve sorumluluklarına ilişkin talimatlar ile sahadaki uygulamalar arasındaki benzerlikler ve farklılıkların tespit edilerek yeni çıkarılacak talimatlara kaynak olabilmesi amaçlanmaktadır. Tez çalışmadan elde edilecek bulguların, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından çıkarılması gündemde olan *Spor Kulüpleri ve Federasyonları Yasası*'na menajerlik ile ilgili bölüm eklenmesi için öncülük edebileceği düşünülmektedir. Çalışmadan elde edilecek bulguların özellikle ulusal menajerlik alanında akademik araştırma eksikliklerini gidereceği ve uluslararası alan yazınına katkı verebileceği umulmaktadır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu tez çalışmasında Türkiye'de futbol branşında faaliyet gösteren lisanslı futbolcu menajerlerinin formal ve formal olmayan görev ve sorumluluklarının ortaya konması amaçlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmaya ilişkin sınırlılıklar aşağıda verilmiştir:

- Bu araştırma 2020 yılında TFF resmî internet sitesinde yayımlanmış olan listede isimleri bulunan lisanslı futbol menajerlerinin görev ve sorumlulukları hakkındaki görüşleri ile sınırlı tutulmuştur.

- Bu araştırma Türk Vatandaşı lisanslı futbol menajerleri ile sınırlı tutulmuştur.
- Bu araştırma Türkiye Süper Ligi'nde en az 1 transferde görev almış lisanslı futbol menajerleri ile sınırlı tutulmuştur.
- Bu araştırma avukatlık mesleğine mensup olmayan lisanslı futbol menajerleri ile sınırlı tutulmuştur.

1.5. Tanımlar

Menajer: Spor alanında faaliyet gösteren menajerler

Kulüp: Her türlü sporlarda müsabık olarak faaliyet gösteren takımlar

Antrenör: Bireysel ve takım sporlarında faaliyet gösteren antrenörler

Sporcu: Bireysel ve takım sporlarında faaliyet gösteren müsabık sporcular

Futbolcu: FIFA organizasyonlarında müsabık olan profesyonel ve amatör futbolcular

Yönetici: Profesyonel veya amatör kulüp yöneticileri

2. SPOR ALANINDA MENAJERLİK KAVRAMININ AÇIKLANMASI

Menajer; dilimize İngilizce'den aktarılmış olup *manager* kelimesinden türetilmiştir. Yönetici anlamını taşıyan kelimenin spor alan yazınında farklı görevler için kullanıldığı görülmektedir. Örneğin İngiltere'de takım antrenörleri için kullanılırken, ABD Profesyonel liglerinde idari veya sportif direktörler için kullanılmaktadır. Ülkelere göre yaşanan farklılıkların yasal düzenlemelerden kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Ülkemizde FIFA yönetmelikleri uyarınca hazırlanmış olan çalışma talimatlarında; 2001, 2003 ve 2008 yıllarında temsilci son 2015 talimatında menajer kavramı kullanılmaktadır. Terim seçimi ile ilgili resmi bir açıklama bulunmamakla beraber; ülkemizde genel kullanımının kabul görmüş olması nedeniyle kavram karmaşası yaşanmaması adına menajer kelimesinin tedavüle alındığı tahmin edilmektedir. Aşağıdaki bölümlerde, menajer kavramının dünyadaki kullanımları ile karşılığındaki görev ve sorumlulukları anlatılmaya çalışılacaktır.

2.1. Spor Alanı İçerisinde Kullanılan Menajer Kavramları

Spor menajerleri yelpazesi içinde çok farklı görevleri barındıran farklı meslekleri barındırmaktadır. Alanda genel kabul görmüş 3 menajerlik çeşidinden bahsedilmektedir. Bunlar takım menajeri, genel menajer (GM) ve sporcu menajerleri olarak karşımıza çıkmaktadır. İngilizce sözcük tanımları, anlamları ve telaffuzları için Amerika'da kullanım hacmi en fazla sözlük olan Merriam-Webster Sözlüğü (c-2) menajeri; bir takım ya da sporcuyu yöneten/yönlendiren kişi olarak tanımlamaktadır ([http-1](http://www.merriam-webster.com/dictionary/manager)).

Sportif liderler görevlerini yerine getirirken, kişisel veya profesyonel olarak birçok birey, grup ve kuruluş ile ilişki halindedirler. Menajerlerin içinde bulunduğu kademeler, çalışma ortamlarında karşılaştıkları birçok insanla işbirliği yapmayı gerekli kılmakta veya destek alma zorunluluğu gerektirmektedir (Frost, Lockhart ve Marchall, 1988). Spor menajeri, bir organizatör olup, sportif ve ticari hedeflerle ilgili sonuçları elde etmek için spor organizasyonunu yöneten kişidir (Škorić, 2019). Kullanım farklılıklarına göre federal sekreterler, başkanlar, kulüp sekreterleri, kulüp menajerleri ve saha menajerleri gibi saha dışı görevliler için menajer kavramının kullanıldığı görülmektedir. Benzer şekilde bazı ülke sporlarında hazırlık dönemi antrenörleri, farklı düzeydeki antrenörler, milli takım antrenörleri, ulusal lig takımlarının antrenörleri, kulüp ve dernek antrenörleri, çocuk sporları konusunda uzmanlaşmış antrenörler gibi farklı spor organizasyonlarından görevliler menajer olarak adlandırılmaktadır (Voicu, 1998). Spor, menajer de dahil olmak üzere çok sayıda iş

fırsatı sunmaktadır, çünkü icra edildiği ülkeye bağlı olarak, spor sektöründeki istihdamın yaklaşık %10 oranı yönetimsel işlevler tarafından işgal edilmektedir (Camy vd., 2004).

Kulüp veya takımlar kazanma odaklı kurulduğu için, takım menajeri ve oyuncuların kazanma hırsını paylaştığı varsayılmaktadır. Sanılanın tersine, planlama her zaman müsabaka kazanma üzerinden yapılmamaktadır. Spor kulüp sahiplerinin zihni bazen diğer yatırımcılar gibi çalışmaktadır. Genlerinde bulunan yatırımcı kodları dolayısıyla kulüp sahiplerinin, takım performansının iyileştirilmesinden daha farklı hedefler belirledikleriyle karşılaşmaktadır. Aynı şekilde teknik direktör veya takım menajerlerinin başka bir takımda daha iyi ücretle çalışabilmek için kendi hedeflerini oluşturdukları gözlemlenmektedir. Roberts ve Faull (2013), sadece antrenörlerin değil aynı zamanda takım menajerlerinin seçim ve karar verme süreçlerinde problem çözücü olarak Büyük Britanya Olimpik Kadınlar Hentbol Takımı'nda rollerinin daha da genişletildiğine dikkatleri çekmektedir.

Ajiduah (2001), profesyonellikten uzak, sporun gelişimi hakkında hiç bir şey bilmeyen ve sportif bir görüşe sahip olmayan yöneticilerle iyi sonuçlar alınamayacağını savunmaktadır. Profesyonel spor takımının GM'si olmak, tüm spor dallarında en çok aranan işlerden biri olmaya devam etmektedir. Bir organizasyonu kontrol edebilme ve bir şampiyonaya liderlik etmek çoğu zaman sonsuz saatler, görevler, zorluklar ve iş güvenliği eksikliği olasılığı ile karşı karşıya kalmayı gerektirmektedir (Wong ve Deubert, 2010). Yapılan açıklamalardan anlaşılabileceği üzere spor organizasyonları içerisinde menajer kavramı çok farklı alanlarda, farklı anlam ve görevler için kullanılmaktadır. Sportif faaliyetler içinde genel olarak en yoğun kullanılan 3 tür menajerlik kavramı sırasıyla açıklanmaya çalışılacaktır.

2.2. Takım Menajeri

Takımlarda, takım personeli kendilerini ve diğer üyeleri ortak bir görev için toplanmış işbirlikçiler olarak algılamaktadırlar. Takım becerilerini daha dinamik ve karmaşık ortamlarda geliştirmek amacıyla, takım çalışması üzerine yapılan araştırmalar çok ilgi çekici hale gelmiş olup, dikkatleri üzerine çekmektedir (Mathieu vd., 2008). Araştırmaların takım menajerlerinin görevi hakkında ortak görüşü; takım çalışmalarının ruhunu oluşturmak olarak belirtilmektedir (Sohmen, 2013). Spor kulüp veya takımı, bir organizasyonun tüm özelliklerini taşıyan bir kuruluştur çünkü amaçları, çalışanları, yapıları, faaliyetleri ve kültürleri vardır. Spor kulübü veya kulübe ait takımın hedefi yarışmalar kazanarak başarılı

olmaktır. Takım menajerinin görevi, başarı için takımın performansına katkıda bulunmaktır (Knoppers ve Anthonissen, 2001).

1869 yılında kurulan ve ilk profesyonel beyzbol takımı olan Cincinnati Red Stockings'e Harry Wright, faaliyetleri yürütmek için atanmakta ve beyzbolun ilk modern takım menajeri unvanını kazanmaktadır. Takım menajerliği, günlük işleri yöneten işletme müdürlüğü ile benzerlikler taşımaktadır. Wright, takım yönetimini kendi üzerine alarak saha içi ve saha dışı faaliyetleri yürütmektedir. Antrenmanları yönetip ve denetlemekte, kimin nerede ve ne zaman oynayacağına karar vermekte, moral motivasyonu sağlamakta, oyuncuların yeme, içme ve uyku alışkanlıklarına kadar dikkat etmektedir. Wright'a kulüp direktörlüğü yetkisi verildikten sonra, oyunun her alanında oyuncular üzerinde menajerlik ilkesini benimsediği ifade edilmektedir (Seymour, 1960).

Takım menajeri takım üyesi olarak tanımlanmakta olup üç özel işlevi üzerinde barındırmaktadır. (1) Takım üyelerine tesir edecek eylemlerde bulunmak, (2) takım içi hedef belirleyip, üyeleri hedeflere ulaşmaya motive ederek takım birlikteliği kurmak (3) hedeflere ulaşmak için uygun çalışma süresi oluşturarak faaliyetleri düzenlemek ve takım çalışmalarını yaptırmak şeklinde görüş sunulmaktadır (Perlow, 2014).

Takım menajeri planlayıcı olarak organizasyon hedeflerini (ödül kazanmak) formüle ederek, geniş bir strateji oluşturma sorumluluğunu taşımaktadır. Belirlen amaçlara ulaşmak için planların bir hiyerarşisini (oyuncu transfer etmek, gençlik politikasına odaklanmak) geliştirmekte ve bunları koordine etmektedir. Lider olarak menajer, organizasyonda hiyerarşisi altında bulunan insanları yönlendirmekten ve koordine etmekten sorumludur. Organizatör olarak, saha içi görevler (örneğin Smith, Shearer'ı takip eder) ve saha dışı görevler (örneğin Jones, toplum ilişkilerinden sorumludur) dâhil olmak üzere sorumlular atamaktadır. Kontrolör olarak, kurum hedeflerine ne derecede ulaşıldığını değerlendirmek için denetim yapmaktadır. Bu aynı zamanda planlamanın ne denli başarılı olduğunun sorgulanmasını da içermektedir. Bireylerin kendilerine tahsis edilen rolleri ne denli yerine getirdiğinin saptanmasına (forvetin çok fazla fırsat harcaması, savunmanın çok fazla gol pozisyonu vermesi) ve iyileştirici önlemlerin alınmasına yardımcı olduğu saptanmaktadır (Audas, Dobson ve Goddard, 1997).

Birçok profesyonel futbol kulübü artık finansal konularla ilgilenen karmaşık işletmeler olarak göze çarpmaktadır. İngiltere gibi bazı ülkelerin iç yönetim yapılarında yabancı yatırımcılara satış eğilimi de dâhil olmak üzere kulüplerin sahiplik yapısındaki değişiklikler

sonucu, futbol kulüp menajerlerinin rolü ve görevi özellikle transfer politikası ve oyun tarafı üzerinde evrilmektedir. Kulüplerin ticari tarafa daha fazla vurgu yapması, kulüp menajerleri için farklı sonuçlar doğurmaktadır. Oyuncular da transfer özgürlüğü ve sözleşmeye dayalı pazarlık gücüne daha fazla önem vermektedir. Profesyonel oyunun en üst seviyelerinde, bugünün takım menajerlerinin artık finansal olarak bağımsız bir oyuncu grubuyla uğraş halinde oldukları bilinmektedir (Morrow ve Howieson, 2014).

2.3. Genel Menajer

Genel Menajerler (GM) basketbol operasyonlarında daima ön planda olan, oyuncuların kişisel sorunları, antrenör seçimi, oyuncu alışverişi ve sözleşme konularında son sözü söyleyen kişi olarak bilinmektedir (Wong ve Deubert, 2011). GM; profesyonel spor kulüplerinde operasyon personelinin danışmanlığı doğrultusunda, öncelikli olarak yol haritası oluşturma ve idari çalışan olmasa bile organizasyonel amaçlar doğrultusunda personel niteliği taşıyan oyunculara ilişkin kararlar alma sorumluluğu taşımaktadır (Wong ve Deubert, 2010).

GM stratejik planlama sorumluluğu olarak, çok sayıda ücretli veya gönüllü insan kaynağını, değeri milyarlarla ölçülen yayın sözleşmelerini, bazen ortalama çalışan ücretinin 100 katını kazanan elit sporcuları, antrenörleri; uluslararası spor federasyonları, ulusal spor organizasyonları, devlet kurumları, medya şirketleri, sponsorlar ve sivil toplum kuruluşları gibi geniş çaplı bir iletişim ve etkileşim ortamında yönetmektedir (Hoye ve ark., 2015).

Spor alanında, antrenörler ve sporcuların takıma kazandırılması veya takımdan gönderilmesini kolaylaştırmak, bireysel yetenekler veya performansların kulübün genel hedefleriyle ne ölçüde uyumlu olduğunu denetlemek için GM atanmaktadır (Juravich, Salaga ve Babiak, 2017). Benzer şekilde Rowe ve vd. (2005), teknik direktör bulma ve çalıştırma, personel değerlendirme, sözleşme görüşmeleri, oyuncu alış-satış yönetimi, genç oyuncu keşfi, hazırlık kamp organizasyonu ve takım kadrosunun hangi oyunculardan oluşturulacağını belirlemek gibi görevlerin GM sorumluluğu olduğunu açıklamaktadırlar.

Yüce vd. (2019) yaptıkları araştırmalarında GM'nin görevlerine yönelik karmaşık yapıya vurgu yapmaktadırlar. GM'den beklenen ekip organizasyonu görevinin, belirli yetki ve sorumlulukları bir araya getirdiği ortaya konulmaktadır. Organizasyonlarla bağlantılı olmak koşuluyla, GM'lerin belli yetki ve sorumlulukları farklılık göstermekle birlikte, bazı önemli ortak noktaların bulunduğu işaret edilmektedir. Bu yetki ve sorumluluklar; sezon

planlaması, hazırlık kampları ve planlaması (sezon başı, sezon ortası ve kamp sezonu gibi), altyapı planlaması, turnuva ve diğer organizasyonlar planlaması, transfer süreci yönetimi, oyuncu ücretlerini belirleme (transfer ödemeleri, prim), yönetici ve personel ilişkileri yönetimi, federasyon ve diğer kurumlarla ilişkilerin yönetimi, sözleşme işlemleri (oyuncu, personel vb.), ortaklık anlaşmaları (sponsorlarla yapılan anlaşmalar, spor malzemeleri tedarik anlaşması, forma vb., spor salonu kira sözleşmesi, TV yayın gelir/reklamı anlaşması), genel bütçe süreci ve koordinasyon, pazarlama ve kurumsal ilişkiler, maç günü organizasyonları (bilet vb.), lisans işlemleri, yabancı oyuncu işlemleri (çalışma izni, göçmen yönetimi vb.) olarak sıralanmaktadır.

2.4. Sporcu Menajeri

Tarihsel süreç içerisinde özellikle erken dönemde, sporcuların deneyim sahibi yöneticilerle sözleşme müzakerelerinde kendi kendilerini temsil etmek durumunda kaldıkları görülmektedir. Bu durumun, takımlar ve oyuncular arasında genel anlamda bir pazarlık dengesizliği yaşattığı yapılan araştırmalarda ortaya konulmaktadır (Gould, 1992). Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Profesyonel spor liglerinde maaşların düşük olması, Rezerv Sistemi kısıtlamaları ve transfer hareketliliğinin azlığı nedeniyle sporcuların ilk dönemlerde sporcu menajerlerine ihtiyaç duymadıkları düşünülmektedir. Sporcuların genellikle duygusal hareket edip, kulüp ve sözleşmelerine sadık kalarak yıl bazlı sözleşmeler imzalamayı kabul ettikleri görülmektedir. Ancak çağımızda menajerler, sporculara hem spor kariyeri boyunca hem de kariyer sonrasında, önceki nesillere nazaran daha yüksek gelir seviyesi yakalama olanağı sağlamaktadırlar (Ruxin, 1982). Ruxin (2004), menajer teriminin arkadaş, avukat, öğretmen veya antrenör de dahil olmak üzere çok çeşitli ilişkileri kapsayabileceğine ve eğlence sektöründeki kabiliyetli aracı/menajerlerle benzerliğine vurgu yapmaktadır. Sportif alanda menajerler ile ilgili düzenlemeleri yapan ilk eyalet olan California'da menajer tanımı; sporcuyla herhangi bir takımda veya bireysel sporda temsil eden, temsil ettiği sporcuların profesyonel spor sözleşme görüşmelerini yürüten veya profesyonel sporculara iş arayan kişi olarak yapılmaktadır (Ruxin ve Uberstine, 1993).

Florida eyaletinde kolej takımlarında oynayan öğrenci-sporcuların menajerliği ile ilgili düzenlemeler bulunmaktadır. Menajer, öğrenci-sporcuyla doğrudan veya dolaylı olarak ikna eden ve temsil sözleşmesi ile bünyesine katan veya profesyonel spor kulüplerine öğrenci-sporcuların profesyonel sporcu olarak transferinden ücret veya kazanç sağlamak maksadıyla

kulüplere sporcu temin eden, teklif eden, vaat eden ve girişimlerde bulunan kişi olarak tanımlanmaktadır.¹ ABD spor ligleri ve oyuncu dernekleri, menajerliğin daha detaylı tanımlarına yer vermektedir. Amerikan Kolej Sporları Kurumu (The National Collegiate Athletic Association; NCAA) tüzüğü menajeri; sporcunun becerisini veya şöhretini pazarlamak isteyen herhangi bir kişi olarak kabul etmektedir.² ABD Majör Lig Beyzbol Oyuncular Derneği (Major League Baseball Players Association; MLBPA) çalışma tüzüğü menajerlik ile ilgili bölümünde;

MLBPA tarafından sertifika verilmiş ve Bölüm 3 (A) ve 3 (B) 'de daha detaylı olarak tanımlanmış davranışlarda bulunmaya yetkili olan temsilcidir. Görev ve yetkileri; oyuncu sözleşme ve haklarını müzakere etmek, yönetmek, uygulamak/uygulatmak ve vekâletini taşıdığı sporcuların şartlarını iyileştirmek ve korumaktır.

şeklinde tanımı ve sorumlulukları bulunmaktadır.³

Amerikan Basketbol Ligi (National Basketball Association; NBA), menajerlerin gerçekleştirebileceği eylemlerin tanımlamasını yapmaktadır. ABD Ulusal Basketbol Oyuncuları Derneği (The National Basketball Players Association; NBPA) tarafından yayınlanan yönetmeliklere göre, bu eylemler şunları içermektedir;

Kulüplerle yapacakları bireysel sözleşmeleri müzakere etmek ve/veya daha sonra bu sözleşmeleri uygulamak için oyunculara (çaylaklar dahil) öneri, tavsiye, danışmanlık, bilgi veya yardım sağlanmak, bireysel oyuncular adına kulüplerle tazminat müzakerelerinin yürütmek; NBA oyuncularını ve NBPA'yı bireysel sözleşme görüşmelerinde dürüst, yeterli ve uygun şekilde temsil etmek vb. diğer tüm faaliyetler veya davranışlar menajerin sorumluluğu içerisinde bulunmaktadır.⁴

FIFA benzer şekilde yönetmeliğinde menajer tanımına yer vermektedir. FIFA menajeri; ücretli veya ücretsiz olarak, sözleşme imzalamak amacıyla müzakerelerde oyuncuları ve/veya kulüpleri temsil eden veya transfer anlaşması yapmak amacıyla müzakerelerde kulüpleri temsil eden gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlanmaktadır.⁵

Sportif alanda çalışmakta olan menajer ile sanatçı menajerleri arasında bazı yönlerden benzerlikler bulunmaktadır. Her iki menajerlik de müvekkillerinin yeteneklerini en iyi şekilde pazarlayabilecekleri ortamları yaratmaya çalışan kişisel danışmanlar olarak hareket etmektedir. Tıpkı sanatçılar gibi sporcular da kişisel danışmanlıkları için avukat veya

¹The Florida Statutes, 1995 468.452, Madde, 2.

²2019-20 NCAA Division Manual. Madde 12 (3) Use of Agents.

³MLBPA Regulations Governing Player Agents (2018).

⁴NBPA Regulations Governing Player Agents (1991). Madde, 4.

⁵RWWI (2015). Tanımlar.

muhasebe uzmanı kullanabilmektedir. Sanatçılar ile stüdyolar arasında genellikle uzun vadeli taahhütler içeren ilişkiler bulunmazken, takım ile sporcular arasında genellikle süre daha fazla olmakta hatta bazen aile bağları kurulmaktadır. Sonuç olarak menajerin görev skalası; ücret miktarı, sözleşmenin süresi ve ticaret dışı şartlardan oluşan pazarlık üçgeninde daralmaktadır. Sanatçılar gibi sporcuların isim haklarının da pazarlanabildiği görülmektedir. Eğlence menajerliğine nazaran rolü daha sınırlı kalabilmektedir (Ruxin ve Uberstine, 1993).

Menajerlerin asli ve temel görevi kısaca sporculara iş bulmaktır. Sporcu veya sportif personelin bonservisli veya kiralık olarak işe alınması için spor kulüpleri/organizatörleri arasında aracılık/arabuluculuk yapmaktadırlar. Yapılacak anlaşmanın taraflarını bir araya getirmektedirler. Görüşmelerin kontrat ile resmiyete dökülmesi sonucu komisyon almaktadırlar. Sporcular ile kulüpler veya spor organizatörleri arasında bağlantı ağı kurmakta ve danışman olarak hareket etmektedirler. Her iki tarafın da temel ortakları konumunda bulunmaktadır. Gelir çeşitliliğinin artmasıyla, sporcu adına görüntü hakları, sponsorluk, reklam vb. farklı türden sözleşmeler sağlamaktadırlar. Sporunun kazandığı varlıkları yönetmek de dâhil olmak üzere bilgi birikimlerine göre daha geniş bir yelpazede hizmet verdiklerinden söz edilmektedir (European Commission, 2009).

Görüldüğü üzere menajerlik kavramının alan yazında genel kabul gören kullanım çeşitleri, içerik ve işlem bakımından farklılıklar taşımaktadır. Takım menajeri ve GM kadro ve görev açısından farklı pozisyonlar olsa da menajer unvanı kökenine sadık kalınarak yönetim görevinde bulunan bireyler için kullanılmaktadır. Çünkü hem takım menajeri hem de GM mahiyetinde bulunan ekipleri yönetmektedir. Ülkemizde ise aracı/arabulucular için kullanılmaktadır. Kullanımının dilimize yerleşmiş olmasından dolayı aracı yerine menajer teriminin seçildiği hususunda tahmin yürütülmektedir.

3. MENAJERLİĞİN TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE İNCELENMESİ

Bu bölümünde oyuncu veya kulüp adına sözleşme müzakerelerinde aracılık yapmaya hamil bireysel ve kurumsal menajerlik kavramının dünya üzerinde ortaya çıkışı ve spor sektörü içerisinde kendine yer bulma süreci anlatılmaya çalışılacaktır. Sürece katkıda bulunmuş önemli isimlerden bahsedilerek, kronolojik sırayla ilk resmi sözleşmeden bugünün yasal uygulama koşullarına kadar menajerlik anlamında seyretmiş olan süreç hakkında yapılmış alan yazın taramasının detaylı aktarımı amaçlanmaktadır.

1859 yılında, Amerika Ulusal Beyzbol Ligi (Major League Baseball; MLB) oyuncusu Jim Creighton'ın, Excelsior Brooklyn Kulübü'ne katılması karşılığında aldığı 500 \$ ücret nedeniyle Amerika'nın ilk profesyonel sporcusu olduğu iddia edilmektedir. Kısa süreli Brooklyn Niagara macerası sonrası Jim Creighton'ın Excelsiors'a transferi için yapılmış ve kayıtlara geçmiş olan toplu ödeme ile iddia desteklenmektedir (Liff, 2000).

Kısa süre içerisinde diğer spor kulüpleri sporculara daha da büyük ücretler ödemeye devam etmektedir. 1892 yılında Allegheny Athletic Association ile Pittsburgh Athletic Club arasında oynanacak Amerikan Ulusal Futbol Ligi (The National Football League; NFL) maçı için, Yale Üniversitesinden savunmacı William (Pudge) Heffelfinger'e her iki takımın da teklif yaptığı ileri sürülmektedir. Heffelfinger'in, 12 Kasım 1892'de Pittsburgh Athletic Club karşısında Allegheny Athletic Association forması giydiği, bu maçta oynamak için 500 \$ ücret aldığı bu nedenle ilk ücretli NFL oyuncusu olarak tarihe geçmiş olduğundan bahsedilmektedir (http-2). Sporcuların, spordan para kazanmasına ve sözleşmelerle gelirlerini teminat altına almasına rağmen, müzakerelerde herhangi bir yardım almamış oldukları görülmektedir. 1925 yılına gelindiğinde ilk defa bir profesyonel sporcunun transfer sözleşmesini müzakere etmesine yardımcı olmak için menajer kullandığına rastlanmaktadır (Cozzillio vd., 2007).

Araştırmamızın seyri isim isim devam edecek olup kronolojik sıra takip edilmektedir. Menajerlik alan yazınında adı geçen menajerler ve katkı yapmış olan diğer isimler ele alınmaktadır. MLB, NFL, NBA, Ulusal Hokey Ligi (The National Hockey League; NHL) gibi ekonomik değeri yüksek spor dallarında yaşanmış hukuki ve bireysel süreçlerden alıntılar aktarılmaktadır. Dünyada menajerlik alanında yaşanmış olan süreç hakkında bilgilendirme yapılması amaçlanmaktadır.

3.1. Charles Cassius Pyle; Yapımcı Cash & Carry

Sporcular sözleşmeleri ile ilgili konularda menajer olarak avukat veya alanda uzman profesyoneller tercih etmektedirler. Sporun sektörleşmeye başladığı özellikle 1920'li yıllarda menajerler ve menajerlik uygulamaları nadiren görülmektedir. Çağımızın tanımlamasına uyan, modern anlamda ilk menajer 1920 ve 1930'larda dönemin önde gelen sporcularına danışmanlık yapmış olan Charles Cassius Pyle (Cash & Carry) olarak kabul görmektedir (Berry, Gould ve Staudohar, 1986).

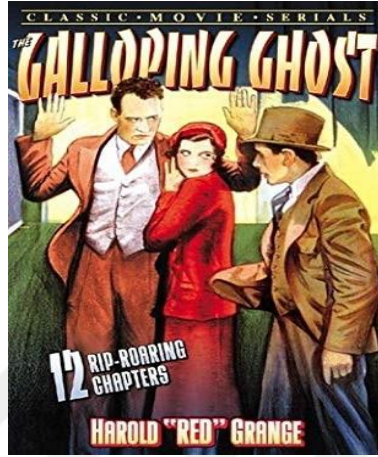
Görsel 1. Charles C. Pyle. (<http-3>)

Yıldız NFL oyuncusu Harold Edward Grange'in 1925 yılında Illinois Kolej takımıyla son maçına çıkmakta ve takımına veda etmektedir. Bu maçtan sonra tiyatro yapımcısı olan Cash & Carry'nin, Grange adına Chicago Bears ile görüşerek maç başı 3000 \$ gelir sağlayacak olan sözleşmeyi müzakere ettiği anlatılmaktadır (Ruxin ve Uberstine, 1993).

Görsel 2. Red Grange ve C.C. Pyle (<http-4>)

Maç başı ücretlere yanı sıra çekilecek olan filmlerden (One Minute To Play, The Galloping Ghost) telif hakları adı altında 300.000 \$ tutarında gelir elde ettiği imaj hakları kullanımı sözleşmesi yapıldığı eklenmektedir. Böylelikle bir spor sözleşmesinde ilk defa menajerin görev aldığı alıntılanmaktadır (Masteralexıs, Barr ve Hums, 2019).

Görsel 3. *The Galloping Ghost* (<http-5>)

Pyle'in 1926 yılında ABD turu düzenleyerek Fransız Tenisçi Suzanne Lenglen'in yıldızını parlattığına parantez açılmaktadır. Lenglen ile yapmış olduğu 50.000 \$ içerikli teminat o dönemde şaşırtıcı olmakla birlikte, sonucun tura katılan herkes için çok karlı ve memnuniyet verici olduğuna yer verilmektedir (Menke, 1977).

Görsel 4. *Suzanne Lenglen ve C.C. Pyle* (<http-6>)

Yapmış olduğu bu girişimlerle Charles C. Pyle'in sporcuları hayatlarının her döneminde temsil edip, yöneten bir meslek dalı icat ettiği varsayılmaktadır. Dönem itibarıyla

menajer unvanı devrim niteliğinde olsa da profesyonel sporları gözle görülür derecede etkilemesinin on yıllar aldığına dikkat çekilmektedir (Reisler, 2008).

3.2. Christy Walsh; Spor Karikatüristi

New York Yankee’li yıldız MLB oyuncusu George Herman Ruth’un 1929 yılında spor karikatüristi ve yazarı olan Christy Walsh’tan finansal danışmanlık hizmeti aldığı bilgisine ulaşılmaktadır. Büyük Buhran döneminde Ruth’a gelir yönetimi konusunda yönlendirmelerde bulunan Walsh, menajerlik öncüleri olarak kabul görenler listesinde adı geçmektedir (Neff, 1987).

Görsel 5. Christy Walsh (http-7).

Walsh’un çağımız menajerlerinin kimliğine henüz o yıllarda büründüğü; sözleşme temalarında bulunma veya ücret arabuluculuğu yapmanın ötesine geçmiş olduğuna dikkat çekilmektedir. Ruth’un adeta yaşam koçluğuna soyunduğu, seyirciye verilecek izlenime kadar kendisinin karar verdiği düşünülmektedir. Finansmanını, harcamalarını hatta alışkanlıklarını kontrol altına almış olabileceği ifade edilmektedir. Sakatlık veya emeklilik dönemini düşünerek sigorta poliçeleri ile birikim ödemeleri şeklinde yatırım kanallarını kullandığı anlatılmaktadır. Bu süre zarfında yaptıklarıyla Walsh’dan, Ruth’un hem yakın dostu hem de kariyer planlamasında tavsiyeler aldığı kişisel danışmanı şeklinde bahsedilmektedir. Beyzbola atıcı olarak başlayan Ruth’un oyun yapısı, fiziki görünüşü itibarıyla vurucu profiline daha uygun olduğu fark edilmekte, bu görev değişikliği birçok rekoru beraberinde getirmektedir. Yapılan bölge değişikliğinin Christy Walsh’tan gelen tavsiye sonucu olduğuna inanılmaktadır. Tavsiyeleri ve dâhiyane sözleşme ayarlamalarıyla yetenekli Ruth’u bir beyzbol efsanesi haline dönüştürdüğü, formasının açık arttırma ile astronomik rakama satılmasının bunun kanıtı olduğu üzerinde durulmaktadır. Almış olduğu

tüm bu sorumluluklarla beyzbolun ilk resmî menajeri unvanını hak ettiğine inanılmaktadır (Montville, 2007).

Görsel 6. Babe Ruth, Lou Gehrig Barnstorming ve Christy Walsh. (<http-8>).

3.3. Profesyonelleşme Adımları

1964 yılında NFL takımlarından Green Bay Packers oyuncusu, Jim Ringo efsanevi antrenör ve GM Vince Lombardi ile yapacağı toplantıya, sözleşme müzakeresine yardımcı olması için finansal danışmanıyla birlikte katıldığı ifade edilmektedir. Görüşmelerde birkaç dakika süre isteyen Lombardi'nin salondan ayrıldığı, döndüğünde yanlış takımla pazarlık halinde olduklarını, Ringo'yu Philadelphia'ya transfer etmek üzere olduğunu bildirdiği ileri sürülmektedir. Anlatılagelen hikâyenin doğruluğu tartışılmakta olup Lombardi'ye ait transfer görüşmelerinin 5 dakika içerisinde yapılamayacağı ve takım yönetmenin bu kadar basite indirgenemeyeceğine dair açıklamalar bulunmaktadır. Her ne kadar bu açıklamayı yapmış olsa da oyuncuların pazarlıklara menajerle katılmasını engellemek veya menajer ile sporcu arasını açmak ve yüksek talepler gelmesini engellemek maksadıyla Lombardi'nin bu rivayetin yayılmasını teşvik ettiği araştırmalarda kendine yer bulmaktadır (Cronin, 2011).

Görsel 7. Vince Lombardi. (<http-9>)

1966 yılına gelindiğinde Hollywood menajerlerinden Bill Hayes'in, Los Angeles Dodgers atıcıları Sanford Sandy Koufax ve Donald Scott Drysdale'in ünlü ve zorlu sözleşme sürecinin başrolü ve kahramanı olduğu anlatılagelmektedir. Oyuncular 3 yıllık toplam 1 Milyon \$ değerinde bir sözleşme peşinde koşarken Hayes, Donald'ın yıllık 110.000 \$ Sandy'nin ise yıllık 125.000 \$ kazanacağı bir sözleşmeyi kabul ettiği ve oyunculara da kabul ettirdiği aktarılmaktadır. Rakamlar arasındaki fark hayal kırıklığı yaşanmış olabileceğini işaret etse de gerçek aksini ispatlamaktadır. Çünkü yıllık bazda maaşlarında Donald'ın 30.000 \$, Sandy'nin 40.000 \$ zam elde ettikleri görülmektedir. Bu artışın o güne kadar MLB tarihinin gördüğü en büyük yükseliş olduğu ve diğer oyuncuları da cesaretlendirdiği detayı vurgulanmaktadır. Koufax-Drysdale görüşmelerinin oyuncuların müzakereleri tek başlarına yapmaktan vazgeçiren adım olduğuna ve geleneksel tek sezonluk sözleşmelerin yerini birden fazla yıllık sözleşmelere bırakmaya başladığına dikkat çekilmektedir (Bavasi, 1967).

Görsel 8. Sandy Koufax, Donald Scott Drysdale (<http-10>)

Bu başarı öykülerine rağmen, menajerlerin paydaş değil istisna olarak görüldüğü düşünülmektedir. Yıldız sporcuların bile sözleşme müzakerelerinde kendisini temsil edip haklarını koruyacak birini araya soktuğunda dışlanmış ve tehdit edilmiş olduğu ifade edilmektedir (Barry, Skinner ve Engelberg 2016). 1960'ların sonlarına kadar sadece sayılı takım sporları yapan oyuncuların menajer kullanmış oldukları gözlenmektedir. Menajerlerin temsilden daha çok danışmanlık görevi üstlenmiş oldukları değerlendirilmektedir.

3.4. Bob Woolf: Hukukçuların Menajerlik Faaliyetlerine Katılımı

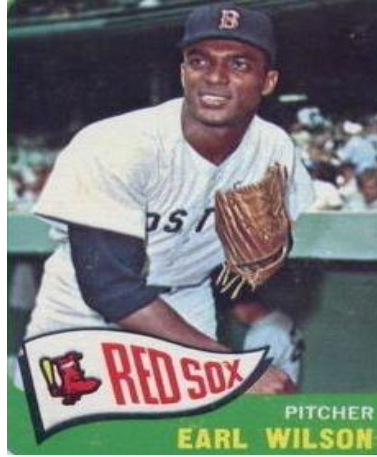
15 Şubat 1928 Maine, Portland doğumlu, Boston Koleji eğitilmiş, Boston Üniversitesi Hukuk Fakültesi 1952 mezunu olduğu kayıtları bulunmaktadır. Hukuk fakültesi müteakibi Bob Woolf ABD Ordusunda savcılık yapmaktadır. 1964 yılında MLB takımlarından Boston Red Sox ile oyuncu Earl Wilson anlaşmazlığı Bob Woolf'a spor kapılarını açtığı ve önüne

keşfedilmeyi bekleyen bir hazine çıkardığı belirtilmektedir. Wilson'un, sözleşme görüşmeleri ve sosyal yaşantısında Woolf'a kendisini temsil etmesini teklif ettiği iddia edilmektedir. 1966 yılına gelindiğinde Bob Woolf'un, Wilson ile Detroit Tigers arasında yapılan sözleşmede vekillik üstlendiği ve müzakere süreci de dâhil olmak üzere transfer işleminde bir sporcunun profesyonel hukukçu tarafından temsil edildiği ilk sözleşme olarak tarihe geçtiği bilgisine ulaşılmaktadır. Müzakere gücü önce Red Sox oyuncuları, sonra Carl Yastrzemski, Luis Tiant ve Jim Rice gibi yıldızlar da dâhil olmak üzere diğer MLB oyuncuları arasında yayılmaktadır. Kulüpler kanadında Woolf'un diğer sporcuların temsil haklarını alma ihtimalinin endişe uyandırdığı anlatılagelmektedir (King, 1994).

Görsel 9. Bob Woolf (<http-11>)

Aynı şekilde Detroit Tigers ile 1967 yılına ait kontratını müzakere etmeden önce Earl Wilson yine alışlagelmişin hareket edip avukatıyla (Bob Woolf), hedeflerini ve stratejisini içeren yol haritası çizmektedir. GM Jim Campbell'in ofisine tek başına gittiği; görüşme esnasında beklenmedik bir engelle karşılaştığında müsaade isteyerek dışarı çıkıp telefonla evini aradığı, evinde telefona cevap veren kişinin hazır bekleyen avukatı Bob Woolf olduğu aktarılmaktadır. Avukatının, "Tabii ki, Earl ile birlikte görüşmede olmayı tercih ederdim. Ama o zamanlarda bu imkânsız bir olguydu." açıklamasında bulunduğu ifadelerine yer verilmektedir. GM Campbell'in "O günlerde henüz müzakere yapan hiç kimseye sahip değildiniz." şeklinde konuyu özetlediği belirtilmektedir (Ruxin ve Uberstine, 1993).

Görsel 10. Earl Wilson (<http-12>)

Bob Woolf'un modern dönem veya sporun yükselme devri olarak nitelenen döneme geçişte menajerliğin öncüsü olarak kabul gördüğü ve bu liderlik vasfının hemen herkes tarafından onaylandığı aktarılmaktadır. Woolf'un güven kazanma ve kulüplerle doğrudan müzakerede bulunabilme konusundaki sorunları aşmayı başarmış ilk menajer unvanına sahip olduğu da araştırmalarda göze çarpmaktadır (King, 1994). Bob Woolf (1976)'un yeni bir rol üstlendiği, yazdığı ilk kitap olan *Behind Closed Doors* ile sportif menajerliğin doğuşunu biyografik bir anlatımla yazıya döktüğü üzerinde durulmaktadır.

3.5. Mark Hume McCormack ve International Management Group (IMG)

Televizyonun spor alanında kendini hissettirir hale gelmesiyle birlikte uluslararası yıldız sporcu kavramının ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Bu yıldızların özellikle sponsorluk kavramının gelişmesinde oldukça etkili rol aldıkları değerlendirilmektedir. Spor ve sponsor kutuplu bu yeni düzende menajerlerin ellerinin hayli güçlendiği düşünülmektedir. Sporcular ile sporun ekonomik güçlerini elinde bulunduran organizatörler, girişimciler, yatırımcılar, destekçiler, reklamcılar, basın kuruluşları, kamu kurumları vb. arasında menajerler; (1) tarafları bir araya getirip, pazarlık masasına oturtmak, (2) pazarlık aşamasında arabuluculuk yapmak ve uzlaştırmak, (3) anlaşma aşamasında asgari müşterekte mutabakat sağlamak rollerini kazanmaktadırlar. Yapılan sözleşmeler hangi taraf adına daha olumlu olursa olsun daimi kazanan, her zaman aracı konumundaki menajerler olmaktadır. Bu kazanç menajerlik iş kolunda tüzel kişilikler kurulmasına vesile olmaktadır. Mark Hume McCormack'ın kurmuş olduğu International Management Group (IMG) bunlardan bir tanesi olma özelliğini taşımaktadır (McCormack, 1984).

Lisansını golf oynadığı William & Mary Koleji'nde yapmış olan Mark Hume McCormack'ın, Yale Üniversitesi'nde hukuk eğitimi aldığı bilinmektedir. 1957 yılında Arter & Hadden hukuk bürosundaki görevine biyografisinde değinilmektedir. McCormack ve ortağının golf müsabakalarına sporcu sağlamak için profesyonel golfçülerin kayıt olduğu bir aracılık şirketi kurduğuna işaret edilmektedir. McCormack, kendi branşı olarak gördüğü golfün pazarlama potansiyeline çok fazla inandığını ifade etmektedir. Çalışmaları sırasında profesyonel golfçülerin kendisinden yasal tavsiyeler talep etmeye başladıklarını belirtmektedir. Bu oyuncuların en önemli örneğinin Arnold Palmer olduğu görülmektedir (Wilson, 2012). Sandomir (2016)' a göre, 1960 yılında Mark H. McCormack ve Profesyonel Golfçü Arnold Palmer arasında yapılmış olan tarihi menajerlik sözleşmesi ile tam kapsamlı spor menajerliği iş kolu hayata geçirilmektedir.

Benzer şekilde Futterman (2016) konuyla ilgili Palmer'in McCormack ile isteksizce anlaşma yaptığını belirtmektedir. Menajere ihtiyacının olmadığı, hali hazırda eşi Winnie Palmer'in onu temsil ettiği ve tüm haklarının yeterince korunduğu düşüncesi hakim olduğuna değinmektedir. Kolej seviyesinde oynayan Palmer'in, kendisini daha üst seviyelerde oynatacağı ve yüksek miktarda gelir elde edeceği sözü veren McCormack'a tüm pazarlama ve anlaşma haklarını temsil etme ve yatırım mühendisliği yapma yetkisi verdiği görülmektedir. Palmer'in, zamanla katıldığı turlardaki en popüler golfçü olduğu, golfün zirvesine yerleştiği en önemlisi McCormack'ın planını kusursuzca işlettiği vurgusu yapılmaktadır. En büyük golf galerilerinde boy göstermeye başladığı ve Arnie'nin Ordusu olarak bilinen, ılık ılıa kendisini destekleyen taraftar gurubuna sahip olduğu belirtilmektedir. Palmer-McCormack birlikteliğinin, binlerce sayfa yasal sözleşme içeren anlaşmaların imzalanacağı efsanevi bir adım değerini taşıdığı varsayılmaktadır.

Görsel 11. Arnold Palmer ve Mark McCormack ([http-13](http://13))

IMG şirketinin, hızla büyüyerek menajerlik iş kolunun endüstri haline gelmesini sağlamış olduğu ileri sürülmektedir. Marka haline gelen firmanın sporcuların ilk başvuru adresi olduğu, sektörün IMG kurumsal yapısından hayli etkilendiği değerlendirilmektedir. Sözleşme müzakere süreçleri, imaj gelirleri, finansal yönetim ve diğer saha dışı işlemler gibi sporla alakalı alanlarda menajerlerin daha fazla sorumluluk almaya başladıklarına dikkat çekilmektedir. Tüm bu yüklerden kurtulmuş olan sporcuların yalnızca atletik performans geliştirme ve sergilemeye enerji harcadıkları ifade edilmektedir (Fraley ve Harwell, 1989).

Tıpkı Masteralexis, Barr ve Hums (2019), işaret ettiği gibi McCormack'ın getirdiği yeniliklerle çağımız çok yönlü menajerlerine rol model olduğu ifade edilmektedir. Spor endüstrisi içerisinde temsilden etkinliklere, medya geliştirmeden kurumsal danışmanlık hizmetine, lisanslama ve diğer girişimlere kadar yeni iş kolu modelinin kâşifi sayılmaktadır.

McCormack'ın Ulusal Sportif Yönetim unvanıyla sektörde tanınmış şirketi, danışanlar yelpazesine golfçü Gary Player ile çok sayıda NFL oyuncularını ekleyerek müşteri portföyünü genişlettiği görülmektedir. IMG 1960 başlarında, bireysel spor dallarından sporcuları temsil eden şirket olarak tanınmış olsa da, bu dönemde 125 NFL oyuncusu ile çalışıldığı istatistiki verisi paylaşılmaktadır (Wilson, 2012).

Sporun pazarlama yönünü iyi kullanan McCormack'ın süregelenin dışına çıkarak müsabakalardan arda kalan zamanlarda, menajerliğini yaptığı sporcuların iştirak ettiği bir takım etkinlikler organize ettiği gözlenmektedir. İlham konuşmaları içerikli taraftar buluşmaları veya şirkete yüklü miktarda fon sağlayan sponsor firma yetkilileri ile golf karşılaşmaları örnek olarak verilmektedir. Trans World International TV kanalının kurulmasıyla IMG'ye bünyesinde bulunan sporcuları canlı yayınlama ve dünyaya tanıtmaya fırsatı doğduğu ifade edilmektedir. IMG'nin menajerlik sektörüne yeni kavramlar eklediği, eylemleri ile sadece sözleşme ayarlama rutini dışına çıktığı gözlemlenmektedir. Menajerlik sektörünü daha büyük ölçeklere taşıyarak temsil hakları alınan sporcuları diğer sporcuların tek başlarına ulaşamayacakları seviyelere çıkardığı değerlendirilmektedir. (Brewster, 2004).

Görsel 12. Mark McCormack. (<http-14>)

3.6. Menajerlik Sektörünün Yükselişi

Bu bölümde 1960 sonları ile 1970 başlarından itibaren yaşanmış olan resmi ve hukuki süreçler açıklanmaya çalışılacaktır. Sporcu derneklerinin konuya müdahil oluşundan bahsedilecek olup sporcuların bireysel mücadeleyi bırakarak örgütlenmeye başlamaları konularına yer verilecektir.

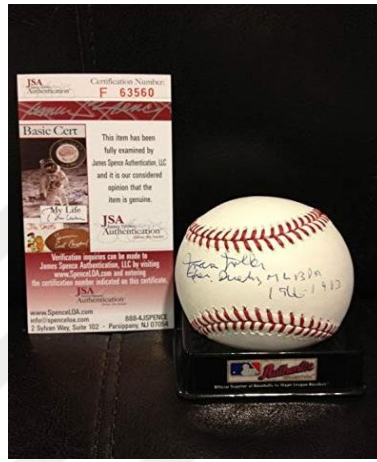
Shropshire ve Davis (2008)'e göre, sporcuların menajerlere olan güven düzeyinde spor endüstrisinin gelişmesi ve yükselmesi ile beraber 1960 sonlarında ve 1970'li yıllarda giderek artış olduğu gözlenmektedir. Benzer şekilde Fehr (1993), gelişmeleri takiben daha organize hareket etmeye başlayan sporcuların menajerlik faaliyetlerine yönelik tutumlarında olumlu yönde ivmelenme olduğuna dikkat çekmektedir. Bu dönemde sporcuların özellikle menajer seçme aşamasında yakın arkadaş veya iş arkadaşlarından yana tercih kullandıkları gözlenmektedir (Weiler ve Roberts, 1998).

Sobel (2002)'e göre menajer ekseninin genişlemesinde; sporcu derneklerinin kurulması, rezerv sistemi kısıtlamalarının kaldırılması, sporcuların finansal danışmanlık ihtiyacı, ulusal liglerin gelişimi ve gelir kalemi sayısındaki artış gibi beş değişkene değinmek gerekmektedir. Benzer şekilde Edmonds (2010)'ın araştırmalarında, McCormack/Palmer ortaklığı bireysel sporlarda mücadele veren sporcular için neler yapılabileceğini göstermiş olsa da, takım sporlarındaki oyuncular için menajer-sporcu ilişkisinin 1970'lerin ortalarında filizlendiği belirtilmektedir. 1 Temmuz 1966 MLBPA başkanlığına seçilmiş Marvin Miller'in, 1968'de beyzbolun ilk toplu iş sözleşmesiyle (Collective Bargaining Agreement; CBA) sonuçlanan girişimlerinin kapsamlı reformlar başlatmış olduğu ileri sürülmektedir.

3.6.1. Toplu İş Sözleşmeleri

1960'ların sonu ile 1970'lerin başlarında, oyuncu derneklerinin takımların karşısında kurumsal bir güç olarak daha organize şekilde yer aldığı görülmektedir. İkinci CBA sürecinde MLBPA'nın, oyuncularla yönetim arasında yapılacak sözleşme görüşmelerinde oyuncuların menajer kullanma hakkına sahip olduğuna dair yazılı garanti aldığı belirtilmektedir (Lowenfish, 1991). MLB Yönetim Konseyi ile yapılan görüşmelerde MLBPA sporcuların bireysel şikâyetleri için tahkime gitme hakkını da elde etmektedir. Tahkim Kurulu, hem oyuncu hem de yönetimin mahkemeden önce işle ilgili çatışmalarının tarafsız bir hâkim tarafından çözüme kavuşturulması amacıyla kurulmaktadır (Miller, 2004).

CBA ile oyuncu dernekleri minimum ücret ve edinim seviyeleri belirlerken; menajerler temsil ettikleri sporcular için belirlenen bu asgari standartlar üzerinde maaş ve kazanç sağlamak için pazarlık etmektedirler. Bu ikili sistem spor ve eğlence sektörüne özgünlük taşımaktadır. Çoğu sektörde, sendikalar tüm iş kolu çalışanlarını temsil etmekle yetkilendirilmektedir. Oyuncu Dernekleri asgari maaş seviyesi ve özel sözleşme şartları gibi çok sayıda bilgi paylaşımının yanı sıra, tahkim aşamalarında da rehberlik ederek menajarlara destek olmaktadır (Stein, 2008).

Görsel 13. 1966 MLBPA Marvin Miller Özel Seri. (<http-15>)

Serbest temsil hakkının kullanıma başlanmasıyla birlikte; menajerlerin oyuncular için daha iyi sözleşme şartları üzerinde pazarlık yaptıkları gözlemlenmektedir. Oyuncu dernekleri, menajerlik firmalarının güçlenmesi için desteklerini devam ettirdiği ve her iki taraf oyuncu haklarını savunduğu için müzakere veya tahkim süreçlerinde işbirliği ve uyum içinde hareket ettikleri izlenimi uyandırılmaktadır. İki kurum arasındaki fark, derneğin tüm oyuncuların toplu hak ve çıkarlarını, menajerlerin ise belirli oyuncuların bireysel hak ve çıkarlarını temsil etmesi şeklinde ayırt edilmektedir. Dernekler ligdeki tüm oyuncular için toplu pazarlık sözleşmesi yürütürken, menajerlerin temsil ettiği oyuncu için standart veya tek tip bir oyuncu sözleşmesi yapmaya yetkili olduğu kaydedilmektedir (Stein, 2008).

Görsel 14. MLBPA Başkanı Miller'in CBA duyurusu 1968. (<http-16>)

3.6.2. Rezerv Sistem Kısıtlamaları

Barry ve vd. (2016)'ne göre 1968 MLB CBA yapıldıktan sonra menajerlerin sözleşmelerin daha belirgin bir parçası olduğu yadsınmamaktadır. Önceki dönemlere nazaran hissedilebilir kullanım artışı olsa da bu kısacık zaman zarfında, rezerv sisteminin gücünü sınama cesareti bulunamamaktadır. Dolayısıyla sporcuların kullandığı menajer sayılarıyla aldıkları verim arasındaki doğru orantı eğrisinin henüz istenilen çizgiye ulaşmadığı düşünülmektedir.

Sportif faaliyetlere olan talebin artması sonrası liglerin ve müsabakaların kalitesini artırmak için yetenekli genç sporcuları kapmak adına NFL, NBA, MLB ve NHL gibi majör tabiri kullanılan liglerin hem birbirleriyle hem de yeni popüler olan spor dallarıyla rekabete girdiği görülmektedir. Majör ligler için rezerv sistemin serbest piyasa ile açık piyasa koşullarını bertaraf etmek için kullandığı tedbirlerin kısıtlayıcı bir anlayış yerleştirdiği tespit edilmektedir. Oyuncu haklarını spor kulüpleri kendi inisiyatifinde değerlendirip ve maaş giderlerini kontrol altında tutabilmektedirler. 1970’li yılların ortalarına kadar, MLB oyuncuları rezerv sistemi tarafından takımlarına sürekli olarak bağlı kalmaktadırlar. Oyuncuları takımları ve liglerinde tutmak üzerine kurulu rezerv sisteminin 1975 yılında Messersmith-McNally tahkim kararı sonucu yıkılarak MLB serbest oyuncu kuralı getirildiği bildirilmektedir.⁶

MLB'nin rezerv sistemini oluşturan ilk spor dalı olup, sözleşmelerde yedek madde ve rezerve listesi bulundurduğu gözlemlenmektedir. Sözleşmeye imza atan sporcu, sezon sonunda takımın tercihiğine göre sonraki sezon yedek maddede yazan şartları kabul ederek aynı takımla sözleşme yenilemektedir. Rezerve listesini ligde yer alan her takım diğer takımlara göndermektedir. Centilmenlik Antlaşması olarak adlandırılan bu kural gereği; takımlara rezerve ettiği oyuncuları listeye yazma hakkı verilmekte ve ligdeki diğer takımlar, başka bir takımın listesinde yer alan herhangi bir oyuncuya sözleşme teklifi götürmemektedir. Bu iki kutuplu sistem sayesinde, oyuncuların takımlarına bağımlı kaldığı ve pazarlık hevesleri kınılarak ücret seviyelerinin düşük tutulabildiği öngörülmektedir. MLB 1973 yılı CBA'sının yeni müzakeresi için oyuncular derneği ve kulüp sahiplerinin mahkeme yolunu tercih ettiği görülmektedir. Verilen hükümlerin Amerikan Ulusal Ligleri için resmi değişimin başlangıcı anlamını taşıdığı kabul edilmektedir.⁷

1974'te tahkime başvuran MLB oyuncusu Jim Hunter'in, Oakland Athletics sahibi Charles O. Finley'in sözleşme hükümlerini ihlal ettiğine dair tahkim tarafından verilen karar

⁶U.S. District Court for the Western District of Missouri. *Kansas City Royals Baseball Corp. v. Major League Baseball Players Ass'n*, 409 F. Supp. 233 (W.D. Mo. 1976).

⁷Basic Agreement between the American League of Professional Baseball Clubs and the National League of Professional Baseball Clubs and Major League Baseball Players Association (1973). Madde (6)-(8).

ile serbest oyuncu statüsü kazanması ile sporcuların resmi haklarını kullanmaya başladığı ifade edilmektedir. Hunter'ın karar neticesinde sözleşmesi elinde olduğu için New York Yankees ile beş yıllık, 3.75 milyon \$ bir sözleşme imzaladığı kaydedilmektedir. 1968 MLB CBA sonucu oluşturulan Tahkim Kurulunun, Hunter tarafından Finley ile yaşadığı sorunu çözmek ve serbest statü kazanmak için kullanıldığı gözlemlenmektedir (Staudohar, 2002).

3.6.3. Jim Hunter Davası ve Peter Seitz Kararı

1974 yılında, Oakland Athletics Beyzbol Takımının atıcısı Jim Hunter ve Oakland'ın sahibi Charles O. Finley arasında bir anlaşmazlık yaşandığı anlaşılmaktadır. Oakland Athletics ve Hunter 50.000 \$ peşin ve kalan 50.000 \$ Hunter'ın belirlediği bir tarihte ödenmek üzere iki yıllık yeni bir sözleşme üzerinde anlaşıldığı görülmektedir. Sözleşmede Hunter'ın kulüpten kendisini doğrudan vergi yükümlülüğüne sokmayacak şekilde ileri tarihli bir ödeme planı talep ettiğine yer verilmektedir. Finley'in ileri tarihli ödeme şeklini başlangıçta onayladığı daha sonra ise ortaya çıkacak olan vergi yükünün şahsına yansıtılacağını fark ettiği düşünülmektedir. 1974 sezonu boyunca Hunter'ın rutin ödemelerini aldığı ifade edilmektedir. Opsiyon maddesiyle üzerinde mutabakat sağlanmış olan ileri tarihli alacakların belirtilen yatırım şirketine ödenmediği iddia edilmektedir. Sezon sona ermesine ve Hunter'ın alacakları için defaten talepte bulunmasına rağmen opsiyonlu ödemelerin yapılmadığı ileri sürülmektedir. Finley'in opsiyon maddesinden kaynaklanacak olan vergi yükü mükellefinin kendisi olmaması gerekliliğini ileri sürdüğü ve doğacak yasal sorunlarla ilgili sorumlu tutulamaması fikrinde ısrarcı olduğu görülmektedir. Hunter, ödemelerini almamasının sözleşme ihlali meydana getirdiğini, bu nedenle kendisine tek taraflı fesih hakkı doğduğunu açıklamaktadır. Yaşananlar sonucu Hunter sözleşmeyi sona erdirerek ve serbest kaldığını ilan etmektedir. Finley ihtilafın sadece yorum kaynaklı ve ödeme şekli ile ilgili olduğu, serbest kalma hakkı içermediği hususunda ısrarcı olmaktadır. Finley'in Hunter'a 50000 \$ alacağını doğrudan ödemeyi teklif ettiği Hunter'ın bu teklifi sözleşme şartlarına aykırı olduğu gerekçesiyle reddettiği iddia edilmektedir. Konu CBA hükümleri kapsamında Hâkim Peter Seitz'e sunulmaktadır. Seitz'in sözleşme hükümlerinde kulübün yükümlülüklerini ortadan kaldıran bir belirsizlik olmadığını belirterek Hunter'ın lehine karar verdiği görülmektedir. Seitz'e göre kulüp sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmemekte ve Hunter'a fesih hakkı tanınması gerekmektedir. Hâkim Finley'in taleplerini, kulübün Hunter'ın taleplerini yerine getirip getirmeyeceğine dair mahkeme kararı alınincaya

kadar reddetmektedir. Seitz ayrıca Hunter'ın serbest statülü sporcu olduğu ve Oakland Athletics ile olan sözleşmesinin sona erdiği hükmüne varmaktadır. Karar neticesinde Hunter kendine gelen teklifleri değerlendirme hakkı kazanmaktadır (Koppett,1974).

Rezerv Sistemin 1880'den 1975'e kadar MLB oyuncu kariyerlerini etkin şekilde kontrol ettiğine genel kanaat sağlanmaktadır. Dernek liderlerinin girişimlerine rağmen kontrolün ele alınamadığı, kulüp sahiplerinin beyzbolun avantajını her defasında kendi çıkarları eksenine döndürmeyi başardığı değerlendirilmektedir. 1960'ların sonları ve 1970'lerin başlarında yaşanan olağanüstü çalkantılı ve baş döndürücü sekiz yıllık dönemin Peter Seitz'in tarihi kararı almasına uygun zemini oluşturduğu öngörülmektedir (Preston, 2014). Hunter'ın serbest statü kazanması MLB oyuncuları için önemli bir eşğin geçilmesi olarak görülmekle beraber, Messersmith-McNally tahkim duruşmasında da hâkim olan Peter Seitz'in 23 Aralık 1975 tarihli serbest statülü oyuncu ve menajer kullanımına ilişkin kararının transfer hareketliliğine kapıları tamamen açmış olduğu kabul görmektedir (Gaines, 2014).

3.6.4. Messersmith-McNally Davası ve ABD Yüksek Mahkemesi Kararı

Oyuncuların MLB Rezerv Sisteminden kurtulmak için arayış içerisinde oldukları bilinmektedir. Sonuca götüren girişim Los Angeles Dodgers takımından Andy Messersmith ve Montreal Expos takımından Dave McNally'dan geldiği görülmektedir. Bu oyuncuların, geleneksel rezerv maddesinin sadece bir yıllık bir seçenek olduğunu ileri sürerek serbest oyuncu statüsü taşıdıklarını iddia ettikleri gözlemlenmektedir. Serbest statü talepleri reddedildiğinde, yasal şikâyetle bulunmuş oldukları kaydedilmektedir.⁸

Ulusal liglerin yöneticileri ve ulusal liglerde yer alan kulüp yöneticilerinin opsiyon madde uyarınca sözleşmenin sona eremeyeceğini, kendilerine seçenek sunulduğunu savundukları görülmektedir. Kulüplerin, oyuncuları her yıl usulüne uygun rezerve ettiği sürece, kuralın sözleşme uzatma hakkı tanımakta olduğunu ileri sürdükleri belirtilmektedir.⁹

Kulüp yönetimlerinin esas hakkındaki şikâyetle itiraz etmekle kalmayıp aynı zamanda konunun tahkim konusu olmadığını da iddia ettikleri eklenmektedir. Bu iddiayı desteklemek için, yönetimlerin 1973 tarihli CBA 15 (XV). maddesine atıfta bulunarak, sözleşmenin

⁸National & American League Professional Baseball Clubs v. Major League Baseball Players Association. Arbitration Proceeding (1976). 66 Labor Arbitration Reports (Lab. Arb. Rep.) 101.

⁹Lemat Corporation, Plaintiff, Cross-Defendant and Appellant V. Richard F. Barry III, Defendant, Cross-Complainant And Appellant. (1969) Civ. 25164,26363,26621.

rezerv sistemi kapsamadığını savundukları görülmektedir. CBA'nın her iki tarafın konumunu engellememesi gerekliliği belirtilmektedir. 15. madde ile yönetimlerin rezerv sisteminin tahkimi konusunda pozisyonunu belirlemekte ve yönetimleri tahkim hakkından mahrum bıraktığı savunulmaktadır. Hâkimin, yönetimlerin 15. madde ile ilgili yorumlarını kabul ettiği takdirde, çelişkili bir karara imza atmış olacağı iddia edilmektedir. Oyuncular tarafının standart oyuncu sözleşmesinin CBA kapsamına dâhil edildiği ve rezerv sistemin CBA hükümlerince çözülmesi gerekliliğini savunduğu gözlemlenmektedir. Kulüp yönetimleri tarafının, CBA'nın rezerv sistemle ilgili olmadığı anlamını çıkardıkları 15. maddeye inandıkları görülmektedir. Hâkim Seitz kararında, rezerv maddesinin yasal olduğu, 1968'den bu yana tarafların aynı fikirde olamadığı ve bu tarihe kadar dokunulmadan varlığını sürdürdüğü belirtilmektedir. Hâkimin dava tarihine kadar, sözleşme hükümlerinin meseleye ilişkin bir tür ateşkesi temsil ettiği kanaatine vardığı gözlemlenmektedir. Oyuncu sözleşmesinin CBA kapsamında olduğu ve oyuncuların bu kapsam gereği bireysel sözleşmeleri sona erdikten sonra serbest statü kazandıkları ifade edildiği için hâkimin uyuşmazlığı çözmekle yetkili olduğuna kanaat ettiği ifade edilmektedir. Hâkimin, Standart Oyuncu Sözleşmesinin bir yıllık süre için yenilenme sağlayan maddesinin üslubunu sözleşme yılının sonunda, sözleşmenin yenilenmesini garanti etmeyen bir değerlendirme maddesi olarak yorumladığı belirtilmektedir. Oyuncunun o yıl sona erdiğinde kendisini kulübe bağlayan sözleşmeden doğan görevleri yerine getiremeyeceğine kanaat getirilmektedir.¹⁰ Böylece tarafların tekrar tekrar müzakere yapmasını gerekli gören çok önemli bir sistem yaratıldığı gözlenmektedir. Yönetimler McNally ve Messersmith'in serbest kalmalarına izin verme veya temyiz yoluna gitme şeklinde iki seçenekli durumla karşı karşıya kalmaktadır. Yönetimler, tahkim kararının başka yargıyı bağlamayacağı, tahkim müessesesinin yargı kadar detaya inmediği, Hâkim Seitz'in CBA yorumu başka bir yargıcı bağlamayacağı fikrini benimsedikleri anlaşılmaktadır ki temyiz seçeneğini tercih ettikleri görülmektedir. Bu seçimi tahkimin iş yeri sahipleri aleyhinde karar verdiği uyuşmazlıklarda; Yüksek Mahkemenin sözleşmeye açık sadakatsizlik ihlali tespit edildiğinde, iş mahkemesinin tahkim kararını tersine çevirmeyeceğini belirtildiği bildiriye rağmen yaptıkları aktarılmaktadır.¹¹

¹⁰66 Lab. Arb. Rep.

¹¹U.S. Supreme Court. *Steelworkers v. Warrior & Gulf Co.* (1960), 363 U.S. 574.

Beklenildiği üzere mahkemenin standartlar ölçüsünde kararı onadığı görülmektedir. Kansas City Royals Baseball Corp. v. MLBPA uyuşmazlığını tahkimin çözme yetkisine sahip olduğu Yüksek Mahkeme kararı açıklanmaktadır.¹² Verilen hüküm yeni sözleşme süreçlerinin doğmasına yol açmış olmaktadır. Uzun vadeli sözleşmeleri bulunanların dışında, kulüplerin 1976 sezonu sonunda sözleşmesi bitecek oyuncularının Seitz kararı ve Kansas City Royals onama hükmü nedeniyle serbest statü kazanma ihtimali ile karşı karşıya kaldıkları belirtilmektedir (Berry ve Gould, 1981).

Yargıya taşınan bu iki olaydan sonra özellikle liglere ait profesyonel sporcu derneklerinin gücü artmakta, sözleşme müzakerelerinde ve özellikle sezon sonlarında kulüp yetkilileriyle yapılacak olan pazarlıklarda tecrübeli ve kanuni bilgisi bulunan menajer ihtiyacı hissedilmeye başlanmaktadır.

3.6.5. Sporcuların finansal planlama ihtiyacı

Gelir muhasebesi ve lüks tüketim vergisi gibi karmaşık içeriklerle dolu sistemlerin söz konusu olduğu alanda finansal planlama ihtiyacının önem arz ettiği anlaşılmaktadır. Çoğu sporcunun CBA'nın belirlediği bireysel sporcu sözleşmelerinde bulunan maddeleri hiç görmemiş veya incelememiş olup hak ve yükümlülüklerini çoğu zaman bilmedikleri kabul görmektedir. Uzman yardımı olmadan, sporcuların önerilen sözleşme şartlarını çoğunlukla anlamadığı için ciddi dezavantajlar yaşadıkları değerlendirilmektedir. Ek olarak mücadele edeceği federasyonun kural ve uygulama esasları hakkında yetersiz kalabildikleri hatta bu nedenle cezalar aldıkları gözlemlenmektedir.

Sporcuların kazançları arttıkça, vergi planlaması, finansal planlama ve her türlü ticari danışmanlıkların sporcuların ekonomik refahı için hayati hale geldiği değerlendirilmektedir. Menajerlerin sporcuların artan gelir, vergi indirimleri ve kariyer sonrası gelir planlama adına daha kazançlı sözleşmeler yapmalarına yardımcı oldukları düşünülmektedir. Spor kulüplerinin sözleşme müzakere etme konusunda oldukça deneyimli personelleri bulunmakla beraber, sporcuların hayatlarını değiştirebilecek sözleşmeler için bazen tek bir fırsat yakaladıkları ve bu fırsatı tek başlarına müzakere ettikleri görülmektedir. Bu nedenle saha içindeki başarılarını gelire dönüştürebilmek için deneyimli menajerlerle çalışma gerekliliği kendini göstermektedir (Shropshire, 1992).

¹²U.S. Court of Appeals for the Eighth Circuit. John Mackey Et Al., Appellees, V. National Football League Et Al., Appellants, 543 F.2d 606.

Menajerler sporcuların dikkatlerini icra ettikleri spora odaklarken maksimum performans sergilemelerine yönelik saha dışından gelebilecek ve performans kaybı yaratabilecek sorunlara karşı kalkan görevi görmektedirler. Menajerler vergi ve sigorta formları, fatura ödeme, seyahat düzenleme, medya ve profesyonel sporcu olmanın verdiği duygusal baskı gibi dikkat dağıtıcı etmenlerden korumak için sporcularının etraflarında bariyer kurmaktadır (Schwarz, 1996).

Grossman (2002), sporcunun uzun vadeli finansal refahı için, mevcut gelirinin daha uzun vadeli finansal kaynaklara dönüştürülmesi gerekliliğine dikkat çekmektedir. Henüz kariyerinin başında olan bir sporcunun kazancının, diğer endüstrilerdeki akranlarının kazancından çok daha yüksek bir oranda olduğu gerçekliğine vurgu yapılmaktadır. Bir sporcunun yapacağı sözleşmeyle bir gecede yoksulluktan servet sahibi zengine dönüşebildiğine dikkat çekilmektedir. Genç yaşların beraberinde getirdiği bilgi ve tecrübe eksikliğinin kontrolsüz harcama ve geleceğe yönelik tasarruf tedbirlerinden yoksun hayat sürme ihtimali yarattığına işaret edilmektedir. Grossman (2002), sporcunun finansal ekibinin muhasebeci veya vergi danışmanı, ticari avukat, bankacı, yatırım danışmanı, sigorta uzmanı ve gayrimenkul avukatından oluşması gerektiğini ileri sürmektedir.

3.6.6. Liglerin rekabet içerisine girmesi

Sobel (2002)'e göre 1960'larda başlayan 1970'lerde devam eden ve 1980'lerde de hayli artan Amerikan Ulusal Liglerinin ekonomik büyümesi menajerlik sektörünün gelişme hızını daha da ileri götürmektedir. Potansiyelli sporculara kendi liglerini tercih ettirebilmek için daha yüksek olanaklar sunulduğu ve bu tekliflerle sözleşme müzakereleri sırasında asgari standartların yukarılara çekildiği düşünülmektedir. Oyuncuların ligler arasında geçiş yaptıkça gelir çizelgesinin yükseldiği; buna bağlı olarak lig ve kulüplerin bünyelerinde tutmak istedikleri sporcuların ücretlerinde iyileştirmeler yaptığı tespit edilmektedir. Menajerler, heyecan uyandıran takımları kurulan yeni liglere entegre etmek, sporculara sunulan teklifler arasında en verimli olanını seçmek ve sözleşmeleri müzakere etmek safhalarında kritik rol oynamaktadırlar. Spor küresel eğlence ve etkinlik haline gelmiş olduğu için, sporcuların dünya çapında talep gören ve pazarlanabilen ürün niteliği kazandığı kabul edilen gerçeklik halini almaktadır. Liglerin ve kulüplerin faaliyetlerini, potansiyellerini küresel ölçekte kavrayabilen, çözümleyebilen ve uluslararası ilişkiler kurabilen menajerler, hem ABD hem de diğer ülkelerde sporun sunduğu fırsatlardan istifade

etmek isteyen sporcular için kritik önem kazanmaktadır. Ligler arası rekabet, oyuncu haklarına getirilen düzenlemeler, transfer kolaylığı ile alternatif kazanç yollarının açılması sporcularda takım hatta lig değiştirme hareketliliği başlattığı gözlemlenmektedir (Roberts, 1992). Profesyonel spor ligleri sayısının artması kulüpler ve kurumlar için risk teşkil ederken sporcular için daha fazla gelir elde edilebilecek doğru seçimin yapılabilmesi için yardım gereksinimi yarattığı düşünülmektedir (Miller, Fielding ve Pitts, 1992).

3.6.7. Gelir çeşitlerinin büyümesi

Sobel (1987)'e göre profesyonel sporların ekranlarda yayınlanıp eğlence ve etkinlik değerinin artmasıyla sporcular için farklı gelir elde etme olanakları doğduğu düşünülmektedir. Spor ile eğlence arasındaki bağ kuvvetlenerek devam etmekte, bu nedenle menajerler oyun sahasından gösteri ve eğlence dünyasına geçişlerde hayati rol oynamaktadır. Kimi sporcular televizyon programlarında sahne alabilirken, kimileri profesyonel olarak müzik yapmaktadırlar.

Martin Blackman'ın, oynadığı televizyon reklamlarından elde ettiği kazançla, sporcuların müsabaka dışı sponsor, fırsat veya imaj adı altında gelir kazanabilmelerine öncülük ettiği örnek olarak verilmektedir (Shropshire, 1992). Medya gelirleri eklenerek fırsat ve imaj kazançlarının büyümesi nedeniyle sporcular için sözleşme müzakerelerinde; alanında uzman menajer tarafından temsil edilme ihtiyacının olmazsa olmaz hal aldığı ifade edilmektedir (Miller, Fielding ve Pitts, 1992).

Bütün pazarlama alanlarında olduğu gibi spor pazarlaması uzmanlarının da sponsor geliri elde etmek için sporcularını markalaştırıp pazarlamaya çalıştığı görülmektedir. Sosyal medya sporcuları markalaştırmakta önemli bir rol oynamakta, iletişim uzmanlığı olan profesyoneller bu konuda hizmet vermektedirler. Eski NFL yıldızları Emmitt Smith ve Jerry Rice, eski NBA yıldızı Clyde Drexler, boksörler Laila Ali ve Evander Holyfield, otomobil yarışçısı Helio Castroneves ve Olimpik sporcular Apolo Anton Ohno, Kristi Yamaguchi, Meryl Davis ve Charlie White gibi ünlü sporcuların Yıldızlarla Dans (Dancing with the Stars) programında sahne aldığı izlenimlenmektedir. Celebrity Apprentice, Scott Hamilton, Jenny Finch, Dennis Rodman gibi eski spor yıldızlarına imkân sunulmakta ve onları tekrar spot ışıkları altına sokarak içlerindeki rekabet ateşine saha yerine sahnede yer verilmiş olduğuna rastlanmaktadır. Shaquille O'Neal'a, ev sahipliği yaptığı Shaq Vs. adlı gösteride

diğer yıldız sporcu ve ünlülere kendi uzmanlıkları ile ilgili meydan okumada bulundurulup, onlarla mücadele ettirildiğine değinilmektedir (Masteralexis, Barr ve Hums, 2019).

Tablo 1. Sporcu-Menajer İlişkisini Etkileyen Faktörler (Mason, 2001)

Tarih/Dönem	Faktör	Sportif Etki	Sonuç
1967-1989	NHLPA İşlemleri	-Oyuncu pazarlık gücü artmıştır	-Daha fazla gelir imkânı
1972-1979	Dünya Hokey Birliği İşlemleri	-Rezerv Kuralı Kaldırılmıştır -Pazarlık gücü=ücret artışı	-Daha fazla temsil ihtiyacı -Menajerlere artan fırsat -Menajer akını
Süreç Devam Etmekte	Çevresel Etkiler	-Sporcular için daha fazla iş -Maaşlar için daha fazla gelir	Daha fazla menajer sporcu ilişkisi
Süreç Devam Etmekte	Piyasadaki Temsil Yarışması	-Menajer Sayısında Artış	-Menajer komisyon düşüşü -Temsil fırsatlarında düşüş
1989-1990	Maaşların Açıklanması	-Maaş artışı -Sporcular için bilgi artışı	-Sporcu/menajer gelir artışı -Temsil gelirlerinde düşüş
1989-1996	NHLPA Öncülüğü	-Oyuncu pazarlık güç artışı -İş mücadelesi artışı	-Menajer ve sporcu gelir artışı

3.7. California Menajerlik Faaliyetleri Düzenlemesi

Menajerlik konusuyla ilgili yasal düzenleme gerekliliklerini kabullenmiş olan California Eyaleti'nin, 1981 yılında Spor Menajerlik Faaliyetleri başlıklı menajerliğin ilk yasal düzenlemesini hayata geçirdiği görülmektedir. Kanunun kapsamı alanındaki eksikliklerini gidermek ve belirsizliklerini ortadan kaldırmak için 1985 yılında kanun değişikliğine gidildiği değerlendirilmektedir. Değiştirilen yasa uyarınca, tüm profesyonel sportlardaki çaylak (acemi) veya tecrübeli sporcu menajerlerine, sporcu temsil etmek veya sporcu için profesyonel sözleşmeleri müzakere edebilmek için öncelikle California Eyalet Çalışma Komiserliğinden (İş Komiseri) lisans alma zorunluluğu getirildiği açıklanmaktadır. Çalışma Komiserinin başvuranın eğitim, öğretim, deneyim ve karakteristik yapısı nedeniyle lisansın onayına veya reddine karar verebilmekle yetkilendirildiğine değinilmektedir.¹³

3.8. Spor Dernekleri

ABD Profesyonel liglerinde oyuncu dernekleri sporun aktörleri olarak kabul görmektedir. Sporcuların örgütlü hareket etme bilincine ulaştıkları için hak ve sorumlulukları ile ilgili anlaşmazlıklarda ilgili derneklerden yardım aldıkları örneklerle

¹³California Labor Code, Sections (1981). 1500-1547. Chapter 929.

açıklanmaktadır. Kurumsal yapıda olan lig yönetimleri ile yine kurumsal güç olan kulüpler karşısında derneklerin bireysel oyuncular adına kurumsal güç olarak durmaya yetkili oldukları yasalarla desteklenmektedir.

3.8.1. Profesyonel Menajerler Derneği

Tüm sporcu menajerlerin katılımıyla oluşan, kar amacı gütmeyen bir dernek olan Profesyonel Menajerler Derneği'nin (The Association of Representatives of Professional Athletes; ARPA), 1978 yılında profesyonel sporcuların yetkin ve dürüst bir şekilde temsil edilmesini sağlamak amacıyla kurulduğu ifade edilmektedir. ARPA menajerlik mesleği adına kendi düzenlemelerini yapan tek kuruluş özelliği taşımaktadır. ARPA Başkanı Richard Brinkman, bir grup halinde bir cephede birleşerek sektörde organizasyon yapmanın daha efektif olacağını açıklamaktadır. ARPA Etik Kuralları; müşteri temsilde dürüstlük, yetkinlik, itibar, yönetim sorumluluğu ve temsil gizliliği gerektiren beş geniş kanun maddesi içermektedir. Bu kanunlar içerisinde; menajerlik için belirli bir alanda eğitim veya deneyim yoluyla yeterlilik gerekliliği, amatör sporcuların temsil hakları için ödeme yapma yasağı ve yüksek ücret yasağı gibi suiistimallere karşı geniş önlemler bulunmaktadır. Menajerlik mesleğinde yetkinliği artırmak ve etik standartlara ulaşmak için ARPA, üyelerine periyodik seminerler düzenlemektedir.¹⁴

3.8.2. Amerikan Kolej Sporları Kurumu

1970'lerin ortalarında menajer istismarlarının 1000 kadar üyeyi bir araya getirerek NCAA'nın kurulmasına yol açtığı iddia edilmektedir. Amaç; üniversiteler arası sporların birincil derece sorumluluğunu üstelenerek yetenekli ve mali açıdan toy genç sporcuların etik dışı menajerlik faaliyetleri kurbanı olma olasılığını sınırlamak amacıyla düzenlemeler yapmak olduğu belirtilmektedir. NCAA kuralları, yetki alanında olan sporcuların menajerlerden hediye kabul etmelerini veya temsil sözleşmeleri altına girmelerini yasaklamaktadır (Dickerson ve Chapman, 1978).

NCAA tarafından 1984'te kabul edilen gönüllü Oyuncu Menajeri Kayıt Planı, menajerlere NCAA'ya kaydolma gerekliliği önermektedir. Menajer eğer kaydolmayı kabul ederse, eğitim ve mesleki geçmişini NCAA ile paylaşmak zorunda kalmaktadır. NCAA

¹⁴Association Of Representatives Of Professional Athletes (1985). Directory And Code Of Ethics. 1

kapsamında olan bir sporcu temsil edebilmek için sporcu veya sporcunun koçu ile temasa geçmeden önce o kolejdaki atletik direktörü bilgilendirme gerekliliği bulunmaktadır. Kayıt olan menajer adı NCAA kolejlerine sunulan kayıtlı menajerler listesine eklenmektedir. Kayıtlı menajer ismi; (1) sporcu ile bir temsil sözleşmesi imzalayarak öğrenci-sporcunun durumunu tehlikeye sokma, (2) öğrenci-sporcu veya koçundan önce kolej atletik direktörü ile temasa geçilmemesi durumunda listeden çıkartılmaktadır.¹⁵

3.8.3. ABD Ulusal Futbol Oyuncular Derneği

NFL oyuncularının üyesi olduğu ABD Ulusal Futbol Oyuncuları Derneği (The National Football League Players Association; NFLPA)'nin bağlı oyuncularının haklarını korumakla görevli birincil kurum olarak 1983'te kapsamlı menajerlik düzenlemeleri planı başlattığı görülmektedir. Planın kabulünden önce NFLPA, toplu görüşmeler yoluyla NFL oyuncularını için sadece asgari maaş standardı ve bazı temel şartları müzakere etmektedir. 1983 planı ile NFLPA; kurumun kendisi ve NFLPA Menajeri için NFL oyuncularının münferit sözleşmelerini müzakere etme hakkını saklı tutmaktadır. Menajerler saf dışı bırakılmamakta aksine NFLPA tarafından verilen Sözleşme Danışmanlığı sertifikalarını alarak NFLPA Menajeri olma hakkı kazanılmaktadır. Oyuncu sözleşmeleri müzakere edebilen sertifikalı menajer olmak isteyen menajerlerin başvuruları NFLPA tarafından alınmaktadır. Talep edilen eğitim ve meslek geçmişi de dâhil olmak üzere Sözleşme Danışmanı olarak hizmet etmek için iş ve meslek kuruluşlarına üyelik gibi nitelikleri ile ilgili gerekli tüm bilgileri sağlaması şart koşulmaktadır.¹⁶

3.8.4. ABD Ulusal Basketbol Oyuncuları Derneği

NBPA'nın oyuncularının toplu pazarlık haklarını ve diğer çıkarlarını korumak için kurduğu aktarılmaktadır. NBPA, Mart 1986 itibariyle nitelikli menajerler tarafından temsil edilmek amacıyla; NBPA Menajer Yönetimi Düzenlemelerini kabul ettiğini bildirmektedir. Yönetmelik, NBPA üyeleri adına sözleşme görüşmesi yapmak isteyen herhangi bir menajere oyuncu ile müzakerelere başlamadan önce dernek tarafından sertifikasyon verilmesini

¹⁵Manual Of The National Collegiate Athletic Association. 1987-88. art. III, 1(a), (g)(5).

¹⁶National Football League Players Association, NFLPA Regulations (1983). Governing Contract Advisors. 1-8.

gerektirmektedir. NFLPA planına benzer şekilde, NBPA sertifikasyon prosedürü başvuranın geçmişinin ayrıntılı olarak açıklanmasını istemektedir.¹⁷

3.8.5. ABD Beyzbol Oyuncuları Derneği

MLBPA yönetmelikleri; inceleme ve teftişle görevli menajerlerle sınırlı olup oyuncu talebi üzerine görevlendirilmektedir. Menajer yetkilendirme formları ile görevleri başlamaktadır. MLBPA her üyesinin sadece bir menajere sahip olmasına imkân tanımaktadır. Oyunculara çalışmayı düşündükleri herhangi bir menajer ile ilgili şüphelerinin giderilmesi amacıyla o kişilerin geçmişi, dürüstlüğü ve yetkinliği hakkında bilgiler toplanarak rapor ve tavsiyeler verilmektedir.¹⁸ MLBPA tarafından menajerlik düzenlemeleri ile ilgili yeni bir takım değişiklikler yapılarak 1988 beyzbol sezonundan önce yayınlanarak yürürlüğe konulmaktadır.

3.8.6. Rekabet Hukuku'nun profesyonel sporlara uygulanışı

Rekabet Hukuku, ticaret veya alışveriş alanında Sherman Yasası uyarınca zorlayıcı kısıtlamalar barındırmaktadır. Sherman Yasası'nın 1. Bölümünün ticaretle ilgili her türlü sözleşme, kombinasyon veya özel anlaşmayı kısıtladığı iddia edilmektedir. ABD Yüksek Mahkemesinin sadece mantıksız kısıtlamaların yasaklandığı kararlar verdiği öne sürülmektedir. Çoğu zaman ticari kısıtlamalar ürün pazarını ilgilendirmektedir. Spor alanında oyuncu kısıtlamaları için geçerli sayılamamaktadır çünkü tipik olarak işgücü piyasasını ilgilendirmektedir. Mahkemeler spor liglerini benzersiz olarak görmektedirler ve bu nedenle bölüm 1 ile ilgili iddiaları değerlendirirken ya gerekçeli kural ya da neden analizi kuralı uygulamayı spor için daha uygun bulmaktadırlar. Profesyonel spor ligleri, takımların sahada bireysel olarak yarıştığı mecralar özelliğini taşımaktadır. Ligin gelişimi için aynı takımlar ekonomik olarak işbirliği yapan paydaşlar olarak hareket etmeleri nedeniyle benzersiz bir yapılanma oluşturmaktadırlar. Mahkemeler genellikle profesyonel spor liglerinin var olabilmesi ve işleyebilmesi için çeşitli saha içi ve saha dışı düzenlemelerin uygulanması gerekliliğini kabul etmektedirler. Bu nedenlerden dolayı fikir yürütme kuralı profesyonel sporlarla ilgili rekabet hukukunun belirlenmesinde mahkemelerin tercih ettiği

¹⁷National Basketball Players' Association. NBPA Regulations Governing Player Agents (1986), 1.

¹⁸House Select Comm. On Professional Sports, Inquiry Into Professional Sports, Final Report (1977). H.R. Rep. No. 1786, 94th Cong., 2d Sess. Report 71-72.

inceleme biçimi olduğu aktarılmaktadır. Sporla ilgili rekabet hukuku konusunda başlı başına kural yerine akıl yürütme kuralının uygulanmasına ilişkin örnek olarak, NCAA/Oklahoma Üniversitesi davasına işaret edilmektedir. Davanın, NCAA kolej futbol oyunları TV yayın planına karşı açıldığı görülmektedir. Düzenlemenin, yayınlanabilecek üniversiteler arası futbol maçları miktarını sınırladığı ve plana uygun olmadıkça takımların TV haklarının satışına izin vermediği savunulmaktadır. Yüksek Mahkemenin, NCAA eylemlerinin ticaret üzerinde bir kısıtlama oluşturduğu ve üniversiteler lehine düzenlemeler yapılması gerektiğine karar verdiği gözlemlenmektedir. Mahkeme, planın yatay fiyat sabitleme avantajı yaratmasına rağmen, ürünün yerine kullanılabilir olması halinde ticaret üzerindeki yatay sınırlamaların gerekliliğine işaret etmektedir. Ürünün ikame olunamaz veya bulunamaz olması nedeniyle, neden analiz kuralı uygulanarak yatay ticari kısıtlamaların gerekli olup olmadığı değerlendirmesinde bulunmaktadır¹⁹ (Cavezza, 2010; Roberts, 1986).

3.9. ABD Menajer Sorumluluk ve Güven Yasası

ABD hükümeti tarafından 2004 yılında, Menajer Sorumluluk ve Güven Yasası (SPARTA) yürürlüğe konarak menajerlerin yasal düzenlenmelere dâhil olmasına karar verildiği görülmektedir. SPARTA spor menajerlerine müşterilerine karşı hakikate uygun ve dürüst olunması talimatı vermektedir. Potansiyel müşteri adayları okul sporlarında rekabet eden öğrenci-sporculara ise NCAA statülerini kaybetmelerine neden olabilecek riskler hakkında uyarılar vermelerini ve NCAA statüsü devam eden öğrenci-sporculara yönelik maddi değeri olan tüm girişimlerden kaçınmalarını emretmektedir.²⁰

¹⁹NCAA v. Board of Regents, 468 U.S. 85 (1984) National Collegiate Athletic Association v. Board of Regents. Of the University of Oklahoma No. 83-271, Argued March 20, 1984, Decided June 2, 1984, 468 U.S. 85

²⁰15 USC Ch. 104: Sports Agent Responsibility And Trust From Title 15—Commerce And Trade Chapter 104—Sports Agent Responsibility And Trust

4. FUTBOL MENAJERLİĞİ

Araştırmamızın bu bölümünde dünyada futbol alanında menajer kavramının alan yazına girişi ve gelişim süreçleri aktarılmaya çalışılacaktır. Yaşanılan remi ve hukuki gelişmeler hakkında bilgilendirme yapıldıktan sonra FIFA yönetmelikleri ile yapılan uygulamaların ortaya konması amaçlanmaktadır.

4.1. Yetenek Kâşifleri ve Gazete Reklamları

Menajer figürünün, İngiltere'de 19. yüzyılın ikinci yarısında ilk maçların başlangıcından itibaren futbolun paydaşlarından olduğu görülmektedir. Menajerlerin, profesyonelliğin yasallaştırılmasının onuncu yılında ortaya çıktıkları ve profesyonel futbolun doğası gereği değişen iş ilişkileri ortamında kendilerine yer edindikleri düşünülmektedir. Amatör dönemde bilinirlikleri ve rollerinin yeni futbol yeteneklerini keşfetmek için kulüplere deneyim danışmanlığı yapmakla sınırlı kaldığı ortaya konmaktadır. Futboldaki ilk profesyonellik vakası James Lang'ın Sheffield Wednesday Football Club'a 1876 yılında transferi olarak öngörülmektedir. İngiliz Futbol Federasyonu (The Football Association; FA)'nın kuruluşunun profesyonelleşme hızını düşürdüğüne inanılmaktadır. FA'nın kupa maçlarına iştirak eden oyunculara yapmış oldukları masrafların ödenmesi gibi bazı tavizler vererek profesyonellik oluşumunu engellemeye çalıştığı iddia edilmektedir. 1885'te vurgulanan yeni statü ihtiyacı, üstü kapalı profesyonelleşme adımları atmaya hazırlık sinyalleri olarak değerlendirilmektedir. Menajerlerin bu kısıtlayıcı dönemde oyuncu bulma ve işe alma konusunda aktif rol aldıkları söylenmektedir. Verdikleri hizmetin oyunculardan ziyade kulüplere yönelik olduğu görüşü hâkim olmaktadır (Rossi ve Tessari, 2014).

1880'ler boyunca kulüplerin oyuncu bulmak için gazetelere reklam verme gibi çeşitli yöntemler kullandıklarına rastlanmaktadır. Kulüpler kurulan kişisel iletişim ağı aracılığıyla gelecek vaat eden oyuncular hakkında bilgi toplamaktadırlar. Erken dönem yöneticilerin ağırlıklı olarak rastgele öneriler ışığında hiç görmedikleri futbolcularla anlaşmış olabildiği bilgisine ulaşılmaktadır. Bu boşluğu fark eden ilk nesil menajerlerin, henüz transfer ve izleme ağları kurmamış olan profesyonel futbol kulüplerinin organizasyon eksikliğinden yararlanan, küçük ölçekli girişimciler olarak faaliyet gösterdikleri ortaya konmaktadır. En önemli özellikleri oyuncuları değil kulüpleri temsil etmeleri olarak vurgulanmaktadır. Menajerlerin rolü ve sözleşmeli oyuncuları kulüplere nasıl pazarlayacakları yaşadıkları asli

sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Menajerlerin oyuncu kariyerlerini sunulan fırsatlar ışığında yöneterek, kulüplere hizmet etmek için var oldukları görülmektedir (Banks, 2002).

Menajerlerin erken dönemde transfer ve sözleşmelere katılımı çok rastlanır bir durum olmamakla beraber Mart 1891'de Liverpool'dan J.P. Campbell'in, bazı oyuncularını Athletic News gazetesine verdiği reklamlar yoluyla kulüplere pazarlamaya çalışması nedeniyle ilk futbol menajeri olduğu var sayılmaktadır (Söğüt, Pentol-Levy ve Pentol-Levy, 2019).

Benzer şekilde Football Chat dergisinde oyuncu transfer etmek isteyen tüm kulüplere yönelik Londra merkezli menajerlik ilan bulgularına kayıtlarda rastlanmaktadır. Kulüplere yönelik hazırlanmış; detaylı seyahat masrafları ve ücret ölçekleri listelenmektedir. East Ham eski futbolcusu H.J. Sims ve Cardiff'ten C.F. Caswell ve Birmingham Futbolcu Menajerliği dönemin menajerlik faaliyetlerine ilişkin ulaşılan isimlerden olmaktadır (Taylor, 2006).

4.1.1. Alıkoyma ve Transfer Kuralı

Magee (2002), bir çalışmada işçilerle futbolcuların serbest piyasa hareketliliğini karşılaştırmaktadır. Genel iş dünyasında firma değişikliği edinilmiş bir hak olmakla beraber futbol transfer pazarının bilinenden farkı oyuncular başka bir kulübe transfer olacaklarında ayrılacağı kulübe; futbolcu gelişimi için yaptığı masrafların ödenmesi gerekliliğinden bahsetmektedir. Farklı bir takıma transfer olmak isteyen futbolcu kurallar gereği kendi kulübünün onayına ihtiyaç duymaktadır. Alınmak zorunda olunan izin dolayısıyla futbol kulüpleri oyuncu transfer hareketliliği üzerinde kontrolü ellerinde tutmaktadır. 20. yüzyılın ilk yıllarında bu şekilde kontrolü elinde bulunduran kulüpler oyuncu bulma ve transfer etme işlemlerini de kendileri yürütmektedir. Menajerlik hizmet ve faaliyetlerinin sınırlı kaldığı düşünülmektedir. Hatta kulüpler ve oyuncular arasında aracılık yaparak komisyon almaya dayalı bireysel faaliyetlerin, futbol etik kurallarıyla uyuşmadığı gerekçesiyle FA tarafından resmî olarak yasaklandığı göze çarpmaktadır. Yine kulüplerin düzenli olarak art niyetli menajerler konusunda uyarıldığı buna rağmen hizmetlerin kulüplerce talep görmeye devam ettiği bilgisine ulaşılmaktadır. Transfer konusunda önlemler devam alınmaya etmekte, 1890'larda oyuncu transfer etmek isteyen kulüpler için ödemesi gereken bir bedel belirlenmektedir. 1893'te Alıkoyma ve Transfer (Retain and Transfer) Kuralı olarak bilinen bu sistemin devreye girmesiyle futbol kulüplerinin oyuncu hareketliliği üzerinde bütün kontrolü ellerine aldıkları sonucuna varılmaktadır.

Uluslararası futbol transfer sistemi kökenlerinin İngiliz profesyonel futbolunun kökenlerinde yattığı düşünülmektedir. Bir grup amatör İngiliz futbol kulübü tek tip kurallar ve düzenlemeler oluşturmak ve İngiltere'nin ilk profesyonel futbol ligi özelliğini taşıyan ligi yönetmek için arayış içerisine girmektedirler. Çözümü 1863'te FA olarak bilinen kurumu kurarak buldukları ifade edilmektedir. FA tarafından oluşturulan Alıkoyma ve Transfer Kuralı; oyuncunun sözleşme süresi dolduktan sonra, sadece kulüp tarafından kontrol edilebilen bir opsiyon süresinin başlamış olmasını kabul etmektedir. Opsiyon döneminde kulüp oyuncusunu mevcut sözleşmeyle orantılı şekilde bünyesinde tutabilmekte veya transfer listesine koyabilmektedir. Müşteri olan takımlar transfer listesinden oyuncu almak için mevcut kulübün talep ettiği ücreti ödeyerek oyuncuyu kadrolarına katabilmektedirler. Sistemin, küçük bütçeli kulüplerin iyi oyuncularını kaptırmamak ve büyük bütçeli kulüplerle rekabet ettirebilmek temelinde tasarlandığı sonucu çıkarılmaktadır (Katz, 1994).

4.1.2. Maksimum Ücret Kuralı

Kulüp yönetimleri, transfer sisteminin oyuncu hakları ile sözleşme özgürlüğünü ihlal ettiğini kabullenmektedir. Sistemi oyuncu hareketliliğini kontrol etmek ve maddi gücü yüksek kulüplerin oyuncu yetiştiren kulüplerden bedel ödemediği yetenekli oyuncuları almasını önlemek için zorunlu bir düzenleme olarak görmektedirler. FA üyesi kulüp yönetimleri transfer hareketliliğinin yanı sıra oyuncuları da kontrol altında tutabilmek adına, Mayıs 1900 Yıllık Genel Kurulunda ligde oynayan profesyonel futbolcular için Maksimum Ücret Kuralı (Maximum Wage Rule) üzerinde mutabakat sağlamaktadırlar (Arndt, 1998).

Azami ücret politikasına tepki göstermeleri nedeniyle birkaç İngiliz futbolcunun Fransız kulüplerine transfer olduğu tespit edilmektedir. O dönemlerde FA, FIFA üyesi olmadığından yabancı kulüpler adına, herhangi bir oyuncu transferi için herhangi bir transfer ücreti ödeme zorunluluğu bulunmamaktadır. Menajerlerin İngiliz oyuncuları yurtdışına transfer etme politikası olarak çoğunlukla İngiltere sınırları içinde faaliyet gösteren yerel menajerlerle işbirliği yaptıkları bilgisine ulaşılmaktadır. Menajerler bu nedenle pek hoş karşılanmamış olup; kulüp yönetimlerinin menajerlerle yakın münasebetlere girmeye çok istekli olmadıkları sezimlenmektedir (Taylor, 2002).

4.1.3. Yabancı oyuncu kısıtlamaları

Dönem itibarıyla menajerlerin futbolun gelişiminde ve uluslararası transfer piyasasının oluşumunda önemli paydaşlar oldukları düşünülmektedir. Çünkü profesyonel liglerin başlangıcından itibaren tüm yabancı oyuncuların transferleri ilgili ülkenin transfer kısıtlamalarına göre uyarlanarak bitirildiği bilinmektedir. Farklı ülke kurallarına hâkim olan menajerlerin, rollerinin bu ayrıntılarla kuvvetlendiği öngörülmektedir (Taylor, 2006).

Yabancı oyuncu transferine ilişkin kısıtlamaların Avrupa liglerinde farklı şekillerde uygulandığı görülmektedir. 1933'te Alman federasyonu her düzeyde yabancı oyuncu ve menajerleri yasaklarken, İtalya'da sadece oriundi olarak adlandırılan Güney Amerika ikametli ve çifte vatandaşlık hakkı olan yabancı oyuncuların oynamasına izin verildiği kaydedilmektedir. 1931'den beri FA oynama izni için yabancı oyunculara oturum izni elde etmeden önce ülkede en az iki yıl yaşamış olmalarını şart koşturmaktadır. Bu nedenle yabancı futbolcuların sayıları sınırlı kalmış olup, amatör statüsünde oynatılmaktadırlar. Oyuncuları daha fazla kontrol etmek isteyen kulüp yönetimleri zaten uzun süre önce maksimum ücret kuralı üzerinde anlaşmaktadırlar (Irving, 2002).

Birinci Dünya Savaşı sonrasında Fransız futbolunun amatörleşmenin yaygınlaşmasıyla İngiltere futboluyla benzer bir gelişme yaşayarak daha popüler hale geldiği görülmektedir (Gouget ve Primault, 2006). Fransa'da 1932 yılında güçlerini ispat etmek isteyen büyük kulüplerin yoğun yoğun uğraşları sonucu oyuncuların profesyonelleşmeyle tanıştırıldıklarından bahsedilmektedir (Lanfranchi ve Taylor, 2001). İngiltere'nin tersine, Fransız profesyonel liginin kurulumundan sonra, 1932-1939 yılları arasında oyuncuların yaklaşık %30'unun yabancı ağırlıklı olduğu göze çarpmaktadır. Takımların maçlarda beş yabancı oyuncu oynatabilmesi nedeniyle, kulübünden ayrılma ve göç etme niyeti olan oyuncuları izlemek için yurtdışında aracılar kiralandıkları aktarılmaktadır (Taylor, 2006). Genel manada uygulamalardan dönem itibarıyla oyuncuların sözleşme görüşmelerinde veya transfer anlaşmalarında profesyonel olarak tavsiyede bulunacak kimseleri olmadıkları çıkarılmaktadır. Menajerler uluslararası yasal farklılıkları gidermek ve kulüpler adına oyuncu bulmak amacıyla daha çok sektör içinde görülmektedirler (Taylor, 1999).

Haklarının korunduğu uygun çalışma mevzuatı olmayan oyuncuların tamamen bir emtia olarak görüldüğü göze çarpmaktadır. Bazen oyuncuların kendilerini ticaret ürünü gibi hissettiklerinden bahsedilmektedir. Oyuncuların menajer tarafından temsil edilmesi fikri, kulüp yönetimlerinin transferler üzerindeki temel hâkimiyetine tehdit olarak algılandığı

izlenimi uyanmaktadır. 1950’li yılların başlarında, İtalya’da Calciomercato adıyla bilinen resmî futbol transfer pazarının; Milano’daki Gallia Hotel’de kulüp sahipleri, kulüp yöneticileri ve aracılardan katılımıyla yapılan toplantı neticesinde literatürde kendine yer edindiği görülmektedir. Halen İtalya’da temel ve dünyaca ünlü bir futbol terimi olan Calciomercato’nun, o dönemde Palermo Calcio’nun sahibi olan Trabia Prensi Raimondo Lanza tarafından kurulduğu aktarılmaktadır (Sorgi, 2011).

4.2. Transfer Hareketliliği ve Futbolcuların Temsili

Vasco (2012)’e göre futbol transfer pazarlarında yöneticiler ve kulüp direktörleri başrolleri oynamaktadırlar. İngiltere’de kulüp yöneticileri transfer pazarının temel figürüken, Avrupa’nın geri kalanında kulüp direktörlerinin transfer piyasalarında önemli aktörler haline geldiği görülmektedir. Örneğin, İtalya ve İspanya’da Giuseppe Viani, Italo Allodi, Romeo Anconetani, Pablo Hernandez Coronado ve Luis Culina gibi bazı direktörler, transfer ağırları ile oyuncu özellikleri ve tutumları hakkındaki eşsiz ve değerli bilgilerini kullanarak tüm futbol transfer ve anlaşmaların lordu (Domini) unvanını almaktadırlar.

Futbolcu menajerlerinin oyuncu lehine hareket etmeye başladıklarından bu yana; kulüplerce çekiciliklerini yitirmiş olmaları ve engellenmiş rağmen 1950’lerin başlarında oyuncu çıkarlarını temsil etmek ve desteklemek için sözleşme danışman ve aracılardan gibi unvanlarla ortaya çıktıkları göze çarpmaktadır (Harding, 2004).

Kulüplerin farklı liglerde isim yapmış oyunculara imza attırma arzusu ile oluşan rekabet, cazip alternatifler yaratmaktadır. Oyuncuların yönetimlere piyasa ederi üzerinden hak ediş taleplerinde bulundukları, aksi durumda kariyerlerine yurtdışında devam etme alternatiflerini koz olarak kullandıkları gözlemlenmektedir. Üst düzey İngiliz oyuncuların daha yüksek maaş teklifleri nedeniyle 1950’li ve 1960’lı yıllarda menajerler aracılığıyla İtalya’ya transfer olmaları menajerleri oyuncu/kulüp müzakerelerine daha aktif hale getirdiği varsayılmaktadır. Dönemin en ünlü menajeri Gigi Peronace olarak kabul görmektedir. “Hakiki Menajer” veya “İngiltere’deki İtalyan” olarak nitelendirildiği dönemlerde Chelsea, Manchester United, Lazio, Torino, Juventus ve Milan gibi çeşitli kulüpler için İngiliz-İtalyan transfer pazarında yarı zamanlı yetenek avcısı ve menajer olarak çalıştığı ifade edilmektedir (Foot, 2006).

Greaves (2003)’e göre Peronace futbol ve futbolcu hakkındaki derin bilgisini finansal uzmanlığı ile birleştirmektedir. Benzer şekilde Juanito Cadenas, Luis Guirajjo ve Arturo

Bogossian İspanya'da önemli aktif futbol menajerleri ve aracıları olarak, bazı Güney Amerikalı oyuncuların İspanyol kulüplerine transferleriyle isimlerinden söz ettirerek dikkatleri üzerlerine çektikleri görülmektedir.

Transfer piyasasının iş kolu olarak büyümesi ve sendikalaşma çabaları nedeniyle oyuncu hakları yelpazesinin genişlediği kabul görmektedir. Çeşitlenerek karmaşıklaşan talepler sonrası menajerlik hizmetlerinin daha yaygın ve talep edilebilir hale gelmiş olduğu çıkarımları yapılmaktadır. Oyuncu derneklerinin artan pazarlık gücü, gayri resmî pozisyondan kurtularak 21. yüzyıl benzeri yapıya yatkın, daha etkin rolü aldığı düşünülmektedir. İngiltere'de futbolcuların pazarlık gücü, Profesyonel Futbolcular Derneği (Professional Footballers Association; PFA)'nin uzun vadeli kampanyasını takiben 1961'de maksimum ücret kuralının kaldırılmasıyla yükseldiği kabul edilmektedir. Bu karar neticesinde çoğu futbolcu için kişisel menajerler yardımıyla sözleşme müzakere sürecinin başladığına ve pazarlık gücünün dengelendiğine işaret edilmektedir (Magee, 2002). Artan pazarlık gücü sayesinde 1960 ve 1964 yılları arasında, o zamanki adıyla İngiltere Birinci Ligi (First Division)'nde % 61 oranında ve genel olarak tüm liglerde ise % 54 oranında maaşların artış gösterdiği belirtilmektedir (Szymanski ve Kuypers, 1999).

4.2.1. George Eastham Davası; transfer serbestisi

Yürürlükteki İngiliz futbolunun transfer ve alıkoyma sistemi sayesinde, bir kulübün alıkoyma hakkını kullanarak hem oyuncu hem de diğer kulüplerin her türlü transfer talebini reddederek bir oyuncuyu ömür boyu takımda tutabildiğine değinilmektedir. PFA bu arkaik ve köhnemiş sistem altında performans gösteren oyuncuları futbol köleleri olarak tanımlamaktadır. 1960 yılında Newcastle United Futbol Kulübü, kulüple yaptığı bir yıllık sözleşmenin sonuna yaklaşan George Eastham'a, bir sonraki sezon yine aynı maaşla takımda tutulacağını bildirmektedir. Eastham'ın rakip Arsenal'e transfer olmak isteği, Newcastle Kulübünün ise transfere izin vermediği ifade edilmektedir. Eastham çözüm için FA'ya çağrıda bulunmaktadır. Newcastle'ın ticaret kısıtlaması suçu işlediği iddiasında bulunarak PFA'nın da konuya müdahil olduğu görülmektedir. Eastham gerekli her türlü prosedürü yerine getirmesi, artık Newcastle için oynamak istemediğini açıklamasına rağmen transfer olamamaktadır. Ayrılmayı kafasına koyan futbolcunun transfer ve alıkoyma kuralının hareket özgürlüğünü kısıtladığı iddiasıyla yargı yolunu seçtiği gözlenmektedir. Yapılan başvuruya inceleyen mahkeme; kulüplerin alıkoyma sistemini kadrolarında tutmayı

planlamadıkları oyunculardan transfer ücreti kazanmak amacıyla suiistimal ederek kullandıklarının tespit edildiğine kanaat kılmaktadır. Mahkeme gerekçeli kararında; bir oyuncunun kulübünde oynamak istemediğini açık bir şekilde belirttiği durumlarda kulübün oyuncuyu alıkoyma listesine alarak, diğer iş arama hakkına büyük ölçüde müdahale ettiği hükmüne yer vermektedir. Mahkemece alıkoyma(retain) sistemi sakıncalı bulunmaktadır. Mahkeme;

Sistem; işverenlerin tüm dünyada birleşik monolitik bir cephe kurmayı başardıkları ve müzakere amacıyla işverenlerin çalışanlardan çok daha güçlü bir şekilde örgütlendiği açık bir sektörde kurulan bir işveren sistemidir. Kuşkusuz tüm dünyadaki işverenler sistemi iyi bir sistem olarak görmektedir, bu mahkemenin meşru menfaatleri korumak için olması gerekenden daha ileri gidip gitmediğini düşünmesini engelleyemeyecektir.

hüküm açıklamasında bu satırlara yer vermektedir.²¹ Sonuç olarak 1963 yılı Eastham davasında Yüksek Mahkeme, yasadışı ticaret kısıtlaması oluşturduğu gerekçesiyle alıkoyma sistemi hakkında hükümsüzlük kararı almaktadır (Banks, 2002; Gary, 2005; Taylor, 1995).

Oyuncuların menajer kullanım tercihleri sonrası özellikle 1960 ve 1970'lerde ticari fırsatlar ve uluslararası pazar yavaş yavaş büyüyerek genişlemektedir. Menajerlerin görev tanımı; müşterileri konumunda bulunan oyuncular için gelir seçenekleri bulmak ve düzenlemek şeklinde düzenlenmektedir. Aynı şekilde, oyuncular tarafının yasal ve finansal konularda profesyonel danışmanlıklar talep ettikleri gözlenmektedir. Menajerler tarafından sunulan yeni hizmetlerin, farklı iş sektörlerinden profesyonellerin danışmanlığını gerektirir ihtiyaçlar ve ayrıcalıklar haline geldiği değerlendirilmektedir. Bazı menajerlerin, mali yönetim ve yasal uyumsuzlukların çözümü gibi daha geniş mesleki uygulamaların hizmetini sağlayan avukatlık mesleği mensupları oldukları göze çarpmaktadır. Bazı menajerlerin kariyerlerine sadece oyuncuların yakını oldukları için başlama şansı buldukları gözden kaçırılmaması gereken ayırt edici nokta özelliği taşımaktadır (Rosner, 2004).

İngiltere'de futbol alanında yaşananların seyri münhalde devam ederken hızla gelişen Fransa futbolunda Kasım 1962 tarihli CBA imzalandığı görülmektedir. Azami ücret sisteminin yürürlükten kaldırılmasından yedi yıl sonra, 1969'da sabit süreli sözleşme reformunun onaylanması dikkatleri çekmektedir. Bir oyuncunun sözleşme sonunda, eski kulübün opsiyonu ve herhangi bir transfer ücreti talebine takılmadan yeni bir kulüp ile müzakere edebilmesi mümkün hale gelmektedir. Fransız futbolundaki gelişmelerin, güç

²¹Eastham v. Newcastle United Football Club, [1964] Ch. 413, 438, [1963] 3 All E.R. 139, 148.

dengeğini oyuncular lehine tersine çevirdiği, yirmi yıl boyunca Fransa’da resmî transfer sistemi kullanılmadığı belirtilmektedir (Lanfranchi ve Taylor, 2001).

Faure ve Suaud (1999), profesyonel futbol içinde var olan iki düzenlemenin oyuncuların serbest dolaşım ve hareketliliğini kısmen kısıtladığına dikkatleri çekmektedir. Birincisi; çaylak diye tabir edilen ve üç yıl kulübünde oynamış oyuncu, sadece kulübüyle sözleşme yenileyebilmektedir. İkincisi; oyuncuyu yetiştiren kulüpler yaptığı yatırımı telafi etmek ve oyuncu eğitime harcadığı zamanı tazmin etmek maksadıyla oyuncularının yaptığı ilk transferden tazminat almaktadırlar. Oyuncu açısından bakıldığında koşulların önemli ölçüde iyileştiğine, kulüpler açısından bütçeler üzerinde önemli etki yaratıldığı vurgulanmaktadır. Gelineen noktada kulüplerin geçmişteki gibi kendi koşullarını oyunculara dayatamaz hale gelmesiyle, menajerlerin kitlesel yoğunlukla futbol ortamına katıldığı ima edilmektedir (Azhar, 1996).

4.2.2. Gaetono ve Mantero Davası; Avrupa’da sınırların kaldırılışı

Rovigo Futbol Kulübü eski Başkanı Mario Mantero, Gaetono Dona’dan Rovigo takımında oynatmak için oyuncu bulmak amacıyla yurtdışındaki futbol çevrelerinde araştırmalar yapmasını talep etmektedir. Dona’nın, bu talbi karşılayabilmek için bir Belçika spor gazetesinde reklam yayınlattırdığı belirtilmektedir. Mantero’nun reklam neticesinde ortaya çıkan başvuruları dikkate almadığı ve Dona’nın reklam harcamalarını karşılamayı reddettiği ifade edilmektedir. Dona tarafından, Rovigo Uzlaştırmacı Mahkemesine (Giudice Conciliatore) Mantero’ya sunmuş olduğu hizmet neticesinde oluşan söz konusu masrafların tazmini talebiyle başvurulduğu görölmektedir. Mantero, Dona’nın talebini reddettiğini beyan etmektedir. Bu beyanı desteklemek için, İtalya Futbol Federasyonu Kuralları 16. ve 28 (g). maddelerinin birleşik hükümlerine atıfta bulunmaktadır; “üyelik prensip olarak sadece İtalyan uyruklu oyunculara açık olup, sadece İtalya Federasyonu’na bağlı olan oyuncular maçlarda yer alabilmektedir.” Pasaport engelleri terk edildiğinde ancak yabancı oyuncu transferinin gündeme alınmasının mümkün olacağını savunmaktadır. Dona ise alıntılanan hükümlerin Avrupa Ekonomik Topluluğu Kurucu Antlaşması (Treaty Establishing the European Economic Community) 7, 48 ve 59. maddelerine aykırı oldukları gerekçesiyle geçersiz olduğunu savunmaktadır. Giudice Conciliatore Rovigo tarafından yapılan 7 Şubat 1976 tarihli ve görüş almaya yönelik başvuruya ithafen Avrupa Adalet Divanı (European Court of Justice; CJEU) 13 Şubat 1976 tarihli kayıtle davayı kendi bünyesine taşımaktadır.

CJEU, Antlaşmanın 7, 48 ve 59. maddeleri uyarınca Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) üye devletlerinin vatandaşlarına AET'nin herhangi bir yerinde hizmet verme hakkı tanınıp tanınmadığını değerlendirmektedir. Mahkeme, 48 ila 51 ve 59 ila 66. maddelerin hareket özgürlüğü sağladığını ayrıca istihdam, ücret ile diğer çalışma ve istihdam koşullarıyla ilgili olarak üye devletlerce çalışanları arasında uyruk temelli ayrımcılığın kaldırılması gerektirildiğini tespit etmektedir. Mahkeme için daha sonra AET Antlaşması hükümlerinin futbolcular için geçerli olup olmayacağı sorusu ortaya çıkmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), bu soruyu cevaplarken AET Antlaşması'nın 2. maddesi uyarınca (eğlencenin aksine) spor faaliyetlerinin topluluk hukukuna tabi olduğuna karar vermektedir. Mahkeme daha sonra profesyonel veya yarı profesyonel futbolcuların faaliyetlerinin ekonomik faaliyet olduğuna, çünkü oyuncu hizmetlerinin kazançlı istihdam veya ücretli hizmet oluşturduğuna dikkat çekmektedir.²²

Gelişmeleri takiben ülkelerin yasal düzenlemelere kayıtsız kalamadığı kendi transfer reformlarını hükümet güvencesi altına alıp yasalarla onaylattıkları görülmektedir. Portekiz 15 Mayıs 1975'te iş sözleşmeleriyle ilgili olarak oyuncuların haklarını ve görevlerini belirleyen bir yasa çıkarmaktadır. Arjantin Oyuncular Birliği'nin (Futbolistas Argentinos Agremiados), 20160 sayılı kanunun onayı ile alıkoyma ve transfer şartının tam olarak kaldırılmasını sağladığı gözlemlenmektedir. Benzer şekilde, 6354 sayılı yasanın onaylanması ile Brezilya'nın transfer pazarında köklü değişim yaşandığı belirtilmektedir. Ulusal federasyonların hem kendi içinde hem de federasyonlar arasında futbolcu hareketliliği sürdüğü ve yüksek düzeyde düzenlemeler meydana geldiği göze çarpmaktadır. Avrupa ülkelerinde bu dönemde yaklaşık dört ana transfer sistemi görülmektedir. Bunlardan ilki Belçika, Hollanda ve Almanya'da hala aktif olan klasik alıkoyma ve transfer sistemi. İkincisi oyuncunun farklı parametrelere dayalı olarak önceden belirlenmiş ücretlerin ödenmesi koşuluyla transfer edilmesine izin veren İtalya sistemi. Fransa, İspanya ve Portekiz'de geçerli, sözleşmesi sona ermiş oyuncuların herhangi bir ücret ödenmeden farklı bir kulübe transferine izin veren serbest oyuncu statüsü. Son olarak maksimum transfer ücret limiti belirleyen UEFA sistemi. Futbol yönetim organları tarafından onaylı, oyuncuların ulusal ve uluslararası düzeylerde serbest dolaşımına izin verebilecek homojen ve standart bir transfer sistemi oluşturma gerekliliği artık hissedilir düzeyde olmaktadır. 23 Şubat 1978 Brüksel'de yapılan ve farklı Avrupa ülkelerinden birkaç Futbol Federasyonu ile İcra

²²(Case C-13/76, 1976)

Komitesi arasında geçen toplantının ana konusunu Avrupa Birliği sınırları içerisinde futbolcuların serbest dolaşım ilkesi oluşturduğu anlaşılmaktadır. Avrupa futbolunda uygulanacak ortak transfer sistemi ile ilgili özel düzenlemelerin belirlenebilmesi için geçiş dönemine ihtiyaç olduğu gerçeği futbol federasyonları arasında aynı şekilde çoğunluk tarafından kabul görmektedir (Marzola, 1990).

1970'lerin sonunda kulüplerin yasalarla kazanılan esneklikler sonucu giderek küresel pazarlara açıldığı, oyuncuların sınır ötesi pazarlanmaya başlandığı ve bu durumun menajerlere üzerinde çalışılacak daha fazla anlaşma ve sözleşme olarak geri döndüğü değerlendirilmektedir. 1977'de Liverpool'dan ayrılan Kevin Keegan'ın içeriğinde imaj hakları kullanımı dâhil ilk sözleşmeyi imzalamasıyla menajeri ile yeni kulübü Hamburg'a, imajıyla uygun gördükleri ürünleri tanıtabilme yetkisi verdiği böylece Avrupa'nın en zengin futbolcusu olduğu ifade edilmektedir. Sözleşme gelirlerinin miktarı ve eşitleri arttıkça, menajerlik mesleği de daha kazançlı hale gelmektedir. Profesyonel menajerlerin oyunculara sözleşmelerinde yardımcı oldukları ve yabancı uyruklu oyunculara yasal danışmanlık hizmeti verdikleri artık sıkça görülmektedir. İtalya'dan Dario Canovi ve Antonio Caliendo, Almanya'dan Norbert Pflippens ve Wolfgang Fahrian, İngiltere'de Dennis Roah ve Mel Stein, İspanya'da Jose Minguella dönemin ünlü menajerlik mesleği mensupları olarak faaliyet göstermektedirler (Bradford, 2006).

1979 yılı şubat ayında yeni bir eşiğin daha geçildiğine şahitlik edilmektedir. Kariyerine Birmingham City takımında devam eden Trevor Francis'in, bir milyon Sterlin karşılığında Nottingham Forest takımına transfer olduğu duyurulmaktadır. İngiltere futbol tarihinde ilk kez bir futbolcunun, 7 haneli ücret ile milyon Sterlin (£)'lik transfer gerçekleştirdiğine değinilmektedir. Dönemin Forest'in teknik direktörü Brian Clough'un, futbolcusunun bu baş döndüren meblağdan etkilenmesini engellemek adına sözleşmeye 999,999 £ yazdırdığı rivayet edilmektedir. Trevor Francis'in menajeri Dennis Roach durumu şöyle özetlemektedir; "ilk 1 milyon £'lik oyuncu etiketi, futbolculara daha önce mevcut olmayan yollar açarak transfer piyasasından ne kadar istifade edebileceklerini fark ettirmektedir" (Harding, 2004).

Futbol pazarı içerisinde menajerlerin kendi iletişim ağlarını inşa etmektedir. 1978 İngiltere ve 1980 İtalya örneklerinde olduğu gibi yabancı oyuncu transfer sınırlamalarının gevşetilmesinin yanı sıra Sovyetler Birliği bloğunun çökmesi sonucu yeni pazarlar açılmasından dolayı avantajlı göçmenlik kanalları oluşturdukları gözlemlenmektedir.

Avrupa'nın 5 büyük liginde, ilk oyuncu göç dalgası 70'lerin sonları ile 90'ların ortaları arasında yaşandığı görülmekte olup liglerdeki göçmen oyuncuların oranı yüzde 8,1'den yüzde 18,6'ya yükseldiği telaffuz edilmektedir (Poli, 2010).

McGovern'un (2002) iddia ettiği gibi, futbol endüstrisinde göçmenlik eğilimi çoğunlukla sosyal yerleşim odaklı olup bölgesel sınırlar boyunca sıkışmaktadır. Oyuncuların ekonomik uygunluk değerlendirmeleri kendi açılarından pek mümkün gözükmemektedir. Bu ortamın menajerler tarafından pazar konumlarını güçlendirmek şeklinde değerlendirildiği izlenimi uyanmaktadır. Ekonomik faaliyetlerin ulusal sınırların ötesine geçerek uluslararası boyutlarla yönetilen süreçlere aktarıldığına kanaat getirilmektedir.

Menajer olgusu, tamamen hissedilen bir futbol endüstri paydaşı haline gelmekte, kabullenme duygusu hâkim olduğu görülmektedir. Herhangi resmî futbol yönetim organı tarafından tanınmadan, menajerlik faaliyetleri tamamen düzensiz olmaktadır. Transfer denetiminin olmaması, menajerler ve futbol direktörleri tarafından uygunsuz davranışların benimsenebilmesine fırsat tanıyan boşluklar yarattığı iddia edilmektedir. Transfer pazarında hesap verebilirlik kıstasları, futbol endüstrisindeki engelleme kültürüne dayalı yazılı olmayan davranış kurallarının taarruzuna maruz kalmaktadır. 90'lı yılların başında Brian Clough ve Graham Taylor gibi bazı takım menajerlerinin oyuncu transferlerinde futbolcu menajerlerinden yasadışı ödemeler aldığı iddia edilmektedir. İddia ile menajer faaliyetlerinin futbol yönetim organları tarafından ulusal ve uluslararası düzeyde resmî düzenlemelere tabi olması gerekliliği doğrulandığı savunulmaktadır (Rossi ve Tessari, 2014).

4.2.3. Fransa Menajerlik Kanunu

Menajerlik sektörünün 1980'lerde Fransa'da alışılmışın aksine hızlı bir şekilde büyümesine karşın, 1992 yılına kadar Fransa hükümetinin endüstriye özel düzenleme gerekliliği hissetmediği düşünülmektedir. 1992 öncesinde, Genel Spor Hukuku Hükümleri Fransa'da faaliyet yürütmekte olan menajerler için tek geçerli düzenle özelliği taşımaktadır. Menajerler özelinde yaşanan sorunlar Fransa yetkililerini menajerliğin Fransız hukukunca spesifik ayrımının yapılmasına ve farklı bir faaliyet kolu olarak tanımaya ittiği tahmin edilmektedir. 1992 tarihinde yürürlüğe konulan kanunla menajerlik genel temsilcilik hukukundan ayrılarak Fransız menajerlik eylemlerini yasal zemine oturtmaktadır. Code du Sport adıyla hayat bulan ve menajerlik faaliyetlerini düzenleyen 92-652 sayılı ve 13 Haziran 1992 tarihli yasanın; 84-610 sayılı ve 16 Temmuz 1984 tarihli Fiziksel ve Sportif

Faaliyetlerin Desteklenmesi ve Organize Edilmesine İlişkin Kanun 'unda değişiklik yaparak 2000 yılına kadar kullanıldığı bilinmektedir²³. Code du Sport menajerlik konusunda Avrupa'da atılan ilk hukuksal adım özelliğini taşımaktadır. SPARTA'dan daha kapsamlı olmasına rağmen Fransa Futbol Federasyonu (Fédération Française de Football; FFF), Code du Sport'un menajerlerin tüm ihtiyaçlarını karşılamadığını kabul ettiği ifade edilmektedir. FFF'in Code du Sport'un kapsamadığı konularda menajerler için kendi düzenlemelerini geliştirdiği açıklanmaktadır. Code du Sport, FFF yönetmeliklerinin desteğiyle birlikte; Fransa Lig 1 oyuncularını temsil eden menajerler adına birincil otorite görevi görürken, ABD'de menajerlerin farklı biçimde oyuncu dernekleri tarafından yönetilmekte olduğu ayrımı yapılmaktadır (Baker vd., 2012).

4.3. Jean-Marc Bosman Davası ve Resmî Düzenlemelerin Hayata Geçışı

15 Aralık 1995 tarihi, dünya futbolu için mihenk taşı özelliği taşımaktadır. Jean-Marc Bosman hukuk savaşının futbolu sonsuza kadar değiştirdiği kabul görmektedir. Kimilerine göre bu tarihi, futbolcular adına özgürleşme adımı olarak değerlendirmek gerekmektedir. Kimilerine göre ise futbolun bir spor dalı olmaktan çıkıp bir iş kolu haline dönüştüğü dönüm noktası sayılmaktadır. Bosman kararıyla 1995 yılından itibaren CJEU, sözleşmeleri sona eren oyunculara tam kapsamlı serbest statü tanımakta ve AB sınırları içerisinde transfer özgürlüğü garanti etmektedir (Dubey, 2000).

Belçika pasaportlu profesyonel futbolcu Bosman Belçika Birinci Lig ekibi RC Liège ile 1988'den itibaren primler dâhil ortalama 120.000 Belçika Frangı (BFR) maaş garanti eden kontrat yapmaktadır. 30 Haziran 1990'da imzaladığı sözleşme sona ermektedir. 21 Nisan 1990'da RC Liège Bosman'a bir sezonluk yeni bir sözleşme teklif etmektedir. Maaşını yeni sözleşmede, Belçika Kraliyet Futbol Federasyonu (Union Royale Belge des Societes de Football Association; URBSFA) federal kurallarının belirlediği asgari ücret olan 30.000 BFR'ye düşürmektedir. Bosman yeni sözleşmeyi reddetmesi sonucu satış listesine konmaktadır. Tazminat bedeli, söz konusu kurallara uygun olarak 11.743.000 BFR olarak belirlenmektedir. Hiçbir kulüp zorunlu transfere sıcak bakmadığı için Bosman, Fransa İkinci Ligi kulübü US Dunkerque'e aylık 100.000 BFR civarı maaş ve artı 900.000 BFR imza parası ücretle transfer olmaktadır. 27 Temmuz 1990 tarihinde, Bosman'ın bir yıllık geçici transferi için RC Liège takımına US Dunkerque tarafından ödenen 1.200.000 BFR tutarında

²³JORF n°163 du 16 juillet 1992 page 9515

makbuz; FFF tarafından URBSFA'ya, transfer onay belgesi de URBSFA tarafından FFF'ye gönderilmektedir. Bu sözleşme aynı zamanda US Dunkerque adına 4.800.000 BFR tutarında zorunlu satın alma maddesi içermektedir. US Dunkerque ile RC Liège ve US Dunkerque ile Bosman arasında yapılan her iki sözleşme ilk lig müsabakası başlamadan evraklar yetiştirilecek şekilde askıya alınmaktadır. Neden olarak; US Dunkerque takımının ödeme gücünden şüphe ettiği için RC Liège takımının URBSFA'dan transfer sertifikasını FFF'e göndermemesi için başvuru yaptığı ifade edilmektedir. Yaşanan süreç sonucunda yapılan sözleşmeler yürürlüğe girememekte ve kulübünde kalan Bosman RC Liège takımı tarafından kadro dışı bırakılmaktadır. Mağdur olan Bosman 8 Ağustos 1990 tarihinde RC Liège takımına karşı Birinci Derece Mahkeme (Tribunal de Première Instance)'de hukuki girişimde bulunmaktadır. Bu eylemle eşzamanlı olarak RC Liège ve URBSFA aleyhinde, yeni bir takım bulana kadar aylık 100.000 BFR tazminat ödemesi için CJEU'ya başvuru yapmaktadır. Hukuksal süreç mahkemenin Bosman'a serbest statü tanıdığı, RC Liège ve URBSFA'ya aylık 30.000 BFR tazminat ödeme cezası verdiği hükümle sonuçlanmaktadır. Ulusal Mahkeme benzer şekilde Bosman'ı haklı bulmakta, serbest statüde olmasına rağmen Bosman'ın Avrupa kulüpleri tarafından boykot edildiği hususunda kanıtlar bulunduğu kanısına varmaktadır. 28 Mayıs 1991'de İstinaf Mahkemesi (Cour d'Appel) RC Liège kulübünün temyiz taleplerini reddetmekte, Bosman'a tazminat ödenmesi kararını onamaktadır. Bosman'a serbest statü verilmesini emreden kararı da aynen devam ettirdiği görülmektedir. Çeşitli girişim ve hukuki süreçler sonunda 30 Mart 1995 tarihli kararla Fransa Yargıtay (Cour de Cassation)'ı da temyiz taleplerini reddetmekte, serbestlik ve tazminat içeren daha önceki kararları onamakta, kararın bir nüshası CJEU'ya yollanmaktadır.²⁴

URBSFA Fransa mahkemelerinin verdiği kararların Belçika Federasyon ve kulüplerini bağlayamayacağı, Belçika pasaportlu bir vatandaş hakkında hüküm veremeyeceği önergesiyle UEFA nezdinde de dâhil olmak üzere hukuki süreci devam ettirmektedir. Cevaben; 30 Mart 1995 tarihli Fransa Yargıtay kararı ile sorunun çözüme kavuştuğu ifadesine yer verilmektedir. AB üye ülke sporcularının uyruklarına bakılmaksızın yargılama yetkisi bulunduğu, Bosman kararının uyruk yüzünden bozulamayacağı, konuya ilişkin AİHM kararlarına atıfta bulunularak hükme varılmaktadır. Milliyet uyumsuzlukları

²⁴Judgment of the Court of 15 December (1995). - Union royale belge des sociétés de football association ASBL v Jean-Marc Bosman, Royal club liégeois SA v Jean-Marc Bosman and others and Union des associations européennes de football (UEFA) v Jean-Marc Bosman.

UEFA üye ülke federasyon futbolcularının kariyerine engel teşkil edemeyeceği, UEFA üyeliği bu hükümleri peşinen kabul etmek anlamını taşıdığı belirtmektedir.²⁵

Yaşanan gelişmelerle paralel olarak FIFA, menajerlerin çalışma şekilleri ile ilgili ilk düzenleme girişimini, 1994 Oyuncu Temsilcisi Yönetmeliği (Players Agents Regulations; PAR) ile yapmaktadır. FIFA İcra Komitesi futbolda yoğunlaşan menajer faaliyetlerinin artık göz ardı edilemeyecek hale gelmesinden dolayı, futbol ailesine fiilen katılmış olan bu yeni üyeliğin çalışma şartlarının düzenlenmesi gerekliliğini kabul etmektedir (Parrish, 2018).

Büyük futbol liglerinde faaliyet göstermek için; futbol sektörüne farklı sektörlerde menajerlik alanında kök salmış, menajerlik kuruluşları tarafından destek gören göç dalgası gelmektedir. İngiltere'de hayat sigorta acentesi olan Jon Holmes, sanatçı menajerleri Eric Hall ve Athol Still, eski profesyonel sporcular Cyril Regis, Jasper Olson ve Barry Silkman gibi menajerlerin faaliyetlerini futbola taşıdıkları ifade edilmektedir (Harding, 2004).

Menajerlerin kendilerini bir anda AB üye ülke futbol liglerinde transfer hareket özgürlüğü ve oyuncular namına pazarlık güçlerini tam olarak kullanmalarına izin veren bir pazar içerisinde buldukları değerlendirilmektedir. Kulüpler artık hem futbolcu alışlarında hem de futbolcu satışlarında kendileri adına mümkün olan en iyi sözleşmeleri müzakere ederek sonuçlandıran menajerlerle çalışmak zorunda kalmaktadırlar (Banks, 2002).

Gelişmeler Şubat 2001 tarihi itibarı ile lisanslı menajer sayısının 631'e ulaştığını göstermektedir. AB Rekabet Komisyonu baskısıyla hazırlanan FIFA resmî lisans edinim düzenlemeleri sonrası lisanslı menajer sayısında önemli ölçüde artış yaşanmaktadır. Sadece Avrupa'da futbolcu menajeri sayısı 1000 birim artarak yıllık oran yaklaşık %300 yükselmektedir. Dünya çapında lisanslı menajer sayısı Aralık 2009'da 5193 olarak açıklanmaktadır. 133 ülkede en az bir lisanslı menajer bulunmasına rağmen, kıtalar arasında önemli farklar göze çarpmaktadır. 2003 ile 2009 yılları arası menajer artış oranı Afrika'da %6,3 ve Latin Amerika'da %3,4 olarak kayıtlara geçmektedir. AB üyesi olmayıp dünya çapında oyuncu ihracatçı ülkeler arasında önde gelen Brezilya, Arjantin ve Nijerya en fazla menajer bulunduran ülkeler olmaktadır (Poli, 2010).

Bosman kararı ile Avrupa futbolundaki serbest temsil hakkı yolu açmasıyla, beş büyük Avrupa liginde futbolcu maaşlarının %235 arttığı bildirilmektedir. Maaş ve transfer ücretlerindeki yükselişlerin, menajer kullanımındaki yükselişlerle aynı döneme denk gelmesinin bu iki etmen arasında pozitif bağlantıyla ilişkilendirilmektedir (Baker vd., 2012).

²⁵Judgment of the Court of 15 December (1995).

Oyuncu tarafının karşıt anlamlısı olan kulüp menajerlerinin rolü de gelişmelerle paralel şekilde sürekli olarak güçlenmektedir (Gouget ve Primault, 2006). SFX Sports'un eski başkanı Jon Holmes'a göre, alanda iki tür menajerlik yapılmaktadır. Menajerlerin oyuncularını temsil ettiğı ve oyunculara kariyerlerinin her alanında tavsiyelerde bulundukları Amerikan modeli ile menajerlerin geleneksel olarak anlaşmaların aracıları olduğı Avrupa modeli şeklinde betimlenmektedir. Kulüpler siyasi, yasal ve ekonomik engelleri aşabilmek ve anlaşmaları kolaylaştırmak için menajerler kullanmaktadırlar. Bu tür görevler menajerlerin, mevcut kulübü ile talip olan takımlar açısından bir oyuncunun değerini ve kariyer eğrisi bakımından da o oyuncunun mevcut konumunu anlamasını gerektirmektedir. (Bygrave ve Johnson, 2004). Menajerlerin mali kazançları için oyuncu üzerinde sahip oldukları kontrolü nasıl kullandıkları konusunda da endişeler bulunmaktadır (Weir, 2008)

Parrish (2018)'in açıkladığı üzere düzenleme gerçek kişiler için geçerli olup işletmeler gibi tüzel kişiler, kapsam dışında bırakılmaktadır. Tüzel kişiler için düzenlemeler 2015 yılında çıkarılan yönetmelikte yapıldığı ifade edilmektedir. Oyuncu akrabaları ve avukatlar istisnai kapsamda değerlendirilerek muafiyet tanınmaktadır. Sporcuların aile bireylerine olan güven bağı ile avukatların devlet düzenlemelerine tabii hukukçular olduğı için lisans almalarına gerek görülmemekte ve muafiyet verilmektedir. 1994 PAR, bireysel aracılık veya menajerlik hizmeti vermek isteyen kişilere yetkili ulusal federasyon tarafından verilecek lisansa sahip olunmasını zorunlu kılmaktadır. Kulüplerin ve oyuncuların, transfer görüşmeleri veya sözleşme müzakerelerinde sadece lisans sahibi menajerleri kullanabilecekleri hükme bağlanmaktadır. Başvurusu onaylananlar sertifika sonrası FIFA Lisanslı Menajer (FIFA Licensed Agents) olarak tanımlanmaktadır.

FIFA lisansı alabilmesi için, adaylara spor ve hukuk alanındaki bilgilerini tespit etmek için mülakatlar yapılmaktadır. Adayların sabıka kaydının temiz olması ve 200.000 İsviçre Frangı (CHF) banka teminatı istenilen şartlar içerisinde bulunmaktadır. Menajer ile oyuncu arasındaki sözleşmeye dayalı ilişkiler (temsil sözleşmesi) en fazla iki yıl olup ve iki yıl sonra yenilenmektedir. Menajerler, oyuncular ve kulüpler, düzenlemeleri ihlal ettiklerinde yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Menajerler için yaptırımlar; ikaz, kınama veya ihtar, para cezası ve lisanslarının iptali şeklinde olmaktadır. Oyuncular ve kulüpler sırasıyla 50.000 CHF ve 100.000 CHF'ye kadar para cezasına çarptırılmaktadır. Oyuncular ayrıca 12 aya kadar disiplin cezalarından da sorumlu olabilmektedir. Kulüplere disiplin cezaları veya transfer yasakları uygulanabilmektedir.

4.4. Laurent Piau Davası ve FIFA 2001 Yönetmelik Güncellemeleri

1994 PAR, Multiplayers International Denmark tarafından sunulan bir şikâyet ile Avrupa Komisyonu'nun 1996 yılı gündemini oluşturmaktadır. Şikâyet, düzenlemelerin AB rekabet yasasıyla uyumlu olmadığı iddia edilmektedir. 1998 yılında Fransız menajer Laurent Piau'nun da durumdan şikâyetçi olduğu ve 1994 PAR ile AB Çalışma Antlaşması (Treaty on the Functioning of the European Union) arasında çelişki bulunduğunu ileri sürmektedir. Madde 49'a göre hizmet sunma özgürlüğüne aykırı olduğunu iddia etmektedir. Piau itirazını üç spesifik zemine dayandırmaktadır; (1) Sertifika şartları pazara erişimi haksız şekilde kısıtlamaktadır. (2) Düzenlemeler üye devletlerin vatandaşları arası ayrımcılığa yol açması muhtemel maddeler içermektedir. (3) Düzenlemeler kararlara veya uygulanabilir yaptırımlara karşı herhangi bir yasal çözüm içermemektedir.²⁶

1999 yılında, komisyon 1994 düzenlemelerine ilişkin inceleme başlatarak açıklama yayınlanmaktadır. Komisyon 1994 PAR'ın AB Antlaşmasının 81. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini, buna göre sertifika şartları, tüzel kişilerin lisans alamaması, lisansız menajer kullanımının kulüpler ve oyuncular için yasaklanması, banka teminatı gerekliliği ve cezai müeyyideler AB rekabet yasasıyla uyumlu olmadığını saptamaktadır. Komisyonun FIFA'nın sunduğu argümanları reddettiği ve bu düzenlemelerin sadece bir konfederasyon kararı olarak değerlendiremeyeceğine hüküm kıldığı görülmektedir. Etik normlar ve sektördeki profesyonellik dolayısıyla düzenlemelerin madde 81 kapsamında değerlendirilmesi gerekliliğini beyan etmektedir.²⁷

İtiraz başvurularına cevaben, FIFA 2001 yılında yürürlüğe girecek yeni bir dizi düzenlemeye gitmektedir. 2001 FIFA PAR ile ulusal federasyonlar tarafından verilen lisans başvuru aşamasında; “gerçek kişi olmak” istenilen menajerlik şartları listesinde yer almaktadır. Sertifika programı kapsamında adayın kusursuz kişiliğe sahip olması ayrıca mülakat aşamasını geçmesi kaldırılarak, yerine adayların spor ve hukuki bilgilerini test eden çoktan seçmeli bir yazılı sınav getirilmektedir. Menajernin profesyonel sorumluluk sigortası almak veya aksaklık söz konusu olabilecek durumlar için 100.000 CHF tutarında bir banka teminatı vermek seçeneği sunulmaktadır. Taraflar arası temsil hakları ilişkisinin en fazla iki

²⁶Case T-193/02. (2005). Laurent Piau v Commission Of The European Communities. Judgment Of The Court Of First Instance (Fourth Chamber), 26 January 2005 II - 217

²⁷Case T-193/02. (2005).

yıllık yazılı sözleşmeye dayandırılması ve iki yıl bitiminde yenilenmesi gerekliliği şartı aynen korunmaktadır. Menajer ücretinin oyuncu brüt maaşı üzerinden hesaplanması veya taraflar arası bir rakam belirlenmemişse maaş %5'i kabul edilerek sözleşmeye yazılması zorunlu kılınmaktadır. Yapılan sözleşmenin ulusal federasyonlara sunulması ve FIFA kaydının yapılması gerekmektedir. Lisans alan menajerin FIFA tüzük ve düzenlemelerine liyakat göstermesi ve herhangi kulüple mukavelesi devam oyuncu veya oyunculara yaklaşımdan kaçınması gerekmektedir. Düzenlemeleri ihlal eden kulüpler, oyuncular ve menajerler yaptırımlara tabi tutulmaktadır. İhlal yapan menajerlerin lisansı askıya alınabilmekte, geri alınabilmekte ve para cezasına çarptırılabilir. Ulusal federasyonlar veya FIFA Oyuncu Durumlarından Sorumlu Komite (FIFA's Players Status Committee) uyuşmazlıklarda yetkili merciler olarak atanmaktadır. Profesyonel davranış kılavuzu ve standart temsil sözleşmesi 2001 düzenlemelerine eklenmektedir. 2002 yılında FIFA, AB/AET vatandaşlarının lisans başvurusunu ikamet süreleri ile ilgili herhangi bir şart olmaksızın, kendi ülkelerinin veya ikamet ettikleri ülkenin ulusal federasyonuna yapabileceklerini belirterek; AB/AET üye herhangi bir ülkeden gerekli sigorta poliçesini alabilme kolaylığı sağlamaktadır.²⁸

2001 düzenlemeleri tarafına tebliğ edilen Piau sınav ve profesyonel sorumluluk sigortası yaptırma şartına itirazını sürdürmektedir. Hatta yeni düzenlemelerde bulunan profesyonel davranış kuralları, standart sözleşme kullanımı ve ücret belirlenmesine ilişkin kurallar yoluyla fazladan yeni kısıtlamalar getirildiğini savunmaktadır. Bunların, AB rekabet yasasına aykırı olduğunu, özellikle de madde 81 ve madde 82'yi ihlal ettiğini iddia emekte, madde 49 ile ilgili şikâyetinde ise fazla ısrarcı olmamaktadır. Komisyonun, Piau'nun şikâyetini reddederek davayı kapattığı görülmektedir. Çünkü komisyon en kısıtlayıcı hükümlerin FIFA tarafından kaldırıldığı ve lisans gerekliliğinin haklı nedenlere dayandırıldığı görüşünü benimsemektedir; geriye kalan kısıtlamaların tatmin edici gerekçeleri olduğu, muafiyet kıstaslarının 81. EC maddesi uyarınca değerlendirilemeyeceği, yönetmeliğin daha iyi çalışma standartları belirlediği göz önüne bulundurularak ekonomik ilerlemeye katkı sağlayacağı kanaatine varılmaktadır. Söz konusu davada 82. EC maddesinin uygulanamayacağı, maddenin kapsamı dışında bir konu olduğu açıklanmaktadır.²⁹

²⁸FIFA Players' Agents Regulations. (PAR, 2001).

²⁹Case T-193/02. (2005).

Nisan 2002'de Piau tarafından, Avrupa Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde temyiz başvurusunda bulunulduğu görülmektedir. Mahkeme, FIFA düzenlemelerinin hangi koşullar ve kapsam içerisinde değerlendirilmesi gerektiğini saptamak için AB rekabet yasasını gözden geçirmektedir. AİHM, FIFA'nın, ulusal federasyonları bir çatı altında toplayan en üst kuruluş olarak, 81. EC madde kapsamı dâhilinde teşebbüs olduğu tespitinde bulunmaktadır. Mahkeme düzenlemelerin ortaklık kararı olduğuna ve AB rekabet yasasına uyumlu olması gerektiğine dikkat çekmektedir. Düzenlemeler, FIFA üyesi olan ulusal federasyonları bağlayıcı nitelikte olup, FIFA tarafından onaylanmış benzer kuralların oluşturulmasını gerektirmektedir. Aynı şekilde düzenlemeler kulüpleri, oyuncular ve menajerleri de bağlayıcı nitelik taşımaktadır. Mahkeme, menajerlik düzenlemesini, Avrupa Mahkemesi spor hukukunda tanımlandığı şekilde spora özgü yönetmelik kapsamında olmayan bir konu olarak değerlendirmektedir. Mahkeme FIFA menajerlik düzenlemesini AB rekabet yasalarına uygunluk sınırları ve temel yasal düzenlemeler bakımından değerlendirmeye almamaktadır. Bu kararın altında, menajerlerle ilgili düzenlemeler açısından değerlendirilebilecek neredeyse hiç ulusal kuralların bulunmaması ve menajerlerin toplu olarak kendi iç organizasyonu ile uyumlu meslek gurubu oluşturmuş olmamaları yatmaktadır. Bu nedenle FIFA'nın menajerlik mesleğini düzenleme gereksinim ve meşruiyeti, dış düzenleyici kontrolün ve temsili bir danışman görevi üstlenebilecek ticari kuruluşun yokluğu nedeniyle güçlenmektedir. Mahkemede, FIFA'nın menajerlik düzenlemesi ile ilgili olarak, menajerlik ile ilgili ulusal yasal dayanaklar bulunmamasına ve örgütlü bir menajerlik kuruluşu bulunmamasına atıfta bulunulduğu iddia edilmektedir. Karar aşamasında, AB'nin dokuz Üye Devleti; Özel Hizmet Ajansı (Private Employment Agencies) ile ilgili olan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) maddesini onaylamaktadır. Özel Hizmet Ajansı; menajerlik ile ilgili hizmetleri kamu makamlarından bağımsız olarak sağlayan herhangi bir özel veya tüzel kişi olarak tanımlanmaktadır. FIFA'nın kendi kapsamında tanımladığı menajerlik faaliyetleri, sözleşme ile tutarlılık göstermektedir. Sözleşme, özel hizmet menajerlik kuruluşlarının faaliyetlerine izin vermek ve ayrıca çalışanlarını hizmet verirken korumak için tasarlanmaktadır. Kolektif bir menajer kitlesinin bulunmaması sorunu üzerine, Uluslararası FIFA Menajerler Birliği (IAFA) kurulmaktadır. Avrupa Futbolcu Menajerleri Birliği (EFAA) ulusal menajer derneklerinin bir şemsiye altında organize olduğu ünlü kuruluş özelliğine sahip olmaktadır. FIFA düzenlemelerinin

pazardaki rekabeti olumsuz etkilediği iddiasıyla ilgili olarak Mahkemenin, Piau'nun taleplerinin reddine hükmettiği görülmektedir.³⁰

İlk olarak komisyon tarafından, 1994 PAR düzenlemelerinin en kısıtlayıcı unsurlarının 2001 sürümünde kaldırıldığı, aksi bir hata bulunmadığı kabul edilmektedir. Mesleki sorumluluk sigortası ve mesleki davranış kuralları yükümlülüğünün, tatmin edici tarafsızlık ve şeffaflık garantisi sunduğu ve bunun incelemelerde görüldüğü açıklanmaktadır. Şeffaf kriterlerle belirlenmiş ücret hükümlerinin düzenlemelere orantısız yükümlülükler getirmediği tespit edilmekte, oyuncunun temel brüt maaşının %5'i olarak kabul edilmesi anlaşmazlıkların çözümü için örnek fiyatlamayı temsil etmektedir. Transfer kuralları vs. FIFA kurallarına uyma yükümlülüğü ile ilgili olarak değiştirilen düzenlemelerin mahkemenin görev alanı dışında olduğu belirlenerek rekabet yasası ile ilgili değerlendirme yapılamamaktadır. Standart ve sınırlı süreli sözleşmenin rekabeti sınırlamadığı, rekabeti teşvik ettiği tespit edilmektedir. Profesyonel yaptırımlar için açıkça bir aşırılık durumu gözlenmemektedir. Mahkeme anlaşmazlık ve uyuşmazlık durumunda, Piau'nun mahkemelere erişimin düzenlemelerce engellendiği değerlendirmesine katılmamaktadır. İlgili tarafların ulusal ya da AB yasalarına göre haklarını savunmak amacıyla olağan mahkemelere erişebileceğini ve feshetme eylemlerinin de İsviçre Tahkim Mahkemesi'nin Spor Hakemliği Mahkemesi karar alma yetki alanında olduğunu belirtmektedir.

İkincisi AİHM, komisyonun lisans alma zorunluluk niteliklerinin olabileceği, destekler haklı gerekçeler sunulduğu ve değiştirilen düzenlemeler içeriğinde yapılan incelemede 81 EC maddesi uyarınca muafiyet için uygun nedenler bulunabildiği, sonuç olarak hata yapılmadığı kanaatine varılmaktadır. Bu bağlamda, AİHM lisanslama sisteminin, bu mesleğe erişimde niceliksel bir kısıtlama yerine, niteliksel bir seçim süreciyle sonuçlandığına dikkat çekmektedir. Rekabetin ortadan kaldırılmasına neden olmadığına karar vermektedir. Özellikle oyuncu kariyerlerinin kısa olması ve korunmaya ihtiyaç duyulması nedeniyle menajerlik standardını yükseltmek adına gerekliliği öngörülmektedir.

Üçüncüsü mahkeme, menajer hizmet pazarında FIFA'nın baskın pozisyona sahip olmadığına dair değerlendirmeye katılmamakla birlikte, piyasa hâkimiyetini kötüye kullanmadığı da tespit edilmektedir. Sistem mesleğe erişimde niceliksel bir kısıtlamadan ziyade, niteliksel bir seçim sürecine yol açtığından, baskın rolün kötüye kullanımı tespit

³⁰Case T-193/02. (2005).

edilememektedir. CJEU, temyiz duruşmasında İlk Derece Mahkemenin kararını onamaktadır.³¹

4.5. Menajer Tanımı ve FIFA 2008 Menajer Yönetmelik Tadili

2001 yönetmeliği, 2007 yılında yürürlüğe giren yeni bir dizi düzenleme ile 2008 yılında değiştirilmektedir. 2008 PAR ile menajer tanımlamasına yer verilmektedir. Menajer;

Bu yönetmelikle belirlenmiş olan hükümlere bağlı kalarak, belirli ücret karşılığında, bir oyuncu için sözleşme şartları görüşmek veya var olan sözleşmeyi yenilemek adına pazarlık etmek amacıyla oyuncuları kulüplere sunan veya bir transfer faaliyetini gerçekleştirmek üzere iki kulüp arasında bağlantı kuran gerçek kişi.³²

olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım, bir kez daha tüzel kişiliklerin aksine sadece gerçek kişilerin menajer olarak hareket edebileceği anlamını taşımaktadır.

3. madde ile çalışanların işleri idari görevlerle sınırlandırılmakta ve menajerlerin asli görevlerini ifa ettiği sürece işyeri kurmalarına izin verilmektedir. Yönetmelikte, menajerlik faaliyetinin transfer sözleşme müzakeresi veya sözleşmenin revize edilmesi veya transfer için iki kulüp arası bağlantı kurulması ile kesin sınırlı olduğu açıkça belirtilmektedir. İmaj hakları gibi konulara 2008 PAR’da yer verilmemektedir. 1. madde imaj haklarının, ulusal federasyonların tabii olduğu yasalarla düzenleneceğine işaret etmektedir.

Ulusal federasyonlara 2008 PAR’da belirlenen ilkeleri içeren kendi ulusal yönetmeliklerini hazırlamaları ve uygulamaları direktifi verilmektedir. Yerel yasaları 2008 PAR talimatlarının uygulanmasına engel teşkil eden federasyonlara FIFA düzenlemelerinden sapmadan, 2008 PAR prensiplerine bağlı kalarak ülkelerinde geçerli olabilecek ulusal yönetmeliklerini çıkarma yetkisi verilmektedir. Madde 1(4)’de Federasyonların yönetmeliklerini onay için FIFA Oyuncu Statüleri Komitesine sunması istenmektedir. Madde 23(1) uyarınca lisans alan menajerler, FIFA yetkili organlarının tüzük, düzenleme, direktif ve kararlarına bunun yanı sıra konfederasyonlar ve federasyonlar ile ulusal yasalara uymak ve bağlı kalmakla yükümlüdür.

2008 PAR hükümlerinin, kulüpler ve oyuncular için sadece ulusal federasyonlar tarafından lisans verilmiş menajer hizmetleri için uygulanabileceği madde 25 ve 27’de belirtilmektedir. Menajer oyuncunun ebeveyni, kardeşi veya eşi gibi muafiyet sahibi kişiler

³¹Case T-193/02. (2005).

³²FIFA Regulations Players’ Agents (PAR, 2008).

olarak tanımlanan guruptan biri olması halinde veya yasal olarak yetki sahibi avukat olması durumunda PAR geçerli olmayıp, o ülkede yürürlükte olan kurallar geçerli sayılmaktadır.

Lisanslı menajer olmak isteyen bireylerin, ilgili federasyona yazılı başvuruda bulunması gerekmektedir. Başvuru yapanlarda aranan özelliklere 6. maddede yer verilmektedir. Sicil kaydı temiz olup, adli ve mali suça karışmamış olmak. FIFA, herhangi bir konfederasyon, federasyon, lig, kulüp veya bu tür organizasyon ve kuruluşlarla bağlantılı herhangi bir kuruluştaki herhangi bir pozisyonda çalışmamak. Başvuranlar, FIFA'nın yetkili organlarının yanı sıra ilgili konfederasyonların ve federasyonların tüzüklerine, düzenlemelerine, direktiflerine ve kararlarına uymayı kabul etmiş sayılmaktadır.

Başvuru yapanlardan ön koşulları sağlayan adaylar, ilgili futbol yönetmelikleri ve ulusal yasalara ilişkin bilgileri test edilmek üzere tasarlanmış çoktan seçmeli yazılı sınava tabi tutulmaktadır. Adayın sınavı geçmesi durumunda, başvuru yapılan ülkede bir sigorta şirketinden mesleki sorumluluk sigortası yaptırması veya 100.000 CHF tutarında bir banka teminatı vermesi talep edilmektedir. Adaylara Mesleki Davranış Kuralları beyannamesi imzalatılmaktadır. Sıralı maddelerdeki şartların yerine getirilmesi durumunda aday, yetkili ulusal federasyonu tarafından hazırlanan kişiye özel ve devredilemez “ ... FUTBOL FEDERASYONU FUTBOLCU TEMSİLCİSİ LİSANSI” kullanmaya hak kazanılmaktadır. Lisanslı menajerlerin kaydını tutmak ve FIFA ile paylaşmakla ulusal federasyonlar görevlendirilmektedir. Lisans beş yıl geçerli olup, çalışmaya devam etmek isteyen menajerler yeniden değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Yeniden değerlendirmede başarısız olunması durumunda, lisans sınavın geçildiği tarihe kadar askıya alınmaktadır.

2008 PAR, yalnızca menajer olma koşullarını değil aynı zamanda kendilerine tabi olanlardan beklenen davranış standartlarını da oluşturmaktadır. Bu bağlamda, yalnızca oyuncu ile menajer veya kulüp arasında yazılı bir temsil sözleşmesinin imzalanması sonucu, menajer müzakerelerde bir tarafı temsil edebilmektedir. Sözleşme iki yıllık olup, iki yılda bir uzatılabilmektedir. Oyuncu yaşının küçük olması durumunda, oyuncunun ikamet ettiği ülkenin ulusal yasalarına uygun olarak temsil sözleşmesini imzalaması için oyuncunun yasal vasine hak tanınmaktadır.³³

Temsil sözleşmesi, oyuncu menajerine kimin para ödemekten sorumlu olduğu ile ilgili bilgileri içermektedir. Bu bakımdan, gerekli düzenlemeler özellikle oyuncu tarafından yapılacak olan ödemeler ulusal yasalara tabi tutulmaktadır. Oyuncu kulübün kendisi adına

³³PAR (2008).

menajerlik ödemesi yapması için yazılı onayını verebilmektedir. 19. madde, çıkar çatışmaları hakkında bir açıklama yapmaktadır. Menajerlerin çalışmaları sırasında her türlü çıkar çatışmalarından kaçınmaları istenmiş olup, her işte sadece bir tarafın çıkarlarını temsil edebilmektedirler. Bir temsil sözleşmesi bulunan menajerin transfer veya kontratın resmiyete dökülmesi sürecinde diğer tarafla veya diğer tarafın menajeriyle işbirliği yapması veya çıkar ilişkisi bulunması özellikle yasaklanmaktadır.

Menajerin ücreti, sözleşmede oyuncu adına pazarlık ettiği herhangi bir imza ücreti de dâhil olmak üzere oyuncunun yıllık brüt gelirine dayanarak hesaplanmaktadır. Oyuncunun araba, konaklama ve ikramiye gibi garanti edilmeyen diğer gelirleri hariç tutulmaktadır. Ödeme, menajerin oyuncu için müzakere ettiği sözleşmenin başlangıcında bir toplu ödeme yoluyla veya her sözleşme yılının sonunda yıllık taksitler halinde yapılabilmektedir. Ödemenin yıllık olarak yapılandırılması ve menajer tarafından müzakere edilen sözleşmenin menajerlik sözleşmesinin ötesine uzatılması durumunda, menajer sözleşmesinin bitiminden sonra da vekâlet ücreti almaya hak kazanmış sayılmaktadır. Bu hak, ilgili oyuncunun kontratının bitmesine veya oyuncunun aynı menajer katılımı olmadan yeni bir kontrat imzalamasına kadar devam etmektedir. Ücret miktarı konusunda anlaşma yapılmadığı takdirde, menajer oyuncunun temel gelirinin% 3'ünü almaya hak kazanmaktadır. Bir menajer bir kulübe hizmet sunulması koşuluyla, önceden kararlaştırılan toplu ödeme miktarını tahsil etmeye hak kazanmaktadır. 29. madde, bir oyuncunun kulüpler arası transferiyle bağlantılı olarak ödenecek olan transfer tazminatı, eğitim tazminatı veya dayanışma katkısı dâhil hiçbir tazminat ödemesinin kulüp tarafından menajere ödenemeyeceğini açıkça belirtmektedir.

2008 PAR 22. madde, iki yasak üstünde durmaktadır. Birincisi; bir menajer zaten başka bir menajer ile münhasır bir temsil sözleşmesi yapmış olan bir oyuncuya yaklaşamaz. İkincisi; menajerin bir kulübün kontratlı futbolcusu olan bir oyuncuya kulübünün sözleşmesini erken feshetmesi veya sözleşmesinde belirtilen herhangi bir yükümlülüğü ihlal etmesi yönünde ikna etmek amacıyla yaklaşmasını yasaklamaktadır. Aksi belirtilmediği sürece yönetmelikler, sözleşmeye bağlı ihlalde bulunan tarafın, haklı sebep olmadan sözleşme ihlali yaptığını taahhütte bulunduğunu varsaymaktadır. Menajer, oyuncu veya kulüp için herhangi bir işlem yaptıktan sonra, adı ve müşterisinin adı sözleşmede gösterilmektedir. Bu, bir menajerin ilgili işlemde yer aldığı ispatı olmaktadır.

2008 PAR uyarınca, menajerlerden EK'li Mesleki Davranış Kurallarında açıklanan ilkelere uymaları istenmektedir. Bu kurallar, müvekkilinin menfaatlerini yasaya uygun bir şekilde korurken, faaliyetlerin vicdanlı, profesyonel, doğru ve adil bir şekilde gerçekleştirilmesini gerektirmektedir. Menajerin faaliyetine ilişkin asgari düzeyde muhasebe kaydı yapması ve disiplin soruşturmaları veya diğer davalarla ilgili olarak doğrudan konuya ilişkin soruşturmayı yürüten otoriteye vermesi istenmektedir.

Menajerlik faaliyetinden kaynaklanan iç ihtilaflar FIFA tarafından çözülmemekte, FIFA Tüzüğü ve ulusal yasalar dikkate alınarak ulusal düzeyde tahkim ile çözülmek durumunda kalınmaktadır. Uluslararası anlaşmazlıklarda, disiplinle ilgili konular Disiplin Komitesi'ne atıfta bulunularak FIFA Futbolcu Statüleri Komitesine başvuru yapılabilmektedir (Madde 30).

2008 PAR ihlalleri, menajere, kulüplere, oyunculara ve federasyonlara uygulanan yaptırımlara yol açabilmektedir. Yerel işlemlerde, FIFA Disiplin Komitesi ek yaptırımlar uygulasa da, ilgili federasyon yaptırım uygulamaktan sorumludur. Ulusal işlemlerde ulusal federasyonlar yetkili olmakla beraber FIFA Disiplin Komitesi ek yaptırımlar uygulayabilmektedir. Uluslararası ihlallerde FIFA Disiplin Komitesi, FIFA Disiplin Kurallarına uygun olarak yaptırım uygulamaktan sorumlu yetkili makam olmaktadır. FIFA Tüzüğünde öngörüldüğü gibi menajerlerin anlaşmazlık durumunda mahkemelere başvurması yasaklanmakta, federasyon ya da FIFA'nın yargı kurullarına durumu arz etmeleri istenmektedir (Ek 1).

4.6. Aracılarla Çalışma - FIFA Menajerlik Sistem Reformu 2015

2008 PAR'ın belirgin eksiklikleri olduğu, yürürlüğe girmesinden sadece bir yıl sonra FIFA'nın başka bir reform sürecine girmesiyle ortaya çıktığı değerlendirilmektedir. FIFA (2015)'ya göre; (1) menajerlerin lisanslandırılmasındaki verimsizlik nedeniyle, birçok uluslararası transfer lisanssız menajer kullanılarak sonuçlanmaktadır. (2) Lisanslı menajerlerin kullanıldığı transferler bile çoğu zaman şeffaf olmamaktadır. (3) Kulüp menajerleri ile oyuncu menajerleri arasındaki farklılıklar ve bunların mali yükümlülüklerine ilişkin karışıklıklar ve anlaşmazlıklar yaşanmaktadır.

FIFA yürürlüğe koyduğu yönetmelikle, yönetilmesi ve uygulanması daha kolay, ulusal düzeyde daha iyi bir denetim mekanizmasıyla çalışabilecek, daha şeffaf bir sistem amaçlamaktadır. Federasyonlar, konfederasyonlar, kulüpler, FIFPro (Fédération

Internationale des Associations de Footballeurs Professionnels) ve profesyonel futbol ligleri gibi anahtar role sahip futbol paydaşlarından oluşan FIFA Kulüp Futbolu Komitesi (The FIFA Committee for Club Football) adı altında alt komite kurulmaktadır (FIFA, 2015).

Karşılıklı fikir alışverişleri sonucunda oluşturulan yeni düzenlemeler FIFA İcra Kurulu tarafından Mart 2014'te onaylanmaktadır. Haziran 2014'te yapılan 64. FIFA Kongresinde RWWI; FIFA Tüzüğü'nde yapılan değişikliklerin ardından, 1 Nisan 2015 tarihinde yürürlüğe girmekte ve 2008 PAR'ın yerini almaktadır (FIFA, 2015).

2015 RWWI kilit değişiklikler şu şekilde olmaktadır (FIFA, 2015; Parrish, 2018):

- Düzenlemeler artık temsilcilerden bahsetmeyip, aracılık/arabuluculuk faaliyetlerine atıfta bulunmaktadır.

- Aracılar/arabulucular hem gerçek hem de tüzel kişilikler olabilmektedir.

- Aracılık/arabuluculuk faaliyetleri için lisans gerekliliği ortadan kalkmaktadır. Kaldırılan sertifika yerine, sadece adli sicil kaydı temiz olması şartı konulmaktadır.

- Aracı/arabulucunun faaliyette bulunmak için işlem yapılacak kulübün bağlı olduğu ulusal federasyona kayıt yaptırması gerekmektedir. Kayıtları yapmak ve korumak ulusal federasyonların yetkisine bırakılmaktadır.

- FIFA aracılık/arabuluculuk faaliyetleri için ücret sınırlamaları ile ilgili tavsiyelerde bulunmaktadır.

- Eğer transfer olacak futbolcu reşit değilse aracılık/arabuluculuk faaliyetleri için ücret kazanılamayacaktır.

- RWWI ihlalleri ile ilgili yaptırımlar ulusal federasyonlar tarafından uygulanmakta ve uygulanan yaptırımlar FIFA Disiplin Kurulu tarafından arttırılabilmektedir (FIFA, 2015; Parrish, 2018).

5. TÜRKİYE’DE FUTBOL ALANINDA MENAJERLİK

Araştırmanın bu bölümünden ülkemizde futbol menajerliğinin gelişimi ve uygulamaları hakkında bilgilendirme yapılacaktır. FIFA üyesi olan ülkemizin ilgili talimatlara yönelik yapmış olduğu uygulamalardan bahsedilmeye çalışılacaktır.

5.1. FIFA Lisanslı Menajerlik Dönemi

Ülkemizde 2001 yılına kadar lisansını FIFA ilgili kurumlarından almış olan menajerlerin etkinliği görülmektedir. TFF kayıtları incelendiğinde 0001 Lisans numarasına sahip olan Harun Arslan’ın ilk lisanslı resmi Türk menajer olduğu düşünülmektedir. Kayıtlar dikkatli tarandığında 0002, 0004 ve 0006-0013 arası lisans numaralarının olmadığı, numaraların her yıl tekrardan verilmediği ve verilen lisans numaralarının bir kereye mahsus olup güncellendiği sürece aynı lisans numarasıyla işlem yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu bakımdan 0001 lisans numaralı Harun Arslan’ın ilk lisanslı resmi menajerimiz olduğu değerlendirilmektedir.³⁴

5.1.1. Menajer Harun Arslan

Harun Arslan TFF Futbol Menajerleri kayıtlarında 0001 numaralı menajerimiz olarak yer almaktadır. Kendisiyle yapılan röportajdan Alman Milli Takım Teknik Direktörü Joachim Löw’ün hem yakın arkadaşı hem de kariyerinin ilk ve aktif menajeri olduğu bilgisine ulaşılmaktadır. Löw’ün 1998-99 Fenerbahçe Spor Kulübü ile anlaşmasına aracılık eden menajer olarak bilinmektedir. ARP Sportmarketing firmasının sahibi olduğu kaydedilmektedir. Teknik direktörler Tayfun Korkut, Eric Gerets aktif futbolcular Nazım Sangare, Deniz Kadah ve eski futbolcular Ümit Karan, Volkan Arslan gibi futbol aktörlerinin menajerliğini yaptığı görülmektedir (http-17).

5.1.2. Menajer Ceylan Çalışkan

0003 lisans numaralı Ceylan Çalışkan ile yapılan söyleşi sayesinde Türkiye’de futbol menajerliği hakkında bazı bilgiler edinildiği anlaşılmaktadır. Futbolcu Süleyman Oulare’nin Fenerbahçe’ye transferinde görev aldığı ve ülkemizde menajerlik faaliyetlerinin bu transferle ciddi anlamda başladığına değinilmektedir. Çalışkan, lisans aldığı dönem için

³⁴TFF, Futbol Menajerleri Listesi. <https://www.tff.org/default.aspx?pageID=189>

yerel federasyonlar aracılığıyla FIFA lisansına sahip olunduğundan bahsetmektedir. 200 bin CHF teminat gösterme zorunluluğu da aktarılmaktadır. Bunlara ek olarak futbol kuralları üzerine bir sınava girip başarılı olma şartını yerine getirdiğini ifade etmektedir. Anderlecht'ten Yaw Preko ve Samuel Johnson futbolcuları adına önce Gaziantep Spor Kulübü'ne sonra Fenerbahçe'ye transferinde görev aldığını belirtmektedir. Anılarında arabası bozulan, evinin ihtiyacı olan, eşi ya da çocuğu hastalanan futbolcuların gecenin 3'ünde bile kendisini aradığını eklemektedir. “Johnson Fenerbahçe'ye ilk geldiği dönemlerde kapıcıdan süt dahi isterken, önce onu çağırıyordu sonra bana telefon açıyordu ve kapıcıyı veriyordu. Ben de telefonda kapıcıya Johnson'un isteklerini söylüyordum.” itirafına yer vermektedir (Tunca, 2008). Didier Drogba'nın Galatasaray Spor Kulübü'ne, Cenk Tosun'un Everton FC takımına transferinde görev aldığı açıklanmaktadır (http-18).

5.1.3. Menajer Ahmet Bulut

0014 lisans numaralı Ahmet Bulut'un 1993 yılından itibaren Galatasaray'da iki yıl kalecilik yapmış olduğu bilgisine ulaşılmaktadır. Profesyonel futbolculuk kariyeri sonrası Ahmet Bulut'un Foot & Ball International menajerlik şirketini kurduğu ifade edilmektedir. Aktif futbolcular Arda Turan, Gökhan Gönül ve eski futbolcular Okan Buruk, Hakan Balta gibi önemli isimlerin menajerliğini yapmakta olduğu ifade edilmektedir (http-19). Vermiş olduğu bir röportajda 2000 yılında futbolculuk kariyerine son vermesinin ardından Galatasaray'dan eski takım arkadaşı Okan Buruk'un kendisine menajeri olması teklifinde bulunduğunu bu sayede menajerliğe başladığını açıklamaktadır (Köşdere, 2015).

5.2. FIFA Uyum Süreci ve Futbolcu Temsilcileri Talimatı

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) Futbolcu Temsilcileri Talimatı'na göre ülkemizde 18 Ağustos 2001 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan FIFA Futbolcu Temsilcileri Talimatı hükümlerine göre futbolcu menajerliği resmîyet kazanmış olup menajerlik ile ilgili düzenlemeler yapılmaktadır. 2001 Eylül ayı itibarıyla ilk menajerlik sınavı uygulanmış olup ve her altı ayda bir tekrarlanmaktadır.³⁵

FIFA 2001 yılında yayınlamış olduğu Lisanslı Oyuncu Temsilciliği Talimatıyla her ulusal federasyona futbolcu menajerliği ile ilgili kendi iç düzenlemelerini hazırlama

³⁵TFF 21 Haziran 2003 tarihli Futbolcu Temsilcileri Talimatı (TFF, 2003).

zorunluluğu getirmektedir. Bu zorunluluk nedeniyle ülkemizde de iç düzenlemeler yapma yoluna gidilmektedir. Bu doğrultuda FIFA üyesi tüm ulusal federasyonlar gibi eş zamanlı yapılan çalışmalarla ülkemizde TFF'nin hazırlamış olduğu Futbolcu Temsilcileri Talimatı 21 Haziran 2003 tarih ve 25151 sayılı Resmî Gazetede yayımlayarak yürürlüğe konulduğu gözlemlenmektedir. TFF'nin hazırlamış olduğu Futbolcu Temsilcileri Talimatı'nın iç hukuktaki dayanağı olarak 3813 sayılı TFF Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile TFF Ana Statüsü baz alındığı ifade edilmektedir.³⁶

Futbolcu Temsilcileri Talimatı'nın yürürlüğe girmesine müteakiben talimat esasları gereği 2001 yılı Eylül ayından itibaren başlayarak yılda iki defa olmak üzere Lisanslı Futbolcu Temsilcisi Belirleme Sınavları yapılmaya başlandığı belirtilmektedir. 2003 talimatları sonrasında da bu sınav rutinin devam ettiğine açıklamalarda yer verilmektedir. Sınavlarda toplam 20 soru sorulmuş olup, ilk 15 soru FIFA'nın düzenlemiş olduğu uluslararası talimat ve sirkülerlerden hazırlanmaktadır. Diğer 5 soru ise TFF talimatlarından hazırlanmaktadır (http-20).

Yapılan sınav sonucu alınan lisans süresiz geçerlilik taşımaktadır. Futbol Federasyonu tarafından düzenlenen lisans, kişisel olup hiçbir surette başkasına devir ve/veya temlik edilememektedir. Düzenlenmiş lisans her yıl federasyon tarafından vize edilmektedir. Menajerler TFF Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yıllık vize ücretini ödeyerek ve gerekli görülen bilgi ve belgeleri sunarak lisanslarını kullanmaya devam etmektedirler.

Sözleşme, TFF Talimatı ekinde yer alan örneğine uygun olarak en fazla iki senelik bir süre için yapılabilir. Sözleşme, tarafların karşılıklı anlaşması ile yazılı olarak yenilenebilir. Sözleşme süresi bitiminde kendiliğinden uzayacağına dair hükümler varsa bile geçersiz kabul edilmektedir.

5.3. 2010 Yılında Yapılan Güncellemeler ve Menajerlik Talimatı

Geçen süre zarfında, FIFA'nın Lisanslı Oyuncu Temsilciliği Talimatı, FIFA Yürütme Komitesi'nin 29 Ekim 2007 tarihli kararı ile birlikte yeniden gözden geçirilerek ve 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yeni metniyle güncellenerek tekrar yayınlandığı bilinmektedir. Bu yeni talimatla birlikte FIFA, üye federasyonlardan kendi iç hukuklarında yer alan talimatları 2008 itibarıyla geçerli kılınan yeni metin ile paralel hale getirmeleri için 31 Aralık 2009 tarihine kadar süre tanımaktadır. TFF, FIFA'nın bu talebini karşılamakta geç

³⁶TFF (2003).

kalmakta ve Ulusal Futbolcu Temsilcileri Talimatı'nı 2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olan yeni düzenlemeyle uyumlu hale getirememektedir.

14.12.2010 tarihinde Yeşilköy'de bulunan WOW Otel'de TFF tarafından Talimatlara Aykırı Menajerlik ve Ulusal Kulüp Lisans Sistemi konu başlıklarını içeren bir toplantı düzenlenmektedir. Toplantıda konuşan hukuktan sorumlu TFF Yönetim Kurulu üyesi Yunus Egemenoglu tarafından katılımcılara; 19 Mart 2010'da önemli değişikliklerle yürürlüğe giren Futbolcu Temsilciliği Talimatı ve 2011-2012 futbol sezonunda uygulanmaya başlanılacak Ulusal Kulüp Lisans Sistemi konularında bilgilendirmeler yapıldığı görülmektedir. Açıklamada yapılan bir takım araştırmalar sonucunda bazı futbolcu, teknik adam ve menajerlere Türkiye Futbol Federasyonu Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu (PFDK) tarafından disiplin cezaları verildiği aktarılmaktadır. Yunus Egemenoglu futbolla ilgili verilen hak mahrumiyeti cezasının bir ilk olduğuna dikkat çekmektedir. 5419 aktif profesyonel futbolcu ve teknik adamın 43 aktif lisanslı menajer ile çalışmasının mümkün olmadığına vurgu yapmaktadır. TFF tarafından başlatılarak Bochum, Sarıyer ve Diyarbakır Cumhuriyet savcılıklarınca yürütülen şike soruşturmalarında lisanssız menajerlerin ön plana çıktığını bildirmektedir. Yunus Egemenoglu, disiplin soruşturması çerçevesinde soruşturma açılan menajerlerin ve futbolcuların ortağı bulunduğu menajerlik şirketlerinin internet sitelerinde ismi geçen ve temsil sözleşmelerinde şirket logoları bulunan toplam 128 futbolcunun bilgisine başvurulduğuna değinmektedir. Futbolcu Temsilciliği Talimatı hakkındaki değişikliklere değinen Egemenoglu yeni talimat ile daha fazla kişiye lisans kazandırıp; lisanssız menajerlerin neden olduğu kirliliği sona erdirmeye yönelik devrimsel hükümler getirildiğini belirtmektedir (http-21).

Yunus Egemenoglu (http-21), temel değişiklikleri şöyle sıralamaktadır;

- Sınav dilleri arasında Türkçe'ye de yer verilmektedir.
- Futbolcu menajerlerinin FIFA ve TFF mevzuatı ile ilgili bilgilerini güncellemelerini sağlayabilmek için lisansın 5 yıl süre ile geçerli olması ve bu süre sonunda tekrar bir sınav yapılması öngörülmektedir. Sınav ile ilgili yükümlülük, yürürlüğe giren talimattan önce lisans alan futbolcu menajerlerinin lisanslarını da 5 yıl süre ile sınırlandırmaktadır.
- Futbolcu menajeri lisansının gerçek kişi tarafından, bizzat kullanılması zorunluluğunun altı çizilmektedir.
- Lisanssız menajerlerle çalışan kulüplere ve futbolculara verilmesi öngörülen cezalar, yetkisiz menajerlerin etkinliğinin azaltılması amacıyla artırılmaktadır.

- Menajerler, futbolcular veya kulüplere, transfer faaliyetlerini yetkili menajerler aracılığıyla yürüttüklerini ispat etme yükümlülüğü getirilmektedir.

- TFF Yönetim Kurulu üyesi Egemenoglu, hâlihazırda 116 olan buna rağmen 43'ünün faal olduğu lisanlı menajer sayısının yeni talimat ile birlikte, daha fazla artması için sınav katılım ücretinin indirildiğini ve adaylara 3 günlük bir kurs düzenlendiğinin altını çizmektedir.

5.4. 2015 Yılı Güncellemeleri ve Değişiklikleri

Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu 20 Mayıs 2015 tarih ve 60 sayılı Yönetim Kurulu toplantısında aldığı kararla Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatı'nı kabul etmektedir. FIFA talimatları ve sirküleri çerçevesinde hazırlanan yeni talimatın 09 Haziran 2015 tarihinde yürürlüğe girmesiyle beraber önceki Futbolcu Temsilcileri Talimatı yürürlükten kaldırılmaktadır.³⁷

TFF Yönetim Kurulu'nun 28.07.2015 tarih ve 3 sayılı toplantısında aldığı karar ile bu talimatın 24. maddesinin değiştirilmesine, Ek-1'e yeni 13. madde ve dipnot eklenmesine, Ek-2'nin 5. maddesinin 3. paragrafının değiştirilmesine karar verilmektedir. Bu değişiklikler 01.08.2015 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesinde yayımlanarak yürürlüğe girmektedir.

TFF Yönetim Kurulu'nun 19.01.2016 tarih ve 13 sayılı toplantısında aldığı karar ile bazı değişiklikler yapılmaktadır. Talimatın 6. maddesine 4. fıkranın eklenmesine, 11. maddesinin 1. fıkrasının değiştirilmesine, bu maddeye yeni 2. fıkra eklenmesine, devam eden fıkraların teselsül ettirilerek 3. ile 4. fıkraların değiştirilmesine, 13. maddesinin 7. fıkrasının değiştirilmesine, 14. maddesinin 7. fıkrasının değiştirilmesine, EK-2'nin 6. maddesinin değiştirilmesine karar verilmektedir. Bu değişiklikler 21.01.2016 tarihinde TFF'nin resmî internet adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmektedir.

Yapılan son 16.02.2019 tarih ve 109 sayılı TFF Yönetim Kurulu toplantısında alınan karar ile bu talimatın 24. maddesinin değiştirilmesine, EK-2'nin 5. maddesinin son fıkrasının çıkarılmasına, yeni 6. maddenin eklenmesine ve devam eden maddelerin teselsül ettirilmesine karar verilmektedir. Bu değişiklikler 02.03.2019 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmektedir.

³⁷TFF 02.03.2019 tarihli Futbol Menajerleri İle Çalışma Talimatı (TFF, 2019).

6. TÜRKİYE’DE FUTBOL MENAJERLİĞİNİN HUKUKSAL ALTYAPISI

TFF’nin hazırlamış olduğu Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatı’nın iç hukuktaki dayanağı 16/5/2009 Tarih ve 27230 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan 5894 sayılı TFF’nin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun³⁸ ile TFF Statüsü³⁹ olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

5894 sayılı TFF’nin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun, TFF’nin Görevleri bölümünün 3(1). madde f) fıkrası;

Üyelerinin, kulüplerin, futbolcuların, hakemlerin, yöneticilerin, teknik direktör ve antrenörlerin, sağlık personelleri, futbolcu temsilcileri ve müsabaka organizatörleri ile diğer tüm ilgililerin FIFA, UEFA ve TFF tarafından konulan Statü, talimat ve düzenlemeleri ile bunların yetkili kurulları tarafından verilen kararlara uymalarını sağlamak. Bu madde ile kanuni olarak TFF ülkemizde faaliyet gösteren veya göstermeye niyetli olan kişilerle ilgili düzenlemeleri yapmakla yetkilendirilmiştir.

şeklinde TFF’nin görevlerine yer vermektedir. Futbolun paydaşlarından olan menajerler ile düzenleme ve denetleme yetkisiyle doğrudan TFF’ye görevlendirilmektedir.

5719 sayılı yasa ile değişik 3813 sayılı yasanın 2. maddesinin f) bendi uyarınca FIFA ve UEFA’nın statü, talimatları ve kararlarına uygun olarak, aynı yasanın 6. maddesinin c) bendindeki yetkiye dayanarak 3 Haziran 2008 tarihli Genel Kurul’da TFF Statüsü kabul edilmektedir. I. Genel Hükümler;

2. Madde; Amaç; 1. TFF’nin amaçları; f) fıkrası; Kendi üyelerinin, kulüplerin, futbolcuların, hakemlerin, yöneticilerin, teknik direktörlerin ve antrenörlerin, sağlık personelinin, futbolcu temsilcilerinin, müsabaka organizatörlerinin ve diğer tüm ilgililerin FIFA, UEFA ve TFF’nin statü, talimat ve kararlarına ve ayrıca adı geçen futbol otoritelerinin yetkili organ ve kurullarının verdiği kararlara uymalarını sağlamak.

Bu madde ile aynı şekilde menajerler ile ilgili yapılacak düzenlemeler konusunda TFF yetkilendirilmektedir.

4. Madde; Dostane ilişkilerin teşvik edilmesi; 3. fıkra; (29.06.2011 tarihli Genel Kurul kararı ile değişik) Mevzuatın emredici hükümlerinde aksi açıkça öngörülmediği sürece TFF, Türkiye’deki kendi üyeleri, kulüpler, hakemler, futbolcular, teknik direktör ve antrenörler, futbolcu temsilcileri, sağlık personelleri ve müsabaka organizatörleri arasında çıkan uyuşmazlıkları çözmek için gerekli kurumsal düzenlemeleri yapar.

³⁸5894 Sayılı ve 05/05/2009 tarihli Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun.

³⁹01.06.2019 tarihli Genel Kurul kararı ile değişik Türkiye Futbol Federasyonu Statüsü (TFF Statüsü, 2019).

5. Madde; Futbolcular ve futbolla ilgili diğer kişiler; 3. fıkra; Yönetim Kurulu, futbol alanında aktif rol oynayan kişilerin (teknik direktör ve antrenörler, sağlık personelleri, hakemler, futbolcu temsilcileri ve müsabaka organizatörleri, v.s) de tesciline ilişkin düzenlemeler yapabilir.

IV. Teşkilat Yapısı; H. Yargı Kurulları;

63. Madde (12.06.2009 tarihli Genel Kurul kararı ile değişik) Hukuk Kurullarının Yetki Alanı 1. Fıkra; (29.06.2011 tarihli Genel Kurul kararı ile değişik) TFF, üyeleri, kulüpler, hakemler, futbolcular, teknik direktörler, antrenörler, futbolcu temsilcileri, müsabaka organizatörleri, sağlık personelleri ve diğer resmî görevliler, futbolun yönetimine ve disiplinine ilişkin uyuşmazlıklar hakkında hukuk kurullarının dışında başka hiçbir yargı merciine başvuramazlar.

64. Madde; Spor Tahkim Mahkemesi (Court of Arbitration for Sport; CAS/TAS) 2. Fıkra; TFF, kendisinin ve üyelerinin, futbolcuların, resmî görevlilerin ve müsabaka organizatörleri ve futbolcu temsilcilerinin FIFA veya UEFA organları ile CAS/TAS tarafından alınan ve kesinleşen tüm kararlarına tam olarak uymasını sağlar.⁴⁰

Alıntılanan maddelerden anlaşılacağı üzere ülkemizde menajerler üzerine düzenlemeler yapma, denetleme ve uyuşmazlıkların çözümü hususlarında yetkili merci TFF ve TFF'nin yetkilendirdiği ilgili kurullar olarak resmiyet kazanmaktadır.

6.1. TFF Lisanslı Futbol Menajerleri'nin Yasal Görev ve Sorumlulukları

Bu bölümde ülkemizde lisans almış olan menajerin müşterilerine sunabilecekleri yasal görevlerin açıklanması amaçlanmaktadır. Yasal düzenlemelerin menajerlere tanıdığı hizmetlerin şekilleri ve sınırları aktarılmaya çalışılacaktır.

6.1.1. TFF Lisanslı Futbol Menajerleri'nin yasal görevleri

Menajer TFF Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatı'nda; belli bir ücret karşılığında veya ücretsiz olarak, profesyonel futbolcu sözleşmesi müzakeresi yürütmek amacıyla futbolcu veya kulüpleri temsil eden veya kulüpler arasında transfer müzakeresi yürütmek amacıyla kulüpleri temsil eden TFF'den lisans almış gerçek kişiler olarak tanımlanmaktadır. Tanımdan anlaşılacağı üzere menajerin temel görevi temsil ve müzakere etmektir.

Futbol Menajerleri İle Çalışma Talimatı 5. bölüm; tarafların hak ve yükümlülükleri ve 15. madde; menajerlerin hakları ve ifa edebileceği görevler şu şekilde sıralanmaktadır;

a. Talimatla belirlenmiş yükümlülükleri yerine getirmek kaydıyla futbolcu veya kulüplerle temaslarda bulunmak.

⁴⁰TFF Statüsü (2019).

b. Bir futbolcu veya kulüp talepte bulunması halinde söz konusu futbolcu veya kulüp nam ve hesabına sözleşme müzakereleri yürütebilmek, noter vekaletnamesi ile yetkilendirildiği takdirde sözleşme imzalayabilmek.

c. Kendilerini yetkilendiren herhangi bir futbolcunun veya kulübün menfaatlerini temsil edebilmek.

d. Gerekli vekaletnameyi ibraz etmek kaydı ile futbolcu adına TFF nezdinde idari işlem ve kararlar açısından başvuruda bulunabilmektedirler.⁴¹

6.1.2. TFF Lisanslı Futbol Menajerleri'nin yasal sorumlulukları

Futbol Menajerleri İle Çalışma Talimatı 5. bölüm; tarafların hak ve yükümlülükleri ve 16. madde, menajerlerin yükümlülükleri uyarınca menajerlerin yasal sorumlulukları şu şekilde sıralanmaktadır;

a) Mevzuata, FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar ve TFF'nin statü ve talimatlarına, Menajerlik Taahhütnamesi'ne, FIFA ve TFF'nin yetkili kurulları tarafından verilen tüm kararlara uymak,

b) Katılımı ile yapılan her işlemin mevzuata FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar ve TFF'nin statü ve talimatlarına uygun olmasını sağlamak,

c) Bir kulüp ile sözleşmesi devam eden bir futbolcunun, profesyonel futbolcu sözleşmesini süresinden önce feshetmesini veya sözleşmesel yükümlülüklerini ihlal etmesini temin için veya bu sonucu doğurabilecek şekilde faaliyetler yürütmek, özellikle futbolcunun sözleşmesi olan kulübün açık yazılı iznini almaksızın futbolcu adına başka bir kulüple görüşmemek (Aksi menajer tarafından ispatlanmadıkça, profesyonel futbolcu sözleşmesini haklı bir neden olmaksızın fesheden bir futbolcunun fesihte müdahalesi bulunan menajerin futbolcuyu söz konusu sözleşmeyi feshe teşvik ettiği varsayılır),

ç) Kulüp veya futbolcunun rızası olmadan transfer görüşmelerine girmemek, temsil ettiği kulüp veya futbolcuyu her nevi sözleşme müzakeresi ile ilgili detaylar ve olaylardan haberdar etmek ve temsil ettiği kişinin hukuki menfaatlerini en iyi şekilde korumak,

d) Katılımı ile yapılan tüm sözleşmelerde kendi isim ve imzası ile hizmet verdiği tarafın (kulüp ya da futbolcunun) adının açıkça belirtilmesini sağlamak,

e) Talep halinde TFF, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar ve FIFA'ya gerekli bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak vermek,

⁴¹TFF (2019).

- f) TFF tarafından düzenlenen kurs ve seminerlere katılmak,
- g) Menajerlik faaliyetini bizzat yürütmek, menajerliğin şirket çatısı altında yürütülmesi halinde, şirket ortaklarının ve temsile yetkili kişilerin bu talimatta belirlenen şartları taşımasını ve bu kişilerin menajerlik faaliyetinde bizzat bulunmalarını sağlamak,
- ğ) Kendi lisansı ile lisanssız kişilerin menajerlik faaliyeti yürütmesine veya lisansının sağladığı haklardan yararlanmasına engel olmak,
- h) Adli sicil kaydını her yıl vize talebi ekinde TFF'ye göndermek,
- ı) Lisansının askıya alındığı veya iptal edildiği dönem içerisinde doğrudan veya dolaylı olarak her türlü menajerlik faaliyetinden kaçınmak,
- i) TFF nezdindeki adres ve sair iletişim bilgilerini güncel tutmak (TFF'ye bildirilen tebligata esas adrese ilişkin değişikliğin bildirilmemesi halinde TFF'de kayıtlı adrese yapılan tebligatlar geçerli kabul edilecektir.) zorundadırlar.

6.2. TFF Lisanslı Futbol Menajerlerinin Eğitimleri

Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatı Tescil Bölümü 6. madde değerlendirme;

Değerlendirme Komisyonu tarafından, lisans başvuru talebi ilk kez veya evvelce kabul edilen menajerler, TFF tarafından düzenlenen Futbol Menajerliği Eğitim Semineri'ne katılmak zorundadır. Futbol Menajerliği Eğitim Semineri ne katılmayan menajerin lisansı, takip eden Futbol Menajerliği Eğitim Semineri ne katılıncaya kadar geçici olarak askıya alınır.⁴²

Talimatın 6. Maddesi 2. fıkrası uyarınca 2015 yılından bu yana her yıl Mayıs ve Aralık aylarında Futbol Menajerliği Eğitim Semineri düzenlenmektedir. Seminerle kursiyerlere talimatlar ve uygulamalar konusunda bilgilendirmeler yapılmaktadır. Seminer sonunda mülakat sınavı yapılarak başarılı olan adaylara lisans verilmektedir. Düzenlenecek olan seminer ile ilgili bilgilendirmeler TFF resmî internet sitesinde duyurulmaktadır. Futbol Menajerleri Eğitim Semineri, TFF'nin Riva/Beykoz'da yer alan idari merkezindeki Orhan Saka Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmektedir. Aralık 2015'de yapılan ilk seminere, Futbol Menajerliği için başvuran 30 kursiyer başvurmuştur. Seminerde talimat ve uygulamalar konusunda bilgilendirmeye müteakip adaylar mülakata alınmaktadır (http-22).

Mayıs 2016 döneminde yapılan seminere, Futbol Menajerliği için 52 başvuru kabul edilmiş olup, kursiyerlerin katıldığı seminerin ardından adaylar mülakata alınmaktadır. Aralık 2016 döneminde yapılan seminere, Futbol Menajerliği için kabul gören başvuru 45

⁴²TFF (2019).

olup, kursiyerler katıldığı seminerin ardından mülakata alınmaktadır. Bu sayılar her dönem farklılıklar göstermiş olup Mayıs 2017 katılımı 43. Aralık 2017 katılımı 65 olmaktadır. Başvuran 65 kişi için hazırlanan mülakat neticesinde 49 kişi başarılı, 10 kişi başarısız olmakta, 6 kişi ise mülakata hiç katılmamaktadır. 2018 Mayıs dönemi Futbol Menajerliği için başvuran 51 kişiden, seminer sonu yapılan mülakat neticesinde 36 kişi başarılı, 15 kişi ise başarısız olmaktadır (http-23; http-24; http-25; http-26; http-27; http-28).

Menajerlik Lisansı 7. Madde – Lisans (1). Fıkra; “Yukarıda anılan tüm şartları yerine getirenler için Menajerlik Lisansı düzenlenir. Lisans, TFF Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yıllık tescil bedeli ve işlem giderinin ödendiğinin belgelendirilmesi şartıyla menajerlere verilir.” uyarınca; TFF Yönetim Kurulu 19.04.2018 tarihinde gerçekleştirilen 83 sayılı toplantısında Futbol Menajeri olmak üzere başvuruda bulunacak olan adaylardan 1.000 TL başvuru ücreti alınmasına, başvurusu kabul edilenlerden sisteme dâhil edilebilmeleri ve lisanslarının verilebilmesi için 9.000 TL tescil ve lisans ücretinin alınmasına, başvurusu reddedilenlerden alınan başvuru ücretinin irat kaydedilmesine karar verilmektedir (http-29).

Aralık 2018 dönemi seminerine başvuran 46 kişiden, yapılan mülakat neticesinde 36 kişi başarılı, 10 kişi ise başarısız olmaktadır. Mayıs 2019 dönemi seminerine Futbol Menajerliği için başvuran 38 kişiden, yapılan mülakat neticesinde 32 kişi başarılı, 6 kişi ise başarısız olmaktadır. Seminerde kursiyerlere talimatlar ve uygulamalar konusunda bilgiler verilmektedir. TFF Yönetim Kurulu Üyesi ve Futbol Menajerleri Değerlendirme Kurulu Başkanı Fuat Guguloğlu yaptığı değerlendirme toplantısında aktif lisanslı Futbol Menajeri sayısını 161 olarak açıklamaktadır. 2018 yılında yıllık vizesini yaptırmayan 97 menajerin lisansı askıda olup, iki yıl üst üste vizesini yaptırmayarak lisansı iptal edilen menajer sayısı ise 27 olarak belirtilmektedir. Son olarak Aralık 2019 döneminde yapılan seminere Futbol Menajerliği için 74 başvuru kabul edilmekte, yapılan mülakat neticesinde 66 kişi başarılı, 8 kişi ise başarısız olarak tamamlanmaktadır. TFF Futbol Menajerleri İle Çalışma Talimatı hükümleri uyarınca lisans alan ve lisanslarını yenileyen aktif futbol menajerleri listesi FIFA hükümleri gereği TFF Resmi internet sitesinde yayınlanmaktadır. (http-30; http-31; http-32).

6.3. TFF Lisanslı Futbol Menajeri Olabilme Koşulları

Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatı Tescil Bölümü; 4. Madde; Tescil Şartları; 1. Fıkra; Menajer olmak isteyen gerçek kişiler aşağıdaki şartlara sahip olmalıdırlar:’ uyarınca

ülkemizde futbol menajeri olma koşulları belirlenmektedir. Futbol menajeri olmak isteyenlerin taşınması gereken özellikler şu şekilde sıralanmaktadır;

- a) Türk vatandaşı olmak veya Türkiye’de yasal ikametgâhı ve çalışma izni bulunmak,
- b) Şike ve teşvik primi ile Futbol Disiplin Talimatı’nın Hükümlülük kenar başlıklı maddesinde belirtilen suçlardan dolayı kesin hüküm giymemiş olmak,
- c) Disiplin Kurulları tarafından, müsabaka sonucunu etkileme, bahis, doping, ayrımcılık ve sahtecilik eylemleri nedeniyle kesinleşmiş ceza almamış olmak,
- ç) TFF tarafından belirlenecek diğer şartları yerine getirmek.⁴³

Aynı maddenin 2. Fıkrası gereğince; FIFA, FIFA’ya bağlı konfederasyonlar, TFF, diğer ülke federasyonları, herhangi bir lig oluşumu vb. ile kulüpler veya bunların herhangi bir kurulunda fahri veya ücretli olarak görevli bulunan kişiler ile faal futbolcu, teknik adam, antrenörler ve müsabaka görevlileri menajerlik faaliyetinde bulunamazlar. Ayrıca, menajerlerin faaliyetlerini yürütürken TFF, FIFA, FIFA’ya bağlı konfederasyonlar, TFF ve diğer ülke federasyonları, herhangi bir lig oluşumu vb. ile sözleşmeden doğan ve potansiyel çıkar çatışmasına yol açabilecek ilişkilerinin olmaması gerekmektedir.

Yine aynı madde 3. Fıkrasınca; Aktif futbol hayatı devam eden futbolcuların, teknik adamların ve futbol faaliyeti içerisinde bulunan diğer kişilerin doğrudan veya istigal konusu içerisinde menajerlik faaliyeti bulunan bir şirkete ortak olmak da dahil olmak üzere dolaylı menajerlik faaliyetinde bulunmaları yasaklanmaktadır. Aktif futbol yaşamları sonrası ilgili mevzuat koşulları uyarınca menajerlik yapabilmektedirler.

Tüm bu maddelere ek olarak, menajerlik lisansının verilebilmesi veya daha önce alınmış olursa bile lisanslara vize ettirilebilmesi için lisans başvurusunda bulunan menajerlerin mesleki, sosyal ve ahlaki yönlerden iyi anılmaları ve kusursuz bir itibara sahip olmaları gerekmektedir. Tüm şartları sağlamış ve gerekli ödemeleri yapmış olan adayların Menajerlik lisansı alabilmesi için faaliyetleri sırasında FIFA ve TFF talimat ve düzenlemelerine ve bu faaliyetin temel ilkelerine uymayı taahhüt ettiği Menajerlik Taahhütnamesinin imzalanması ve TFF’ye ibraz edilmesi zorunluluk olarak belirlenmektedir.

⁴³TFF (2019).

7. YÖNTEM

Bu bölümde; araştırma modeli, evreni ve örnekleme, veri toplama tekniği, veri toplama aracı konuları hakkında bilgiler yer almaktadır.

7.1. Araştırma Modeli

Gerçekleştirilen bu tez çalışmasında, Lisanslı futbol menajerlerinin görev ve sorumluluklarının derinlemesine araştırılabilmesi için nitel araştırma yönteminin kullanılması düşünülmüştür. Nitel yöntemler inceleme yaparken araştırmacıların katılımcılardan aldıkları bilgileri ve katılımcıların uygulamalarını keşfederek incelemelerini sağlamakta, bu sayede karmaşık insan deneyimlerinin yenilikçi bir anlayış ile yorumlanmasına olanak vermektedir (Flick, 2009; Strauss ve Corbin, 2014).

Katılımcıların bizzat deneyimlediği olgular hakkındaki yorumlarını, yapılan faaliyetler hakkındaki düşüncelerini daha fazla açığa çıkarabilmek için nitel araştırma modellerinden fenomenoloji (olgu bilim) deseninin bu çalışma için en uygun araştırma tekniği olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Fenomenolojik desenin kullanıldığı çalışmalarda, katılımcıların şahsen tecrübe ettiği konu ve olgularla ilgili yorum ve düşüncelerini daha yakından inceleyerek, bilinç üstü ve bilinçaltı yapıları açığa çıkarmak amaçlamaktadır (Creswell, 2013; Lodico, Spaulding ve Voegtler, 2006). Katılımcıların menajerlik deneyimlerini anlamlandırmalarına dair iç görüş elde etmek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşmelerden oluşan bu çalışma için nitel bir yaklaşım benimsenmektedir.

7.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Türkiye’de lisanslı olarak futbol menajerliği yapan tüm bireylerdir. Araştırmamızın evrenini, ülkemizde menajerlik yapmaya yetkili, TFF tarafından 2020 yılı için ismi resmi internet sitesinde yayınlanmış 259 lisanslı menajer oluşturmaktadır. Menajerlerin büyük bölümünün yurt dışında yaşaması ve özellikle ülkemizde 11 Mart 2020 itibarıyla pandemi ilan edilmesi gibi çeşitli kısıtlamalar nedeniyle 259 lisanslı futbol menajerinden oluşan evren içerisinde bir örneklem grubu belirlenerek araştırma ile ilgili veriler bu katılımcılardan toplanmaya çalışılmıştır.

Araştırma için kişiden kişiye, kişiden de durumlara ulaşarak farklı olguları açıklayabilmek için kullanılan, amaçlı örnekleme tekniklerinden bir tanesi olan kartopu (zincir) örnekleme tekniğini kullanılmasına karar verilmiştir. Kartopu tekniği; evreni

oluşturan birimlere erişmenin zor olduğu veya evren hakkındaki büyüklük ve bilgi derinliği gibi verilerin eksik olduğu durumlarda kullanılmaktadır (Patton, 2005). Bu teknik ile zengin veri elde edilebilecek kişi ve kritik durumlara odaklanılmakta olup; evrene ilgili kişi ve kritik durumlar takip edilerek ulaşılmaktadır (Creswell, 2013). Bu bağlamda pilot çalışma için iki adet lisanslı futbol menajeri ile veri toplama aracının sınanması amacıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracının çalışmanın amaçları doğrultusunda çalıştığına iliskinkanıyla varıldıktan sonra araştırmacının şahsen tanıdığı bir futbol menajerine ulaşılarak görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşme sonrasında kendisinin referansı ile başka bir menajere ulaşılmıştır. Görüşülen her menajerden bir başka lisanslı menajer ile gerçekleştirilecek görüşme için referans olması istenmiştir. Kartopu örnekleme yöntemiyle belirlenmiş 8 futbol menajeri bu tez çalışmasının katılımcılarını oluşturmaktadır. Katılımcılardan alınan veriler kendini tekrar etmeye başladığı ve doygunluğa ulaştığı noktada veri toplama sürecinin sonlandırılmasına karar verilmiştir.

7.3. Araştırmanın Veri Toplama Tekniği ve Aracı

Bu bölümde tez çalışması kapsamında kullanılan veri toplama tekniği ve verilerin toplanması için oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu hakkında bilgilere yer verilmiştir.

7.3.1. Veri Toplama Tekniği

Bu araştırmada nitel araştırmalarda kullanılan veri toplama tekniklerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerin gereklilikleri doğrultusunda araştırmacı, araştırma amaç ve problemine bağlı olarak görüşme sorularını belirlemekte, görüşme sırasında gerektiği takdirde sondaj sorularını da görüşmecilere yöneltebilmektedir. Görüşme sürecinde önceden hazırlanmış görüşme soruları katılımcılara sırasıyla sorulmuş, gerektiğinde ek olarak sondaj sorulardan da faydalanılmıştır.

7.3.2. Veri Toplama Aracı

Tez çalışmasının amaçları doğrultusunda, derinlemesine görüşme soruları ve uygulama bakımından da bir uygulama kılavuzu geliştirilmiştir. Görüşme soruları hazırlanırken, önce kavramsal çerçeve tamamlanmış sonra, bu çerçeve kapsamında TFF Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatı 5. Bölümdeki lisanslı menajerin görevleri ile ilgili

hükümler, FIFA Aracılarla Çalışma Yönetmeliği Kapsam bölümündeki hükümler, ABD’de yürürlükte olan SPARTA ve literatür bilgileri kullanılarak görüşme soruları oluşturulmuştur. Oluşturulan soruların kontrolü için iki menajer ile 1 Mayıs 2020 tarih 21:00 saati (15 dakika) ve 2 Mayıs 2020 tarih 20:45 saatinde (21 dakika) telekonferans yöntemiyle pilot görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen görüşmelerle hem sorular hem de telekonferans yönteminin sıhhati test edilmiştir. Soruların tespit edilmesi ve menajerliğe ilişkin ayrıntıların öğrenilmesi amacıyla araştırmayı gerçekleştiren araştırmacı da menajerlik hakkında yeterli bilgi ve deneyimi edinmiş ve konu ile ilgili gerekli notları almıştır. Bu deneyim ve notlar araştırma süreci boyunca araştırmacıya rehberlik etmiştir. Görüşme formu hipotezlerinin tamamı Tablo 3’de yer almaktadır. Yapılan görüşmelerde açık uçlu sorular sorulmuş ve katılımcıların menajerlik ile ilgili düşünceleri öğrenilmeye çalışılmıştır. Görüşme soruları belirlendikten sonra, veri toplama süreci başlatılmadan önce alan uzmanlarına görüşme formunda yer alan soruların araştırmanın amaçları doğrultusunda uygun olup olmadığı sorulmuştur. Alan uzmanlarından olumlu yanıt alındıktan sonra, kılavuzdaki konuları ve soruların anlaşılabilirliğini test etmek için daha önce menajerlik hakkında deneyime sahip iki kişi ile pilot görüşme yapılmıştır. Bu pilot görüşme, görüşmecinin görüşme becerilerini ve tekniklerini geliştirmesini sağlamıştır. Gerçekleştirilen pilot çalışma ile katılımcıların kişisel deneyimlerinden daha fazla yararlanabilmek adına ek açıklamalar ve bazı ek detaylandırmaların gerekli olduğuna karar verilmiştir (Ritchie ve Lewis, 2003).

Pilot çalışmadan elde edilen veriler, uzmanlarca değerlendirilmiş ve görüşme formunun çalışmanın amaçlarına uygun olduğu kanısına varılmıştır. Ayrıca informal görev ve sorumlulukların ortaya çıkarılması noktasında hangi sondaj soruların sorulabileceği konusunda araştırmacıya kılavuzluk yapmışlardır. Pilot çalışmadan sonra kartopu örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 8 katılımcıya telekonferans yöntemiyle ulaşılmıştır. Görüşme yapılmadan önce ses kayıt alınması için gerekli izinler alınmıştır. İzin veren katılımcıların sesi araştırmacının tablet bilgisayarına kaydedilmiştir. Görüşmelerin derinlemesine analizi ve hiçbir nokta atlanmaması için görüşme öncesi katılımcılara verilerin sadece bu akademik çalışmada kullanılacağı güvencesi verilmiş ve onayı alınarak görüşme araştırmacının tablet bilgisayarını ile kayıtları gerçekleştirilmiştir. Rahat ve huzurlu ortam veri kalitesini olumlu yönde etkilemekte, araştırmacıya da görüşme yapma konusunda kolaylık sağlamaktadır. Bunun temel sebeplerinden biri kişinin görüşme sırasında kendini rahat hissetmesidir (Maksatbekova, 2019). Tüm bunlarla bağlantılı olarak görüşmecilerin tercihleri

doğrultusunda önceden belirlenen zamanlarda aramalar yapılmıştır. Aramaların yoğun olmayan saatlerde gerçekleştirilmesine dikkat edilmiştir. Her bir arama minimum 15 dakika maksimum 50 dakika sürmüştür. Ortalama görüşme süresi 29 dakika olup (Standart Sapma = 10,60), tüm görüşmelerin tamamlanması yaklaşık 239 dakika sürmüştür. Aşağıdaki tabloda gerçekleştirilen görüşmelere ilişkin bazı bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcılarla yapılan görüşmelere ait bilgiler.

Katılımcı No	Görüşme Şekli	Görüşme Tarih/Saati	Görüşme Süresi
Katılımcı-1	Telefon Görüşmesi	10.05.2020 /16:54	32 Dakika
Katılımcı-2	Telefon ve Whatsapp Görüşmesi	11.05.2020 /15:32	15 Dakika
Katılımcı-3	Telefon ve Whatsapp Görüşmesi	11.05.2020 /15:57	28 Dakika
Katılımcı-4	Telefon ve Whatsapp Görüşmesi	11.05.2020 /16:42	50 Dakika
Katılımcı-5	Telefon ve Whatsapp Görüşmesi	11.05.2020 /18:54	38 Dakika
Katılımcı-6	Telefon ve Whatsapp Görüşmesi	11.05.2020 /21:34	29 Dakika
Katılımcı-7	Telefon Görüşmesi	12.05.2020 /16:06	25 Dakika
Katılımcı-8	Telefon ve Whatsapp Görüşmesi	12.05.2020 /17:08	22 Dakika

Gerçekleştirilen bu görüşmelerde, veri toplama amacıyla katılımcılara sorulan sorular aşağıdaki tabloda incelenmiştir.

Tablo 3. Derinlemesine görüşmede katılımcılara sorulan sorular.

Menajerlerin Görev ve Sorumlulukları Konusunda Derinlemesine Görüşme Soruları	
Futbol menajeri;	
1. Futbolcu, antrenör veya kulübün sözleşmesini müzakere eder ve yönetir mi?	Giriş Soruları
2. Müvekkili için belirlediği değeri alması veya ödemesi için bir kulübü/takımı, futbolcu veya antrenörü ikna etmeye çalışır mı?	
3. Kazanç/ödeme şartlarını müvekkilinin gereksinimlerine göre şekillendirir mi?	
4. Müvekkilinin sözleşme hakları ile sportif kurallar gereği vuku bulan haklarını korur mu?	Ayrıntıya Yönelik Sondalar
5. Futbolcuya kariyer sonu güvenliği için hem mali hem de mesleki danışmanlık yapar mı?	
6. Serbest statüdeki veya kontratlı futbolcuya transfer ve takas için takım bulur mu?	
7. Sponsor ve reklam gibi ekstra gelir kalemleri bulur/ayarlar mı?	
8. Futbolcuya davranışları ve basınla olan ilişkileri konularında tavsiyeler verir mi?	Açıklamaya Yönelik Sondalar
9. Uyuşturucu ve alkol sorunları olan sporcuyla tedavi için tıp uzmanlarına gönderir mi?	
10. Müvekkiline hukuki danışmanlık yapar mı?	Aydınlatmaya Yönelik Sondalar
11. Bunlar dışında belirtmek istediğiniz bir görev var mı?	

7.4. Verilerin Analizi

Miles ve Huberman (1994), nitel araştırmada benzer yaklaşımlara dayalı prosedürlerin faydalı bir çerçeve çizdiğini belirtmişlerdir. Nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan bu çerçeve beş aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar ve özelliklerine ilişkin bilgiler şu şekildedir:

a. *Tanıma - Ham verilere dalma*; kayıtların dinlenmesi, yazıya dökülmesi, notların okunması, verilerden haberdar olunması ve temaların ortaya çıkarılması.

b. *Tematik çerçevenin belirlenmesi*; verilerin kodlanıp referans alınabileceğı tüm ana temaları ve kavramları belirleme sürecidir. Nihai ürün, kapsamlı bir kodlama endeksidir.

c. *Endeksleme - Tematik çerçevenin tüm transkriptlere sistematik olarak uygulanması*; metinsel verilerin dizindeki kodlarla açıklanmasıdır.

d. *Grafik oluşturma*; her bir tema için ayrı ayrı matris geliştirme ve kodlanmış metin bölümlerini (artı tanımlayıcıları) uygun tablolara yerleştirme sürecidir.

e. *Yorum*; yanıtların aralığının ve niteliğinin haritalanması, tipolojilerin oluşturulması, temalar arasındaki ilişkilerin tanımlanması ve açıklamaları denemek için çizelgelerin kullanılması.

Veriler içerik ve tematik kodlama yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz işlemi araştırmacı tarafından gerçekleştirildikten sonra, alan uzmanı iki akademisyenden de benzer işlemleri yapmaları istenmiştir. Alan uzmanı akademisyenler ile araştırmacının analiz sonuçları tutarlılık göstermektedir. Tematik analiz, veri içindeki kalıpların (temaları) tanımlanması, analiz edilmesi ve raporlanması için bir yöntemdir. Minimal olarak ayarlanmış verileri (zengin) ayrıntılı bir şekilde düzenler ve açıklar (Braun ve Clarke, 2006). Yukarıda bahsedilen çerçeve yaklaşımı, kapsamlı, sistematik ve tekrarlanabilir bir analiz süreci ortaya koyması açısından bu tez çalışması için temel niteliğı taşımaktadır. Çerçeve temelli bu yaklaşım ile elde edilecek sonuç, bulguların güvenilirliğini arttırmakta ve özellikle nitel araştırma yöntemi için fayda sağlamaktadır.

Nitel araştırma yöntemlerinden derinlemesine görüşme tekniğinin kullanıldığı bu çalışmada verilerin analizi, yukarıda bahsedilen çerçeve ile paralel olacak şekilde “tematik kodlama” yöntemi ile yapılmıştır. Tematik kodlama analizinde amaç, araştırma olgusunu açıklamak ve araştırma sorusuna cevap vermeye yardımcı olan verilerdeki temaları belirlemektir. Görüşmeler belirlenen zamanlarda telekonferansla gerçekleştirilmiştir. On bir esas soruyla görüşme süresince kapsamlı şekilde veri elde edilmeye çalışılmıştır. Tüm

görüşmeler tablet bilgisayara kaydedilmiştir. Daha sonra görüşmelerin ses kayıtları bilgisayara metin olarak (transkripsiyon) aktarılmıştır.

Araştırmacı, Braun ve Clarke (2006) tarafından önerilmiş, Miles ve Huberman (1994) tarafından ifade edilmiş prosedüre göre, tematik analiz rehberini takip etmiştir. Braun ve Clarke (2006) altı adımlı bir rehber geliştirmiştir. Bu adımlar şunlardır: Verilere aşina olmak, ilk kodları oluşturmak, temaları aramak, temaları incelemek, temaları tanımlamak ve isimlendirmek ve son olarak raporu hazırlamak (Tablo 4). Her aşamaya ilişkin ayrıntılı açıklamalar gerçekleştirilen araştırma özelinde aşağıda anlatılmıştır.

Tablo 4. Tematik kodlama analizinin aşamaları (Braun ve Clarke, 2006)

Aşama	Prosedürler
1	Verilere aşina olmak
2	İlk kodları oluşturmak
3	Temaları aramak
4	Temaları incelemek
5	Temaları tanımlamak ve isimlendirmek
6	Rapor hazırlamak

1-Verilere aşina olmak: Birinci aşamada, nitel veri analizinin endüktif prensiplerine uygun olarak (Pope vd., 2000), veriler temaların belirlenmesi, hatalardan kaçınmak ve doğru gruplama yapılabilmesi için araştırmacı tarafından tekrardan okunmaktadır. Bu durum belirli ifadelere, olaylara veya davranış türlerine odaklanmanın altını çizmektedir.

2-İlk kodları oluşturmak: İkinci aşamada analiz “kavramların tanımlandığı, verilerdeki özelliklerin ve boyutların keşfedildiği analitik süreç” açık kodlama kullanılarak başlatılmıştır (Strauss ve Corbin, 2014). Araştırmanın anlam birimleri, yoğunlaştırılmış anlam birimleri ve kodları, Tablo 5’da gösterilmektedir.

Tablo 5. Anlam birimleri, yoğunlaştırılmış anlam birimleri ve kodlar.

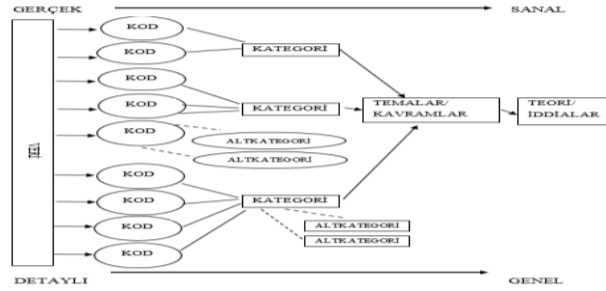
Sıra	Anlam Birimi	Yoğunlaştırılmış Anlam Birimi	Kod
1	Menajerler temsil sözleşmesi ile vekaletini almış oldukları kulüp, antrenör veya futbolcuları saha dışında temsil etmektedirler.	Menajerlerin asli ve temel görevi tarafı olduğu kulüp, antrenör veya futbolcuyu temsil etmektir.	Temsil

2	Menajerlerinin özellikle transfer dönemleriyle ilgili olarak en kritik rolü tarafların ortak zeminde anlaşmasını sağlamaktır.	Menajerlerin temsil görevinin sağlıklı yürütülmesi için iletişim ve pazarlık halinde olduğu tarafı veya tarafları ikna etmesi gerekmektedir	İkna
3	Aracılık ettiği tarafların asgari müşterekte fayda sağladıklarını düşünmelerini ve hissetmelerini sağlamaya çalışmaktadır.	Menajerler memnuniyet ilkesi esasına göre çalışmaktadır. Tarafların memnuniyet derecesi yapılacak anlaşmanın seyrini belirlemektedir. Duruma göre menajer kendi payından kısmalar yapabilmektedir.	Memnuniyet
4	Menajerlik faaliyetleri esnasında, hem hukuki danışmanlık yapmak hem de olası hak ihlalleri durumunda uzman hukukçu desteği almaktadırlar.	Menajerler hukuki işlemleri spor hukuku avukatları ile eş zamanlı olarak yürütmektedirler.	Avukat/ Hukuki Danışman İhtiyacı
5	Menajerler özellikle kariyer sonrası planlama için kendisine yakın gördüğü, samimi ilişkiler içinde olduğu futbolculara tavsiyeler sunmaktadır.	Menajerler futbolcular bazında hizmet verirken kişisel yakınlığına göre futbolculara kariyer danışmanlığı yapmaktadır.	Kişisel Yakınlık/ Arkadaşlık/ Samimiyet
6	Menajerler imaj ve PR konularında yoğun çalışma içerisinde bulunmaktadır. Özellikle antrenman ürün desteği sağlamaktadırlar.	Menajerler futbolcuların spor ekipmanları başta olmak üzere sponsorluk anlaşmalarını yürütmektedir.	Sponsorluk/ Pr Faaliyetleri
7	Menajerler takım içi, saha içi ve dışı, sosyal medya ile yazılı ve görsel medya konularında sık sık kontrol ve planlamalar yaparlar.	Menajerler futbolcuların saha içi ve saha dışı yaşantısıyla ilgili özellikle spor hayatının uzun olması amacıyla tavsiyelerde bulunmaktadır.	Genel Davranış Kuralları

Graneheim ve Lundman (2004) anlam birimini literatüre bağlı olarak şu şekilde özetlemişlerdir: Aynı ana anlamla ilgili kelimelerin ya da ifadelerin takımıyıldızdır; bir içerik birimi veya kodlama birimi, bir fikir birimi, bir metin birimi, bir anahtar kelime ve söz öbeği, bir analiz birimi ve temadır. Tüm bunlar göz önüne alındığında anlam birimleri, metne yakın bir açıklamaya, açık bir içeriğe, hatta mümkünse temel anlamda yer alan gizli içeriğin yorumlanmasına yoğunlaştırılmıştır.

3-Temaları aramak: kavramlar kategorilere ayrılmıştır. Bu aşama, Strauss ve Corbin (2014)'in önerisi olan incelenen birim sayısını azaltma yani “kategorileri keşfetme” süreci

temel alınmış ve çalışma buna göre gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte, kodların birbirileri ile ilişkilerine göre oluşturulan kavramlar gruplandırılmıştır.

Şekil 2. Tematik kodlama analizi süreci (Saldana, 2015)

4-Temaları incelemek: Dördüncü aşamada, bulgular araştırmacı tarafından incelenmiş olup, yorumlar yapılmış ve değişikliklere ilişkin önerilerde bulunulmuş olunur.

5-Temaları tanımlamak ve isimlendirmek: Beşinci aşamada, tez danışmanının görüş, öneri ve yorumları göz önünde bulundurularak, bulgular tekrardan incelenip kodlar ve temalar yeniden değerlendirilir, sonrasında kategoriler üzerinde, literatürdeki yaklaşım ve isimlendirmelere bağlı olarak değişiklikler yapılır.

6-Rapor hazırlamak: Altıncı aşama yani son aşamada, katılımcılardan gelen yorumlar, geribildirim, danışman teyidi ve kuramsal çerçeve literatür kapsamında dikkate alınarak nihai kategorilerin listesi oluşturulmaktadır. Ortaya çıkan kategoriler bulgular bölümünde açıklanmaktadır. Gerçekleştirilen bu tematik kodlama süreci sonucunda, 7 ana tema bulunmuştur. Bulunan temalar teker teker değerlendirilmiştir. Bu temalar katılımcılar tarafından kullanılan en sık veya özgün ifadelerden seçilip, düzenlenerek oluşturulmuştur.

7.5. Araştırmanın Geçerliliği

Nitel araştırma yöntemlerinde güvenilirlik kadar üzerinde durulması gereken bir diğer önemli konu ise geçerliliktir. Nitel araştırmada kullanılan model ve yöntemler geçerlilik için önemli bir temel oluşturmasına rağmen, bazen geçerliliği sağlamakta yeterli olmayabilir. Bundan dolayı da araştırmanın geçerliliği garanti olmayabilir. Buna bağlı olarak, özellikle görüşme ve gözlem tekniklerinin yaygın olarak kullanıldığı nitel araştırmalarda geçerliliğin sağlanması önemlidir. Maxwell (2005), geçerliliği tehdit eden sekiz unsur için sekiz adet strateji belirlemiştir. Bu stratejilerin uygulanması ile geçerliliği tehdit eden unsurların

aşılabilirliğini belirtmiştir. Maxwell (2005)'in belirlemiş olduğu sekiz strateji şunlardan oluşmaktadır: yoğun ve uzun dönemli ilgililik, zengin veri, yanıtlayıcı güvenilirliği, müdahale, farklı kanıt ve negatif örnekleri araştırma, yöntem çeşitleme, istatistik benzeri yöntem ve analogi ve karşılaştırmadır. Bu sekiz stratejideki her maddenin kendine has ayırt edici özelliği bulunmaktadır. Sekiz geçerlilik stratejisi (Maxwell, 2005) kısaca açıklaması yapılmış olup bu araştırma kapsamında stratejilerin nasıl kullanıldığı anlatılmıştır.

Yoğun ve Uzun Dönemli İlgililik: Bu yöntem araştırma kapsamında araştırmacı ile danışmanın uzun dönemli ilgililik durumunu ve araştırmacının araştırma sürecine yoğun katılım sağlamasına yardımcı olduğundan dolayı önemli bir strateji olarak nitelendirilebilir.

Zengin Veri: Araştırmacının yoğun katılımı ve araştırma konusundaki arka planı zengin verinin elde edilmesini sağlamaktadır. Zengin veri ile çalışan araştırmacı, araştırmadaki resmin tamamını görebilir ve yapacağı tanımlamalar daha sağlıklı olabilir. Görüşme yönteminin kullanıldığı araştırmalarda görüşmenin harfi harfine transkripsiyonunun (çözümleme) yapılması bulgulara zenginlik katar. Bu bağlamda 8 katılımcı ile gerçekleştirilen araştırmada görüşme esnasında gözlem formlarının oluşturulmuş olması, saha notlarından yararlanılmış olması ve katılımcıların anılarının direkt olarak kendi ağızlarından dinlenilmiş olması zengin verinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Yanıtlayıcı Geçerliliği: Araştırmacının görüşme yaptığı kişilerden veri ve sonuçlarla ilgili almış olduğu geribildirimler, yanıtlayıcı geçerliliğine işaret etmektedir. Araştırma konusu ile ilgili ve konu hakkında bilgi sahibi katılımcıların seçilmesi, katılımcıların konunun içeriğini en iyi şekilde temsil etme potansiyeline sahip olduğunu gösterir. Bu strateji katılımcıların tam olarak ne söylemek istediklerini veya söylediklerinin yanlış anlaşılma olasılığını minimuma indirmede önemli bir rol oynar.

Müdahale: Bazı nitel araştırmacılar müdahale stratejisini kalitatif araştırmalarda uygun görmemesine rağmen, informal müdahaleler geleneksel nitel araştırmalarda kullanılmaktadır. Müdahaleci yaklaşımlar görüşme esnasında açıklığı kavuşturulması gereken noktalar veya konular hakkında daha derin bilgilere ulaşılmasını sağlamaktadır.

Farklı Kanıt ve Negatif Örnekleri Araştırma: Nitel araştırmalarda geçerliliği kontrol etmenin bir diğer yolu da farklı kanıt ve negatif örnek/vakaları incelemektir. Bu strateji geçerliliğin mantığını vurgulamaktadır. Görüşmeciler tarafından yapılan özel yorumlar ya da açıklamalarda hesaba katılmayan örnekler, önemli eksiklikleri gösterebilir. Nitel

araştırma kapsamındaki marjinal örneklerin ortaya konması marjinal olmayan diğer örnekler hakkında dolaylı kanıtların ortaya konmasını mümkün kılabilmektedir. Bu çalışmada görüşmecilerin sunduğu farklı kanıtlar ve kişisel anılardan yararlanılarak, görüşmelerin yorumlanması daha olanaklı hale gelmiştir.

Yöntem Çeşitleme: Yöntem çeşitleme (triangulation) nitel araştırmalarda geçerliliği test etmede en sık kullanılan stratejilerden biridir. Denzin ve Lincoln (1998)'e göre nitel araştırma, briket olarak adlandırılan çoklu yöntemleri (triangulation) uygular. Çoklu yöntem veya üçgenleme olarak da kullanılan bu stratejiye göre, farklı veri toplama yöntemleri tarafından elde edilen bilgilerin tutarlılığı ile aynı toplama yöntemi ile toplanan farklı bilgiler incelenerek karşılaştırılır. Yöntem çeşitleme, genellikle, hedefin yanlış anlaşılma ihtimalini azaltmanın, bir açıklamanın, gözlemin veya yorumlamanın tekrarlanabilirliğini doğrulamak ve netleştirmek için kullanılır (Stake, 2000).

İstatistik Benzeri Yöntem: Nitel çalışmaların sonuçlarının büyük bölümü çıkarımlara dayanır. Özel bir olgunun tipik, nadir ya da yaygın olduğunu nitel olarak belirtmek yetersiz olabilir. Bu açıdan, bu olguları basit sayısal ifadelerle (frekans veya yüzde gibi) desteklemek bulguların yorumlanmasını kolaylaştırabilir. Basit nicel sonuçlar nitel verilerden kolaylıkla çıkarılabilmektedir. Araştırmadaki alt kodlar belirlenirken tanımlayıcı frekanslar kullanılmıştır.

Analoji ve Karşılaştırma: Araştırmanın geçerliliğini değerlendirmek amacıyla yapılan açık karşılaştırmalar (örneğin, deney ve kontrol grupları arasında) nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılmaktadır. Ancak mekânın ya da vakanın çok olduğu yerlerde çok sayıda karşılaştırma yöntemi kullanılmaktadır. Benzerliğe sahip olgularla karşılaştırma yapma güvenilirlikte kullanılan stratejilerden biri olarak değerlendirilir. Araştırma sonucu değerlendirilirken ve yorumlanırken analogiler ve karşılaştırmalardan yararlanılmıştır. Anlatılan bu sekiz stratejiden (Maxwell, 2005) olabildiğince yararlanılarak araştırmanın geçerliliğine ilişkin gereklilikler sağlanmaya çalışılmıştır. Görüşmelerden elde edilen bulgular doğrultusunda, görüşmeye katılan 2 katılımcı ile elde edilen sonuçlar, bulgular, kodlar ve temalar hakkında görüşmeler yapılarak geri bildirim sağlanmıştır. Bu yaklaşım çalışmanın geçerliliği açısından, katılımcı teyidini temsil etmektedir. Katılımcı teyidi, araştırmacının görüşmeye katılan kişilere araştırma sonuçlarının görüşlerini doğru yansıtmayı yansıtmadığının sorulması ile sağlanır (Porter, 2007). Teyit sunan katılımcılar, bulguları değerlendirmiş, yorumlar yapmış ve önerilerde bulunmuştur.

7.6. Araştırmanın Güvenilirliği

Lincoln ve Guba (1985), “doğal araştırma” için dört başlıktan oluşan kendi kriter listelerini önermektedirler. Bu kriterlerin en önemlisi, güvenilirliği/inanılrlığı (trustworthiness) sağlamak için en önemli tekniğin katılımcı teyidi (member check) olduğunu belirtmişlerdir (Porter, 2007). Tematik analiz sonunda, bulguların “inanılrlığını” arttırmak için toplanan verilerin ilk analizi rapor halinde iki katılımcıya gösterilerek katılımcıların teyidi alınmıştır. Temaların doğru olup olmadığı yani; uygunluk derecesini değerlendirmek ve üyelerin bakış açılarını çalışmanın bulgularına dahil etmek için seçilen iki araştırma katılımcısına araştırma sonuçları gösterilmiş, böylece cevaplayıcı geçerliliği sağlanmıştır.

Görüşmeler yorumlanmasında, ilgili çalışmalar ile ilgili literatür arasında tutarlılık sağlanmaya çalışılmış, ilgili literatür detaylı olarak incelenmiş ve çalışmada benzer ve farklı sonuçları bulma girişimleri gerçekleştirilmiştir. Guba (1981)’ya göre veri analizi sonunda güvenilirliği/inanılrlığı (trustworthiness) sağlamak için önerilen yöntemlerden birisi “sürekli gözlem (persistent observations)”dır. Sürekli gözlem, tipik olmayan özelliklerin dışında yaygın nitelikleri tanımlamak için de kullanılır. Bir durum veya ortamla alakalı genişletilmiş etkileşim, araştırmacının neyin temel veya karakteristik olduğunu anlamasına yardımcı olur. Bu sebeple araştırmacı uygulama sırasında araştırma konusuna ilişkin yorumlarını destekleyecek derecede sahada olmalıdır. Araştırmanın saha aşamasında yaşanan salgın hastalık nedeniyle sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş, araştırmamız telekonferans yöntemiyle yapılmış ve sahaya inilememiştir. Analiz sırasında yaşanabilecek gözlem eksikliği sorununu ortadan kaldırmak veya en aza indirmek için medya röportajlarından, söyleşilerden ve yaşanmış deneyimlerden yararlanılmaya çalışılmıştır.

8. BULGULAR

Bu tez çalışması kapsamında Türkiye Futbol Federasyonu'ndan Lisanslı Futbol Menajeri unvanlı menajerlerle gerçekleştirilen görüşmelere ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Katılımcıların görüşme sorulara verdikleri yanıtların analizi sonucunda araştırmacılar tarafından temalar, bu temalara göre kodlar ve alt kodlar belirlenmiştir. Belirlenen kodlar ve alt kodlara ilişkin bulgular aşağıda incelenmiştir

8.1. Katılımcılara İlişkin Bilgiler

Araştırma katılımcılarına ait bilgilere ilişkin tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 6. Katılımcılarla ait bilgiler.

Katılımcı No	Eğitim Durumu	Menajerlik Öncesi Mesleği	Menajerlik Yılı	Menajerlik Eğitimi
Katılımcı-1	Lisans	Gazete- TV Muhabirliği	2008	FIFA Lisans Semineri
Katılımcı-2	Yüksek Lisans	Mali Müşavirlik	2013	FIFA Lisans Semineri
Katılımcı-3	Lisans	Öğretmen/Akademisyen	2014	FIFA Lisans Semineri
Katılımcı-4	Lisans	Halkla İlişkiler Uzmanı	2014	FIFA Lisans Semineri
Katılımcı-5	Lise	Futbolcu	2018	TFF Lisans Semineri
Katılımcı-6	Lise	Futbolcu	2011	FIFA Lisans Semineri
Katılımcı-7	Lisans	TV Futbol Prog. Yapımcısı	2018	TFF Lisans Semin
Katılımcı-8	Lisans	Kulüp Pazarlama Müdürü	2015	FIFA Lisans Semineri

8.2. Derinlemesine Görüşme Soruları

Bu bölümde derinlemesine görüşme sorularına ait bulgulara yer verilmiştir. Görüşme formunda ter alan sorular ve katılımcıların yanıtlarından elde edilen bulgular aşağıdaki bölümlerde sırasıyla şu şekilde incelenmiştir;

1. Futbolcu, antrenör veya kulübün sözleşmesini müzakere eder ve yönetir mi?

Katılımcılar, TFF'den Lisanslı Futbol Menajerleri açısından sözleşme müzakerelerine ilişkin olarak temel görev ve sorumlulukları olduğunu ifade ederek durumu şu şekilde açıklamışlardır:

“Evet. İlk başta tabi ki bunu yapan kişinin federasyon tarafından lisanslı menajer olması gerek. Akabinde ilgili tarafın kulüp, antrenör veya oyuncunun o kişiye gereken temsil yetkisini resmi olarak vermiş olması gerekir. Daha sonra bu temsil yetkisi federasyon tarafından onaylandığı takdirde menajer bu görevi ifşa etmekle görevli hale gelir. Tabii ki oyuncu için antrenör için veya kulüp için farklı şartlar söz konusudur. Oyuncu için çalışma sözleşmesi, antrenör için de

çalışma sözleşmesi, kulüp için de; genelde oyuncu transferi veya antrenörlerle veya 3'ncü kulüplerle müzakere için temsil yetkisi olup bu şekilde işler sistem.”(K1)

“Genelde bizim şeyimiz futbolcuyu temsil ediyoruz. Eğer sözleşmemizde de futbolcunun görüşmelerini temsil edeceğimize dair bir madde varsa futbolcunun adına, futbolcunun hakları doğrultusunda adına kulübüyle olan veya gidecek olduğu kulübü ile ilgili olan görüşmeleri yürütürüz.”(K2)

“Evet, evet bu başlıca sorumluluklarımızdan birisidir. Oyuncumuzun tecrübesine, CV’sine göre belirlenen bir piyasa değeri vardır. O piyasa değerini, hak edişini alabilmesi için oyuncuyu oyuncunun da uygun gördüğü ülkeler, uygun gördüğü bölgelerde tanıtırız. Uygun gördüğümüz kulüplere sunarız.”(K3)

“Kesinlikle evet. Şimdi şöyle yani sizin sorumluluğunuzda olan bütün oyuncularınızın, yani bu bir resmi görev zaten. Hani menajerlik demek sadece şu oyuncu oradan al buraya ver anlamında değil de siz onun temsilcisisiniz.”(K4)

“Kısmen yönetir. Çünkü sonuç olarak bizim ülkemizde menajerlik farklı bir branş olsa da oyuncunun istekleri kulübün isteklerini ortak bir noktada, ortak bir paydada buluşturmak niyetiyle biz bu işe girdik.”(K5)

“Tabii %100. Menajerlik dediğin zaman sadece bizim ülkemizde futbolcunun menajeri olarak lanse ediliyor. Aslında kulüplerin de menajeri var, hocaların da menajeri var. Menajer kulübün de sözleşmesine bakıyor, hocaların da sözleşmesine bakıyor futbolcunun da. Yani her anlamda aktif olabiliyor.”(K6)

“Menajerliğini aldığı bir futbolcu varsa bunun tabii ki sözleşmelerini müzakere eder. Etmelidir görevi budur. Eğer menajerliğini aldığı sorumluluk alanında bir kulüp varsa kulübün sözleşmeleri de müzakere eder. Sorumluluk alanı budur. Bir antrenörün menajerliğini yapıyorsa onun da sözleşmesini müzakere eder ve etmelidir.”(K7)

“Şimdi aslında burada ismine futbolcu menajerliği dediğiniz meslek, işkolunda sözleşme müzakere süreci aslında işin dönemsel bir ayağı diyeyim. Yılda iki kere bu dönem gerçekleşiyor. Birinci ve ikinci transfer dönemi dediğimiz transfer dönemlerinde bu sözleşme müzakere aşaması gerçekleşiyor. Aslında bunun haricinde futbolcu menajeri sezonun geri kalanında daha doğrusu yılın geri kalanında yine oyuncusunun temelde aslında kariyer planlamasını yapıyor. Kariyer planlamasının neticesinde atacağı adımlardan biri de transfer olduğu için müzakere süreci bu işin dediğim gibi bir parçası olmuş oluyor.”(K8)

2. Müvekkili için belirlediği değeri alması veya ödemesi için bir kulübü/takımı, futbolcu veya antrenörü ikna etmeye çalışır mı?

Katılımcılar, TFF’den Lisanslı Futbol Menajerliğinin ikna faaliyetlerine ilişkin olarak alışveriş ve pazarlama olan her sektörde olduğu gibi transfer sürecinde de ikna faaliyetinin yoğun olduğunu ifade ederek durumu şu şekilde açıklamışlardır:

“Bir kişiyi ikna etmeye çalışmak gibi şeyler her ne kadar mesleğin pratiğinde konuşulsa da aslında olması gereken bir tarafın şartlarının diğer tarafa sunulması bunun kabul edilip veya edilmemesi.”(K1)

“Kulüp de kendi doğrultusunda kendi bütçesine göre kendi belirlediği çalışma standartları ve diğer oyuncularının bütçesine göre bir teklif sunuyor. Aramızda onların teklifleri bizim tekliflerimizin arasında konuşmalar müzakereler sürüyor. Yani bir uzlaşmaya varılırsa sözleşme imzalanıyor.”(K2)

“Bir şey çerçevesinde piyasa değeri ve olması gereken yaşı ile bağlantılı, kariyeri ile bağlantılı, başarıları ile bağlantılı olarak ve piyasanın o günkü koşullarına bağlı olarak, o yaşadığı ülkedeki vergi durumları, yaşadığı ya da oynayacağı ülkedeki ekonomik koşullara bağlı olarak her iki tarafı da üzmecek şekilde istediğini alabilmesi için ve doğru zamanlarda bu ödemenin yapılabilmesi için tabi ki için ikna etmek ve yetkililerle görüşmek bizlerin görevidir.”(K3)

“Kesinlikle etkilemesi gerekiyor ne yazık ki. Şimdi şöyle bir durum var yine ilk soruda da verdiğim cevaptaki gibi ülkemizde ne oyuncular ne de kulüpler tam bir profesyonel değil. Bu bağlamda da siz bir oyuncuyu istediğiniz kadar bir de sektörün içinde o kadar fazla kişi o kadar fazla iyi veya kötü niyetli insan var ki siz şimdi biriyle bu bağlantıyı kurabilmemiz için ne yazık ki diyorum oyuncu ile buluştuğunuzda onu etkilemeniz gerekiyor. Kulüp bazında da gerekirse kulübe de bir oyuncu sunarken kesinlikle kulüpteki en iyi kişiyi sizin aranızın en iyi olduğu kişi bulmanız gerekiyor.”(K5)

“Oyuncuya güveniyorsam mesela şey diyeyim kulüpler olduğu zaman, yönetim bazında, hoca bazında çok ısrarcı oluyorum oyuncuyu alacaksınız, elimden ne geliyorsa yapmaya çalışıyorum. Çünkü iki tarafın, iki taraf için de doğru olduğuna inandığım için ikna etmek için ne gerekliyorsa yapıyorum yani.”(K6)

“Menajerin de transfer aşamasında yaptığı en önemli işlerden birisi bu oluyor işin açıkçası. Kendi müvekkili olan futbolcusuna ya da bir kulübü temsil ediyorsa kulübüne antrenörü temsil ediyorsa antrenörüne fayda sağlayacak maksimum müzakereyi yapmak zorunda. Ve de burada çok etkin rol alıyor menajer. Tabii ki tabii ki yani müzakerenin olduğu her yerde de ikna faaliyeti oluyor özetle.”(K7)

“Mutlaka herkes işi kendi kafasında belirlediği rayice göre, beklentisine göre bitirmek istiyor. Bunun için de ikna zaten olmazsa olmaz bir şey. Yani şey bir öyle bir, nasıl diyeyim hani bu oyuncunun değeri 1’dir, tamam ver bana 1’i al değil. İşte o 1’i vermesi için kulübü, karar vericiyi, teknik direktörü ya da artık başkandır, sportif direktördür neyse onu ikna etmeniz gerekiyor evet. İşin temelinde ikna var.”(K8)

3. Kazanç/ödeme şartlarını müvekkilinin gereksinimlerine göre şekillendirir mi?

Katılımcılar, TFF’den Lisanslı Futbol Menajerlerinin kazanç/ödeme şartlarını müvekkillerinin gereksinimleri lehine şekillendirme çabalarına yönelik; pazarlıkların doğal sonucu olarak ödemelerin şekli ve sürelerinde de pazarlıklar yapıldığını belirtmişlerdir. Takvim yılının futbolda 10 ay olduğunu ve ödeme planının bu 10 aya göre yapıldığına

vurgulama yapmışlardır. Yapılan pazarlıklar esnasında temsil ettikleri tarafın ödeme ve edinim şartlarını mümessillerinin ihtiyaçlarına göre karşı tarafa kabul ettirmeye çalıştıklarını ifade ederek durumu şu şekilde açıklamışlardır:

“Kulüp, oyuncunun kendi fikrine göre, kendi ihtiyaçlarına göre kafasında belirlediği bazı şartlar vardır. Bu şartlarda memnun olacağını bu şartlarda çalışmak istediğini belirtir. Kulübün sunduğu şartlarla ne kadar doğru orantılıysa o kadar ortak noktada buluşulur.”(K1)

“Futbolcunun eğer bir görüşmesinin sonucunda anlaşma ücrette, alacağı olduğu ücrette anlaşmaya varılırsa bu ücreti nasıl ne şekilde ödeneceği, hangi tarihlerde ödeneceğini futbolcunun isteği doğrultusunda karşı tarafa iletiriz.”(K2)

“Oyuncunun özel bir isteği varsa ödemesi gereken bir taksiti, ödemesi gereken kendisi ile ilgili bir yatırımı, değerlendirmesi varsa bununla ilgili özel bir ricada bulunulabilir. Bu ayki ödemenin büyük bir kısmı şu aya ertelenebilir mi ya da daha öne çekilebilir mi diye tabii ki bu tarz istekler ya da değişiklikler yapılabilir. Takvim yılı onay genellikle 10 aya bölünür maaşları.”(K3)

“Şimdi siz masaya oturduğunuzda istediğiniz ölçüde parayı istesenez de yani oyuncunun istediği ücret var. Gidiyorsunuz konuşuyorsunuz o ücreti. Kulüp eğer oyuncuyu böyle hani hafif ikilemde ise kulübün istediği, önerdiği parayı mecburen almak zorundasınız güçlü değilsiniz. Ama masada güçlü iseniz tuttuğunuzu kopartırsınız orada. Oyuncunuz, elimizdeki oyuncu çok iyi bir sezon geçirdiyse ve kulüp onun için, yani kulüp onu aldığı anda ciddi anlamda kendine güç katacağına inanıyorsa siz bir şekilde istediğiniz fiyatı alabilirsiniz.”(K5)

“%100 çalışıyorum. Çünkü ben şu zihniyetle hareket eden bir insanım; hiçbir zaman bir tarafın çok daha değerlenmesini arzu etmeyen insanım... Mesela bazen kulüplere gittiğim zaman istediğim rakamı hemen verdikleri zaman biraz geri duruyorum. Çünkü pazarlık yapmıyor ödemeyeceği parayı taahhüt ediyor sana. Ama kulüpler beni zorladığı zaman hoşuma gidiyor. Çünkü adam o parayı ödeyeceğini bildiği için seni zorluyor, pazarlık aşaması yapıyor, sıkıştırıyor.”(K6)

“Biz, bizden bu aracılığı isteyen, talep eden kimse müvekkilimiz kimse onun lehine olması adına uğraşlarımız. Tabii ki ben kendim birinci önceliğim değil ama menajerlerin birinci önceliği çoğunun diyeyim kendi menfaatleri. O yüzden ne taraftan bir menfaat elde edeceklerse oranın adına daha fazla uğraşıyorlar işin açıkçası.”(K7)

4. Müvekkilinin sözleşme hakları ile sportif kurallar gereği vuku bulan haklarını korur mu?

Katılımcılar, TFF'den Lisanslı Futbol Menajerlerinin müvekkillerinin sözleşme hakları ile sportif kurallardan doğan haklarını korumak adına yetkili olduklarını, konuya ilişkin genellikle hukukçu ve avukatlardan yardım aldıklarını ifade ederek durumu şu şekilde açıklamışlardır:

“Tabii ki bunlar federasyon kuralları ve FIFA kuralları çerçevesinde menajer bunları bilmekle yükümlüdür. Haksız bir durum olduğunda gerek temsil ettiği kulübün gerek temsil ettiği antrenör veya futbolcunun haklarını korumakla şöyle yükümlüdür; avukatı ile beraber bu talimatları bildiği takdirde eğer oyuncu kulüp veya antrenör haksız bir duruma düşüyorsa bu konuyu mahkemeye taşımak veya taraflar arasında çözüm bulmak adına çözüme ulaştırmaya çalışır.”(K1)

“Sözleşme yerine getirilmediği takdirde tabi haklarının peşine düşecektir. Tabi, tabi, sportif tabii aksi bir durum söz konusu değilse hakkını arayacaktır.”(K2)

“Evet koruruz. Ama hukuksal danışmanlıklarını eğer ki o menajer kendisi bir avukat değilse mutlaka uzman bir hukukçu yardımıyla çözmesi en uygun olanıdır. Bütün bu FIFA kanunlarını CAS kanunlarındaki değişiklikleri, Türk Futbol Federasyonundan belirlenen hakların hepsi bizler tarafından takip edilmekte ve tavsiyelerde bulunulmakta. Ama profesyonel bir hukukçu ile mutlaka çalışarak bu haklarının korunması ve geciken ödemelerin yapılmayan ödemelerinin ona ödenmesi ile ilgili yasal işlemlerin yapılmasında mutlaka profesyonellerle çalışmaktayız.”(K3)

“Kesinlikle. Şimdi dediğim gibi yani aynı biraz önceki sorunun bir devamı şeklinde bu da. Oyuncunun hukuksal anlamda, siz aslında bir oyuncunun hukuksal temsilcisisiniz. Ve her menajerin beraber çalıştığı bir spor hukuk avukatının da olması gerekiyor. Çünkü bizlerin bilemediği, kaçırdığı çok şey vardır. Ve sizlerin anlaşmalarınızı, sözleşmelerinizi yaparken mutlaka bir hukuksal anlamda bir avukatınızın olması gerekiyor.”(K4)

“Ya zaten şöyle bir durum var menajerin çalıştığı bir avukatının olması lazım. Sözleşmeyi de hazırlarken o avukat kanalıyla hazırlamanız lazım...Siz sağlam bir avukatınızla çalışıp yine sözleşmenizi düzgün bir şekilde yapmaya çalışıyorsunuz. Artıyı eksiye ne yazık ki masada bazı maddeleri çizmek zorunda kalıyorsunuz. Bazı maddelerin üstünde evet bu olmazsa olmaz diye biliyorsunuz. Biz tabi oyuncunun sözleşmesini en iyi şekilde almak için elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz.”(K5)

“%100. Zaten ben yaptığım her sözleşmede kesinlikle ve kesinlikle %100 oyuncunun haklarını korumak üzere yapıyorum. Bugüne kadar zaten yaptığımız hiçbir sözleşmemizde hiç bir oyuncu hak kaybedişine uğramadı. Ama dediğim gibi doğru olan şekilde yani ya da o sözleşmeyi çok güçlü yaptıysak onu koz olarak kullanıp hak etmediğimiz bir talepte bulunmuyoruz.”(K6)

“Yani bunu korumakla mükellefiz bir kere yani. Bunu korumamız gerekiyor. Bunda zaman zaman esnemeler de oluyor. Birazcık çok fazla katı kurallara tabi değil bu menajerlik düşünüldüğü kadar... Ama asgari düzeyde futbolcumuzun ya da temsil ettiğimiz müvekkilimiz diyelim onun menfaatlerine uygun bir şekilde müzakereleri yürütmeye çalışıyoruz.”(K7)

“Tabii ki. Burada zaten menajer dediğin hani o ilk soruda yaptığım ayrımda aracı ve menajer ayrımında menajer, gerçek anlamda menajerlik yapan kişi bütün bu sözleşmesel haklarını, sportif olarak haklarını korur, korumakla yükümlü zaten. Aksi takdirde oyuncu, ya bizim oyuncuya verdiğimiz hizmet bu aslında, hizmetin bir parçası da bu. Bir hizmet verilir oyunculara kulüplere

ve teknik direktörlere hizmet verilir verdiğimiz hizmet bu. Oyuncu bir kulübe gittiğinde ödemeler olmayabilir mesela sözleşmede yazan ödemeleri zamanında ve tam olarak gerçekleşmezse onunla ilgili önce sözlü olarak, sonra yazılı olarak girişimlerde bulunuruz. Onun ardından işi spor alanında daha çok uzmanlaşmış hukukçularla, avukatlarla çalışarak yasal boyutlarda alacakların takibi kısmını sözleşmedeki hakların takibi kısmını yerine getiririz.”(K8)

5. Futbolcuya kariyer sonu güvenliği için hem mali hem de mesleki danışmanlık yapar mı?

Katılımcılar, TFF’den Lisanslı Futbol Menajerlerinin futbolculara yönelik kariyer sonrası danışmanlık konusunda, futbolcu ile yakınlık ve bireysel ilişkilerindeki samimiyete vurgu yapmışlardır. Resmi bir görev olmadığını vurgulamakla beraber, işin pratiğinde yoğunlukla uygulanan bir hizmet olduğuna vurgu yaparak şu ifadeleri kullanmışlardır;

“Tabii ki bunu yapan menajerler var. Bu da zaten futbol hayatının sonrasında o oyuncuya sadece futbol faal futbol oynayabildiği dönemde yardımcı olmak değil sonrasında da yardımcı olmak konusunda bir yol açar. Çünkü uzun sene birlikte çalışan kişiler zaten bir iş ilişkisinden daha fazla bir ilişkiye de, ailesini tanıır onun için artık sadece bir iş insanı olmaktan çıkar ve onun futbol yaşamı sonrasındaki yaşamı da tavsiyeler niteliğinde, sadece ona yol ve çözüm gösterebilir.”(K1)

“Kariyerinin sonu ile ilgili planda pek olmayız. Şöyle bir şey menajerin gerçekte başka bir mesleği varsa mesela avukatlıksa zaten ona o konularda danışıyordur. Tabi menajerlerimizin çoğu avukat zaten veya ben kendim mali müşavirim. Gerçek mesleğimizdeki, diğer mesleğimizdeki bilgi birikimimizden güveniyorsa o konuda hizmet alıyordur zaten.”(K2)

“Bunu ben ve şirketim, ortaklarım, çalışma arkadaşlarım yapmamayı doğru buluyoruz. Yapmamayı tercih ediyoruz. Sadece tecrübelerimize dayanarak tavsiyelerde bulabiliriz. Kazandığı parasını o gün için harcamaması ve mutlaka geleceğine yatırım yapması hem eğitimi açısından hem de gelecekte futbolu bıraktıktan sonra emekli olduktan sonra nasıl geçineceği ve hangi mesleği yapacağı ile ilgili tavsiyelerimiz olabilir. Ama bu şekilde bir yönlendirme ya da profesyonel çalışma yapmıyoruz. Yapmayı da uygun bulmuyoruz biz şirket olarak.”(K3)

“Şöyle bir şey söyleyeyim; futbolcuyla, hayır. Şey olarak görevinizin içinde değil o. Yani yaptığınız işin içinde hukuksal anlamda şey anlamda değil. Ama siz mesela şey bir menajerseniz, iletişimimiz yani birlikte çalıştığımız kişi ile iletişiminiz çok yerindeyse, o kişiye yardımcı sorarsa tabii ki o insan ben destek isterse siz bu konuda yardımcı olabilirsiniz... Ama kesinlikle o sınırı o hale getirdiğiniz zaman işinizin şeyi, şekli değişir. Değişiyor ve değişir de. Ha o sorarsa tabii ki o başka bir şey aranızdaki ilişkiye bağlı ama resmi anlamda hiçbir şekilde bizim o hakkımız yok. Ama bir diyalogunuz vardır oyuncunuzla güveniyordur abla anne neyse artık bir o, o diyalogunuz varsa yaptığımız oyuncularımız var. Ama o diyalogumuz varsa ona gerçekten o size güveniyorsa siz ona güveniyorsanız. Ama onun dışında kesinlikle şey anlamda bu yasal değil.”(K4)

“Vallahi sevdiği bir arkadaşısıya, şimdi şöyle söyleyeyim benim menajerlik yaptığım bazı oyuncular var bunlar benim eskiden takım arkadaşımı. Arada sevgi saygı o boyutta hala devam ediyorsa çünkü hani yine söylüyorum bizim ülkemizde oyuncular çok profesyonel değil bu konuda... Ondan dolayı biz elimizden gelen maddi manevi her şeyi yapıyoruz. Sevdiğimiz tabii bizi dinleyenler adına söylüyorum bunu ama futbol sonrasındaki hayat için menajer şunu yap bunu yap deyip o oyuncunun tuttuğu sözü de çok az oyuncu bu sözü dinler, tutar yani. Herkesin kendisine göre bir doğrusu vardır.”(K5)

“Kesinlikle ben şu an 30’a yakın oyuncularımız var çocuklarla bir aile gibiyiz. Mesela paralarını aldıkları zaman şimdi biz onlara karşı daha tecrübeli olduğumuz için veya daha birkaç kaybediştikten kazandığımız tecrübelerle onları yönlendirmeye çalışıyoruz. Mesela bir oyuncuma yatırım amaçlı ev aldırırım arsa aldırırım. Oyuncularımı şu yönde şey yapıyoruz yönlendiriyorum, yönlendirmeye çalışıyorum... Şimdi bazı oyuncuma diyorum ki sen iyi bir menajer olacaksın şimdiden altyapısını yapalım... Oyunculara o konularda tavsiyelerde %100 bulunuyoruz. Mesela bazısı diyor ki abi ben çok iyi bir hoca olacağımı düşünüyorum. Tamam, biz onu futbolun son döneminde hocalık yönüne doğru yönlendiriyoruz.”(K6)

“Yani hayatla ilgili bir şeyler de verebilmek gerektiğini düşünüyorum ben. Çünkü bunlar 19, 18, 20 yaşlarında 25 yaşlarında en fazla bir rakama ulaşıyorlar ve çok kolay bir şekilde hayatlarını idame ettireceklerini zannediyorlar ama kırklı ellili yaşlarda rahat etmeleri adına yatırım yapmaları gerektiğini ya da ne bileyim çok böyle har vurup harman savurmamaları gerektiğini çok özellikle söylüyorum kendilerine... Tabii ki bir menajer olarak biz de sözleşmeler ikişer yıllık. Kimi böyle yıllık bakıyor futbolcuların ama ben sanki o sözleşme ömür boyu yapılmış gibi işte 19 yaşındaki bir çocuğa 40 yaşında nelerle karşılaşabileceğini anlatmaya çalışıyorum dilim döndüğünce. O yüzden futbol sonrası kariyerlerini planlamak bir yanda menajerlerin de katkı sunması gereken bir konu diye düşünüyorum.”(K7)

“Mutlaka daha kendini garanti altına alması gerektiği, sigorta yani bu şey sigorta anlamında tabii kariyer sonrasında profesyonel futbolculuk bittikten sonrası kendine güvence altına alması için bazı yatırımlar yapması gerektiği, bu yatırımlar da piyasaların gidişatına göre büyük bölümünü, gayrimenkul mü, başka yatırım araçları mı kullanması gerektiği konusunda tavsiyelerde bulunuyoruz. Bulunmak gerekiyor.”(K8)

6.Serbest statüdeki veya kontratlı futbolcuya transfer ve takas için takım bulur mu?

Katılımcılar, TFF’den Lisanslı Futbol Menajerlerinin futbolculara transfer ve takas için takım bulmalarının temel görevlerinden biri olduğunu ifade ederken TFF ve FIFA talimatlarının izin verdiği standartlarda bu faaliyetlerin gerçekleştiğine özellikle dikkat çekmişlerdir. Ülkemizde kontratların 31 Mayıs tarihine göre ayarlanmış olduğunu ve yeni sözleşmelerin 31 Mayıs tarihinden sonra yapılabildiğini ayrıca belirtmişlerdir;

“Akabinde tabii ki sonuçta bizler belirli networkü olan, bu işin içinde olan insanlar olarak talimatların izin verdiği koşullarda görüşmeler yapmakla futbolcuya yardımcı olabiliyoruz... Tabii kontratlı olunca da zaten her şeyden önce talimatlara göre kulübünden izin alıp ancak

transfer görüşmesi yapılabilir. Kulübün izni olmadan transfer görüşmesi yapmak oyuncuya diğer kulübe ve o menajere ihtar ve ceza getirir. Serbest oyuncu için ancak kontratı bittikten sonra yani 31 Mayıs'tır. Türkiye Futbol Federasyona göre ülkemizdeki sporcu kontratları ancak 31 Mayıs tarihinden sonra serbest statüsüne geçer. Bir futbolcu o tarihe kadar değildir fakat FIFA da bu 6 ay kaladır. 6 ay kala görüşmeler yapmak mümkündür ama Türkiye Futbol Federasyonu kurallarına göre kontratın bittiği bu günden (31 Mayıs) itibaren oyuncu serbest statüye geçer.”(K1)

“Şöyle bir şey serbest oyuncu sezon sonunda serbest kalıyorsa sözleşmesi bitiyorsa biz zaten başka takımlara o oyuncuyu önerebiliriz. Yani oyuncunun sözleşmesi devam ediyorsa öncelikle kulübünün yazılı izni alınmadan transfer görüşmelerine başlanılmaz. Başka kulüplere de önermeyiz. Mevcut kulübünün yazılı izni olmadan.”(K2)

“Tabii ki bizim kontratlarımızın bitimine 6 ay kala oyuncumuzun kontratının bitimine 6 ay kala oyuncunun bir sonraki transferi için görüşmelere başlamak için yasal haklarımız doğmakta. Hem bizim onları temsil eden menajerleri olarak hem de oyuncuların kendilerine eğer bir menajerleri yoksa kulüplerle görüşebilirler. Bu yüzden kontratın bitimine 6 ay kala bu görüşmeleri yapmaya başlıyoruz. Tabii ki oyuncumuzun takımsız kalmaması ve kariyerine kendisine dediğim gibi kendisini iyi ifade edebileceği daha ileriye taşıyabileceği bir sonraki imzasını doğru şartlarda, istediği şartlarda atabilmesi için yoğun bir çalışmaya giriyoruz... Bu anlamda da öncelikle kulüplerin onayını alarak bu görüşmeler yapılır. Yani kontratı devam eden oyuncular da kulübün isteği, onayı ve bilgisinin olması çok önemlidir. Yani şirket olarak biz buna çok önem veriyoruz. Kulüplerin bilgisi olmadan öyle bir şey yapılması gerekir etik olarak.”(K3)

“Tabi tabi o sizin göreviniz. Zaten öyle bir şey ki oyuncunuzun kontratı zaten kontratını biliyorsunuz takibini. Oyuncu ile zaten bunu siz istişare edersiniz. Oyuncu ne istiyor bunun öyle hani son gün değil tabi mesela oyuncunuzun durumuna göre 1 yıllık 2 yıllık kontratı vardır. İşte söylersin bir yılın sonunda ne yapmak istiyorsun? Daha kontratın yapıldığı gibi konuşulur zaten çoktan. Sen bir yılın sonunda ne yapmak istiyorsun? Bu kulüple her şeyin iyi güzel gidiyorsa ne yapmayı planlıyorsun? Siz zaten o çalışmanızı yapıyorsunuz... Ama diyelim çocuğun kontratı devam ediyor. Mutsuz sıkıntılar yaşanıyor kulüple falan. Bunları bir çözmeye çalışsınız. Baktınız çözüm yolu bulamıyorsanız o zaman tekrar yani çocuk serbest olmasa bile sizin ona bir çözüm bulmamız gerekiyor. Bu çözüm şu oluyor o zaman takas yöntemi. Kiralık diyoruz biz buna.”(K4)

“Şöyle bir durum var tabii ki bulur menajerin görevlerinden biri bu söylediklerin. İkisi de hemen hemen aynıdır ikisi de transferdir baktığın zaman. Ne sıkıntı var biri kontratlı olduğu zaman tabii ki transferin zor denilebilecek statüye girer. Neden? Çünkü bağlı bulunduğu bir kulüp vardır o kulüpten ayrılmasının da ya belli bir karşılığı vardır, ya kulüpten alacaklarını bırakıp ayrılması söz konusudur, ya farklı bir kulüpten bonservis getirip ayrılması söz konusudur... Diğer türlü serbest oyuncunun kontratı bittikten sonra kötü sezon geçirse bile öyle bir sıkıntısı olmadığı için transferi biraz daha kolay olabilir. Aradaki nüans aslında kötü sezon geçirdiğinde çıkıyor.”(K5)

“Ya bu en doğal hakkı ben direkt menajerini arıyorum kardeşim ben atıyorum (bir kulüp ismi verildi) çok güçlüyüm. Ben (bir kulüp ismi verildi) senin oyuncunun çok yakışacağını düşünüyorum beraber yapalım mı? Menajeri diyor ki (bir menajer ismi verildi) diyor atıyorum %30 veririm hisse sana yaparsan %50 senin %50 benim olur neden olmasın diyor. Birlikte yapıyorsun. Ya da kardeşim teşekkür ederim diyor kapatıyorsun. Ben bu boyutunda çok beraber paslaştığım arkadaşlarım oldu... Ama diğer boyutta serbest olan oyuncuyu zaten direk arıyorsun menajeri olmadığı için kendini tanıtıyorsun kardeşim falan bu sezon çalışmak ister misin ya da şu şu şu kulüplerle alakalı bana yetki verir misin? Öyle de oluyor çünkü mesela atıyorum 5 tane Süper Lig kulübü için yetki alıyorum senden. Diyorum ki şu tarihler Haziran 1 ile 1 Eylül arası yaz dönemindeki transfer döneminde işte Fuzuli Tuğrul’un temsilcisi benim diyorum. Sen imzalıyorsun bana yetki veriyorsun sadece 5 takım için. Diğer takımlar için diğer menajerler uğraşıyor. Ya da temelli alabiliyorsun. Bu gayet doğal yani öyle her şeye girebiliyorsun. Konuşuyorsun yani.”(K6)

“Ya şimdi şöyle şartlar gelişirse kontratlı futbolcuya da mesela şöyle ben kulüplerle diyalog halindeyim bir kulüp benden futbolcu ismi vererek bir bağın var mı? Biz bunu istiyoruz getirebilir misin tarzında şeyde buluyorlar ricada. Kontratlı de olsa ben yine bir kendisini arayayım böyle böyle bir kulübün sana ilgisi var. Kontratın var kulübünle ama bir rahatsızlığın varsa ya da bir sakıncası yoksa kulübünle görüşeyim. Öyle bir transfer var ister misin diye çok fazla detay vermeden aracı olduğumuz oluyor. Zaten serbest futbolcu ile ilgili aracılığımız ya işimizin yüzde doksanı bunlar. Serbest futbolcu kulüpler daha çok tercih ediyorlar özellikle şu dönemde rakamların ve ekonominin daraldığı şu dönemde.”(K7)

“Evet, bu zaten görevimiz o. Eğer tabii ki şey oyuncu kulübünden memnunsan ya da şartlar mevcut kulübünde şartlar oyuncunun artık seviye olarak en üst seviyeye çıktığını bundan daha büyük seviyede olabileceğini düşünüyorsa tabii ki şey bu işi yapar... Ama normalde genel olarak aracılıkta daha doğrusu bu sözleşme müzakere kısmı dediğimiz şeyde oyuncuya transfer dönemi öncesinde kulüp bulma konusunda çalışır.”(K8)

7. Sponsor ve reklam gibi ekstra gelir kalemleri bulur/ayarlar mı?

Katılımcılar, TFF’den Lisanslı Futbol Menajerlerinin sponsorluk ve reklam gibi konularda pozisyonları ile alakalı olarak, öncelikle kamp ve antrenman ürünleri tedariki sağlamaya çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Futbolcunun futbol ortamında potansiyeline uygun olarak bu alanlarda firmalara girişimde bulunduklarını veya sponsor olmak isteyen firmalara futbolcunun temsilcisi olarak aracılık ettiklerini açıklamışlardır. Zorunluluk veya bir görevden ziyade bir danışmanlık durumu söz konusu olmaktadır. Temsil sözleşmesinde reklam ve PR çalışmalarının olması konusu ayrı bir parantez içinde belirtilmiştir. Aşağıda katılımcıların bu konudaki görüşlerine yer verilmiştir;

“İşimizde pratiği olan, örnekleri olmuş olan bir durumdur. Yani futbolcunun istemesi veya bir şirketin bir markanın bir oyuncuyla çalışmak istemesinde genelde menajerine ulaşılır. Eğer

aralarındaki sözleşme futbolcu ile menajer arasındaki sözleşme reklam ve PR çalışmaları konusunda da bir madde içeriyorsa bu konuda resmi bir çalışma yapabilirler.”(K1)

“Evet, bunu yapabiliriz. Tabi kulübünün resmi izni varsa buna. Önce genelde futbolcuya ulaşırlar. Futbolcu bize yönlendirir. Tabi bu bizim futbolcu ile aramızdaki sözleşmemiz de böyle bir madde varsa. Kayıtlı olması lazım.”(K2)

“Bu konuda da yine sadece bu anlamda profesyonel şirketlerin bu işi yapması gerektiğini düşünüyorum ben de. Bu anlamda destek aldığımız yine İngiltere’de bir şirket var çok profesyonel. Özellikle isim oyuncularımızı onlara yönlendiriyoruz. Ama genç oyuncularımızla Nike, Puma, Adidas’la spor markalarıyla yakın çalışıyoruz. Onlardan her zaman çok güzel destekler alıyoruz. Onun dışında çok da fazla reklam anlaşmaları ya da sponsorluk anlaşmaları ya da sosyal medyalarının yönetimi ile ilgili sadece tavsiyelerde buluyoruz. Ama birebir bunu özellikle profesyonel yapan şirketlerin bizimle koordinasyon halinde yapmasını daha uygun buluyoruz.”(K3)

“Evet. Bunu yapıyoruz çünkü onun temsilcisisiniz. Sponsorluklarda özellikle temsilci birinin olması gerekiyor. Yoksa sponsor olacak insanların hani kiminle muhatap olacak olduklarını bilmeleri lazım. Siz onun temsilciliğini yapıyorsanız ciddi bir şekilde sizinle görüşmek isteyeceklerdir. Yani oyuncunun kalkıp onu yapması zaten etik değil, profesyonel de değil.”(K4)

“Tabii ki bu da menajerin görevidir ve bunların ayarlamasını da yapar. Ama yine hemen hemen tüm sorularda söylediğim gibi bu oyuncunun performansı ile alakalıdır. Siz oyuncunuzun performansını bireysel olarak da mental olarak da kendiniz görüşerek de çeşitli yardımlar aldırarak da sağlayabilirsiniz. Ama saha performansı istediğiniz kadar siz dışarıdan elinizden geleni yapsanız da saha performansı farklı bir şey. Saha performansı oyuncunuz eğer çok iyi bir şekilde yaparsa zaten sizin aramanızdan ziyade sizi bir şekilde bulurlar.”(K5)

“Tabii üst düzey oyuncular olduğu zaman, tabii bu bizim Türkiye’de biraz zor. Süper Lig’deki 4 büyükteki oyuncular için ancak sponsorlar ve şeyler gerekli oluyor. Biz mesela zaman zaman, (bir futbolcu ismi verildi) bizim oyuncumuzdu (takım ismi verildi) Nike ile sözleşmesini biz yapmıştık, (bir futbolcu ismi verildi) keza Nike ile sözleşmesini ben yapmıştım... Yani çok nadir menajerler bu işe girebilir. O da işte açm (bir futbolcu ismi verildi), (bir futbolcu ismi verildi), (bir futbolcu ismi verildi) bu tarzdaki oyunculara sponsor oluyorlar Türkiye’de. Alt liglerde sadece şey için sponsor olunuyor mesela ayakkabı veriyorlar senin bahsettiğin tedarikçi. Zaten menajerlerin aracılığıyla oluyor. Menajer bütün firmaları tanıyor bu benim oyuncum diyor genç milli takımlarda oynuyor hemen tamam diyorlar birçok oyuncumuza biz sponsor buluyoruz.”(K6)

“Evet, bu da çok güzel bir soru bence. Menajerlerin marka olmaya yatkın ya da marka olmuş futbolcularla ilgili bu tarz açılımlar ve bu tarz gelir kaynakları yaratma gibi bir görevi de olduğunu düşünüyorum ben. Bu yüzden bu konuya çok önem veriyorum. Bu tarz futbolcularda bu tarz girişimleri, şimdi futbolcu futbolcular birazcık böyle nasıl söyleyeyim antrenman yaparlar antrenman dışındaki saatlerinde böyle çok dolu dolu harcamaz boş harcarlar işin açıkçası. Kendileriyle ilgili olsun gelecekleri ile ilgili olsun pek yatırım yapmayan bir grup

maalesef. Basketbolcular çok daha farklı onlara göre. O yüzden futbolcular adına bu tarz şeyleri organize etmek yönlendirmek ve bu tarz yerleri zorlamak araştırmak menajerlerin görevi olduğunu düşünüyorum. Ben yaparım.”(K7)

“Evet, ayarlaması gerekir. Ben bu anlamda biraz daha şeyim, daha istekli ve gayret ediyorum... Biraz da benim bazı pazarlama geçmişim olduğu için, bir kulüpte pazarlama direktörlüğü yaptığım için, reklam, sponsorluk alanında hem tecrübe ve bağlantım çok olduğu için bu benim kendi daha çok destek olmaya oyunculara destek olmaya çalıştığım bir alan. Bunun böyle olması gerekiyor.”(K8)

8. Futbolcuyla davranışları ve basınla olan ilişkileri konularında tavsiyeler verir mi?

Katılımcılar, TFF’den Lisanslı Futbol Menajerlerinin futbolcu davranış ve basın ilişkileri konusuna özellikle sportif kariyerleri ve imaj yaratma açısından çok ayrı önem verdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca günümüz şartlarında bunlara ek olarak sosyal medya kullanımı konusunda da uyarılarda bulunarak aşağıdaki ifadeleri kullanmışlardır;

“Bunlar aslında iki kişi arasında öznel konuşmalarda tabii ki bazı dinamikler tartışılır, konuşulur oyuncu kendini fikrini söyler, menajer kendi fikrini söyler ama nihai karar ve inisiyatif hep oyunculadır tabii ki.”(K1)

“Verir evet. Şöyle bir şey zaten bir basına çıkacağı zaman, basın demeci vereceği zaman kulübünün izni oluyor. Kulübünden izin alması lazım öncelikle, kulübünden izin aldıktan sonra o basınla gerekecek olan onların soracağı soruları biz genelde önceden istemeye çalışıyoruz. Önceden istendiği takdirde o soruları hazırlanılmak şeklinde yardımcı oluyoruz röportajında.”(K2)

“Evet, yani artık bir şekilde onların gerçekten ailesi gibi oluyorsunuz. Genç de olsalar belli bir yaşta da olsalar devamlı bu tavsiyelerde bulunuyoruz. Yönlendirmelerde bulunuyoruz. Sosyal medyası ile de ilgili davranışlarıyla da ilgili yani şu süreçte bile İngiltere’deki oyuncularımızı hep ikaz etmek zorunda kaldık. Aman dışarı çıkmayın ama maskesiz dolaşmayın. İşte bu şekilde özellikle basına yakalanmayın.”(K3)

“Kesinlikle ben veriyorum. Tabi böyle bir açıklama yok işimizin prosedüründe... Yani hani ama ben dediğim gibi uluslararası yaptığım için alt tabanında. Evet, yani biz bunu kontrol etmek, bunu şey yapmak zorundayız. Çünkü neden bir imaj günün sonunda o sizin oyuncunuzun imajı. Yani siz ve sizin de imajınız. O sizi de yansıtıyor... Çünkü sizi de yansıtıyor kulübünü yansıtıyor. Olduğu yeri yansıtıyor ve ilerideki kariyeri için de çok önemli. Çünkü bir futbolcu tamam bugün futbolunu oynar sonra ne yapacak bu insan? Onların da bir stratejisini kurmak adına onların adına iyi bir imaj yaratmanız gerekiyor. İyi bir imaj yaratmak marka yaratmak da sürekli o insana en iyi şekilde tavsiyelerde bulunmak.”(K4)

“Kesinlikle verir yani hani dediğim gibi bu işte mesela avukat menajerle futboldan gelme menajer işte burada biraz öne çıkabilir bu. Niye çünkü atıyorum içinde bulunduğunuz kulübün nasıl olduğunu futbolcu az çok oynamasa bile o kulüpte deplasmana gitmiştir. Veya eşi dostu arkadaşı vardır. O kulübün aurasını bir şekilde çözer. Bu bağlamda da oyuncusuna şunu

söyleyebilir. Verdiğin demeç yanlıştı. Veya şöyle demeç verebilirsin diye çeşitli şekillerde onu uyarabilir. Veya atıyorum maçtan sonra iyi oynadığı maçtan sonra nasıl demeç vereceği, kötü oynadığı maçtan sonra nasıl demeç verebileceği konusunda da ona uyarılar yapabilir.”(K5)

“Yüzde yüz. Saha içindeki davranışı, saha dışındaki davranışı, seyirciye, arkadaşına tutumu... Ama soruya gelirsek %100 yani 100 de 99 demiyorum %100 etkin oluyoruz oyuncuya davranışıyla. Maçtan sonra nabız yüksekken o gün bir geçsin bizimle bir istişare yap ikinci gün daha sakın daha sağlıklı ona göre hareket et. Hiçbir zaman nabız yüksekken yapmış olduğun bir şey bile haklı bir şey bile yapmış olduğun zaman savunma boş ver kapat deriz yarın olsun hayır olsun gibi bekle ne olacak. Binlerce karşılaşıyoruz.”(K6)

“Kesinlikle, kesinlikle. Yine aynı nokta yani marka olma yolunda ya da marka olabileceğini düşündüğümüz futbolcuların demeçlerine kadar ben karışırım. Yani maçtan önce maçtan sonra verilecek demeçlere karışırım. Bir röportaj yapacağı zaman bana danışması gerekir. Çünkü yapacağı atacağı ufacık yanlış bir adım onunla ilgili düşündüğümüz kariyer planlamasında çok büyük gedikler açabilir yani.”(K7)

“Evet, özellikle son dönemde sosyal medyanın ön plana çıkmasıyla birlikte bu elzem bir nokta oldu. Hem genel davranış, toplum önünde ve takım içinde sosyal hayatında davranışlarıyla alakalı hem de medya ilişkileri konusunda tavsiyelerde bulunuruz. Bulunmamız gerekir. Hatta bu tavsiyeler çok düzenli bir şekilde vereceği mesajdan, vereceği mesajın sonuna kadar önceden planlanmış bir program dâhilinde olması gerekir. Ben bunun için gayret ediyorum.”(K8)

9. Uyuşturucu ve alkol sorunları olan sporcuyu tedavi için tıp uzmanlarına gönderir mi?

Katılımcılar, TFF'den Lisanslı Futbol Menajerleri olarak uyuşturucu, alkol veya benzer bağımlılıkları olan futbolcularla karşılaşmadıklarını, uyuşturucunun zaten yasaklı madde olduğu için doping sayıldığı ve cezai müeyyide gerektirdiği, karşılaşmaları durumunda gerekli müdahaleleri yapmalarının doğru bir davranış şekli olacağını belirterek şu ifadeleri kullanışlardır;

“Uyuşturucu ve alkol sorunu olan futbolcularla ben hiç karşılaşmadım.”(K1)

“Şöyle bir şey var hiç başımıza gelmedi. Öyle bir şey olsa herhalde oyuncunun da izniyle beraber önce kulübüne bu konuda bilgi verirdim. Ondan sonra kulübü ile beraber hareket ederdim. Eğer sözleşmesi devam eden aktif futbol hayatına devam ediyorsa. Sözleşmesi bitmişse onu tedavi için ikna etmeye çalışırdım kendi adıma.”(K2)

“Şöyle şimdiye kadar böyle bir sorunla kendi oyuncularım da ya da beraber çalıştığım teknik direktörlerde rastlamadım... Ama tabii ki Allah korusun yarın öbür gün öyle bir şeyi genç oyuncularımızdan birisi yaşar veya yaşadığını hissederek tabii ki ilk yapacağımız şey hemen profesyonel tıbbi yardım almaları doğru merkeze yönlendirilmeleri konusunda mutlaka yapılması gereken bu olacaktır yani. Spor hayatından profesyonel kariyerinden her şeyden önce buna yönlendiririz tabii ki.”(K3)

“Gençlerinkini ben kulüplerle, hocalarıyla iletişim halinde olarak çözüp öğrenmek, öğrenmeye çalışıyorum. Ama yetişkin olan oyuncularla da zaten şanslıyım çok şanslıyım bu konuda bugüne kadar da öyle bağımlılığı olan birine denk gelmedim. Belki çok şanslıyım bu konuda ama denk gelmem durumunda da kesinlikle öneride bulunmak görevimiz yani. Görevimiz değil aslında görevimizin içinde değil. Asıl görevimiz hukuksal anlamda onların haklarını korumak. Ama bu sizin profesyonelliğinize kattığınız bir ekstradır. Yani hani ben bunu profesyonellikte etkili buluyorum ve çok faydalı buluyorum ve ekliyorum... Görevimiz değil ama bence profesyonellik anlamında önemli bir konu kesinlikle ilgilenilmesi gerekir.”(K4)

“Şöyle söyleyeyim benim şimdiye kadar hani futbolculuk, menajerlik kariyerimde başıma gelmedi de futbolculuk dönemimde de uyuşturucu zaten kullanma şansı yok bir futbolcunun. Çünkü çeşitli dönemlerde doping testleri yapılıyor. Uyuşturucu doping testlerinde çıkıyor uyuşturucu kullanma şansı yok zaten oyuncunun. Alkolle alakalı da çeşitli arkadaşlarımız böyle sıkıntılar yaşadı. Hani benim hiçbir oyuncumun öyle bir sıkıntısı olmadı... Ama öyle bir sıkıntısı oyuncunun tabii ki elinizden gelen her şeyi yaparsınız. Hem kendiniz bazı şeyler yaparsınız hem de destek almak için onu yönlendirebilirsiniz.”(K5)

“Şöyle söyleyeyim; hiç karşılaşmadım. Ama hazırlığın var mı? Var mesela bizim psikolog arkadaşlarımız da var oyuncumuzda sorun olursa yönlendireceğimiz... Ama olmayacak diye bir şey yok. Ya da bu çok iyi diye tabir ettiğim oyuncularımın biri o sorunu yaşarsa gerçekten senin dediğin gibi müdahil olurum.”(K6)

“Yani işini açıkçası hiç böyle bir şeye denk gelmedim. Böyle bir sorunla karşılaşmadım. Olsa gönderirim %100.”(K7)

“Evet, kesinlikle gönderir. Göndermemiz gerekir. Benim böyle bir oyuncum olmadı... Ama uyuşturucunun duruma farklı uyuşturucu kullandığı zaman tespit edildiği zaman cezası da var. Ceza alıyor sportif ceza alıyor... Hiç öyle bir şeyim olmadı öyle bir oyuncum olmadı çok şükür olursa mutlaka tedavi şey yapmak lazım. Alkol de keza aynı şekilde tedavisi için önce bence daha psikolojik destekle çözmek gerekir. Olmuyorsa çözüm olmuyorsa daha tıbbi daha doğrusu klinik ya da artık ne dersek ona o tarz bir tedavi uygulamak için destek olmak gerekir.”(K8)

10. Müvekkiline hukuki danışmanlık yapar mı?

Katılımcılar, TFF'den Lisanslı Futbol Menajerlerin hukuki danışmanlık konusunda avukat olan menajerler ile avukat olmayan menajerler ayrımına dikkat çekmişlerdir. Avukat olan menajerlerin aynı zamanda hukuki danışmanlık yaptığını, avukat olmayanların ise profesyonel hukukçu ve spor hukuku avukatları ile ortaklaşa çalıştıklarından bahsederek konuyu şu şekilde ifade etmişlerdir;

“Danışmanlık eğer avukat olan menajerse zaten kendisi yapar. Diğer menajerler avukatları aracılığı ile bilgisi ve konuya hâkim olduğu boyutuyla yapmaya çalışır. TFF ve FİFA talimatları esastır.”(K1)

“Hukuki danışmanlık bizim işimiz değil. Biz avukat değiliz. Sadece onu biz avukata yani sportif konu ile ilgili bir sıkıntı olduğunda bir avukata yönlendiririz. E yani dalında iyi olan avukatların çoğunu biliriz.”(K2)

“Dediğim gibi sadece bizim sorumlu olduğumuz federasyon ve CAS kuralları ile ilgili o çerçevede bilgimiz dâhilinde rehberlik ederiz ama mutlaka profesyonel bir hukukçu ile çalışırız. Benim zaten şirketimdeki kendi diğer iki ortağım da avukatlar.”(K3)

“Tabii ki benim görevim onu hukuksal anlamda korumak kollamak aracayım çünkü. Ha bunu benim bunu bilen hukukçu bir kişi ile bunu çözmem ve ne oluyor genelde mesela olayı o seviyeye geldiği zaman arıyorum avukatı, avukat arıyor işlemleri birlikte çözüyorlar, yapıyorlar bitiriyorlar. Şimdi ben orada bir üst tabaka hukuksal anlamda korumak kollamak bizim görevimiz. Ama bir üst basamağı şeydir hukukçudur... Ama siz dediğim gibi profesyonel bir insansanız hukuksal anlamda onun haklarını korumak zorundasınız o sizin işiniz. Ha bunu profesyonel biri ile yaparız. Ama direkt kendim tavsiyede bulunmak işte bunu böyledir şöyledir kanun böyle söylüyordan çok alt zemin oluşturulur, konuşulur ve o bir hukukçuya teslim edilir.”(K4)

“Hukuki danışmanlık illaki yani sözleşmeyi yaparken zaten mecburen yapıyorsunuz. Tabii bildiğiniz bilmediğiniz dünyaca konu var. Özellikle dış transferlerde işte bir İngilizcede sözleşme yaptığınız için yani bildiğiniz bilmediğiniz konular var. O anlamda da siz de yardım alıyorsunuz. Bir avukat olabilir bir tercüman olabilir.”(K5)

“Zaten yani yaptığımız şey o. Yani ben bir avukat kadar bilgiliyimdir ama tabii ki şöyle yani %100 yapamayız çünkü tam bilmiyoruz. Menajerlik şirketlerinin çalıştığı birkaç yani çok iyi avukatları vardır. Zaten o avukatlarda tamamen spor avukatı. O yüzden zaten %100 hukukçu desteğini bizden alıyor oyuncular. Herhangi kendi başına yaptığı bir şey yok. %100 yapıyoruz yani hukuk adına şeyi, hukuk adına desteği.”(K6)

“Hukuki danışmanlık beni aşar. Ama bizim bir avukatımız var çalıştığımız. Bütün futbolcularımda aynı avukatınıza çalışıyoruz zaten. O konuda bir sıkıntı yaşamıyoruz yani.”(K7)

“Şöyle söyleyeyim; aynı zamanda hukuk lisansı bitirmiş arkadaşlar menajerlik de yapıyorlar onlar için bu daha kolay. Ama ben herkesin her şeyi bilebileceğini düşünmüyorum. Hukuki danışmanlığın da uzmanları tarafından yapılması gerektiğini düşünüyorum. O yüzden ben benim görevim en iyi hukuki danışmanı, avukatı bulmak ve onunla hem kendim için hem oyuncularım için.”(K8)

11. Bunlar dışında belirtmek istediğiniz bir görev var mı?

Katılımcılar, TFF’den Lisanslı Futbol Menajerlerinin yeni dönemde özellikle artan profesyonel futbolculuk anlayışı nedeniyle takım antrenmanlarına ek olarak sezon içi, ortası ve ölü sezonda bireysel performans uzman desteği sağladıklarından bahsetmiş olup konuya ilişkin şu ifadeler geçmiştir;

“Süper Lig’de çocuk seyrediyorum inanın her maça gidiyorum ben 17’lere gidiyorum 16’lara gidiyorum 15’lere. Yani bu çocukları ben seyrediyorum o kadar zayıf bir yerdeler ki bakıyorum

çocukta kalite var, çocukta fizik var, çocukta hırs var, çocukta yapabilecek bir şey var. Fakat siz ona o kondisyonu temelini kurmaz, vermezseniz imkân yok çıkaramazsınız ve bence Türkiye’de bu çok sıkıntılı. Ben genç oyuncularına evet fizik tedaviler, fizyoterapist olsun, önce sağlık kontrolü olsun bir de antrenman hocası şeklinde çalıştırıyorum.”(K4)

“Yani şöyle bir durum var sezon başı olduğu zaman yani lig bittiği zaman şimdi yaklaşık 40 gün civarında futbolcunun serbest olduğu bir dönem var. Bu dönemlerde oyuncunuzu özellikle genç oyuncuları kampa hazırlamak gerekir ki o oyuncu kendini orada gösterebilsin. Düşünün yani genç oyuncu ilk defa profesyonel olarak kampa gidecek. Orada tabiri caizse en zayıf halka, en zayıf halka olduğu için de oraya hazır gelmesi lazım ki; oradaki başında bulunan hocalarını etkileyebilsin. Bundan kaynaklı da işte çeşitli Personal Training hocalarını bulup Personal Training tarzında antrenmanlar yapıp bir an önce yani düşünün 30 yaşındaki bir adam çok fazla o dediğim dönemde çok fazla antrenman yapıp gelmez oraya. Çünkü zaten adam bellidir. Zaten önünde 50 günlük kamp süreci vardır. O süreçte de kendini hazırlar. Bir hafta on günü zaten o adamdan hiçbir şey bekleme öyle söyleyeyim. Sen o bir hafta on gün süreçte kendini gösterebilersen takımda devam edersin. Ondan dolayı da oyuncunuzu iyi hazırlamanız lazım ki orada kendini bir an önce gösterebilir.”(K5)

“Oyuncularımızın fiziki yapısına göre çok sevdiğimiz değerli kondisyoner arkadaşlarımız var onlardan ölü sezon ve canlı sezon içinde bile destek programları alıyoruz. Ve atıyorum sezon bitti diyoruz ki 10 gün hiçbir şey yapma bir kafanı dinle git tatil yap vücudun sıfırlansın. 10. gün sonunda oyuncunun boyuna kilosuna mevkisine göre çalışabileceği özel programlar yaptırıyoruz. Yani o artık bu sanal âlemde çok ileri boyuta gittiği için, her dakika her şeye ulaşabildiği için oyuncular çok şanslılar. İnanılmaz iyi gidiyor eskiden 30 tane oyuncu aynı idmanı yapardı. Ama şimdi bizim 30 değişik oyuncumuz var. Kaleci aynı özelliklerde çalışacak. Orta saha ayrı çalışacak. Mesela orta saha normal tempoda çok uzun süreli koşması gerekiyor. Stoper ile forvetten onu beklemesin. Forvetin patlayıcılığı olması gerekir. Bu formatta dediğim gibi çok sevdiğimiz değerli hocalarımız var. Çok başarılı olan arkadaşlarımız var. Onlardan rica ediyoruz oyuncuyu tanıdıkları için o oyuncuya özel programlar yapıp ölü sezonda da oyuncuyla ya hep beraber oluyoruz.”(K6)

“Ya şimdi şöyle mesela ben bireysel performans ile alakalı futbolcularımın antrenmanlar dışında çalışmalarını da sağlıyorum. Yani daha doğrusu Ankara civarında olanlarla alakalı. Böyle bir de çalışmam var. Bir grupla anlaşacağım. Yani bu seneye olabilir öbür seneye olabilir bilemiyorum. Nasıl söyleyeyim bazı gruplar var mentor gruplar var. Bunlar hem bireysel performans ile ilgileniyor hem psikolojisi ile ilgileniyor. Yani ekiplerinin içerisinde atletizmciler var, futbol ile ilgili antrenman verebilecek kişi var, diyetisyen var nasıl söyleyeyim psikolog var. Bu tarz bir grupla anlaşıp bütün futbolcuları mı bu hizmetten yararlandırmak istiyorum.”(K7)

9. TARTIŞMA VE SONUÇ

21. yüzyılda spor ve futbol endüstrisinin ekonomik anlamda büyüdüğü gözlenmektedir. Futbol kulüplerinin sponsorluklardan, naklen yayın gelirlerinden, lisanslı ürün satışlarından, organizasyona katılım bedellerinden, bilet satışlarında ve diğer kalemlerden elde ettikleri gelirler milyarca dolarla ile telaffuz edilmektedir. Kulüplerin gelirlerinde çağımızda yaşanan bu büyüme, onların yetenekli sporcuları transfer edebilmelerinde oldukça rekabetçi olmalarına neden olmaktadır. Örneğin Lionel Messi'nin serbest kalma bedeli kulübü Barcelona tarafından sözleşmesinde 700 M.€ olarak belirlenmiştir (http-33). Cristiano Ronaldo için transfer bedeli olarak Juventus tarafından 117 M.€, Neymar JR için transfer bedeli olarak Paris Saint-Germain FC (PSG) tarafından 222 M.€ ödenebilmektedir (http-34). Pazarın büyümesi, kulüplerin ekonomik anlamda güçlenmesi bu rakamları ödeyebilmelerini sağlarken, lisanslı oyuncu menajerlerinin de bu süreçlerde çok önemli paylarının oldukları düşünülmektedir. Avrupa futbol liglerindeki olağan üstü gelir artışı nedeniyle, futbolcu gelirlerinin yıllık artış oranları son on yıldaki yıllık ortalama gelir artış hızını aşmaktadır. Futbolcu gelirlerinde, 1996-2002 döneminde İngiltere, İtalya ve İspanya'da yıllık yüzde 30'un üzerinde bir büyüme oranı hesaplanmaktadır (Rossi ve Tessarı, 2014). 2007-2008 sezonunda, Avrupa futbol endüstrisinin toplam cirosunun 14,6 milyar Euro (€) ve Avrupa Gayri Safi Milli Hasılasının %0,1'i olduğu tahmin edilmektedir. Bu rakam; 2005-2006 döneminde 12 milyar € ve 2006-2007 döneminde 13,6 milyar € olmaktadır. 2007-2008 sezonunun 14,6 Milyar €'nun 2 Milyar €'sunun doğrudan oyuncu transferlerinden kaynaklandığı kayıtlara geçmektedir. Ortalama menajer komisyonun toplam transfer ücretinin % 10'u olduğu varsayıldığında, futbol menajerlerinin 2007-2008'de 200 Milyon (M.) € kazandığı görüşü hâkim olmaktadır (Jones, 2009).

Tablo 7. Avrupa'da futbolcu kazanç sıralaması (European Commission, 2009)

S.No	Futbolcu	Takım	Gelir Detayları	Yıllık Gelir
1	D. Beckham	LA Galaxy/AC Milan	Ücret: €5M – Bonus: €1,5M – Diğer: €26M	€32,5M
2	Lionel Messi	FC Barcelona	Ücret: €8,5M– Bonus:€0.1M – Diğer:€20M	€28,6M
3	Ronaldinho	AC Milan	Ücret: €6,5M– Bonus:€0.1M – Diğer: €13M	€19,6M
4	C.Ronaldo	Manchester Utd.	Ücret: €7,3M– Bonus: €1M – Diğer: €10M	€18,3M

European Commission (2009)'un yılı raporlarında menajer Jorge Mendes'e ait 435 Milyon € değerinde ve Jose Mourinho, Cristiano Ronaldo, Deco, Diego, Rafael Marquez'in

aralarında bulunduğu isimlerin kayıtlı olduğu Gestıfute Menajerlik Şirketi ilk sırada göze çarpmaktadır. Stellar Football Ltd. David Manasseh, Jonathan Barnett, Ertan Goksu tarafından işletilmekte, 302 M.€ değere sahip olup Lothar Matthaus, Kolo Touré, Ashley Cole, Louis Saha, Peter Crouch gibi isimlerin de dâhil olduğu 218 kişiye hizmet vermektedir.

Ülkemizde de Türkiye Futbol Federasyonu, 2017-2018 sezonundan başlamak üzere 2021-2022 futbol sezonunu da kapsayan Süper Lig ve 1. Lig müsabakalarının yayın haklarını 600 ila 650 M. \$ arasında bir gelirle ihale etmiştir. Yapılan ihalede gelirlerin artış gösterdiği, sağlanan gelir artışının 2017 yılına göre %20 civarında olduğu vurgulanmaktadır (http-35). 2018-2019 Futbol Sezonunda menajerlerin dâhil oldukları işlemler, menajernlere yapılmış ödemeler TFF resmi internet sitesinde açıklanmaktadır. Menajerler dâhil oldukları transfer işlemlerinde geçerli para birimi üzerinden pay almışlardır. Yapılan açıklamada kazanımlar Euro, Dolar ve Türk Lirası cinsinden ayrı ayrı detaylandırılmaktadır. 2018-2019 Futbol Sezonunda menajerler ülkemizin tüm profesyonel liglerinde para birimi cinsine göre dâhil oldukları Euro bazlı işlemlerden 4.741.318,98 € ücret kazanmışlardır. Dolar bazında dâhil oldukları işlemlerden 170.000 \$ ücret almışlardır. Türk Lirası bazında dâhil oldukları işlemlerden ise 3.002.883,75 TL ücret almaya hak kazanmışlardır (http-36).

Gerçekleştirilen bu tez çalışmasında spor ve özellikle futbol dünyasında bu kadar önemli bir role sahip olan lisanslı futbol menajerlerinin görev ve sorumlulukları incelenmeye çalışılmıştır. Yasa ve yönetmeliklere ile görev tanımları yapılmış olan lisanslı futbol menajerlerinin, aynı zamanda informal bazı görevlerinin de olduğu bu çalışma bulgularından anlaşılmaktadır. Bu bağlamda lisanslı futbol menajerlerinin formal ve informal görevleri aşağıdaki tabloda şu şekilde verilmiştir;

Tablo 8. TFF'den Lisanslı Futbol Menajerlerinin Görevleri

Formal Görevler	İnformal Görevler
Temsil	İkna
Müzakere	Memnuniyet
Hakları Takip ve Koruma	Kariyer Planlama
Transfer ve Takas İşlemleri	Sponsor ve PR İşlemleri
	Basın ve Halkla İlişkiler
	Bağımlılık ve Yasaklı Madde Konularında Profesyonel Destek
	Yatırım, Mesleki ve Hukuki Danışmanlık
	Antrenman ve Kamp Desteği

Katılımcılarımızdan elde edilen veriler doğrultusunda TFF'den Lisanslı Futbol Menajerlerinin futbolcu, antrenör veya kulüplerin sözleşmelerini yasal temsilcileri rolüyle müzakere ettikleri ve yönettikleri görülmektedir. *Futbol Menajerleri İle Çalışma Talimatı'nın* 5. Bölümünde bu yetki futbol menajerlerine yasal olarak verilmektedir. Bu yetki yine dünya futbolu için üst kurul olan ve ülkemizin de üyesi olduğu FIFA'nın yayınladığı RWWI ile uyum zorunluluğunu yerine getirmektedir. Hem katılımcılar hem de TFF talimatı müzakere görevinin yerine getirilebilmesi için menajer ve müvekkil arasında yapılması zorunlu olan temsil sözleşmesine dikkat çekmektedirler. Sözleşmeye aracılık eden menajerin ismi yazılarak, komisyon hakkı elde edebilmesi için taraflar arasında temsil sözleşmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Mason (1999) ile Ruxin ve Uberstine (1993), araştırmalarında menajerlerin müzakere görevini, görev ve sorumluluklar sıralamasında ilk maddeye koymaktadırlar. Benzer şekilde Faber (1993), menajerlerin piyasaya koşullarına bağlı kalmak kaydıyla maaş, primler gibi ücretler ile sözleşme sürelerinde yeni ve yaratıcı şartlarda pazarlık yaptıklarını ifade etmektedir. Spor örgüt yöneticilerinin, menajerlerle çalışmaya uyum sağlama zorunluluğu belirlemekte hatta bazı yönetimler kendi menajer kadrolarını oluşturmaktadır (Faber, 1993). Sözleşme müzakere hizmeti hemen hemen her sporcu için değerli olmaktadır, çünkü çoğu sporcu müzakere konusunda çok az deneyime sahiptir ve iş geçmişi yoktur. Temsilciler diğer oyuncuların maaşları ve sözleşmelerin ayrıntıları hakkında sporculardan daha fazla bilgiye sahiptirler (Smienk, 2009). Katılımcılarımızın vermiş olduğu cevaplar neticesinde çalışmamızda ulaşılan sonuçlar ile bu çalışmaların sonuçları tutarlılık göstermektedir. Dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmelerden örnekler vermek suretiyle sonuçların teyidini yapabilmek mümkün olmaktadır. Ünlü İtalyan Takımı Juventus, 2009 yılında 94 M.€ karşılığında Manchester United'dan Real Madrid'e imza atan Cristiano Ronaldo'yu almak için 117 M.€ kasasından çıkarmaktadır. Juventus, Real Madrid'e 100 M.€ bonservis ücreti öderken, Ronaldo'nun menajeri Jorge Mendes'e transfer aşamasında aracılık yaptığı için 12 M.€ ödediği açıklanmaktadır ([http-37](http://37)). Benzer şekilde Galatasaray formasıyla sergilediği performansın ardından önce VfB Stuttgart sonrasında FC Schalke 04 yolunu tutan milli futbolcumuz Ozan Kabak'ın menajerliğini yapan Özgür Dobruca açıklamalarında transfer süreci, maliyetleri ve yeni talipler hakkında bilgi vermektedir. Özgür Dobruca her iki transfer sürecinde de görev alarak transferlerin resmiyet kazanmasına aracılık yapmaktadır ([http-38](http://38)).

TFF'den Lisanslı Futbol Menajerlerinin müvekkili olduğu taraf için belirlemiş oldukları değeri alması veya ödemesi için bir kulübü/takımı, futbolcu veya antrenörü ikna etme konularında aktif rol aldıkları görülmektedir. Araştırma katılımcılarından elde edilen veriler doğrultusunda, müzakere ve pazarlık olan her sektörde ikna çabalarının da doğal bir sonuç olduğuna vurgu yapılmaktadır. Katılımcılar ikna çabalarını formal bir görev olarak görmemekle beraber, müzakerenin doğası gereği kendiliğinden meydana geldiğini ve müşterileri açısından menajerin başarı kriterlerinin başında sayıldığını ifade etmektedirler. Katılımcılarımız kendilerinden en büyük beklentinin gelirin maksimize edilmesi olduğunu belirtmektedirler. İkna sürecinde; transferin yurtiçi veya yurt dışı olması, transfer yapılacak ligdeki gelir dağılımı, futbolcunun sezonu nasıl geçirdiği, yaşı, millilik durumu, saha içi pozisyonu, takım bütçesi gibi bir takım alt etmenlerin bulunduğu katılımcılar tarafından eklenmektedir. Bu etmenleri menajerin çok iyi analiz etmesi ve müşterinin market değerini doğru belirlemesi öne çıkmaktadır. Burada menajerlerin kulüplerdeki kritik kişilere ulaşarak süreci takip ettikleri, belirledikleri fiyatı veya bekledikleri edimimleri kabul etmesi veya ettirmesi için bu kişiler üzerinde baskılar kurdukları ifade edilmektedir. Bu kritik kişiler bazen başkan, bazen başkana yakın bir yönetici, sportif direktör veya antrenör olabildiği belirtilmektedir. Bjälevik (2008), araştırmasında sporcuların birçok yönden marka olarak görüldüklerini ve menajerin de bu ürün adını güçlendirmek için çalışması gerektiğini savunmaktadır. Sporcunun markasını geliştirmek için menajerin sporcuyu, uygun ortaklara pazarlaması gerekmektedir. Güçlü bir marka, hem sporcu hem de menajer için avantajlar sağlamaktadır, çünkü pazarlama için daha fazla fırsat ve müşteri yaratmaktadır. Bunun sonucunda talip olan müşterilerden hem menajer hem de sporcu daha yüksek gelir alabilmektedir. Bu nedenle menajerin müvekkillerini pazarlanacak ve satılacak ürünler olarak görmesi gerekmektedir (Bjälevik, 2008). Lester (2002)'e göre menajer anlaşmaları, sporcunun veya antrenörün istekleri ve uzun vadeli hedefleri ile tutarlı olacak bir plan dâhilinde geliştirmelidir. Aynı zamanda menajer, müvekkilinin kariyerinin ve aktif spor hayatının kısa ömürlü olabileceğini ve bu nedenle potansiyel her fırsatta müşterisinin maksimum değeri etme gerekliliğini göz önünde bulundurmalıdır. Avrupa ve Amerika gibi iki farklı kıta ve spor branşında yapılmış olan bu çalışmalar ile bizim yapmış olduğumuz çalışmadan almış olduğumuz sonuçlar benzerlik içermektedir. Örneklerle detaylandırmak gerekirse Galatasaray'a transfer olan Radamel Falcao'nun transferini gerçekleştiren Menajer Ahmet Bulut katıldığı Uluslararası Futbol Ekonomi Forumu'nda transferin parametrelerini

değerlendirmektedir. Kulüp yetkililerince uzun uğraşlar sonucunda transferin gerçekleştirilememesi sonucu sosyal medya aracılığıyla kulüp üzerinde taraftar baskısı olduğu ve baskıdan kurtulmak için adı geçen menajerden kulüp adına yardım istendiği görülmektedir. Galatasaray Kulübü adına müzakereleri yürüten Menajer Bulut, Falcao'nun Monaco Kulübü'nde kazandığı ücretin daha azına ikna edildiğini belirtmektedir. Futbolcunun ikna sürecinde taraftar, Şampiyonlar Ligi'nde oynama, İstanbul'da yaşama faktörlerinin kullanıldığından söz etmektedir. Kulübünün ikna edilmesinde ise oyuncunun ilerlemiş yaşı, yüksek kazancı ve artık başka ülkede futbol yaşamına devam etme arzusunun kullanıldığını açıklamaktadır (http-39). 2017 yılında Barcelona'nın yıldızı Neymar'ın transfer için uzun uğraşlar veren ve sıkı pazarlıklar yürüten Fransız PSG takımı anlaşma zemini bulamayınca Brezilyalı oyuncunun 222 M.€ serbest kalma bedelini ödemeye ikna olmakta, 105 M.€ ile zirvede bulunan Paul Pogba transferini geride bırakarak transfer rekorunu kırmaktadır. Bu astronomik transfer sürecinde sansasyonel transfer yapmanın yaratacağı etki, çok gündem olan süreç sonunda prestij kaybı yaşanma ihtimali, Şampiyonlar Ligi'ni kazanmak için skorer lider oyuncu ihtiyacı gibi bazı parametreler kullanılarak yeni kulüp sahibinin ikna edildiği ve transfer işleminin gerçekleştirildiği belirtilmektedir (http-40).

TFF'den Lisanslı Futbol Menajerlerinin kazanç/ödeme şartlarını müvekkilinin gereksinimlerine göre şekillendirme girişimleri, katılımcılarımız tarafından müzakere ve pazarlık sürecinin kaçınılmaz sonucu olarak nitelendirilmektedir. Katılımcılar konuyu informal görevler içinde değerlendirmektedirler. Katılımcılarımız sözleşmelerin yıllık kapsamda yapılmasına rağmen ödemelerin 10 aylık takvime göre yapıldığı detayını vermektedirler. Bu 10 aylık takvimde, oyuncu maaş taleplerinin kişisel ihtiyaçlara göre, kulüp ödeme planının ise genel bütçe ve diğer takım oyuncularının durumu göz önüne alınarak yapıldığını vurgulamaktadırlar. Katılımcılarımız talepleri şekillendiren parametreleri; oyuncunun seviyesi, piyasa değeri, kulüpler açısından taraftarda yapacağı etki, yerli veya yabancı oluşu, kulübün ülkedeki konumu, kulübün bütçe ve ödeme koşulları olarak sıralamaktadır. Kulüp veya oyuncu açısından ortak paydanın, her iki tarafı da mutlu edecek orta noktada buluşmak olduğu katılımcılarımız tarafından özellikle altı çizilmektedir. Shropshire (2009), çalışmasında menajerlerin referans noktaları kullandıklarını belirtmektedir. Aynı takımdaki başka bir oyuncu müşteriyle istişare edilerek “Daha iyi istatistiklere sahip müvekkilimin o oyuncudan daha az kazanması mümkün değil” gibi

dayanaklar kullandıklarını iddia etmektedir. Başka bir deyişle, “Fiyatımı standartlarınıza dayandırıyorum. Bu rakamları gökyüzünden çıkarmadım. Bu makul değil mi? Kendinizi mantıksız olarak adlandırmaya hazır mısınız? ” gibi tutarlı ve makul görünen zorlamalarla istedikleri tutarları almak için çaba gösterdikleri aktarılmaktadır. Thurow (1996), maaş sınırları ve ücret ölçekleri nedeniyle, bir menajerin takımdan alınacak maaşı bonuslar gibi sözleşmeye ek kazançlarla destekleme yeteneğinin sporcu temsiliinde daha fazla önem kazandığını belirtmektedir. Katılımcılarımızdan elde edilen bulgular neticesinde varmış olduğumuz sonuçlar yapılmış olan bu araştırmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren futbol menajerleri dünyadaki diğer meslektaşları gibi müvekkili olan sporcu, antrenör veya kulübün çıkarları doğrultusunda ödeme veya kazanç şartlarını şekillendirmeye çalışmaktadırlar. Örnek ile açıklayacak olursak Beşiktaş ile Atiba Hutchinson ([http-41](#)) arasında 2015 yılında yapılan, Kamu Aydınlatma Platformuna detayları açıklanan sözleşmede; Beşiktaş 36 yaşındaki futbolcunun maliyetini oynadığı maçlara göre dağıtarak olası sakatlık veya formsuzluk durumunda zararını minimum seviyeye indirmektedir. Ayrıca oyuncuyu para kazanmak için oynamaya teşvik etmektedir. Hem kulüp yaşla ilgili yaşanabilecek olumsuzlukları dikkate aldığı hem de ilerleyen yaşına rağmen futbolcu takımsız kalmadığı için otoritelerce başarılı bir anlaşma olarak nitelendirilmektedir ([http-41](#)). İngiltere Premier Lig takımlarından Manchester United, Portekizli teknik direktör Jose Mourinho ile yolları ayırılmakta, 56 yaşındaki teknik direktöre sözleşme fesih bedeli olarak Manchester United kulübü 19,6 M.£ ödeme yapmıştır. Tüm gelirleri koruma altına alabilmek ve fesih sonrası tüm alacakları tazmin edebilmek adına müzakere sürecinde maddelerin Mourinho lehine yapıldığı görülmektedir ([http-42](#)). Gelir veya ödemeler konusuna özellikle UEFA ile imzalanan Finansal Fair Play Anlaşmaları ve Aralık 2019 itibarıyla yaşanan pandemi süreci farklı boyutlar kazandırmaktadır. Özellikle ülkemizde UEFA ile anlaşma yapmış olan Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş ve Trabzonspor gibi kulüpler bonservisi olmayan veya kiralık futbolculara yönelik eğilimler göstermektedirler. Futbolcuları direkt olarak satın almayıp kulüplerinden satın alma opsiyonlu kiralamaktadırlar. Oyuncunun göstermiş olduğu performansa göre satın alma opsiyon maddesini kullanmaktadırlar. Pandemi sürecinde ise birçok takımın oyuncularından ücret indirimi yapmalarını istediği açıklanmaktadır. Böylece sadece sözleşme öncesinde değil sözleşme devam ederken de kazanç ve ödeme şartlarında değişiklik talepleri görülmektedir ([http-43](#)). Dünyada alınan önlemler nedeniyle maçlar oynanamamış ve

kulüpler gelir kayıpları yaşamıştır. Ödeme zorluğu çeken kulüpler futbolcularından sözleşmeleri devam etmesine rağmen ücretlerinde indirimler yapılmasını talep etmektedirler. Yine ülkemizde yaşanan farklı parametrelerden biri Yabancı Futbolcu Sınırlaması olarak kendini göstermektedir. 2015-2016 sezonundan beri 14 yabancı oyuncu serbestliği bulunan ülkemizde 2020-2021 yılından itibaren düşürülmesi beklenen yabancı oyuncu oynatma serbestliği nedeniyle yerli oyuncu piyasasının geçmişte olduğu gibi yükseleceği tahmin edilmektedir ([http-43](http://43)).

TFF'den Lisanslı Futbol Menajerleri temsilinde bulunanların sözleşme hakları ile sportif kurallar gereği vuku bulan haklarını korumak adına spor hukuku uzmanlarıyla çalıştıkları görülmektedir. Katılımcılarımız hakları korumanın temsil sözleşmesi gereği vuku bulduğundan yasal ve resmi bir görev olduğunu belirtmektedirler. Avukatlık mesleği mensubu menajerlerin kendilerini spor hukukunda geliştirerek bu hizmeti bizzat kendilerinin verdikleri durumların da mevcut olduğunu beyan etmektedirler. İş kanunları, sözleşme detayları, FIFA ve TFF talimatları gibi birçok alanda spor ve iş hukuku uzmanlığı gerektiren evraklarla karşılaştıklarını açıklamaktadırlar. Staudohar (2006) menajerlerin finansal ve yasal hizmetler hakkında bilgiye sahip olma gerekliliğine ve bu nedenle menajerlerin çoğunun iş veya hukuk alanında eğitim aldıklarına veya deneyime sahip olduklarına dikkat çekmektedir. Berry (1990)'e göre hukuk pratiği bulunan avukat menajerler genellikle sporcu için birçok yasal görevi yerine getirmektedir. Sözleşme görüşmesi, tahkimde veya diğer davalarda yasal temsil, yasal danışmanlık, anlaşmazlıkların çözümü ve vergi formlarının hazırlanması gibi konuları da üstlenmektedirler. Katılımcılarımız verdikleri cevaplarda hukuk bilgisi gerekliliğine parantez açarak, sorumlu oldukları birçok yasa ve talimatın varlığını ifade etmektedirler. Olası anlaşmazlık veya başka hukuki durumlar için şirket olarak hizmet veren menajerlerin bünyelerinde avukat bulundurduğunu, bireysel hizmet veren menajerler tarafında ise olumsuz durumlar için irtibatlı oldukları avukatların varlığını açıklamaktadır. Elde edilen bulgularda sözleşme şartlarının kulüpler veya oyuncu aleyhine kullanılması durumunun olduğu gözlemlenmektedir. Art niyetli menajerler tarafından gözden kaçabilecek maddelerin veya yerine getirilmesi zor olan maddelerin koz olarak kullanıldığına ilişkin örneklerle rastlanıldığı ifade edilmektedir. Staudohar (2006) ve Berry (1990)'nin yaptıkları araştırmaların verileri ile bizim ulaştığımız sonuçlar arasında pozitif ilişki bulunarak benzerlik görülmektedir. Menajerler özellikle futbolcularının alacaklarının zamanında ödenmediği durumlarda Uyuşmazlık Çözüm Kurulu veya FIFA tarafına

başvurarak ödemelerini talep etmekte aksi durumlarda sözleşme feshine kadar yasal haklarını kullanmaktadırlar. Örneğin; Beşiktaş'ın Alman kalecisi Loris Karius, hem alacakları hem de sözleşme feshi için FIFA'ya başvurmuştur. Bu başvuru menajeri Florian Goll tarafından yapılmakta ve takip edilmektedir (http-44). Dünyaca ünlü futbolcu Didier Drogba'nın da Türkiye'ye gelmesine aracı olan menajer Ceylan çalışkan, en son Çin takımında oynayan oyuncusunun sözleşmesinde yer alan bir madde ile serbest kalmasını sağlamıştır. Ödemelerde yaşanacak 1 aylık aksaklıkta futbolcunun fesih hakkı kazanmasını sağlayacak bu sözleşme maddesi, oyuncu menajerlerinin de sözleşme hazırlanmasındaki hukuki bilgilerinin ve deneyimlerinin önemini ortaya koymaktadır (http-45).

Tez çalışması kapsamında elde edilen veriler TFF'den Lisanslı Futbol Menajerlerinin “futbolculara kariyer sonu güvenliği için hem mali hem de mesleki danışmanlık yapmaları” konusunda fikir ayrılıkları yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Katılımcılardan bazıları bunun asli görevlerinden biri olmadığını, bu anlamda yapılan işin informal bir görev olduğunu belirtmektedirler. Şirket vasfında hizmet veren menajerler bünyesinde yatırım danışmanları veya finans uzmanları bulundurduklarını ifade ederken bireysel olarak hizmet veren menajerler kişisel yakınlık kurdukları ve iletişim seviyesi yüksek olan futbolculara hem kendileri hem de bazı uzman danışmanlar aracılığıyla yardımcı olduklarını iddia etmektedirler. Zorunlu bir görev olmadığına dikkat çeken katılımcılarımız tercih edilebilirliklerini artırmak için bu ve benzeri sorumlulukları aldıklarını, seçim ve kararın nihayetinde futbolcuya ait olduğunu vurgulamaktadırlar. Waggoner (1996), bütçe harcamadan ani servet kazanan sporcuların çeşitli risklerle karşı karşıya olduklarını, yanlış tavsiyelere yatırım yaptıklarını düşünmektedir. Sporcular isteklerinin dışında birçok yatırımlar yapmakta ve genellikle çoğu girişimlerinde başarısız olarak büyük meblağlar kaybetmektedir. Finansal planlamacılar sporculara yazılı ve analiz edilmiş bir yatırım planı dahilinde hareket etmelerini tavsiye etmektedir. Yatırım yapmadan önce yatırım aracı değerli görünse bile bir profesyonel ve bir planlamacı tarafından değerlendirilmesi gerekliliğini tavsiye etmektedir. Heitzmann (2004), menajerlerin oyuncular için finansal aracılık hizmetleri sağladıklarını, yatırımları için önerilerde bulunduklarını ve gelir vergilerini ele aldıklarını belirtmektedir. Sporcuya finansal hizmetlerde yardımcı olacak menajer tavsiyesinin uygulanabilir olması için işletme eğitimi alması önemli olmaktadır. Bu bölümde güven, uğraştıkları büyük miktarda paragöz önüne alındığında genellikle anahtar faktörlerden biri durumuna gelmektedir. Katılımcılarımızın verdikleri bilgilerden elde

ettiğimiz sonuçlarla, alıntılanan araştırma sonuçları arasında tutarlılık ve benzerliklere rastlanmaktadır. Özellikle genç ve kariyerinin başındaki sporculara ekstra dikkat edildiği çalışmalara konu olmaktadır. Kurumsal gayrimenkul danışmanlık şirketi Coldwell Banker'ın Türkiye Ülke Başkanı Gökhan Taş, verdiği beyanatta Türkiye'de ciddi isim yapmış futbolcuların menajerlerinin kendilerini arayarak konut piyasası hakkında bilgi aldığını; özellikle İstanbul'da prim yapması beklenen markalı konutlar için nabız yokladığını ifade etmektedir(http-46). Bazı menajerlik şirketleri kurum isimlerinde danışmanlık etiketini de kullanarak verdikleri hizmetler içerisinde yatırım danışmanlığına dikkat çekmektedir. PMH Menajerlik ve Danışmanlık, kurulduğu yıldan bu yana çalışmakta oldukları isimlere saha içi ve saha dışı uluslararası standartta hizmet verdiklerini ifade etmektedir. Verdikleri hizmet yelpazesinde yatırım danışmanlığı ve kariyer planlama bulunduğu göze çarpmaktadır (http-47).

TFF'den Lisanslı Futbol Menajerleri serbest statüdeki veya kontratlı futbolcuya transfer ve takas için takım bulma görevini temsil sözleşmesi kapsamında resmi olarak yürütmektedirler. Katılımcılarımız ifadelerinde bu görevin temsil ve müzakere görevinin devamı niteliğinde asli görevlerinden olduğuna yer vermektedirler. Serbest statüdeki oyuncunun transferinin kontratlı futbolcuya nazaran daha kolay olduğunun altı çizilmektedir. Bonservis sorunu olmaması nedeniyle tercih edilirlüklerinin fazla olduğu iddia edilmektedir. Kontratlı futbolcunun transfer veya takası için öncelikle kulübünden izin alma zorunluluğu var olmaktadır. Transfer dönemi için geçerli resmi tarih talimatta 31 Mayıs olarak kabul edilmekte, görüşme ve müzakereler resmi olarak bu tarihten sonra yapılabilmektedir. FIFA sözleşme bitimine 6 ay kala sözleşme görüşmeleri yapmaya izin verirken TFF'nin bu konuda sözleşme bitiş tarihi itibarıyla izin verdiği ifade edilmektedir. Futbolcu için takım bulma veya mevcut kulübüyle sözleşme yenileme aşamasında katılımcılarımız futbolcunun yaşı, millilik durumu, yıl içindeki performansı gibi detayların belirleyici unsurlar olduğunu ülkemizde bulunan yabancı kısıtlamasının diğer ülkelerden farklı ek detay olduğunu hatırlatmaktadırlar. Sezonu iyi geçirmiş futbolcu ile kötü geçirmiş futbolcunun, genç ve potansiyelli futbolcu ile kariyerinin sonundaki futbolcunun takım bulması arasında farklılıklar olduğu aktarılmaktadır. Hatta bu gibi etmenlerin sözleşmenin süresini de belirlediği ifade edilmektedir. Genç oyuncuyla uzun süreli kontrat yapılırken yaşlı diye tabir edilen futbolcularla daha kısa süreli ve düşük ücretli kontratlar yapıldığı görülmektedir. Galatasaray kulübünün genç oyuncu Taylan Antalyalı ile 31 Mayıs 2023'e

kadar sürecek 4 yıllık sözleşme imzalarken, sezon içi performansı beğenilmeyen, yabancı kuralı gereği kontenjan sorunu yaşayan 33 yaşındaki Yuto Nagatomo'nun sözleşmesini dondurma kararı alması yukarıdaki durumlara güzel bir örnek niteliğindedir (http-48). Masteralexıs, Barr ve Hums (2019)'a göre oyuncunun değeri müzakere sürecini yönlendirmektedir. Oyuncunun değerini bilmek ve maksimuma çıkarmak amaçlanmaktadır. Menajerler bugünlerde müzakerelerde analizlere daha fazla güvenmekte ve verileri müzakerelerde kullanmaktadır. Bazı menajerlik firmaları bu verileri tutmak için istatistikçi ve analiz uzmanları bünyesinde barındırmaktadır. Sporcunun değeri ve takımın ihtiyaçlarının uyuşması anahtar rol oynamaktadır. Maaş tavanı ve vergi yükümlülüklerinin yanı sıra takım bütçesini doğru değerlendirmek sözleşme görüşmesinde önemli olmaktadır. Müzakereler sporcunun çaylak, kıdemli veya emektar olmasına göre büyük farklılıklar göstermektedir. Rhodes (2006), menajerlik hizmetlerinin öncelikle sporculara pazarlandığını ifade etmektedir. Hizmet almayı kabul eden sporcuların daha sonra bu menajerler tarafından ürün niteliğinde takımlara pazarlanmaya çalışıldığını ileri sürmektedir. Sporcu için düşünülen değeri alana kadar, menajerlerin gerekli girişimleri yapmak ve en yüksek ücreti veren takımı bulmak zorunda olduklarını değerlendirmektedir. Araştırmamız, yapılmış olan bu çalışmalarla benzerlik ve tutarlılık göstermektedir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta FIFA'nın ve TFF'nin özellikle üzerinde durduğu konu olan, kontratlı futbolcuya kulübünden izin almadan yaklaşmamak ve yapılan transferlerde şeffaflık ilkesine sadık kalmak olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu ilkelerin lisanslı menajerler kullanılarak yerine getirilmesi konusunda, hassasiyetle üzerinde durularak sürekli gündemde tutulmasına rağmen lisanssız menajerlik faaliyetleri nedeniyle PFDK'ya sevk edilen futbolcu, kulüp ve menajerler olduğu görülmektedir.⁴⁴ Lisanssız menajer kullanımına yönelik açılmış olan bir dava ile ilgili olarak son karar merci olan Yargıtay 13. Hukuk Dairesi lisanssız menajer kullanımının hukuksuz olduğu ama talimatta yasaklayıcı hüküm bulunmadığı için lisansı olmayan menajerlerin yapacağı sözleşmelerin geçersiz sayılamayacağı kararını verdiği görülmektedir. Lisanslı menajer kullanımıyla alakalı hukuksal bir boşluk bulunduğu söylenebilmektedir.⁴⁵ Bazı menajerlerin yasadışı bahis ve müsabaka sonuçlarını etkilemeye yönelik faaliyetlerinden dolayı mahkemeye sevk edilerek hapis cezası istemiyle yargılandıkları bilgilerine ulaşılmaktadır.⁴⁶ Menajerlerle ilgili farklı

⁴⁴TFF Disiplin Sevkleri - 07.02.2020

⁴⁵Yargıtay 13. Hukuk Dairesi 23.2.2016, 2014/22582, 2016/5295 Dosya Numaralı Kararı.

⁴⁶T.C. Beyoğlu 3. Ağır Ceza Mahkemesi 2010/197 Dosya Numaralı Davası.

bir açıdan değerlendirmelerde bulunan ünlü teknik direktör Ersun Yanal ise ülke futbolunu birkaç menajerin yönlendirdiğine verdiği bir röportaj ile dikkat çekmektedir ([http-49](http://49)).

TFF'den Lisanslı Futbol Menajerleri için futbolcularına sponsor ve reklam gibi ekstra gelir kalemleri bulmanın veya ayarlamamanın yasal görev teşkil etmediği katılımcılarımız tarafından ifade edilmektedir. Katılımcılarımız bu görevin resmiyetinin olmadığını ancak futbolcuların hem danışmanı hem de yasal temsilcileri oldukları için firmaların genellikle kendileri ile iletişim kurduklarını veya futbolcuya ulaşılsa bile futbolcuların firmaları kendilerine yönlendirdiklerini belirtmektedirler. Bazı menajerlerimiz temsil sözleşmesine sponsor ve reklam gibi konularda da ihtiyaç dahilinde oyuncunun temsil edilmesi için ek maddeler koyduklarını aktarmaktadırlar. Katılımcılarımız menajerlik görevi olmasa bile, futbolcunun tek başına firma veya firmalarla görüşmesinin doğru ve etik olmadığını, futbolcunun sadece sahaya odaklanması gerektiğini, yapılacak sözleşme için yeterli bilgi ve donanımına sahip olmadıklarını ayrıca eklemektedirler. Sporun olmazsa olmazlarından olan sponsorluk sporcular için de önemli bir gelir kaynağı olmaktadır. Sponsor desteği ile sporcunun ünü doğru orantı göstermektedir (Thompson, 2007). Yapılan bazı diğer araştırmalara göre menajerler sporcularını sponsorlar ve diğer spor girişimcilerine pazarlamak zorunda kalmaktadır. Daha fazla etkileşim sağlamak için sporcularını ve kendilerini markalaştırmak zorundadırlar. Yatırım yapmaya hazır tanınmış firmalar, marka olmuş menajer ve sporcuya birçok avantaj sağlayabilmektedir. Bu bölümde müşteri veya alıcı, sponsorlar olmaktadır ve sponsorluk için kalite aranan unsur olmaktadır. Sporcu ürün veya hizmetle eşleşmezse, sponsor başka bir sporcuya yönelmektedir. Sporcunun güçlü bir marka olması, sponsorun ne aldığı ve ne beklediğinden daha fazla haberdar olması demektir (Dahlén ve Lange, 2006; Brassington ve Pettitt, 2005). Sporcuların sponsor bulabilmesi için menajerlerin pazarlama yönünün kuvvetli olması gerekmektedir. Sporcu genel olarak pazarlamanın iş dünyasında nasıl çalıştığını bilmez ve bu nedenle sorumluluğu bağlantı ve deneyime sahip olan uzmanlara bırakmaktadır (Beirne, 2008). Kimlik tanımlaması ve kimliğe uygun imaj yaratılmasından sonra menajerler sporcularını uygun markalarla eşleştirip bu firmalara pazarlamaya çalışmaktadır. Sonuçta hem sporcu hem firma için farklı fırsatlar ve deneyimler doğmaktadır (Schakenbach, 2012). 2016 Şubat ayında Paul Pogba ile ünlü spor giyim markası Adidas arasında 40 M.\$ değerinde olduğu söylenen 10 yıllık bir sponsorluk anlaşması imzalanmaktadır. Sponsorluk sözleşmesinde Mina Raiola'nın Pogba'yı menajeri olarak temsil ettiği bildirilmektedir. Eski Galatasaray Kaptanı Arda Turan

sponsoru Nike'ın "İstanbul'daki Nike ikonları" adlı katalogda özel yaşamı ve futbol hayatıyla ilgili açıklamalarda bulunmakta ve Nike ile olan ilişkilerinde kendisini menajeri Ahmet Bulut'un temsil ettiği ifade edilmektedir (http-50; http-51). Görüşmelerden elde edilen veriler ile yapılan araştırmaların sonuçları benzer özellikler taşımaktadır.

TFF'den Lisanslı Futbol Menajerleri için futbolcularına davranışları ve basınla olan ilişkileri konularında sürekli tavsiyeler vermektedirler. İletişim çağında olduğumuz dönemde kariyeri ve ilişkileri açısından basın ve sosyal medya yönetimi konusu ayrı önem taşımaktadır. Katılımcılarımız futbolcularına özellikle maç sonu röportajları, takım içi ve antrenörleri ile olan ilişkileri konusunda sürekli uyarılarda bulunduklarını özellikle belirtmektedirler. Son dönemde artan sosyal medya kullanımının da artık farklı kategoride değerlendirilerek, sosyal medyada verilecek yanlış bir mesajın geri dönülemez sonuçlar doğurabildiği için futbolcularını bu konuda da çok sık uyardıklarını ifade etmektedirler. Şirket olarak hizmet veren bazı katılımcılarımız futbolcularının sosyal medya kontrolünü sağlamak için ayrı eleman çalıştırdıklarını, bireysel çalışan katılımcılarımız ise temsil ettikleri futbolcuların hesaplarını sürekli kontrol ettiklerini açıklamaktadırlar. Basın veya sosyal medyada verilen mesajların gelecek yaşamları, taraftarla olan ilişkileri, kulübüyle olan ilişkileri ve kariyeri açısından çok önemli olduğunu vurgulayan katılımcılarımız, futbolcunun vereceği imajın aynı zamanda menajerin imajını yansıttığını aktarmaktadırlar. Özellikle maç sonu sıcaklığına verilen röportajların tehlikesine dikkat çeken katılımcılar, yüksek nabız ve maç stresi ile verilen demeçlerin çok sağlıklı olmadığını altı çizilmektedirler. Bu yüzden genel uygulama olarak maç sonu röportajının sakinleştikten sonra verilmesi önem taşımaktadır. Maç sonu röportaj için yetki kulüplerde bulunmakta ve kulübün belirlediği sınırlar içerisinde demeçler verilmekte olduğu ekstra parantezle verilmektedir. Buna rağmen yasal görevleri olmamakla beraber menajerler basın, sosyal medya ve diğer davranış şekilleri konusunda hassasiyet göstermekte, menajerlerin belirlediği kurallara uymayan futbolcularla genellikle yolların ayrıldığı bildirilmektedir. Dunkel (1997) sporcu veya antrenör için herkese hitap eden bir imaj oluşturma ihtiyacından ve oluşturulan imajı parlatma gerekliliğinden bahsetmektedir. İmaj oluşturmaya yardımcı olmak için bazı menajerlik şirketlerinin spor-medya koçları kullandıkları iddia edilmektedir. Sporcu ve antrenörleri basın ve kamuoyu buluşmaları için eğitmek amacıyla spor-medya antrenörleri dersler, sahte röportajlar, soru-cevap oturumları düzenlemekte ve eleştirilen diğer sporcu veya antrenörlerin video kayıtlarını izletilmektedir. Markstedt (2008)'e göre

menajer spor ve iş dünyası arasında orta bir yerde durmaktadır. Menajer tarafından medya ve iletişim konuları kolaylaştırılmaya çalışılmaktadır. Sporcunun bunları yapmaya zamanı veya ilgisi olmayabilmektedir. Bir sporcuyu temsil etmek aynı zamanda sporcu hakkında farklı durumlarda olumlu konuşmak demektir. Başka bir deyişle menajer, sporcu için bir tür kişisel PR yöneticisi olarak çalışmaktadır. Barcelona Başkanı Josep Maria Bartomeu, 2017 yılından itibaren birçok kulübün yaptığı gibi, kendilerinin de bir sosyal medya danışmanlık şirketiyle anlaştıklarını doğrulamaktadır. Sportif performansın yanında süper yıldızlar, kulüplerinin sosyal medya takipçi sayısını arttırmak doğrultusunda önemli katkılarda bulunmaktadır. Cristiano Ronaldo'nun Juventus'a transferi bu durumu çok iyi örneklemektedir (http-52). Ronaldo transfer edildikten sonra kulübün sosyal medya hesaplarındaki takipçi sayısı %62 oranında artarak, sosyal medyanın en çok takip edilen dördüncü kulübü durumuna gelmektedir. Oyuncu ile kulüp arasındaki etkileşim tam tersi yönde de yaşanabilmektedir. Sırp futbolcu Luka Jovic Eintracht Frankfurt'tan Real Madrid'e transfer olduğu gece sosyal medya hesaplarındaki takipçi sayısı 400.000 kişi artarak %80 oranında yükseliş göstermektedir (http-52).

TFF'den Lisanslı Futbol Menajerlerinin uyuşturucu ve alkol sorunları olan sporcuyu tedavi için tıp uzmanlarına göndermek konusunda yasal yükümlülükleri bulunmamaktadır. Gayrı-resmî görevler sınıfına giren görevler arasında kendisine yer bulmaktadır. Katılımcılarımız bu konuda ortak fikir beyan etmekte bu zamana kadar bu tarz sorunları olan futbolcuları olmadıkları beyanatını vermektedirler. Yaşanabilecek olası sorunlarda yardımcı olmak için girişimler yapılması gerekliliği kabul edilmektedir. Bireysel veya şirket bünyesinde hizmet veren katılımcılarımızın çoğu futbolcularına uzman psikologlar vasıtasıyla mental yardımlar sağladıklarını belirtmektedirler. Konunun yasal boyutunda uyuşturucunun zaten yasaklı maddeler gurubunda yer aldığı ve uygulanan doping testlerinde tespit edildiği kaydedilmektedir. Tespit edilen sporculara hem federasyon tarafından men cezası hem de kulüpleri tarafından idari ceza uygulanmaktadır. NFL'de özellikle fiziksel veya zihinsel olarak oyun seviyesine hazır olmayan genç veya kolej oyuncularından NFL'e ulaşmak amacıyla yanlış antrenman ve performans arttırıcı ilaç ve steroid kullanımına karşı koruma önlemleri alınması mahkeme kararıyla zorunlu hale getirilmiştir.⁴⁷ Diego Armando Maradona, George Best, Ronaldo Nazario alkol sorunları yaşayan ünlü futbolcular olarak akıllarda kalmaktadır (http-53).

⁴⁷Clarett I, 306 F. Supp. 2d 379, 408 (S.D.N.Y. 2004).

TFF'den Lisanslı Futbol Menajerlerinin müvekkillerine yönelik hukuki danışmanlığı; sportif ve sözleşmesel hakların korunması gibi yine spor hukukçuları veya avukatları vasıtasıyla yaptıkları katılımcılarımız tarafından ifade edilmektedir. Fakını ise finansal danışmanlık veya yatırım danışmanlığı gibi resmi olmayan görevler gurubuna girmesi olarak göstermektedirler. Futbolcularının ihtiyaçlarını karşılamak ve mağduriyet yaşamalarını engellemek için yardımcı olmaya çalıştıklarını beyan etmektedirler. Katılımcılarımız futbolcuların sorumlu olduğu CAS, FIFA, UEFA ve TFF talimatları bulunduğunu, futbolcuların çoğu zaman bu talimatlarda yazan hükümleri idrak edemediklerini veya konuya vakıf olmadıkları için yetersiz kaldıklarını, ihtiyaç duyulan anlarda menajerlerin futbolcularını avukat veya hukukçulara yönlendirdiklerini ileri sürmektedirler. Mesleği avukatlık olan menajerlerin danışmanlık hizmetini bilgileri doğrultusunda kendilerinin verebildiği durumlar olduğuna parantez açılmaktadır. Hukuki danışmanlık hizmetinin federasyon talimatlarının ötesine geçemeyeceği veya avukat gibi mahkemelerde temsil etmek şeklinde yapılamayacağı detayının altı katılımcılarımızca önemle çizilmektedir. Stratejik planlar, kişisel hizmetler ile ilgili yasal konular, tanıtım hakları, vergi planlaması, ülkesi dışında çalışan profesyonel sporcuların kendi devletine ve çalıştığı federasyonun devletine yönelik vergiler, ikametgâh işlemleri profesyonel sporcuları temsil ederken menajerlerin dikkat etmesi gereken önemli konular şeklinde sıralanmaktadır (Mason, 1999).

TFF'den Lisanslı Futbol Menajerleri futbolun artık çok ileri seviyelere gitmesi nedeniyle oyuncularına bireysel kondisyoner, antrenman ve antrenman programları hizmeti sunmaktadır. Katılımcılarımızdan bireysel faaliyet gösteren menajerler anlaştıkları antrenörler vasıtasıyla, şirket olarak hizmet veren menajerler de bünyelerinde barındırdıkları personelleri ile bu ihtiyaca cevap verdiklerini belirtmektedirler. Futbolcuların performansını üst düzeye çıkararak talep edilirliliğinin yükseltilmesini amaçladıklarını ifade etmektedirler. Eksik yönleri giderilen futbolcuların sahada göstereceği yüksek performansın oyuncunun piyasa değerine de yansıyacağını ileri sürmektedirler. Bu durumun farkında olan menajerlerin hizmet yelpazelerine bu işlevi de ekledikleri katılımcılarımız tarafından açıklanmaktadır. Örneğin; Avrupa futbolunda adından söz ettirmeye başlamış olan genç yıldız Erling Haaland, antrenörü Borre Steenslid ile bireysel çalışmalar yapmaktadır. Norveçli çalıştırıcı, 19 yaşındaki Borussia Dortmund forvetinin gelişimini sağlayan fizik-kondisyonu geçtiğimiz yıldan itibaren yakalamaya başladığını açıklamaktadır. Borre Steenslid, son 15 aylık dönemde Haaland'ın 12 kiloluk kas kütlesi kazandığını, bunun

gerekli olduğunu, çünkü çok kısa bir süre içerisinde boyunun 20 santim kadar uzadığını beyan etmektedir (http-54). Menajer Serdar Çevirgen oyuncuları teknik, fiziksel ve mental açıdan geliştirmek ve performanslarını en üst seviyeye çıkarmak için; antrenörler, kondisyonerler, fizyoterapistler ve diyetisyenler kontrolünde bireysel antrenmanlar yaptırdıklarını ifade etmektedir (http-55). Mason (2001), yaptığı araştırmasında menajerlerin mesleki geçmişlerine bağlı olarak antrenman ve kamp desteği sağladıklarını ifade etmektedir. Katılımcılarımızdan elde ettiğimiz bulgular ile araştırmanın bulguları örtüşmektedir.

10. ÖNERİLER

Bu bölümde, gelecekte yapılacak araştırmalara, uygulayıcılara ve resmi kurumlara ilişkin önerilere yer verilmiştir.

10.1. Akademik Çalışmalara Yönelik Öneriler

Gelecekte yapılacak araştırmalara yönelik öneriler şu şekilde sıralanmıştır;

- Menajerlerin görev ve sorumlulukları spor dalının bağlı bulunduğu konfederasyon ve federasyonlara göre farklılık gösterdiğinden, menajerlik ile ilgili gerçekleştirilecek çalışmalarda, araştırma yapılacak spor branşının talimat ve uygulamaları çok iyi analiz edilmelidir.
- Özellikle ABD spor alanındaki yasa ve yönetmelikler ile UEFA bölgesinde AB yasal uygulamaları incelenerek, menajerlik bilgi havuzunun zenginleştirilmesi, alan yazına katkı sağlanması gerekli görülmektedir.
- Sporcu menajerleri hakkındaki ileri araştırmalar, kurum yöneticileri, kulüp yöneticileri ve sporcular evreni ile de gerçekleştirilerek, spor alanındaki tüm paydaşlara ilişkin sonuçların karşılaştırması yapılmalıdır.
- Diğer branşlarda ve farklı kültürlerde görev yapan menajerlerin görev ve sorumlulukları üzerine yapılacak araştırmalar, branşlar ve kültür arasındaki uygulamaların benzerlik ve farklılıklarının da ortaya konmasını sağlayacaktır.
- Menajerlik eğitimi veren kurumlar için sahada gerçek anlamda menajerlerin görev ve sorumluluklarının tespiti; eğitim içeriklerinin belirlenmesi ve güncellenmesi konularında katkı sağlayacaktır.

10.2. Menajer ve Saha Çalışanlarına Yönelik Öneriler

Futbol içerisinde menajerlerin görev ve sorumlulukları ile ilgili bilgilere en çok ihtiyacı olanlar menajerlerin kendileri ve futbolculardır. Başta futbol olmak üzere takım veya bireysel sporlarda görev yapan yöneticiler, antrenörler, sporcular ve aracılık yapan menajere yönelik öneriler şu şekilde sıralanmıştır;

- Bireysel ve kurumsal olarak hizmet veren menajerlerin, özellikle ABD’de olduğu gibi örgütlü yapıda ve alanda sürekli etkin bir dernek çatısı altında faaliyet göstermeleri önem arz etmektedir. Konfederasyon ve federasyonların menajerlikle

ilgili talimatların belirlemeleri sürecinde, taraf olarak söz sahibi olunabilmesi için örgütlü yapı ihtiyacı hissedilmektedir.

- Kurulacak bu dernek tarafından lisans almış menajerlere yönelik belli dönemlerde kural ve talimatlar, evrensel spor hukuk kuralları, iletişim gibi konularda eğitim ve seminerlerin düzenlenmesi faydalı olacaktır.
- Kurulacak bu dernek tarafından yabancı dil konusunda yardıma ihtiyacı olan menajerler için tercüman ve yabancı dil eğitim desteği verilmesi faydalı olacaktır.
- Kurulacak bu dernek tarafından antrenman bilgisi, teknik taktik-bilgisi, spor psikolojisi, mentörlük, beslenme ve spor hukuku konularında eğitim ve seminerler düzenlenmesi faydalı olacaktır.
- Sosyal medya mesajları, kulüp yetkililerinin hassasiyet gösterdiği maç önu ve sonu açıklamaları kadar önemi bir boyut kazanmaktadır. Oyuncular artık müsabakalar dışında da sürekli göz önünde oldukları için iletişim danışmanlığı ihtiyacı ön plana çıkmaktadır. Menajerler iletişim konusunda kendilerini geliştirmeli veya uzman yardımı almalıdırlar.
- Her ne kadar sürekli olarak hukukçu veya avukat desteği alınsa da anlık durumlar veya sözleşme pazarlıkları için başlangıç düzeyinde de olsa spor hukuku ihtiyacı gerekli olduğu düşünülmektedir.
- Oyuncuları bilinçlendirmek adına uyuşturucu, alkol, sigara ve yasaklı madde kullanımı konusunda menajerlerce hem bireysel hem de uzman yardımıyla bilgilendirmeler yapılmalıdır.
- Sponsor bulmak her ne kadar menajerlerin görevi olmasa da oyuncularının mağduriyet yaşamamaları adına sponsorluk ve imaj anlaşmalarını kontrol etmelerinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

10.3. Resmi Kurumlar ve Federasyonlara Yönelik Öneriler

Menajerler artık sporun kaçınılmaz paydaşlarından sayılmakta ve hukuki bir takım çerçevelerin çizilmesi gerekmektedir. Bu yüzden Resmi Kurumlar ve Federasyonlarca yapılmasının faydalı olacağı düşünülen uygulamalar şu şekilde sıralanmaktadır;

- Çıkarılması gündemde olan *Spor Kulüpleri ve Federasyonları Yasası*'na menajerlerin görevleri, sorumlulukları ve uygulanacak yaptırımlar ile ilgili bir bölüm eklemenin hukuki eksikliği gidereceği öngörülmektedir.

- AB mahkeme süreçlerinde örgütlü uygulama eksikliği vurgulanmıştır. Ülkemizde futbol menajerleri derneği kurulmasının örgütlü yapı gereksinimini gidereceği düşünülmektedir.
- TFF lisanslı menajerliği yaygınlaştırma ve lisansız menajer kullanımını en aza indirme çabası gütmektedir. Lisans ve seminer ücretlerinin düşürülmesi veya transfere katılım sağlandıkça transfer üzerinden tahsil edilmesinin daha teşvik edici olacağı düşünülmektedir.
- TFF tarafından futbolculara, menajerlerle çalışma konularında eğitim verilmesinin yaşanan sorunların azaltılmasında önemli rol oynayabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Ajiduah, A.O. (2001). *Revitalizing sport in nigeria: practices, problems and prospects. Report of the national committee on problems of sport development in Nigeria*'dan aktaran E.O. Morakinyo ve E.O. Aluko (2008). Management factors as predictors of sports development in selected sport federations of the federal ministry of sports and social development in Nigeria. *International Journal of African & African American Studies*, 5 (1), 47-52.
- Arndt, R.B. (1998). European Union law and football nationality restrictions: the economics and politics of the Bosman decision. *Emory International Law Review*, 12, 1091-1104.
- Audas, R., Dobson, S. ve Goddard, J. (1997). Team performance and managerial change in the English Football League. *Institute Economic Affairs*, 17 (3), 30-36.
- Azhar, A. (1996) *Agent du Foot: Histoires Secretees*. Paris: Éditions Solar'dan aktaran G. Rossi, A. Semens ve J.F. Brocard (2016). *Sports Agents And Labour Markets: Evidence From World Football*. London: Routledge. Chapter 3, 11.
- Baker, T.A., Heitner D.A., Brocard J.F. ve Byon K.K. (2012). Football v. football: a comparison of agent regulations in France's Ligue 1 and the National Football League. *Pace Intellectual Property, Sports and Entertainment Law Forum*, 2, 1-44.
- Banks, S. (2002). *Going Down: Football in Crisis; How the Game Went from Boom to Bust*. Edinburgh and London: Mainstream Publishing, 160-164
- Barry, M., Skinner, J. ve Engelberg, T. (2016). *Research Handbook Of Employment Relations In Sport*. Massachusetts: Edward Elgar Publishing, 105.
- Bavasi, B. (1967). The great holdout. *Sports Illustrated, Vault*, 1-15.
- Beirne, M. (2008). Michael Phelps turns his gold into green. *Brandweek*, 49 (31), 14.
- Berry, R.C. ve Gould, W.B. (1981). A long deep drive to collective bargaining: of players, owners, brawls, and strikes. *Case Western Reserve Law Review*. 31.

- Berry, R.C., Gould, W.B. ve Staudohar, P.D. (1986). *Labor Relations In Professional Sports*. London: Auburn House Publishing.
- Berry, R.C. (1990). Representation of the professional athlete. American Bar Association Forum on the Entertainment and Sports Industries (Ed.), *The Law Of Sports: Doing Business In The Sports Industries* (1–6). Chicago, IL: ABA Publishing.
- Bjälévik, (2008). *How To Be Successful Within The Sports Agent Industry*. Bachelor Thesis In Marketing. Mälardalen University; School Of Sustainable Development Of Society And Technology.
- Boyatzis, R.E. (1998). Transforming qualitative information: thematic analysis and code development. *Sage*, 63.
- Bradford, T. (2006). *When Saturday Comes: The Half Decent Football Book*. London: Penguin Books.
- Brassington, F. ve Pettitt, S. (2005). *Essentials of Marketing*. Harlow: Pearson Education Limited.
- Braun, V. ve Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research In Psychology*, 3(2), 77-101.
- Brewster, M. (10 Kasım 2004). Mark McCormack, superagent; the founder of IMG managed and marketed athletes from Arnold Palmer to Monica Seles in a way that changed the game profoundly. *Bloomberg*.
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2004-11-09/mark-mccormack-superagent> (Erişim:21.03.2019)
- Bygrave, M. ve Johnson, A. (1 Şubat 2004). Reform disgraceful fees, mps tell soccer clubs. *Independent*. <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/reform-disgraceful-agent-fees-mps-tell-soccer-clubs-78548.html> (Erişim: 11.03.2020)
- Camy, J., Cljisen, L., Madella, A., Pilkington, A. ve Favre, A. (2004). *Vocational education and training in the field of sport in the European Union: situation, trends and outlook*. Brussels: European Commission, Directorate-General for Education and Culture.

- Cavezza, S.E. (2010). Can I See Some ID? An antitrust analysis of NBA and NFL Draft eligibility rules. *University of Denver Sports and Entertainment Law Journal*, 9, 22-53.
- Cozzillio, M.J., Levinstein, M.S., Dimino, M.R. ve Feldman, G.A. (2007). *Sports Law: Cases and Materials*. Durham, North Carolina: Carolina Academic Press.
- Creswell, J.W. (2013). *Research Design: Qualitative, Quantitative, And Mixed Methods Approaches*. New York: Sage.
- Grix, J. (2010). *The Foundations Of Research*. London: Palgrave Macmillan.
- Cronin, B. (8 Şubat 2011). Sports legend revealed: did Vince Lombardi trade a player five minutes after learning the player hired an agent? *L.A. Times. Sports Now*. https://latimesblogs.latimes.com/sports_blog/2011/02/sports-legend-revealed-did-vince-lombardi-trade-a-player-five-minutes-after-learning-the-player-hire.html (Erişim: 01.11.2019)
- Dahlén, M. ve Lange, F. (2006). A disaster is contagious: how a brand in crisis affects other brands. *Journal Of Advertising Research*, 46(4), 388-397.
- Davis, T., Mathewson, A.D. ve Shropshire, K.L. (1999). *Sports And The Law: A Modern Anthology*. Durham, North Carolina: Carolina Academic Press.
- Denzin, N.K. ve Lincoln, Y.S. (1998). *Strategies of Qualitative Inquiry*. Thousand Oaks: SAGE Publications
- Denscombe, M. (1998). *The Good Research Guide: For Small-Scale Social Research Projects*. London: Open University Press. 346.
- Dickerson, J.D. ve Chapman, M. (1978). Contract law, due process and the NCAA. *Journal of College and University Law*, 5 (2), 107-21.
- Dubey, J.P. (2000). *La libre circulation des sportifs en Europe*. Berne: Staempfli'dan aktaran S. Weatherill (2013). European sports law: collected papers. *The International Sports Law Journal*, 1 (2), 215.

- Dunkel, T. (1997). Out of the mouths of jocks. *Sky*, 97–103.
- Edmonds, E. (2010). At the brink of free agency: creating the foundation for the Messersmith–McNally decision–1968–1975. *Southern Illinois University Law Journal*, 4, 565–619.
- Edwards, A. ve Skinner, J. (2010). *Qualitative Research in Sport Management*. London: Elsevier.
- European Commission (2009). *Study On Sports Agents In The European Union*. Brussels: Directorate-General for Education and Culture.
- Faber, D.M. (1993). The evolution of techniques for negotiation of sports employment contracts in the era of the agent. *University of Miami Entertainment & Sports Law Review*, 10 (1), 165-193.
- Faure, J.M. ve Suaud, C. (1999). *Le Football Professionnel À La Française*. Paris: PUF’ dan aktaran H. Gammelsæter ve B. Senaux (2011). *The Organisation and Governance of Top Football Across Europe: An Institutional Perspective*. New York: Routledge
- Fehr, D. (1993). Union views concerning agents: with commentary on the present situation in Major League Baseball. *Marquette Sports Law Journal*, 4(1),71-87.
- FIFA. (2015). *Working With Intermediaries – Reform Of FIFA’s Players’ Agents System. Background Information*. Zurich; FIFA Executive Committee.
- Flick, U. (2009). *An Introduction To Qualitative Research*. London: Sage Publications, 113-123.
- Foot, J. (2006). *Calcio: A History of Italian Football*. London: Fourth Estate.
- Fraley, R.E. ve Harwell, F.R. (1989). The sports lawyer’s duty to avoid differing interests: a practical guide to responsible representation. *Hastings Communications and Entertainment Law Journal*, 11, 165–217.
- Frost, R.B., Lockhart, B.D. ve Marshall, S.J. (1988). *Administration Of Physical Education And Athletics: Concepts And Practices*. Dubuque, Iowa: W.C. Brown.

- Futterman, M. (5 Mayıs 2016). Arnold Palmer, IMG and the ‘Handshake’ that started the modern sports industry. *Golf*. <https://www.golf.com/golf-plus/arnold-palmer-img-and-handshake-started-modern-sports-industry> (Erişim: 19.12.2019)
- Gary, J. (2005). The Demise of Sport - the effect of judicially mandated free agency on European football and American baseball. *Cornell International Law Journal*, 38, 294-324.
- Gaines, C. (2014). CHART: NBA tops all sports leagues with highest average salary for players. *Business Insider*. <https://www.businessinsider.com/chart-nba-average-salary-2014-4?IR=T> (Erişim: 17.07.2019)
- Gerrard, W.J. (2008). Effectiveness and efficiency in professional team sports. *The European Group for Organisational Studies Colloquium*, Amsterdam: Vrije Universiteit
- Gouget, J.J. ve Primault, D. (2006) les agents dans le sport professionnel: analyse economique. *Revue Juridique et Economique du Sport*’ dan aktaran D.V. Reeth ve D.J. Larson (2015). *The Economics of Professional Road Cycling*. Basel: Springer. s.149.
- Gould, M.T. (1992). Further trials and tribulations of sports agents. *Entertainment And Sports Lawyer*, 10, 9-14.
- Graneheim, U.H. ve Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Educ Today*, 24(2):105-12.
- Greaves, J. (2003) *Greavsie: The Autobiography*. London: Time Warner.
- Grossman, J.W. (2002). Financial planning for the professional athlete. İn: G. A. Uberstine (Ed.). *Law Of Professional And Amateur Sports* (s. 3-4-11). St. Paul, Minnesota: West Group.
- Guba, E. G. (1981). Criteria for assessing the trustworthiness of naturalistic inquiries. *Ectj*, 29 (2), 75-91.

- Harding, J. (2004). It was my agent's idea. *When Saturday Comes*, 204.
- Heitzmann, W. (2004). *Careers for Sports Nuts and Other Athletic Types*. Third Edition. New York: McGraw-Hill Professional, 136.
- Hoye, R., Smith, A., Nicholson, M. ve Stewart, B. (2015). *Sport Management; Principles And Applications*. 4. Edition. New York: Routledge. 4
- Juravich, M., Salaga, S. ve Babiak, K. (2017). Upper echelons in professional sport: the impact of NBA general managers on team performance. *Journal of Sport Management*, 1-38.
- Irving, J.G. (2002). Red card: the battle over European football's transfer system. *University Of Miami Law Review*, 56, 667-725.
- Katz, P.N. (1994). A History Of Free Agency in The United States and Great Britain: who's leading the charge? *Comparative Labour Law*. 371, 401-02.
- Kelly, S. ve Chatziefstathiou, D. (2017). Trust me I am a football agent. the discursive practices of the players' agents in (un)professional football. *Sport In Society*, 21(5), 800-814.
- Khandkar, S.H. (2009). Open coding. *University Of Calgary*, 23, 1-9.
- King, L. (1994). Remembrances of Bob Woolf, America's first sports agent. *Jeffrey S. Moorad Sports Law Journal*, 1 (1), 3.
- Kerlinger, F.N. ve Lee, H.B. (1999). *Foundations Of Behavioral Research*. New York: Harcourt College Publishers.
- Knoppers, A. ve Anthonissen, A. (2001), Meanings given to performance in Dutch sport organizations: Gender and Racial/ethical Subtexts. *Sociology of Sport Journal*, 18, 302-316.
- Koppett, L. (17 Aralık 1974). Real hunter fuss is on bidding. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/1974/12/17/archives/real-hunter-fuss-is-on-bidding-bidding-key-issue-in-hunter-case.html> (Erişim: 17.11.2019)

- Köşdere, Ş. (27 Eylül 2015). Çok kötü futbolcuydum çok iyi menajer oldum. *Akşam*.
<https://www.aksam.com.tr/ekonomi/cok-kotu-futbolcuydum-cok-iyi-menajer-oldum/haber-446817> (Erişim: 27.04.2020)
- Lanfranchi, P. ve Taylor, M. (2001). *Moving With The Ball: The Migration Of Professional Footballers*. Oxford: Berg.
- Lester, P. (2002). Marketing the athlete: endorsement contracts. In G. A. Uberstine (Ed.). *Law Of Professional and Amateur Sports* (s. 27-2, 27-39). St. Paul, Minnesota: West Group.
- Liff, B. (29 Ağustos 2000). New field and new dreams: borough has rich tradition, *N.Y. Daily News*, 3. <https://www.nydailynews.com/archives/boroughs/new-field-new-dreams-borough-rich-tradition-article-1.883241> (Erişim: 11.11.2019)
- Lincoln, Y.S. ve Guba, E.G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Newbury Park. CA: Sage Publications. 169-172.
- Lodico, M. G., Spaulding, D. T., ve Voegtle, K. H. (2006). *Methods In Educational Research: From Theory to Practice*. USA: Jossey-Bass.
- Lowenfish, L. (1991). *The Imperfect Diamond*. New York: NY Da Capo Press.
- Magee, J. (2002). Shifting balances of power in the new football economy. In J. Sugden ve A. Tomlinson (Ed.). *Power Games: A Critical Sociology Of Sport* (s. 216-239). London: Routledge.
- Maksatbekova, A. (2019). *Sanal Gerçeklik Oyunlarının Çekiciliği: Zihnen, Bedenen ve Ruhen*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.
- Markstedt, P. (2008). Financial advisor, Folksam. Interview. Aktaran J. Bjälevik, (2008). *How To Be Successful Within The Sports Agent Industry*. Bachelor Thesis In Marketing. Mälardalen University; School Of Sustainable Development Of Society And Technology.

- Marshall, M.N. (1996). Sampling For Qualitative Research. *Family Practice*, 13(6), 522-526.
- Marzola, P. (1990). *L'Industria del Calcio*. Roma: La Nuova Italia Scientifica'dan aktaran G. Rossi, A. Semens ve J.F. Brocard (2016). *Sports Agents And Labour Markets: Evidence From World Football*. London: Routledge. Chapter 3
- Mason, D.S. (1999). *Agency Theory and Athlete Representation in Professional Hockey*. Edmonton; University of Alberta, Faculty of Physical Education and Recreation.
- Mason, D.S. (2001). Industry factors and the changing dynamics of the player-agent relationship in professional ice hockey. *Sport Management Review*, 4. 165–191.
- Masteralexis, L.P., Barr, C.A. ve Hums, M. (2019). *Principles And Practice Of Sports Management*. Sixth Edition. Burlington, MA: Jones and Bartlett Learning. 252.
- Mathieu, J., Maynard, M.T., Rapp, T., ve Gilson, L. (2008). Team effectiveness 1997-2007: a review of recent advancements and a glimpse into the future. *Journal Of Management*, 34, 410–476.
- Maxwell, J.A. (2005). *Qualitative Research Design. An Interactive Approach*. Second Edition. California: Sage Publication Incorporation. 109-114.
- McCormack, M. (2016). *What They Don't Teach You at Harvard Business School: Notes From A Street-Smart Executive*. London: Random House Publishing Group.
- McGovern, P. (2002) Globalization or internationalization? Foreign footballers in the English League. *Sociology*, 1946-95, 36(1), 23-42.
- Menke, F.G. (2011). *Encyclopedia Of Sports*. Minneapolis: Jesson Press, 460.
- Miles, M.B. ve Huberman, A.M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Miller, L.K., Fielding, L.W. ve Pitts, B.G. (1992). A uniform code to regulate athlete agents. *Journal Of Sport and Social Issues*, 16, 93–102.

- Miller, M. (2004). *A Whole Different Ball Game: The Inside Story of the Baseball Revolution*. Chicago: İvan R Dee, 298.
- Montville, L. (2007). *The Big Bam: The Life and times of Babe Ruth*. New York: Broadway Books. 130.
- Morrow, S. ve Howieson, B. (2014). The new business of football: a study of current and aspirant football club managers. *Journal of Sport Management*. 28, 515-528.
- Neff, C. (1987). Den of vipers, a sports scourge: bad agents. *Sports Illustrated*. <https://www.si.com/vault/1987/10/19/116409/den-of-vipers-a-sports-scourge-bad-agents> (Erişim:15.12.2018)
- Neuman, L.W. (2014). *Social Research Methods: Qualitative And Quantitative Approaches* Seventh Edition. Essex: Pearson Education Limited.
- Parrish, R. (2018). The regulation of football agents: historical background. *Edge Hill University*. <https://www.edgehill.ac.uk/law/files/2018/01/History-of-Agent-Regulation.pdf> (Erişim:11.07.2019)
- Patton, M. Q. (2005). *Qualitative Research*. New York: John Wiley & Sons Ltd'dan aktaran A. Baltacı (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (1), 231-274.
- Perlow, L. (2014). Manage your team's collective time. *Harvard Business Review*. 92, 23–25.
- Poli, R. (2010) Agents and intermediaries. In S. Hamil ve S. Chadwick (Ed.). *Managing Football: An International Perspective* (Chapter 12). Burlington, Massachusetts: Butterworth-Heinemann.
- Poli, R., Rossi G., ve Besson, R. (2012). *Football Agents In The Biggest Five European Football Markets; An Empirical Research Report*. Neuchâtel: International Centre for Sports Studies Football Observatory, 1-82.

- Porter, S. (2007). Validity, trustworthiness and rigour: reasserting realism in qualitative research. *Journal Of Advanced Nursing*, 60 (1), 79-86.
- Pope, C., Ziebland, S., ve Mays, N. (2000). Qualitative research in health care: analysing qualitative data. *BMJ: British Medical Journal*, 320, 114-116.
- Preston, J.G. (2014). *Major League Baseball And The 1970's: A Modern Game Emerges*. North Carolina: Mcfarland and Company Incorporated. 121-123.
- Reisler, J. (2008). *Cash and Carry: the spectacular rise and hard fall of C. C. Pyle, America's first sport agent*. North Carolina: Mcfarland and Company Incorporated.
- Rhodes, J. (2006). *Top Sports Agent Offers Career Advice, Interview With Peter Johnson, Formal Chief Executive Office Of IMG's Sports And Entertainment Division*. University of Delaware: *U Daily*.
- Ritchie, J. ve Lewis, J. (2003). *Qualitative Research Practice: A Guide For Social Science Students And Researchers*. London: Sage.
- Roberts, C.M. ve Faull, A.L. (2013). Reflective practice: international and multidisciplinary perspectives. *Routledge*, 14, 648–659.
- Roberts, G.R. (1986). Reconciling federal labor and antitrust policy: the special case of sports leagues labor market restraints. *GEO Law Journal*, 75, 26-58.
- Roberts G.R. (1992), Agents And Agency: A Sports Lawyer's View. *Journal Of Sport And Social Issues*, 16, 116–20.
- Rosner, S.R. (2004). Conflicts of interests and the shifting paradigm of athlete representation. *The University of California Los Angeles Entertainment Law Review*, 11 (2), 194-245.
- Rossi, G. ve Tessari, A. (2014). The professionalization of the sport agents: cartels, networks and enterprises within the football industry in a comparative perspective, 1950s- 2010. *World Business History Conference*. Frankfurt.

- Rowe, W.G., Cannella, A.A., Rankin, D. ve Gorman, D. (2005). Leader succession and organizational performance: integrating the common-sense, ritual scapegoating, and vicious-circle succession theories. *The Leadership Quarterly*, 16, 197-219.
- Ruxin, R.H. (1982). Unsportsmanlike conduct: the student-athlete, the NCAA and agents. *Journal Of College And University Law*, 8, 347-67
- Ruxin, R.H. ve Uberstine, G.A. (1993) *An Athlete's Guide to Agents*. Third Edition. London: Jones and Bartlett Publishers. 3
- Saldana, J. (2015). The coding manual for qualitative researchers. *Sage*, 4.
- Sandomir, R. (28 Eylül 2016). Arnold Palmer and his savvy agent set the bar for pitchers. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2016/09/29/sports/golf/arnold-palmer-mark-mccormack-advertising.html> (Erişim:15.12.2018)
- Schakenbach, J. (2012). Brandmatch touts new way to find celebrity endorsers. *Boston Business Journal*. <https://www.bizjournals.com/boston/blog/mass-high-tech/2012/11/brandmatch-touts-new-way-to-find-celebrity.html> (Erişim:01.11.2019)
- Schwarz, A. (1996). Agents: what's the deal? *Baseball America*. Mart, 14-19.
- Seymour, H. (1960). *Baseball: The Early Years*. New York: Oxford University Press'dan aktaran W.J. Goldstein (2009). *Playing for Keeps: A History of Early Baseball*. Ithaca: Cornell University Press. s.11
- Shenton, A.K. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for Information*, 22(2), 63-75.
- Shropshire, K.L. (1992). *Agents of Opportunity: Sports Agents and Corruption in Collegiate Sports*. Philadelphia: University Of Pennsylvania Press.
- Shropshire K.L. ve Davis, T. (2008). *The Business Of Sports Agents*. Second Edition. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Shropshire, K.L. (2009) *Negotiate Like a Pro*. New York: McGraw-Hill Professional.

- Škorić, S. (2019). Characteristics of sport managers and challenges facing sport organisations. *9th International Conference "An Enterprise Odyssey: Managing Change to Achieve Quality Development"*, Zagreb, 497-503.
- Smienk, M. (2009). Regulation in the market of sports agents or no regulation at all. *The International Sports Law*. 3, 74-75.
- Smith, A.C.T. ve Stewart, B. (2010). The special features of sport: a critical revisit. *Sport Management Review*, 13, 1-13.
- Sobel, L.S. (1987). The regulation of sports agents: an analytical primer. *Baylor Law Review*, 39, 701-762.
- Sobel, L.S. (2002). The regulation of player agents and lawyers. In G. A. Uberstine (Ed.). *The Law Of Professional And Amateur Sports* (s. 101-107). St. Paul, Minnesota: West Group.
- Sohmen, V.S. (2013). Leadership and teamwork: two sides of the same coin. *Journal Of Information Technology And Economic Development*, 4, 1.
- Sorgi, M. (2011). *Il Grande Dandy. Vita Spericolata Di Raimondio Lanza Di Trabia; L'ultimo Principe Siciliano*. Milano: Rizzoli Editore'dan aktaran G. Rossi, A. Semens ve J.F. Brocard (2016). *Sports Agents And Labour Markets: Evidence From World Football*. London: Routledge. Chapter 3.
- Sögüt, E., Pentol-Levy, J. ve Pentol-Levy, C. (2019). *How to Become a Football Agent: The Guide*: 2nd Edition. Liecestershire: Matador.
- Stake, R. (2000). Case studies. In N. K. Denzin ve Y. S. Lincoln, (Ed.) *Handbook of Qualitative Research* (s. 435–454). 2nd Edition. Thousand Oaks: Sage.
- Staudohar, P.D. (2002). Baseball negotiations: a new agreement. *Monthly Labor Review*, 125, 15–22.
- Staudohar, P.D. (2006). So you want to be a sports agent. *Labor Law Journal*, 57 (4), 246

- Strauss, A. ve Corbin, J. (2014). *Basics Of Qualitative Research Techniques*. New York: Sage Publications.
- Stein, M. (2008). *How To Be A Sports Agent*. London: High Stakes Publishing, 128- 129.
- Szymanski, S. ve Kuypers, T. (1999). *Winners and Losers: The New Business of Football*. London: Viking.
- Taylor, G. (1 Haziran 1995). Football must take up the Bosman challenge. *Independent*.
<https://www.independent.co.uk/sport/football-must-take-up-the-bosman-challenge-1584548.html> (Erişim: 11.11.2019)
- Taylor, M. (1999). No big deal. *When Saturday Comes*. 153, 28.
- Taylor, M. (2002). Work and play: the professional footballer in England c. 1900-c.1950. *The Sports Historian*. 22, 16-43.
- Taylor, M. (2006). Global players? Football migration and globalization, c. 1930-c.2000. *Historical Social Research*. 31, 7-30.
- Thompson, A. (2007). Marketing athletes may now demand its own playbook. *Wall Street Journal*.
- Thurow, R. (1996). The 76ers are lowly, but Jerry Stackhouse scores big in marketing. *Wall Street Journal*, A1, A4.
- Tunca, M. (21 Mart 2008). Menajer alışkan, hurriyet.com.tr'ye konuştu. *Hürriyet*
<https://www.hurriyet.com.tr/menajer-caliskan-hurriyet-com-trye-konustu-8503494>
Erişim: 27.04.2020
- Vasco, M.A. (2012). Luis Guirajjo: el primer representante modern, as color'dan aktaran G. Rossi ve A. Tessari (2014). The professionalization of the sport agents: cartels, networks and enterprises within the football industry in a comparative perspective, 1950s- 2010. *World Business History Conference*. Frankfurt, s.5-6
- Voicu, A.V. (1998). *The Management Of The Organization And Sports Activity*. Cluj-Napoca: Risoprint.

- Waggoner, J. (1996). Walk, don't run, after a windfall. *USA Today*, 5.
- Weiler, P.C. ve Roberts G. R. (1998). *Sports and The Law: Text, Cases And Problems*. 2nd Edition. St. Paul, Minnesota: West Group. 322.
- Weir, M.J. (2008). The ugly side of the beautiful game: bungs and the corruption of players' agents in European Football. *Southwestern Journal Of Law and Trade In The Americas*, 14, 145-170.
- Wilson, W. (2012). A preview of the Mark H. McCormack collection. *Journal Of Historical Research In Marketing*, 4, 599 - 603
- Woolf, B. (1989). Agents on campus'dan aktaran R.E. Lapchick ve J.B. Slaughter (1998). *The Rules Of The Game: Ethics In College Sport*. New York: Macmillan. s.100.
- Wong, G.M. ve Deubert C. (2010). Major League Baseball general managers: an analysis of their responsibilities, qualifications and characteristics. *NINE: A Journal of Baseball History and Culture*, 18(2), 74-121.
- Wong, G. M. ve Deubert C. (2011). National Basketball Association general managers: an analysis of the responsibilities, qualifications and characteristics. *Jeffrey S. Moorad Sports Law Journal*. 18, 213-265.
- Yüce, A., Katırcı, H., Celik, V.O., Gökce Yüce, S., Ekmekçi, R. ve Teziç, C. (2019). Hard job: defining job descriptions and responsibilities of basketball managers a case study of Turkey. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 10 (1), 1-16.
- http-1:**<https://www.merriam-webster.com/dictionary/agent> (Erişim:15.12.2019)
- http-2:**<https://www.profootballhof.com/football-history/birth-of-pro-football/> (Erişim:22.09.2019)
- http-3:**<https://calisphere.org/item/ark:/21198/zz00253zmv/> (Erişim:07.07.2019)
- http-4:**<https://www.profootballhof.com/news/grange-s-debut-on-thanksgiving/> (Erişim:07.07.2019)

- http-5:**<https://www.amazon.com/Galloping-Ghost-12-chapter-serial/dp/B000B5XPGU>
(Erişim:07.07.2019)
- http-6:**<https://www.abebooks.fr/photographies/Suzanne-Lenglen-manager-Charles-C-Pyle/30061465041/bd> (Erişim: 01.10.2019)
- http-7:**<https://www.christies.com/lotfinder/Lot/christy-walsh-syndicate-signed-photograph-6021524-details.aspx> (Erişim: 03.05.2019)
- http-8:**<https://www.robortedwardauctions.com/auction/2014/spring/1138/1927-babe-ruth-lou-gehrig-barnstorming-tour-photo-unique-large-format-example-christy-walsh-estate/> (Erişim:11.07.2019)
- http-9:**<http://dorscribe.com/?p=19> (Erişim: 09.08.2019)
- http-10:**<https://Dodgers.Mlblogs.Com/An-Eye-Opening-Look-At-The-Koufax-Drysdale-Holdout-1b4022dafb21> (Erişim: 19.05.2019)
- http-11:**<https://repository.library.northeastern.edu/files/neu:182934> (Erişim: 21.08.2019)
- http-12:**<https://fenwaypark100.org/2012/01/16/the-man-who-has-found-nothing-worth-dieing-for-is-not-fit-to-live-martin-luther-king-2/> (Erişim: 17.08.2019)
- http-13:**<https://www.golf.com/golf-plus/arnold-palmer-img-and-handshake-started-modern-sports-industry> (Erişim: 17. 07. 2019)
- http-14:**<https://www.worldgolffhalloffame.org/mark-mccormack/> (Erişim: 17.07.2019)
- http-15:**<https://www.amazon.com/Autographed-Marvin-Miller-Ball-Inscribed/dp/B00CQBF6QE> (Erişim: 17.07.2019)
- http-16:**<https://theathletic.com/502837/2018/09/03/on-labor-day-how-the-mlbpa-went-from-6000-and-a-filing-cabinet-to-a-powerful-force-for-its-members/> (Erişim: 23.07.2019)
- http-17:**<https://www.bild.de/news/topics/loewuen-en-iyi-arkada-4939182.bild.html>
(Erişim: 27.04.2020)

- http-18:**<https://www.sporx.com/ceylan-caliskan-drogba-transferinden-daha-zor-oldu-SXHBQ680608SXQ> (Erişim: 27.04.2020)
- http-19:**<http://www.footandball.com/home/#nogo> (Erişim: 27.04.2020)
- http-20:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=4553> (Erişim: 07.03.2020)
- http-21:** <https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=11474> (Erişim:07.03.2020)
- http-22:** <https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=24277> (Erişim: 07.03.2020)
- http-23:** <https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=25074> (Erişim: 07.03.2020)
- http-24:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=26331> (Erişim: 07.03.2020)
- http-25:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=27238> (Erişim: 07.03.2020)
- http-26:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=28513> (Erişim: 07.03.2020)
- http-27:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=29255> (Erişim: 07.03.2020)
- http-28:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=29255> (Erişim: 07.03.2020)
- http-29:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=29116> (Erişim: 07.03.2020)
- http-30:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=30515> (Erişim: 07.03.2020)
- http-31:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=31234> (Erişim: 07.03.2020)
- http-32:**<https://www.tff.org/Default.aspx?pageId=200&ftxtId=32685> (Erişim: 07.03.2020)
- http-33:**<https://www.goal.com/tr/haber/lionel-messin-in-serbest-kalma-bedeli-ne-kadar/1hr0gpopt370a1qyxzqzge1jdc> (Erişim: 27.05.2020)
- http-34:**<https://www.sporx.com/futbol/ekstra/transfer-rekorlari-en-fazla-bonservis-odenen-oyuncularSXGLQ25131SXQ?sira=1> (Erişim: 27.05.2020)
- http-35:**<https://www.tff.org/default.aspx?pageID=285&ftxtID=26245> (Erişim: 27.05.2020)

http-36:<https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TFF/Futbol-Menajerleri/2018-19/FUTBOL-MENAJERLERINE-YAPILAN-ODEMELER.PDF>(Erişim: 27.05.2020)

http-37:<https://www.hurriyet.com.tr/> (Erişim: 27.05.2020)

http-38:<https://www.goal.com/tr/news/5733/perform-desk/2019/03/05/52079722/ozan-kabak%C4%B1n-serbest-kalma-bedeli-125-milyon-euro> (Erişim: 27.05.2020)

http-39:<https://www.youtube.com/watch?v=5WzsuXT6VOA> (Erişim: 27.05.2020)

http-40:<https://www.fanatik.com.tr/rekor-artik-neymar-in-222-milyon-euro-1310849> (Erişim: 27.05.2020)

http-41:<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/443806> (Erişim: 27.05.2020)

http-42:<https://skor.sozcu.com.tr/2019/02/14/manchester-uniteddan-jose-mouirnhoya-cilgin-tazminat-969867/> (Erişim: 27.05.2020)

http-43:<http://plasedergi.com/hikaye/turk-futbolunda-yabanci-siniri-uygulamasi/> (Erişim: 27.05.2020)

http-44:<https://www.sabah.com.tr/spor/futbol/2020/04/25/fifadan-loris-karius-aciklamasi> (Erişim: 27.05.2020)

http-45:<https://www.hurriyet.com.tr/drogbanin-eski-takimi-fifaya-gidiyor-22478373> (Erişim: 27.05.2020)

http-46: <http://pmh.com.tr/hakkimizda/> (Erişim: 27.05.2020)

http-47:<https://www.tff.org/Default.aspx?pageID=30&kisiID=2072441> (Erişim: 27.05.2020)

http-48:<https://www.sportspromedia.com/from-the-magazine/paul-pogba-journey-sportspro-most-marketable-number-one-2018> (Erişim: 27.05.2020)

http-49: <https://www.haberturk.com/ersun-yanal-2024-te-oyuncu-bulamayiz-1819758-spor>

http-50: <https://www.medyaradar.com/serveti-reddettim-aziz-yildirim-ardaya-ne-kadar-para-teklif-etti-haberi-38601> (Erişim: 27.05.2020)

http-51: <https://www.sahadan.com/futbol/haber/barcelonada-neler-oluyor-iste-krizi-getiren-olaylar/oldz6tcc6nj31jhm3xucgwxtw> (Erişim: 27.05.2020)

http-52: <https://indigodergisi.com/2019/11/futbol-sosyal-medya-benchmark-raporu/> (Erişim: 27.05.2020)

http-53: <https://www.90min.com/tr/posts/3496561-futbol-dunyasinin-alkol-problemi-yasayan-16-yildizi> (Erişim: 27.05.2020)

http-54: <https://www.milliyet.com.tr/skorer/erling-haalandin-kas-sirri-6221921> (Erişim: 27.05.2020)

http-55: <https://www.basketfaul.com/haber?haber=87618> (Erişim: 27.05.2020)

EKLER

EK-1. Tez Hazırlama Kontrol Listesi

	Evet	Hayır
Tez, “Tez Yazım Kılavuzu”na uygun olarak yazıldı.	☐	☐
Dış kapak ve iç kapak sayfası eklerde belirtilen şekilde düzenlendi.	☐	☐
Ön sayfalar i, ii, iii şeklinde Romen rakamları ile numaralandırıldı.	☐	☐
Dizinler, “Tez Yazım Kılavuzu”na göre sıralandı ve metin içindeki yerleşime göre sayfa numaraları verildi.	☐	☐
Özet ve Abstract hazırlandı.	☐	☐
Onay sayfası “Tez Yazım Kılavuzu”na uygun olarak hazırlandı ve imzalandı.	☐	☐
Etik İlke ve Kurallara Uygunluk Beyannamesi sayfası imzalandı.	☐	☐
Simgeler, kısaltmalar, tablolar ve şekillerin tamamı kontrol edilerek ilgili dizinde gösterildi.	☐	☐
Ana metinde harf karakteri, harf büyüklüğü ve satır aralıkları “Tez Yazım Kılavuzu”na uygun olacak şekilde düzenlendi.	☐	☐
Görsel öğeler, tablolar (çizelgeler), şekiller ve denklemler metin içine “Tez Yazım Kılavuzu”na uygun şekilde yerleştirildi.	☐	☐
Kaynakça “Tez Yazım Kılavuzu”na göre düzenlendi.	☐	☐
Kaynakların tamamına tez içerisinde atıfta bulunularak kaynakça bölümünde yer verildi.	☐	☐
Etik Kurul onayı gerekli ise teze eklendi. (Etik Kurul onayı gerekmiyorsa yandaki “HAYIR” kutucuğunun altına “YOK” yazılacak).	☐	☐
Anket, görüşme veya veri formları kullanıldıysa ilgili kurumlardan alınan izin yazıları ve formlar teze eklendi. (Bu formlar kullanılmadıysa yandaki “HAYIR” kutucuğunun altına “YOK” yazılacak).	☐	☐
Ekler “Tez Yazım Kılavuzu”nda belirtildiği şekilde sunuldu. (Ek kullanılmadıysa yandaki “HAYIR” kutucuğunun altına “YOK” yazılacak).	☐	☐
Güzel Sanatlar Enstitüsüyle ilgili anasanat dallarında sergi, konser, gösterim vb. sunumları hazırlandı.	☐	☐

“Futbol Endüstrisine Yön Veren Lisanslı Futbol Menajerlerinin Görev ve Sorumluluklarının İncelenmesi: Türkiye Futbol Ligleri Örneği” başlıklı Tez, yukarıdaki listede yer alan konularla ilgili olarak tarafımızca kontrol edilmiş ve gerekleri yerine getirilmiştir.

..../07/2020

Serdar ELMAS

Doç. Dr. Veli Onur ÇELİK

EK-2. Görüşme Formu

LİSANSLI FUTBOL MENAJERLERİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI İLE İLGİLİ GÖRÜŞME FORMU

Tarih: .../.../2020

Saat (Başlangıç/Bitiş):/.....

Ben Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Serdar Elmas. Yürütmekte olduğum yüksek lisans tezi kapsamında Türkiye Futbol Federasyonu tarafından lisanslı futbolcu temsilcisi olarak ülkemizde görev yapmakta olan menajerlerin görev ve sorumlulukları hakkında bir araştırma yapmak istemekteyiz. Bu doğrultuda lisanslı futbol menajerleri ile görüşmeler gerçekleştirilmektedir.

Görüşmemize geçmeden önce, görüşmemizin gizli olduğunu ve görüşme sırasında konuşulanların yalnızca ben ve bazı araştırmacılar tarafından bilineceğini belirtmek istiyorum. İzin verirsiniz görüşmeyi kaydetmek istiyorum. Bu şekilde hem zamanı daha iyi kullanabileceğiz, hem de sorulara vereceğiniz yanıtların kaydını daha ayrıntılı bir şekilde tutma fırsatı elde edeceğim. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümler silinecek ve araştırmaya dâhil edilmeyecektir. Görüşmemize başlamadan önce sormak istediğiniz soru ya da belirtmek istediğiniz herhangi bir düşünceniz var mı? Görüşmemizin yaklaşık 12-25 dakika süreceğini tahmin ediyorum. İzin verirsiniz sorularıma başlamak istiyorum.

Çalışmaya Katılım Onayı:

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya/gönüllüye verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları tamamen anladım. Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama araştırmacı tarafından yapıldı. Soru sorma ve tartışma imkânı buldum ve tatmin edici yanıtlar aldım. Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü olarak da anlatıldı. Bu çalışmayı istediğim zaman ve herhangi bir neden belirtmek zorunda kalmadan bırakabileceğimi ve bıraktığım takdirde herhangi bir olumsuzluk ile karşılaşmayacağımı anladım. Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının Adı Soyadı:

İmzası:

EK-3. Görüşme Soruları

DEMOGRAFİK BİLGİLERE YÖNELİK GÖRÜŞME SORULARI

- 1- Eğitim durumunuz?
- 2- Menajerlik öncesi veya harici yürütmekte olduğunuz bir mesleğiniz var mıdır?
- 3- Menajerlik ile ilgili almış olduğunuz eğitim var mı?
- 4- Aktif futbolculuk geçmişiniz var mı?
- 5- Kaç yıldır menajerlik yapıyorsunuz?

LİSANSLI FUTBOL MENAJERLERİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞME SORULARI

Futbol menajeri;

1. Futbolcu, antrenör veya kulübün sözleşmesini müzakere eder ve yönetir mi?
2. Müvekkili için belirlediği değeri alması veya ödemesi için bir kulübü/takımı, futbolcu veya antrenörü ikna etmeye çalışır mı?
3. Kazanç/ödeme şartlarını müvekkilinin gereksinimlerine göre şekillendirir mi?
4. Müvekkilinin sözleşme hakları ile sportif kurallar gereği vuku bulan haklarını korur mu?
5. Futbolcuya kariyer sonu güvenliği için hem mali hem de mesleki danışmanlık yapar mı?
6. Serbest statüdeki veya kontratlı futbolcuya transfer ve takas için takım bulur mu?
7. Sponsor ve reklam gibi ekstra gelir kalemleri bulur/ayarlar mı?
8. Futbolcuya davranışları ve basınla olan ilişkileri konularında tavsiyeler verir mi?
9. Uyuşturucu ve alkol sorunları olan sporcuyu tedavi için tıp uzmanlarına gönderir mi?
10. Müvekkiline hukuki danışmanlık yapar mı?
11. Bunlar dışında belirtmek istediğiniz bir görev var mı?

EK-4. FIFA Oyuncu Temsilcileri ve Maç Temsilcileri Yönetmeliği - 1995

Oyuncu Temsilcisi Hükümleri

13 Aralık 1990 tarihli toplantısında karara bağlanmış olan FIFA Tüzüğü'nün Uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin 17. Maddesinin 2. Kısım, FIFA İcra Komitesi tarafından 20 Mayıs 1994 tarihinde yapılan toplantıda yayımlanmıştır.

1. Bu yönetmelik, oyuncuların bir ulusal federasyondan diğerine transferini üstlenen oyuncu temsilcilerinin faaliyetlerini düzenlemektedir.

2. I, III, IV ve V. bölümlerde yer alan hükümlere uymak ulusal düzeyde zorunludur.

3. Ulusal federasyonlar gerekli gördüğü hallerde kendi içinde transferle ilgilenen temsilciler için kendi yönetmeliklerini çıkarabilir. Bu düzenlemeler FIFA tarafından onaylanmalı ve yukarıdaki ikinci maddeyle uyumlu olmalıdır.

1. Genel Konular

Madde 1.

1. Oyuncular ve kulüpler, bir temsilcinin hizmetlerini kendilerini temsil etmek veya diğer oyuncular veya kulüplerle müzakerelerde çıkarlarını korumak için kullanma hakkına sahiptir. Temsilci, FIFA (her türlü transfer) veya ulusal federasyon (sadece yurtiçi transferler için geçerli) tarafından verilmiş bir lisansa sahip olmalıdır.

2. Oyuncuların ve kulüplerin lisansı olmayan bir temsilciden hizmet almasına izin verilmez.

3. Oyuncuların temsilcileri oyuncunun yakın akrabasıysa veya bir kulübün veya oyuncunun menajeri ülkede veya daimi ikametgâhında kayıtlı avukatsa, PAR geçerli değildir.

2. Lisans Verme

Madde 2.

1. Oyuncu temsilcisi olarak hareket etmek isteyen gerçek kişi, vatandaşı olduğu ülkenin ulusal federasyonuna, başka bir ülkede yaşıyorsa, yasal olarak ikamet ettiği federasyona yazılı bir başvuruda bulunacaktır. İkinci durum için ikamet edilen ülkede 5 yıl ikamet etmiş olmak zorunludur.

2. Aday, sabıka kaydı olmadığını doğrulayan polis sertifikası veya iyi halini teyit eden benzer bir belgeyi ekte sunacaktır.

3. Lisans için sadece gerçek kişiler başvurabilir. Şirketlerden veya kuruluşlardan yapılan başvurular kabul edilmez.

Madde 3.

1. Adli sicili veya kötü halli olan aday tarafından yapılan başvuru kabul edilemez.

2. FIFA Oyuncu Statü Komitesi tarafından, özellikle adayın hafifletici koşullarını kanıtlayabildiği durumlarda istisnalar yapılabilir. Bu tür istisnalara ilişkin kararlar kesindir.

Madde 4.

Lisans başvurusunda bulunan kişi hiçbir koşulda FIFA, konfederasyon, ulusal federasyon, kulüp veya bu gibi organlarla bağlantılı herhangi kuruluşta görevli olamaz.

Madde 5.

1. Lisans başvurusu alan her ulusal federasyon, kabul edilebilir olup olmadığına karar verecektir.

2. Talebin kabul edilebilir olması halinde, ilgili ulusal federasyon adayı kişisel mülakata çağırır.

3. Başvurusu ulusal federasyon tarafından reddedilen başvuru sahibi, daha sonra nihai kararı verecek olan FIFA Oyuncu Statü Komitesi'ne başvurabilir.

Madde 6.

1. Adayla yapılacak mülakat, ulusal federasyonun aşağıdakileri tespit etmesini sağlamayı amaçlamaktadır:

a. Futbol yönetmelikleri hakkında bilgi yeterlilik düzeyi (FIFA tüzük ve yönetmeliklerinin uygulandığı konfederasyon ve federasyonlar).

b. Hukuki bilgi ve hukuki sorumluluklar ile ilgili bilgi yeterlilik düzeyi (hukukun temel ilkeleri ve sözleşme hukuku).

2. İlgili ulusal federasyon, aşağıdaki koşullara bağlı olarak mülakat düzenlenmekten sorumludur:

a. Mülakat, ulusal federasyon tarafından bu amaç için atanmış bir yetkili tarafından yapılır;

b. Ulusal federasyonun ikinci bir temsilcisinin hazır bulunması gerekmektedir;

3. FIFA, ulusal federasyon için mülakatın nasıl yürütüleceğine dair bir kılavuz görevi görmek üzere bir kontrol listesi düzenler.

4. Ulusal federasyon, mülakat yapmak için masraf ve/veya ücret talep etme hakkına sahip değildir.

Madde 7.

1. Kişisel mülakat sonunda, ilgili ulusal federasyon, 6. Madde 1. Fıkradaki koşullar yerine getirildiği takdirde adayı bilgilendirir.

2. Aksi takdirde aday, farklı bir görevli tarafından yürütülecek ve ilk görüşmede hazır bulunanlardan farklı bir gözlemci tarafından katılacak ikinci bir kişisel mülakat talep edebilir.

3. İkinci mülakat da başarısız olursa, ulusal federasyon adaya kendisine lisans vermeyi reddettiğini bildirir. Böyle bir durumda, aday bir yıllık bir süre geçmeden yeni bir başvuru yapamaz.

4. Aday bir yıl geçtikten sonra 3. Mülakatta da başarısız olması durumunda nihai karar verilmesi için FIFA Oyuncu Statüleri Komitesinden mülakat talep edebilir.

Madde 8.

1. Kişisel mülakat sonucu olumlu ise, ilgili ulusal federasyon adayı buna göre bilgilendirir ve dosyasını FIFA'ya ve ait olduğu konfederasyona iletir.

2. İlgili konfederasyon ve/veya FIFA, adayın lisans almasına itiraz etme hakkına sahiptir. Böyle bir itiraz devam ettiği sürece, başvuranın istediği faaliyeti gerçekleştirmesine izin verilmez. FIFA'nın bu konudaki kararı nihaidir.

Madde 9.

1. Adaya verilecek olan lisansla ilgili her hangi bir sakınca olmaması durumunda FIFA adaydan 200.000 CHF tutarında banka teminatı talep etmektedir. İsviçre bankası aracılığıyla verilen bu teminat geri alınamamaktadır.

2. Temsilci faaliyetlerinin FIFA yönetmeliklerine ve ilkelerine aykırı olduğu düşünüldüğü anda oyuncu veya kulüplere verdiği zararı karşılayacak olan bu banka teminatına sadece FIFA erişimi olacaktır. Teminat miktarı zarar gören tarafın alacağı tazminat sınırı olarak algılanmamaktadır. FIFA bu tür anlaşmazlıklarda ulusal federasyon ve/veya konfederasyonlara danışma hakkına sahiptir.

3. Yukarıdaki 2. Madde uyarınca bankaya para ödemesi yapılması gerekiyorsa oyuncu belirtilen miktarı bankaya yatırana kadar lisansı askıya alınmaktadır.

4. Oyuncu temsilcileri ile ilgili şikâyetle bulunmak isteyen herhangi bir taraf, FIFA'ya yazılı olarak başvuru yapmaktadır. Şikâyet konunun vuku bulduğu andan itibaren en geç 12 ay içinde, temsilci/temsilcilik faaliyetini durdurmuşsa 6 ay içerisinde başvuru yapılması gerekmektedir.

Madde 10.

1. Bölgesinde faaliyet gösterdikleri ulusal dernekler tarafından onaylanmış olan oyuncu temsilcilik kuruluşları kendi adlarına banka teminatı oluşturabilir.

2. Böyle durumlarda banka teminatı en fazla üç lisans verme işlemi için ortaya çıkabilecek riskleri kapsadığı kabul edilmiştir. Lisans sahibi olanların yukarıda belirtilen kuruluşların meşru ve uygun üyeleri olması ve mülakatı Madde 6 fıkra 1’de belirtildiği gibi başarıyla geçmeleri gerekmektedir. Lisansı alan adayların isimleri de belirtilen teminatta belirtilmelidir.

Madde 11.

1. Banka teminatı alındıktan sonra FIFA, adaya oyuncu temsilcisi sertifikası verilir. Bu lisans kesinlikle kişiseldir ve devredilemez.

2. FIFA, her takvim yılında en az bir kez oyuncu temsilcileri listesini hazırlar ve her ulusal federasyon ve konfederasyona gönderir.

3. Lisanslı Oyuncu Temsilcilerinin Hakları ve Görevleri

Madde 12.

Lisanslı oyuncu temsilcileri aşağıdaki haklara sahip olacaktır:

a. Herhangi bir kulüple sözleşmesi olmayan veya sözleşmesi sona ermiş olan oyuncu ile temasa geçmek (Oyuncu Statü ve Transferini düzenleyen FIFA Tüzüğü Madde 12 ve 13);

b. Kendisi adına sözleşme müzakeresi veya sonuçlandırma yapmasını talep eden herhangi bir oyuncu veya kulübü temsil etmek;

c. Talebi doğrultusunda futbolcunun işlerini takip etmek ve yürütmek;

d. Talebi doğrultusunda kulübün işlerini takip etmek ve yürütmek;

Madde 13.

1. Oyuncu temsilcisi, bir oyuncu veya bir kulübü 12. Madde koşulları altında yazılı bir sözleşme ile temsil edebilir veya işlerini yürütebilir

2. Bu tür bir sözleşme iki yıllık bir süre ile sınırlandırılır, ancak her iki tarafın da rızasıyla yenilenebilir.

Madde 14.

Lisanslı bir oyuncu temsilcisinin yükümlülükleri:

a. Ulusal federasyonların, konfederasyonların ve FIFA'nın tüzük ve yönetmeliklerine her zaman uymak;

b. Taraf olduğu her işlemin yukarıda belirtilen tüzük ve yönetmeliklere uygun olmasını sağlamak;

c. Asla sözleşmeli bir oyuncuya sözleşmesini bozma veya sözleşmede yer alan hak ve sorumluluklara aykırı hareket etmeye ikna etmek için yaklaşmamak;

d. Aynı transferde sadece bir tarafın çıkarlarını temsil etmek.

Madde 15.

1. Kendisine tanınan yetkileri kötüye kullanan veya bu düzenlemelerde yer alan yükümlülüklerle uymayan tüm temsilciler cezai yaptırıma tabi tutulacaktır.

2.Uygulanacak yaptırımlar;

a. Kınama, tenkit veya ihtar

b. Para cezası

c. Lisansın askıya alınması

d. Lisansın geri alınması.

Bu yaptırımlar birlikte de uygulanabilmektedir.

3. Yukarıdaki yaptırımlar sadece FIFA tarafından uygulanır. Kararlar nihai özelliğindedir.

4. Oyuncu Yükümlülükleri

Madde 16.

Bir oyuncu temsilcisinin hizmetlerinden yararlanmak isteyen oyuncu, sadece bu yönetmeliklerde belirtilen lisanslı oyuncu temsilcisi ile 1. Maddenin 3. Bendinde bulunan koşulları sağlamak koşuluyla çalışabilmektedir.

Madde 17.

1. Bir oyuncu lisanssız bir temsilci hizmeti kullanması durumunda FIFA şu haklara sahiptir:

a. Müteakip sözleşme anlaşmazlığı durumunda oyuncunun konumunu hakkında bu faktör dikkate alınır;

b. Oyuncuya sırasıyla şu şekilde yaptırımlar uygulanır:

- Kınama, tenkit veya uyarı

- 50.000 CHF' ye kadar para cezası

- 12 aya kadar disiplin cezası,

Yaptırımlar birden fazla olabilmektedir.

2. Yukarıdaki yaptırımlar FIFA tarafından uygulanacaktır. Kararlar nihaidir.

5. Kulüplerin Yükümlülükleri.

Madde 18.

1. Bir oyuncuyu bünyesine katmak isteyen kulüp müzakereleri aşağıdakilerden biriyle yapabilecektir;

- Oyuncunun kendisi

- Bu düzenlemelerle belirlenmiş 1. Maddenin 3. Bendinde bulunan şartları sağlamış ve bu şartlara göre lisans verilmiş oyuncu temsilcileri ile.

2. Bir oyuncunun eğitimi veya gelişimi için başka bir kulübe tazminat ödemek zorunda olan herhangi bir kulüp, miktarı doğrudan söz konusu kulübe transfer etmek zorundadır. Ücretin bir kısmını veya tamamını bir oyuncunun temsilcisine transfer etmek kesinlikle yasaktır.

Madde 19.

1. Yukarıdaki 18. Madde altındaki yükümlülüklerin bir veya daha fazlasını ihlal eden herhangi bir kulübe aşağıdaki yaptırımlar uygulanır;

a. Kınama, tenkit veya uyarı;

b. Yönetim organlarının tamamının veya bir kısmının askıya alınması;

c. 100.000 CHF'ye kadar para cezası;

d. Ulusal ve/veya uluslararası transferleri yasağı;

e. Ulusal ve/veya uluslararası futbol müsabakalarından men;

Yukarıdaki maddeleri ihlal eden bir kulüp tarafından yapılan herhangi bir işlem hükümsüz ve geçersiz sayılacaktır.

Yaptırımlar birden fazla şekilde uygulanabilmektedir.

2. Yukarıdaki yaptırımlar FIFA tarafından uygulanacaktır. Kararlar nihaidir.

6. Özel Hükümler

Madde. 20

1. Faaliyetlerini sona erdiren herhangi bir oyuncu temsilcisi lisansını FIFA'ya iade etmekle yükümlüdür. Eğer bunu yapmazsa, lisans iptal edilir ve resmî olarak bildirilir.

2. FIFA, faaliyetlerini sona eren oyuncu temsilcilerinin isimlerini yayınlayacaktır.

3. Teminat, üçüncü tarafların taleplerine bağlı olarak, oyuncuların temsilcilerinin faaliyetlerinin (lisansın iadesi veya geri çekilmesi) sona ermesinden sonra en az altı ay geçene kadar iptal edilemez.

Madde 21.

Bu düzenlemelerin uygulanmasıyla ilgili herhangi bir konuda gözetim ve karardan sorumlu FIFA kuruluşu, Oyuncu Statü Komitesi olacaktır.

Madde 22.

1. Yurt içi transferler için kendi oyuncu temsilcilik faaliyetleri düzenlemelerine ait yönetmeliklerini oluşturma olasılığı olan ulusal federasyonlar, bu yönetmeliklerde öngörülmüş kişisel görüşme sistemine benzer mülakat düzenlemekle yükümlüdür.

2. İlgili ulusal federasyon, 50.000 CHF' den az olmamak üzere banka teminatı talep etmekle yükümlüdür.

7. Son Hükümler

Madde 23.

Bu yönetmeliklerde öngörülmeyen hususlar Yürütme Komitesi tarafından ele alınacaktır ve temyiz yolu kapalıdır.

Madde 24.

Bu düzenlemeler FIFA İcra Komitesi tarafından 20 Mayıs 1994 tarihli toplantısında kabul edilmiş ve 11 Aralık 1995 tarihli toplantısında güncellenmiştir. Yönetmeliklerin güncellenmiş hali 1 Ocak 1996 tarihinden itibaren geçerlidir.

EK-5. FIFA Oyuncu Temsilcileri Yönetmeliği - 2001

Konuları basitleştirmek için, bu düzenlemelerde erkek cinsiyetin kullanımı hem erkekler hem de kadınlar için geçerlidir. "Oyuncu Temsilcisi" ifadesi, kulüplerle temsil sözleşmesi imzalamış olan temsilciler için de geçerlidir.

Oyuncu Temsilcileri Yönetmeliği

FIFA Tüzüğü Uygulama Yönetmeliğinin 17. Maddesinin 2. Bendi ile uyumlu olarak 10 Aralık 2000 tarihli toplantıda, FIFA İcra Komitesi aşağıdaki yönetmelikleri kabul etmiştir.

Önsöz

Bu düzenlemeler, bir ulusal federasyon içinde veya bir ulusal federasyondan diğerine oyuncu transferlerini ayarlayan oyuncu temsilcilerinin faaliyetlerini yönetir.

Her ulusal federasyon, aşağıdaki kurallara göre oyuncu temsilcileri için kendi yönetmeliklerini hazırlamakla yükümlüdür. Bu düzenlemeler FIFA Oyuncu Statüleri Komitesi tarafından onaylanmalı ve aşağıda belirtilen ilkeleri içermelidir.

Ulusal federasyonlar, düzenlemelerini hazırlarken, FIFA Tüzük ve yönetmeliklerinin yanı sıra kendi ulusal mevzuatlarını ve uluslararası antlaşmaları da dikkate alacaklardır.

1. Genel Kurallar

Madde 1.

Oyuncular ve kulüpler, aşağıdaki 2. Madde 1. Bende uygun şartları taşıyan, ulusal federasyon tarafından kendisine lisans verilmiş bir oyuncu temsilcisinden diğer oyuncularla veya kulüplerle görüşmeler sırasında hizmet alabilir.

Oyuncu temsilcisi, belirli bir ücret karşılığında, bir kulübe istihdam sağlamak amacıyla bir oyuncuyu tanıtan veya hükümlere uygun olarak bir transfer sözleşmesi imzalamak için iki kulübü bir araya getiren aşağıda belirtilmiş olan doğal kişidir.

Oyuncular ve kulüplerin lisanssız oyuncu temsilcisi hizmeti kullanması yasaktır.

Bir oyuncu adına faaliyet gösteren temsilcinin ebeveyn, kardeş veya söz konusu oyuncunun eşi olması veya oyuncu ya da kulüp adına faaliyet gösteren temsilcinin ikamet ettiği ülkede geçerli olan kurallarla uygun olarak çalışan bir avukat olması durumunda lisans için başvurusu şartı bulunmamaktadır.

2. Lisans Verme

Madde 2.

Oyuncu temsilciliği yapmak isteyen herhangi bir gerçek kişi, bulunduğu ülkenin ulusal federasyonuna veya başka bir yerde yaşıyorsa, orada en az iki yıl ikamet etmiş olmak koşuluyla yaşadığı ülkenin ulusal federasyonuna yazılı başvuruda bulunur.

Başvuru sahibinin adli sicili temiz olmalıdır, aksi takdirde başvurusu dikkate alınmayacaktır. İlgili ulusal federasyon, başvuranın ilgili ülkenin ulusal düzenlemelerine uygun olarak temel gereklilikleri yerine getirip getirmediğine karar verecektir..

Lisans için sadece gerçek bir kişi başvurabilir. Şirketlerden veya kulüplerden başvuru yapılmasına izin verilmemektedir.

Madde 3.

Başvuran, FIFA, konfederasyonlar, ulusal federasyonlar, kulüpler veya bu kurumlarla bağlantılı herhangi bir kuruluşta hiçbir koşulda görevde bulunamaz.

Madde 4.

Lisans başvurusu alan herhangi bir ulusal federasyon, başvurunun madde 2 ve 3'te belirlenmiş ön koşullara uygun olup olmadığını kontrol eder.

Başvurunun kabul edilebilir olması halinde, ulusal federasyon adaya yazılı sınav için çağrı yapacaktır

Başvurusu, ulusal federasyonun inceleme organı tarafından resmî olarak reddedilen aday, başvurusunu FIFA'ya gönderebilir. FIFA Oyuncu Statü Komitesi, ulusal birliğin başvuranı haksız yere reddedip reddetmediğine karar verecektir. Oyuncu Statü Komitesi başvurunun herhangi bir biçimde eksik olduğu kanaatine varırsa, başvuru sahibi iki yıl daha ilgili ulusal federasyona başvuru yapamaz.

Madde 5.

Ulusal federasyonlar yılda iki kez yazılı sınav yapacaklardır.

Sınavlar tüm dünyada aynı tarihlerde yapılır. Dolayısıyla FIFA zorunlu tarihleri Mart ve Eylül ayları içinde olacak şekilde her takvim yılının başında belirleyecek ve ulusal federasyonları buna göre bilgilendirecektir.

Ulusal federasyonlar, sınavı zamanında düzenlemek ve adaylara sınavla ilgili yeterli bildirimde bulunmakla yükümlüdür.

İnceleme prosedürü için temel şartlar ve koşullar, bu düzenlemelerin Ek A'sında tanımlanmıştır.

Ulusal dernekler, sınav düzenleme maliyetlerini karşılamak için uygun bir ücret talep edebilir.

Madde 6.

Bir aday, sınavı geçmek için gereken asgari notu alırsa (bkz. Ek A, I. paragraf 5), ulusal federasyon ülkesinden bir sigorta şirketi ile mesleki sorumluluk sigortası yapmasını ister. Daha sonra aday sigorta poliçesini sorumlu ulusal federasyona gönderir.

Sigortanın amacı, bir oyuncunun, bir kulübün veya başka bir oyuncu temsilcisinin temsilcilik mesleğinden kaynaklı, ulusal federasyon ve/veya FIFA kanaatine ve/veya düzenlemelerin ilkelerine aykırı faaliyetlere yönelik tazminat taleplerini karşılamaktır. Bu nedenle poliçe, oyuncu temsilcisinin mesleğiyle ilgili olası her riskin karşılanacağı şekilde yapılacaktır.

Sigorta kapsamındaki azami tutar, oyuncu temsilcisinin cirosu esas alınarak belirlenir.

Mesleki sorumluluk sigortası, poliçe süresi içinde meydana gelen olaylar için poliçenin sona ermesinden sonra yapılan talepleri de kapsar.

Oyuncu temsilcilerinin süresi dolduğunda sigorta poliçesini yenilemesi ve ilgili belgeleri otomatik olarak ilgili ulusal federasyona göndermesi gerekir.

Madde 7.

Oyuncu temsilcileri, sınavı geçtiği ülkede yukarıdaki 6. maddeye uygun olarak mesleki sorumluluk sigortası yaptıramazsa, 100.000 CHF tutarına bir banka teminatı verebilir. Teminat bir İsviçre bankası vasıtasıyla verilir ve geri alınamaz.

Bu banka garantisine yalnızca FIFA'nı erişim yetkisi vardır. Banka teminatı, mesleki sorumluluk sigortasıyla aynı amacı (6. Madde 2. Paragraf) taşımaktadır. Teminat tutarı (CHF 100,000), herhangi bir tarafın tazminat talebinde durumunda azami tutarı temsil etmez.

Teminat tutarı, oyuncu temsilcisinin vermiş olduğu zararın karşılığı olarak banka tarafından yapılan ödemeyle azaltılırsa, teminat tutarı başlangıç miktarına (CHF100,000) yükseltilene kadar oyuncu temsilcisinin lisansı askıya alınır.

Madde 8.

Sınavı geçen her adayın, oyuncu temsilcisi olarak faaliyet gösterirken düzenlemelerde açıklanan temel ilkelere uymayı taahhüt ettiği Mesleki Davranış Kuralları (Ek B) imzalaması gerekir.

Çalışmaları sırasında Mesleki Davranış Kurallarına uymayan oyuncu temsilcileri 15. Maddenin 2. Bendine göre uygulanacak olan yaptırımlara karşı sorumludur.

Madde 9.

Ulusal federasyonları tarafından resmîyet tanınan ve yukarıdaki 1. maddeye göre üye oyuncularını transfer etmek isteyen oyuncu temsilcileri, faaliyet gösterdikleri ülkede kendi ülkesinde yapılmış mesleki sorumluluk sigortalarını kullanabilirler.

Bu gibi durumlarda, sigorta beş lisansa kadar olan riskleri kapsamakla sınırlıdır. Ek A'ya göre yazılı sınavı geçmiş ve madde 8'e göre Mesleki Davranış Kurallarını bizzat imzalamış olup temsilcilik lisansı alan adaylar ilgili federasyonların Gerçek Üyeleri olarak kabul edileceklerdir. Lisans alan adayların adları bu maddenin ilk paragrafında belirtilen sigorta poliçesinde belirtilir.

Madde 10.

Duruma bağlı olarak, mesleki sorumluluk sigortası veya banka teminatı ve Mesleki Davranış Kurallarının imzalı taahhüdü alındıktan sonra ulusal federasyon temsilciye lisansını teslim eder. Bu lisans kişiye özeldir, kesinlikle devredilemez. Her ulusal federasyonun ülkesindeki lisanslı oyuncu temsilcilerinin bir listesini hazırlaması ve her sınav tarihinden sonra FIFA'ya göndermesi gerekmektedir.

Lisans sınırsız bir dönem içerisinde oyuncu temsilcisine dünya çapında işlem yapma yetkisi vermektedir.

FIFA, lisanslı oyuncu temsilcilerinin bir listesini derleyecek ve resmî web sitesinde yayınlayacaktır.

Oyuncu temsilcileri ulusal federasyondan lisansını alır almaz, iş ilişkilerinde kendi ismine müteakip şu ifadeyi kullanma hakkına sahip olacaktır: "[ülke] ulusal federasyonu lisanslı oyuncu temsilcisi".

3. Lisanslı Oyuncu Acentelerinin Hak Ve Yükümlülükleri

Madde 11.

Lisanslı oyuncu temsilcisi hakları:

- a. Herhangi bir kulüp ile sözleşmesi olmayan veya sözleşmesi biten her oyuncu ile temasa geçebilmek (FIFA Oyuncu Statü ve Transferi Tüzüğü Madde 12 ve 13),
- b. Kendisi adına sözleşme müzakereleri ve/veya sözleşme sonuçlandırması yapmasını isteyen ilgili oyuncu veya kulübün çıkarlarını temsil etmek,
- c. Talepte bulunan herhangi bir oyuncunun çıkarlarını korumak,

d. Talepte bulunan herhangi bir oyuncunun çıkarlarını korumak.

Madde 12.

Oyuncu temsilcisi, oyuncu veya kulüple 11. maddeye uygun olarak yazılı bir sözleşme imzalamışsa, o oyuncunun veya kulübün çıkarlarını temsil edebilir veya koruyabilir.

Bu tür bir sözleşme iki yıllık bir süre ile sınırlandırılır, ancak her iki tarafın açık talebi üzerine yazılı olarak yenilenebilir. Açıkça belirtilmemişse uzatılamaz.

Sözleşme, oyuncu temsilcilik ücreti ödeme yükümlüsünü, ücretin türünü ve ücret ödenmesi için gerekli ön koşulları açıkça belirtecektir.

Sadece hizmeti alan müşteri ödeme yapabilir, başkaları yapamaz.

Oyuncuyu temsil eden oyuncu temsilcisi ücreti, oyuncunun sözleşmesinde müzakere edilen yıllık temel brüt gelir esas alınarak hesaplanır (araba, daire, puan primi ve/veya her türlü ikramiye veya ayrıcalık gibi diğer bonuslar hariç).

Oyuncuların temsilcisi ve oyuncu, ücretin müzakere edilen sözleşmesinin başlangıcında toplu veya sözleşme yılı sonuna kadar yıllık plan dâhilinde ödeme ile ödenip ödenmeyeceğine karar verecektir.

Oyuncu temsilcisi ve oyuncu sözleşme başlangıcında toplu ödeme üzerinde anlaşmamışsa ve oyuncu temsilcisi tarafından oyuncu adına müzakere edilen sözleşme, temsilci ile oyuncu arasındaki temsil sözleşmesinden daha uzun sürecekse, temsilci temsil sözleşmesinin sona ermesinden sonra bile yıllık ücret almaya hak kazanmış sayılacaktır. Bu hak, oyuncunun sözleşme süresi bitene kadar veya oyuncu, aynı temsilcinin yardımı olmadan yeni bir sözleşme imzaladığı ana kadar devam edecektir.

Temsilci ve oyuncu ödenecek ücret miktarı konusunda anlaşmaya varmamışsa veya temsil sözleşmesinde belirtilmemişse, oyuncu temsilcisi yukarıdaki 4. Maddeye göre, oyuncu adına müzakere etmiş olduğu sözleşmeden oyuncunun kazanacağı temel gelirin % 5'ine kadar tazmin etme hakkına sahiptir.

Kulüp ile sözleşmeli olan temsilcisinin ücreti, önceden kararlaştırılan tutar üzerinden toplu olarak ödenir.

FIFA standart temsil sözleşmesini (Ek C) ulusal federasyonlara sağlayacaktır. Her oyuncunun temsilcisinin bu standart sözleşmeyi kullanması gerekmektedir. Sözleşmenin tarafları ek anlaşmalar yapmakta serbesttirler ve standart sözleşmeye uygun olarak ilgili ülkede istihdamın düzenlenmesine ilişkin ilgili kamu hukuku hükümleriyle sözleşmeyi tamamlamayacaklardır.

Temsil sözleşmesi dört nüsha olarak düzenlenir ve her iki tarafça usulüne uygun olarak imzalanır. Oyuncu veya kulüp ilk nüshayı ve oyuncu temsilcisi ikinci nüshayı alır. Temsilci üçüncü ve dördüncü nüshaları, imza tarihinden itibaren 30 gün içinde kayıt için kendi ulusal federasyona veya oyuncu veya kulübün ait olduğu ulusal federasyona gönderir. Ulusal federasyonlar, alınan sözleşmelerin kaydını yapar. Sözleşmelerin kopyaları talep üzerine FIFA'ya gönderilecektir.

Reşit olmayanlar, oyuncunun ikamet ettiği ülkenin ulusal yasalarına uygun olarak yasal vasilerinin izni olmadan temsil sözleşmesi imzalayamazlar.

Madde 13.

Çalışanlar, temsilcinin ticari faaliyetiyle bağlantılı idari görevlerle sınırlı olmak suretiyle iş yeri kurabilir. Yalnızca temsilci, oyuncu ve/veya kulübün diğer oyuncu ve/veya kulüplere karşı çıkarlarını temsil etme ve düzenleme hakkına sahiptir. Temsilci lisansı veren ulusal federasyona yılda en az bir kez çalışanlarının listesini gönderecektir. Her çalışan, resmî ofis kaydından önce listede en az üç ay yer alacaktır. Temsilci listeden herhangi bir işten çıkarma durumunda derhal kendi ulusal federasyonuna bildirecektir. Çıkış derhal yürürlüğe girecektir.

Madde 14.

Lisanslı oyuncu temsilciliğinin gereklilikleri;

- a. FIFA üyesi ulusal federasyonların, konfederasyonların tüzük ve yönetmeliklerine, hatasız olarak uymak,
- b. Taraf olduğu her işlemin yukarıda belirtilen tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olmasını sağlamak,
- c. Sözleşmesini erken feshetmeye ikna etmek veya sözleşmede öngörülen hak ve görevleri yerine getirmeyerek sözleşmesini feshettirmek amacıyla bir kulüp ile sözleşmesi olan bir oyuncuya yaklaşmamak,
- d. Transfer görüşmesinde sadece bir tarafı temsil etmek,
- e. Talep edilmesi durumunda, ulusal federasyonun ilgili organına ve/veya FIFA'ya gerekli tüm bilgileri vermek ve gerekli belgeleri göndermek,
- f. Dahil olduğu sözleşmelerde adının, imzasının ve müşterisinin adının görünmesini sağlamak,
- g. İlişki kurduğu ülkede işe yerleştirmeyi düzenleyen ilgili kamu hukuku hükümlerine uymak.

Madde 15.

Kendilerine verilen hakları kötüye kullanan veya bu düzenlemelerde belirtilen görevlere aykırı davranan oyuncu temsilcileri yaptırımlara tabidir.

Aşağıdaki yaptırımlar uygulanabilmektedir.

- a. ikaz, uyarı, kınama,
- b. para cezası,
- c. lisansın askıya alınması,
- d. lisansın geri alınması.

Yaptırımlar birlikte uygulanabilir.

Yukarıdaki yaptırımlar suçu ihlal eden oyuncu temsilcisine sadece lisansı veren ulusal dernek veya FIFA tarafından verilebilir. Sorumluluğun sınırlandırılması, aşağıdaki madde 22, 1 ve 2. bentte belirtilmiştir.

Oyuncu temsilcileri lisansları almak için öngörülen ve madde 2, 3, 6 ve 7'de (mesleki sorumluluk sigortası veya banka teminatı) herhangi bir ön koşulu yerine getiremezse lisans geri çekilir. Durum veya hata kabul edilebilir ve düzeltilebilir nitelikteyse ilgili federasyonun uygun organı kurallara eskisi gibi uyulabilecek uygun zamanı tanır.

Bent 4'te verilen nedenlere ek olarak, özellikle oyuncuların menajeri ulusal federasyon, konfederasyon ve/veya FIFA'nın tüzük ve yönetmeliklerini tekrar tekrar veya ciddi bir şekilde ihlal etmesi durumunda lisans geri çekilir.

Lisans, düzenleyen ulusal federasyon tarafından geri alınır. FIFA, zorunlu bir lisans iptalinde ulusal federasyonu yönetme hakkını saklı tutar.

4. Oyuncu Yükümlülükleri

Madde 16.

Oyuncular, yalnızca 1. Maddenin 3. paragrafında belirtilen istisnalar geçerli olmak kaydıyla, bu düzenlemeler çerçevesinde ulusal bir federasyon tarafından verilmiş lisansa sahip oyuncu temsilcisi hizmetlerinden yararlanabileceklerdir.

Oyuncu temsilcisi adı ve imzası, istisnasız oyuncu temsilcisinin oyuncuyu temsil ettiği ilgili her sözleşmelerinde işleminde yer alacaktır.

Eğer bir oyuncu temsilci hizmeti kullanmazsa, bu durum ilgili sözleşmede de yine açıkça belirtilecektir.

Madde 17.

Bir oyuncu lisanssız bir oyuncu temsilcisi kullanırsa, karar oyuncunun kayıtlı olduğu ulusal federasyon (ulusal transfer durumunda) veya FIFA (uluslararası transfer durumunda) takdirine bırakılır.

a. Bu tür sözleşmelerin sonucunda ortaya çıkan herhangi bir anlaşmazlıkta oyuncunun durumunu değerlendirirken bunu dikkate almak,

b. oyuncuya uygulanacak yaptırımlar;

- ikaz, kınama ve uyarı,
- 10,000 CHF'den az olamayacak para cezası,
- 12 aya kadar bir disiplin cezası.

Bu yaptırımlar birlikte uygulanabilir.

5. Kulüplerin Yükümlülükleri

Madde 18.

Oyuncuyu bünyesine katmak isteyen kulüpler sadece aşağıdakilerden biri ile anlaşabilir:

- oyuncunun kendisi ile veya
- Düzenlemenin madde 1 paragraf 3'te belirtilen kısıtlarla uyumlu, belirtilen istisnalara tabi ve bu düzenlemelerin hükümlerine uygun olarak ulusal federasyon tarafından verilmiş lisansı olan bir oyuncu temsilcisiyle.

Oyuncu temsilcisinin bir kulübün çıkarlarını temsil ettiği her işlem için, adı ve imzası, ilgili transfer ve/veya iş sözleşmelerinde kesinlikle olacaktır.

Kulüp oyuncu temsilcisi hizmeti kullanmazsa, bu durum ilgili transfer ve/veya iş sözleşmesi/sözleşmelerinde de açıkça belirtilecektir.

Başka bir kulübe hak edişini ödeyecek olan kulüp, bedeli doğrudan ilgili kulübe ödeyecektir. Kulübün temsilciye transfer ücretini kısmen veya tamamen, hatta temsilcilik ücreti bile ödemesi kesinlikle yasaktır.

Madde 19.

18. maddede yer alan yasaklardan herhangi birini ihlal eden kulüp aşağıdaki yaptırımlardan sorumlu olacaktır:

- a. İkaz, kınama veya uyarı,
- b. Yönetim kurulu üyelerinde birinin veya tamamının yetkilerinin dondurulması,
- c. Minimum 20.000 CHF para cezası,
- d. En az üç ay süreyle ulusal ve/veya uluslararası transfer yasağı,

e. Her türlü ulusal ve/veya uluslararası futbol müsabakalarından men.

Ayrıca, kulübün yukarıdaki 18. maddeye aykırı olarak yaptığı işlemler hükümsüz kabul edilecektir.

Yaptırımlar birlikte uygulanabilir.

Yukarıda listelenen yaptırımlar sadece kulübün bağlı olduğu ulusal federasyon (ulusal transfer durumunda) ve FIFA (uluslararası transfer durumunda) tarafından uygulanabilir.

6. Özel Hükümler

Madde 20.

Faaliyetlerini sonlandırmaya karar veren herhangi bir oyuncu temsilcisi lisansını, lisansı düzenleyen ulusal federasyona geri vermekle yükümlüdür. Bu hükme uyulmaması durumunda, lisans iptal edilecek ve bu karar yayımlanacaktır.

Ulusal federasyon, faaliyetlerini sona erdiren oyuncu temsilcilerinin isimlerini yayınlayıp FIFA ve ilgili konfederasyonu derhal bilgilendirir.

Oyuncu temsilcileri faaliyetlerine son verinceye kadar mesleki sorumluluk sigorta poliçesini iptal edemezler (lisans iade veya dondurma). Böylece oyuncu temsilcisi, eski faaliyetlerinden kaynaklı, mesleğinin sona ermesinden sonra yapılan tazminat taleplerinin sigorta kapsamında olmasını sağlayacaktır (Madde 6/4).

Madde 21.

Oyuncu Statü Komitesi, FIFA'nın bu düzenlemeleri uygulamaktan ve oyuncuların temsilcilerinin faaliyetlerini Profesyonel Davranış Kurallarına uygun olarak yerine getirmelerini sağlamaktan sorumlu denetim ve karar alma organıdır.

Her ulusal federasyon, lisans verdiği oyuncu temsilcilerinin faaliyetlerinden sorumlu denetim ve karar alma organı tayin eder.

Bu organ, oyuncu temsilcilerinin ulusal düzeydeki faaliyetlerinin Mesleki Davranış Kuralları ilkelerine uygun olmasını sağlayacaktır.

7. İhtilaflar

Madde 22.

Bir oyuncunun temsilci ile oyuncu, kulüp ve/veya diğer bir oyuncu temsilcisi arasında olan anlaşmazlıklar durumunda, hepsi aynı ulusal federasyona kayıtlı ise (ulusal anlaşmazlıklar) ilgili ulusal federasyon karar merciidir. Davayla ilgilenmek ve hangi kanadın uygun ücret talep etme hakkı olduğuna karar vermekle yükümlüdür.

Yukarıdaki paragraf kapsamında olmayan diğer şikâyetler FIFA Oyuncu Statü Komitesine sunulacaktır.

Bir oyuncunun temsilcisinin faaliyetleri hakkındaki şikâyetler, söz konusu olayın vuku bulduğu an itibarıyla iki yıl içinde ve ilgili oyuncu menajeri faaliyetleri sona ermesine müteakip en geç altı ay içinde ilgili ulusal federasyona veya FIFA'ya yazılı olarak iletilecektir.

8. Geçici Hükümler

Madde 23.

11 Aralık 1995 tarihli Oyuncu Temsilciliklerini Düzenleyen Yönetmelikler uyarınca hâlihazırda bir FIFA lisansına sahip olan herhangi bir oyuncu temsilcisi, lisansını altı ay içinde bu düzenlemelerin 2. maddesi 1. paragrafı uyarınca sorumlu olan ulusal federasyondan yenisiyle takas edebilir. Bu temsilciler, düzenlemeye ait Ek A'ya uygun yazılı sınava girmek zorunda değildir.

Altı aylık geçiş süresi dolduğunda, eski lisansın geçerliliği sona erecektir. Bu zamana kadar FIFA lisansını değiştirmemiş olan temsilcilerin ilgili ulusal federasyondan yeni lisans almak için yazılı sınava girmeleri istenecektir.

Madde 24.

11 Aralık 1995 tarihli Oyuncu Temsilciliklerini Düzenleyen Yönetmeliğin 9. maddesine uygun olarak bir İsviçre bankasına banka teminatı veren herhangi bir oyuncu temsilcisi, profesyonel sorumluluk sigortası yaptırmaması durumunda FIFA'dan banka teminatını serbest bırakmasını isteyebilir. Poliçe, merkezi ulusal federasyon ülke sınırları içinde, 2. maddenin 1. paragrafı uyarınca ilgili oyuncu temsilcilerinden sorumlu olan bir sigorta şirketi tarafından verilmiş olmalıdır.

FIFA, değişimle ilgili ulusal federasyonu bilgilendirecek ve sigorta poliçesini gönderecektir.

Madde 25.

Bir oyuncu temsilcisi ile oyuncu, kulüp ve/veya başka bir oyuncu menajeri arasında, bu düzenlemelerin yürürlüğe girmesinden önce Oyuncu Statü Komitesi tarafından uzlaştırılmak üzere FIFA'ya gönderilen herhangi bir anlaşmazlık, 11 Aralık 1995 tarihli Oyuncu Temsilciliklerini Düzenleyen Yönetmeliklere uygun olarak çözülecektir.

Bu düzenlemelerin yürürlüğe girmesinden sonra karara itiraz edilen her türlü anlaşmazlık 22. maddede belirtilen organlar tarafından bu yönetmeliklere uygun olarak karara bağlanır.

9. Nihai Hükümler

Madde 26.

FIFA Yürütme Komitesi, bu yönetmeliklerde öngörülmeyen konularda kesin görüş bildirir.

Madde 27.

Bu düzenlemelerin İngilizce, Fransızca, İspanyolca veya Almanca metninin yorumlanmasında herhangi bir tutarsızlık olması durumunda, İngilizce metin yetkilidir.

Madde 28.

Bu düzenlemeler FIFA İcra Komitesi tarafından 10 Aralık 2000'de Roma'daki toplantısında kabul edilmiş olup 1 Mart 2001'de yürürlüğe girecektir.

Ek A: Sınav Prosedürü

I.

Sınav çoktan seçmeli bir test olarak yapılacaktır. Aday, FIFA tarafından belirlenen asgari notlara ulaşmışsa sınavı geçtiği kabul edilecektir.

Her aday aşağıdaki konularda test edilecektir:

- a. Futbolun mevcut kurallarına aşinalık, özellikle transferlerle ilgili olarak (FIFA tüzük ve yönetmelikleri, konfederasyonlar ve adayın sınava girdiği ülke ulusal federasyonu),
- b. Medeni hukuk (kişisel hakların temel ilkeleri) ve borçlar hukuku (sözleşme hukuku) hakkında bilgi sahibi olmak.

Her sınav yirmi soru, uluslararası düzenlemelerden on beş ve ulusal düzenlemelerden beş sorudan oluşur.

Her ulusal federasyon ulusal konularda kendi sorularını belirlerken, FIFA soruları kendi tüzük ve yönetmeliklerine göre belirleyecek ve kullanılacak sınav belgelerini ulusal federasyonlara gönderecektir.

Her doğru cevap, sorunun zorluk derecesine bağlı olarak bir ila üç puan arasında değerlendirilecektir

Ulusal federasyon adayları sınava girmeden önce elde etmeleri gereken asgari notları bildirecektir.

II.

Sınav kâğıtları sınavdan hemen sonra okunur ve aday sonuç hakkında bilgilendirilir. Asgari notları alamayan aday, sınava tekrar girmek için hemen başvurabilir.

Bir aday ikinci denemeden sonra asgari notlara ulaşamazsa, sonraki iki sınav tarihi geçene kadar sınava giremez. Ancak o zaman sınava üçüncü kez başvurabilir, bu durumda ulusal federasyon veya FIFA tarafından test edilmeyi seçebilir.

Üçüncü denemeden sonra asgari notlara ulaşmayan adaylar sınava iki yıl daha giremezler.

Ek B: Mesleki Davranış Kuralları

I

Oyuncu menajeri mesleğini vicdanla yerine getirmeli ve işinde ve başka uğraşı alanlarında mesleğine saygılı ve mesleğe yakışacak şekilde davranmalıdır.

II

Oyuncu menajeri müvekkili, müzakere ortakları ve diğer taraflarla olan ilişkilerindeki gerçeğe, açıklığa ve tarafsızlığa bağlı kalacaktır.

III

Oyuncu menajeri, müvekkillerinin çıkarlarını yasalara ve adalet duygusuna uygun olarak korurken, aynı zamanda açık yasal ilişkiler yaratır.

IV

Oyuncuların menajeri, müzakere eden ortaklarının ve üçüncü tarafların haklarına kesinlikle saygı gösterecektir. Özellikle, meslektaşlarının sözleşme ilişkilerine saygı gösterecek ve müşterileri diğer taraflardan uzaklaştırabilecek herhangi bir eylemden kaçınacaktır.

V

Oyuncu menajeri, ticari faaliyetleri hakkında basit defter tutar. Belgelerine ve diğer kayıtlara başvurarak faaliyetlerine ilişkin kanıtları her zaman sunabilmesini sağlayacaktır.

Tüm kayıtları vicdanlı tutar ve ticari faaliyetlerini sadakatle diğer kayıtlarda detaylandırır. Disiplin davaları ve diğer anlaşmazlıklar hakkında soruşturma yürüten herhangi bir makamın talebi üzerine, oyuncu menajeri, dava ile doğrudan bağlantılı olan defter ve kayıtları sunmalıdır. Oyuncu menajeri, müşterisinin talebi üzerine ücretlerini, masraflarını ve diğer masraflarını gösteren bir fatura hazırlayacaktır.

Yer ve zaman: Oyuncuların Menajeri: Ulusal dernek (Damga ve imza):

EK-6. FIFA Oyuncu Temsilcileri Yönetmeliği - 2008

Tanımlamalar

FIFA Tüzüğü Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler' in 14. maddesi uyarınca aşağıdaki yönetmelikler çıkarılmıştır:

1. Oyuncu temsilcisi; bu düzenlemelerde belirtilen hükümlere uygun olarak belirli bir ücret karşılığında oyuncu sözleşmesi müzakere etmek veya var olan sözleşmeyi yenilemek amacıyla oyuncuları kulüplerle veya farklı iki kulübü oyuncu transferi yapmak için bir araya getiren gerçek kişidir.

2. Lisans: ilgili kuruluş tarafından verilen ve gerçek kişilerin oyuncu temsilcisi olarak faaliyet gösterebilmesini sağlayan resmî bir sertifikadır.

3. Başvuru sahibi: oyuncu temsilcisi olarak faaliyet gösterebilmek için lisans almak isteyen gerçek kişidir.

Oyuncu Statü Ve Transfer İle İlgili FIFA Tüzük ve Yönetmelikleri'nin Tanımlar bölümüne de atıfta bulunulmuştur.

Gerçek kişilere ilişkin açıklamalar her iki cinsiyet için de geçerlidir. Kullanılan her tekil terim çoğul ve tam tersi için geçerlidir.

1. Tanıtıcı Hükümler

Madde 1: Kapsam

1. Bu düzenlemeler, bir oyuncu sözleşmesi müzakere etmek veya var olan sözleşmeyi güncellemek amacıyla oyuncuları kulüplerle buluşturan veya bir kulüpten başka bir kulübe oyuncu transfer anlaşması yapmak için iki kulübü bir araya getiren oyuncu temsilcilerinin faaliyetlerini yönetir.

2. Bu düzenlemelerin uygulanması kesinlikle yukarıdaki paragrafta açıklanan oyuncu temsilcilerinin faaliyetleri ile sınırlıdır.

3. Özellikle, bu düzenlemeler, oyuncu temsilcileri tarafından yönetici veya antrenörler gibi diğer taraflara verilebilecek hiçbir hizmeti kapsamaz. Bu tür faaliyetler federasyonun ülkesinde yürürlükte olan yasalar tarafından düzenlenir.

4. Bu düzenlemeler, oyuncu temsilcilerinin uygun eğitim ve standardını da sağlayacaktır.

5. Federasyonların bu yönetmelikte zorunlu tutulan görevlere uygun olarak çalışmaya zorlaması ve uygulaması gerekmektedir. Ayrıca, bu yönetmeliklerde belirlenen ilkeleri içeren kendi yönetmeliklerini hazırlayacaklar ve sadece yönetmelik hükümlerinin

federasyon ülkesinde geçerli olan yasalara uymadığı durumlarda düzenlemelerden sapabilirler. Federasyonlar, düzenlemelerin yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içinde düzenlemelerini ve ilgili değişiklikleri FIFA Oyuncu Statü Komitesine sunacaktır.

2. Oyuncu Temsilcisi Faaliyetlerinin Kabulü

Madde 2: Genel

1. Hem oyuncular hem de kulüpler, transfer ile ilgili sözleşme müzakere etmek veya var olan sözleşmeyi yeniden düzenlemek amacıyla lisanslı oyuncu temsilcisi hizmetleri kullanma hakkına sahiptir. Temsilciler verdikleri hizmet karşılığında ücret alma hakkını kazanmış olurlar. Oyuncu temsilcilerinin faaliyetlerine izin vermiş olan bu yönetmelik, ilgili federasyonun ülkesinde geçerli olan iş kanun ve yönetmeliklerine uygun çalışma yükümlülüğünden kurtarmamaktadır.

2. Madde 4.1 ve 4.2 uyarınca, oyuncu ve kulüplerin lisanslı olmayan oyuncu temsilcisinin hizmetlerini kullanması yasaklanmıştır.

Madde 3: Lisanslı Oyuncu Temsilcilerinin Kabul Edilebilirliği

1. Oyuncu temsilcisi faaliyeti sadece ilgili federasyon tarafından bu tür bir faaliyeti yürütme yetkisi lisansla tanınmış olan gerçek kişiler tarafından yürütülebilir.

2. Bir oyuncu temsilcisi, çalışanın işi bir oyuncunun temsilcisinin ticari faaliyetleriyle bağlantılı idari görevlerle sınırlı olduğu sürece mesleğini iş yeri şeklinde düzenleyebilir. Yalnızca oyuncu temsilcisi, oyuncular ve/veya kulüplerle bağlantılı kurarak oyuncuların ve/veya kulüplerin çıkarlarını temsil etme ve organize etme hakkına sahiptir.

Madde 4: Muafiyet Sahipleri

1. Oyuncunun ebeveynleri, kardeşleri veya eşi, sözleşme müzakeresinde veya var olan sözleşmenin yeniden düzenlenmesinde onu temsil edebilir.

2. Yaşadığı ülkede yasal olarak yetkili bir avukat, geçerli olan kurallara uygun olmak kaydıyla transfer veya oyuncu sözleşmesi müzakeresinde bir oyuncuyu veya bir kulübü temsil edebilir.

3. Muaf tutulan bireylerin faaliyeti FIFA'nın yetkisi dışında bırakılmıştır.

3. Oyuncu Temsilciliği Lisansı Alınması ve Kaybedilmesi

Madde 5: Lisans Verme Sorumluluğu

1. Oyuncu temsilci lisansları, başvuranın vatandaşı olduğu ülkenin federasyonu tarafından verilir; çifte veya çok uyruklu başvuru sahiplerinde, en son edinilen uyruklu baz

alınır. Başvuran iki yıl ve daha uzun süredir başka bir ülkede ikamet etmişse, başvurucunun vatandaşı olduğu ülkeden değil, ikamet ettiği ülke federasyonu lisans vermekle yükümlüdür.

2. Başvuran, vatandaşı olduğu ülkeden farklı bir AB/AET ülkesinde ikamet ediyorsa, en az iki yıl sürekli olarak ikamet etmek zorunluluğu olmadan, ikamet ettiği ülke federasyonuna yazılı bir başvuru gönderebilir.

Madde 6: Başvuru İçin Ön Koşullar

1. Başvuru sahibi, oyuncu temsilcilik lisansı için bağlı olduğu federasyona yazılı başvuru yapması gerekmektedir. Başvuran adli sicil kaydı temiz gerçek kişi olmalıdır. Başvuran, herhangi bir mali veya kriminal suçtan dolayı aleyhine açılmış dava olmaması veya herhangi bir cezai yaptırım geçirmemiş olması durumunda temiz adli sicile sahip sayılır.

2. Başvuran, FIFA, konfederasyon, federasyon, lig, kulüp veya bu tür kurum ve kuruluşlarla bağlantılı herhangi bir kuruluştaki hiçbir koşulda memur, işçi vb. pozisyonda çalışır durumda olamaz.

3. Lisans başvurusunda bulunan bu önkoşulları, tüm kariyeri boyunca her zaman yerine getirilmelidir (Madde 15).

4. Başvuru sırasında başvuru sahibi, FIFA'nın yetkili organlarının yanı sıra ilgili konfederasyon ve federasyon tüzüklerine, yönetmeliklerine, direktiflerine ve kararlarına uymayı kabul eder.

Madde 7: Başvuru

Federasyon, bir başvurunun ilgili ön koşulları karşılayıp karşılamadığından denetlemekten sorumludur. Önkoşullardan herhangi biri sağlanmamışsa, başvuru reddedilir. Bu gibi durumlarda başvuru sahibi, ilgili tüm belgeleri FIFA Oyuncu Statü Komitesine sunabilir ve başvurusunun ilgili ön koşulları sağlayıp sağlamadığının yeniden değerlendirilmesini talep edebilir. Ön koşulların yerine getirildiği kabul edilirse, FIFA ilgili federasyona lisanslama prosedürüne devam edilmesi talimatını verecektir. Başvuru sahibi lisans almaya uygun görülmemişse, daha sonra başvuru için ön koşulları sağlayabildiği bir zamanda lisans için yeniden başvurabilir.

Madde 8: Sınav Prosedürü

1. Bir başvuru ilgili ön koşulları karşılıyorsa, federasyon başvuru sahibini yazılı sınava davet eder. Federasyonlar Mart ve Eylül olmak üzere yılda iki kez sınav yapabilirler. Kesin tarihler her yılın Ocak ve Haziran aylarında FIFA tarafından belirlenir. Sınav federasyon

tarafından organize edilir ve FIFA'nın genel denetimi altında yapılır. FIFA, federasyonlerde inceleme prosedürüyle ilgili olarak kontrol yapma hakkını saklı tutar.

2. Herhangi bir nedenle, bir federasyon belirlenen tarihte bir sınav yapamazsa, sınav yapmama kararı verebilir, ancak resmî iletişim kanalları aracılığıyla önceden yapmama kararını açıklar. Koşullar ne olursa olsun bir federasyon birbirini takip eden iki oturum için sadece bir sınav düzenlememe kararı alabilir.

3. Federasyon, sınav hazırlama ve düzenleme masraflarını karşılamak için başvuru sahiplerinden uygun bir ücret talep edebilir, Söz konusu ücret bu maliyetleri aşamaz.

4. Sınav çoktan seçmeli bir test olarak yapılacaktır. Aday FIFA tarafından belirlenen asgari notu almış olması durumunda sınavı geçmiş kabul edilecektir.

5. Her başvuru sahibi aşağıdaki konularda test edilecektir:

a. Özellikle futbol transferleri (FIFA'nın tüzükleri ve düzenlemeleri, konfederasyonlar ve başvuru sahibinin ülkesinde sınava girdiği federasyon) ile ilgili mevcut futbol düzenlemeleri hakkında bilgi;

b. Medeni hukuk bilgisi (kişisel hakların temel ilkeleri) ve borçlar hukuku (sözleşme hukuku).

6. Uluslararası düzenlemelerden on beş ve ulusal düzenlemelerden beşinden olmak üzere her sınav yirmi sorudan oluşmaktadır. Adayların sınavı tamamlamak için 60 ila 90 dakikaları olmalıdır. Federasyonlar, bu parametreler dâhilinde tam inceleme süresini tespit etmekte serbesttir.

7. Her federasyon ulusal konularda kendi sorularını belirlerken, FIFA soruları kendi tüzük ve yönetmeliklerine göre belirleyecek ve ilgili sınav belgesine sunacaktır.

8. İncelemenin önceki paragrafa atıfta bulunulan kısmı, FIFA tarafından sağlanan anket kullanılarak yapılmalıdır. Böyle bir anket her başvuru sahibine sunulacaktır.

9. FIFA, sınavı geçmek için gereken minimum notu belirler. Her doğru cevaba sadece bir puan verilecektir.

10. Sınava başlamadan önce, federasyonlar başvuru sahiplerinin ellerindeki azami süreyi ve elde edilecek asgari notu bildireceklerdir.

11. Sınavdan sonra sınav kâğıtları zamanında ve gecikmeden işaretlenecek ve sonuç hakkında başvuru sahibi bilgilendirilecektir.

12. Asgari notu alamayan aday, bir sonraki uygun tarihte sınava tekrar girmek için başvurabilir.

13. Bir başvuru sahibi ikinci denemede de asgari notu alamazsa, sınavı bir sonraki takvim yılı geçene kadar tekrar alamaz. Ancak o zaman sınava üçüncü kez başvurmak için başvurabilir, bu durumda ilgili federasyon veya FIFA tarafından incelenmeyi seçebilir.

14. Üçüncü denemede de asgari notu alamayan herhangi bir aday, sınava iki yıl daha giremez.

15. Sınav sorularına ilişkin sonuçlar, ilgili sınav tarihinden itibaren altı ay içinde ilgili federasyona veya ilgili federasyon üzerinden FIFA'ya yönlendirilir.

Madde 9: Sorumluluk Sigortası Hükümü

1. Başvuru sahibi yazılı sınavı geçerse (yönetmeliğin 10. maddesi uyarınca), federasyon kendi ülkesinden tercihen tanınmış bir sigorta şirketinden mesleki sorumluluk sigortası (Ek 2) yapmasını talep eder. Sigorta, oyuncu temsilcilerinin faaliyetlerinden doğabilecek tüm riskleri yeterli ölçüde kapsayacaktır. Sigorta, oyuncu temsilcilerinin faaliyetinin sona ermesinden sonra meydana gelebilecek ancak bu faaliyetlerden kaynaklanan zararları da kapsamalıdır. Bu nedenle poliçe, oyuncu temsilcilerinin mesguliyetiyle ilgili her olası riskin karşılanacağı şekilde düzenlenecektir.

2. Mesleki sorumluluk sigortasının bu düzenlemelere uygunluğunu kontrol etmek, lisansı veren federasyonun sorumluluğundadır.

Madde 10: Banka Teminatı Verilmesi

Yukarıda 9. maddede atıfta bulunulan mesleki sorumluluk sigortası poliçesi yerine başvuru sahibi, Ek 2'de belirtilen sınırlamalar dâhilinde bir İsviçre bankasından en az 100.000 CHF tutarında banka teminatı verebilir. Banka teminatı bir İsviçre bankası aracılığıyla verilir ve teminat miktarı geri ödemesiz olarak feragatname ile verilir. Mahkeme, hakim ve/veya ilgili futbol makamları tarafından oyuncu temsilcisi faaliyetleri nedeniyle zarar gören oyuncu, kulüp veya başka bir oyuncu menajerine lehine karar verilmesi durumunda koşulsuz olarak ödenir.

Madde 11: Mesleki Davranış Kuralları ve Futbol Yönetmeliklerine Uyum

Başarılı olmuş başvuru sahibi, faaliyetlerini düzenleyen Mesleki Davranış Kurallarını (Ek 1) imzalar ve bu Mesleki Davranış Kurallarına uymayı kabul eder. Federasyon imzalı Mesleki Davranış Kurallarının aslını saklar.

Madde 12: Lisans Verme

1. Oyuncu Temsilciliği lisansının verilebilmesi için, Mesleki Davranış Kurallarının imzalanması ve mesleki sorumluluk sigortasının veya banka teminatının (varsa) verilmesi

de dahil olmak üzere tüm ön koşulların yerine getirilmesi durumunda federasyon lisansı verir. Lisans kesinlikle kişiseldir ve devredilemez. Oyuncu temsilcisinin, federasyonun bulunduğu ülkenin geçerli yasalarına bağlı kalarak dünya çapında futbol organizasyonları içerisinde çalışmasına izin verir (Madde 2.1).

2. Oyuncu temsilcisi lisansını aldıktan sonra, adına şu unvanı ekleyebilir: “[Ülke] Futbol Federasyonu Tarafından Lisanslı Oyuncu Menajeri”.

3. Başvuran, sınava girdiği tarihten itibaren altı ay içinde tüm ön koşulları yerine getirmese, sınava yeniden girmesi gerekir.

Madde 13: Duyuru

1. Her federasyon, lisans verdiği tüm oyuncu temsilcilerinin güncel listesini tutmak ve uygun bir biçimde (internet, genelge vb.) yayınlamak zorundadır. Bu kaydın bir kopyası her sınav tarihinden sonra FIFA'ya sunulur; lisans iptali veya iadesi gibi her türlü değişiklik derhal FIFA'ya bildirilir. Ayrıca federasyon, başlatılan herhangi bir yaptırım süreci (Bölüm VII) ve sonuçları hakkında FIFA'yı bilgilendirecektir.

2. Federasyon, her yıl 30 Haziran tarihine kadar FIFA'ya istatistiki bilgiler, oyuncu temsilcilerinin bir önceki yıl ülkelerindeki faaliyetleri, temsilcilerin sayısı, temsilcilerden yeni başlayan ve bitenlerin detayları, uygulanan yaptırımlar, sabıka kaydı da dâhil olmak üzere adli kaydı ve oyuncu temsilcilerinin itibarı üzerinde etkili olabilecek olası tüm durumları içeren rapor sunmalıdır.

Madde 14: Lisans Kaybı

Oyuncu temsilciliği lisansı ilgili önkoşullar yerine getirilemediği (madde 6, 9 ve 10), temsilcilik faaliyetlerine sona verilmesi (madde 18) veya bir yaptırım sonucunda (bölüm 3) el konulduğu durumlarda lisans kaybedilmiştir.

Madde 15; Önkoşulları Yerine Getirememesi Nedeniyle Lisansın Geri Alınması

Bir oyuncu temsilcisi lisans sahibi olmak için belirlenmiş ön koşulları artık yerine getiremiyorsa (yani 6, 9 ve 10. maddelerde belirtilen önkoşullardan herhangi biri), ilgili federasyon lisansı askıya alır. Karşılanamamış ön koşul için, federasyonun yetkili organınca ilgili gereksinimleri karşılayacak makul bir zaman sınırı verilebilmektedir. Bu şekilde tanınan zamana rağmen, sonuçlar hala tatmin edici değilse, lisans kesin olarak geri alınır.

Madde 16: Ön Koşulların İncelenmesi

Federasyon, oyuncu temsilcisinin lisans sahibi olabilmek için ön koşulları yerine getirip getirmediğini sürekli olarak izleyecektir.

Madde 17: Yeniden İnceleme

1. Lisansın süresi, verildiği tarihten beş yıldır.
2. Oyuncu temsilcisi, yukarıdaki 5. Maddeye uygun olarak, lisansının sona erme tarihinden önce sınava yeniden girmek için ilgili federasyona yazılı başvuru gönderecektir. Oyuncu temsilcisi, lisansın verildiği tarihten itibaren beş yıl içinde sınava yeniden girmek için yazılı başvuru göndermezse, lisansı otomatik olarak askıya alınır.
3. Oyuncu temsilcisi yukarıdaki 2. paragrafta belirtilen başvuru tarihine uyduğu takdirde, lisansı bir sonraki uygun sınav tarihine kadar geçerliliğini korur.
4. Oyuncu temsilcisi bu sınavı geçemezse, lisansı geçene kadar otomatik olarak askıya alınır.
5. Oyuncu temsilcisi bir sonraki müsait oturumda sınava tekrar girebilir. Oyuncu temsilcisinin sınava tekrar girme sayısında bir sınırlama yoktur.

Madde 18: Faaliyetin Sona Ermesi

1. Faaliyetlerini sona erdirmeye karar veren herhangi bir oyuncu temsilcisi lisansını onu düzenleyen federasyona iade etmekle yükümlüdür. Bu hükme uyulmaması, lisansın iptalini ve bu kararın yayınlanmasını gerektirir.
2. Federasyon faaliyetlerini sona erdiren oyuncu temsilcilerinin adlarını yayınlar ve gecikmeden FIFA'yı bilgilendirir.

4. Oyuncu Ajanlarının Hakları Ve Yükümlülükleri

Madde 19: Temsil Sözleşmesi

1. Bir Oyuncu temsilcisinin bir oyuncu veya kulübü temsil etmesine, ancak o oyuncu veya kulüple yazılı temsil sözleşmesi yapılması kaydıyla izin verilir.
2. Oyuncunun reşit olmaması durumunda, oyuncunun yasal velisi, oyuncunun ikamet ettiği ülkenin ulusal yasalarına uygun olarak temsil sözleşmesini imzalarlar.
3. Temsil sözleşmesi en fazla iki yıl geçerlidir. Yeni bir yazılı anlaşma ile en fazla iki yıl daha uzatılabilir ve sözlü uzatılamaz.
4. Temsil sözleşmesi, oyuncu temsilcisine kimin hangi şekilde ödeme yapmaktan sorumlu olduğunu açıkça belirtir. Federasyon topraklarında geçerli olan tüm yasalar dikkate alınır. Ödeme sadece müşteri tarafından doğrudan oyuncu temsilcisine yapılır. Bununla birlikte, transfer işleminin tamamlanmasından sonra, oyuncu kulüpten kendi adına temsilciye ödeme yapması için yazılı onay verebilir. Oyuncu adına yapılan ödeme, oyuncu ile oyuncu temsilcisi arasında kararlaştırılan genel ödeme koşullarını yansıtmalıdır.

5. Böyle bir temsil sözleşmesi asgari açıklanan ayrıntıları içermelidir: tarafların isimleri; tarafların isimleri; oyuncu temsilcisine bağlı süre ve ücret; genel ödeme koşulları; tamamlanma tarihi ve tarafların imzası.

6. Temsil sözleşmesi, her iki tarafça usulüne uygun olarak imzalanıp dört asıl nüsha düzenlenir. Oyuncu veya kulüp ilk nüshayı ve oyuncu temsilcisi ikinci nüshayı tutar. Kayıt amacıyla, oyuncu temsilcisi üçüncü ve dördüncü kopyalarını oyuncunun veya kulübün imzaladığı tarihten itibaren 30 gün içinde ait olduğu federasyona göndermesi tavsiye edilir.

7. Bu maddede belirtilen hükümler, müşterilerin bir temsilcinin yardımı olmadan bir iş sözleşmesi veya bir transfer sözleşmesi yapma hakkına engelleme getirmez.

8. Oyuncu temsilcisi, faaliyetleri sırasında tüm çıkar çatışmalarından kaçınmalıdır. İşlem başına yalnızca bir tarafın çıkarlarını temsil edebilir. Özellikle, bir oyuncu temsilcisinin temsil sözleşmesi, işbirliği anlaşması veya diğer taraflardan biriyle veya oyuncu transferine veya iş sözleşmesinin tamamlanmasına katılan diğer taraf oyuncu temsilcilerinden biriyle ortak çıkarları olması yasaklanmıştır.

Madde 20: Ücretlendirme

1. Bir oyuncu adına faaliyet gösteren oyuncu temsilcisine ödenecek ücret, temsilcilerin transfer sözleşmesinde kendisi için müzakere ettiği imzalama ücreti de dahil olmak üzere, oyuncunun yıllık temel brüt geliri esas alınarak hesaplanır. Bu miktar, oyuncunun araba, ev, puan primleri ve/veya garanti edilmeyen herhangi bir bonus veya imtiyaz gibi diğer menfaatlerini içermeyecektir.

2. Oyuncu temsilcisi ve oyuncu ücretin, müzakere edilen sözleşmenin başında toplu ödeme şeklinde veya sözleşme süresi boyunca yıllık taksitler halinde ödeyip ödemeyeceğine önceden karar verecektir.

3. Oyuncu temsilcisi ve oyuncu toplu ödeme kararı akmamışsa ve müzakere edilen sözleşme oyuncu temsilcisi ile oyuncu arasındaki temsil sözleşmesinden daha uzun sürerse, oyuncu temsilcisi temsil sözleşmesinin sona ermesinden sonra bile yıllık ücret almaya hak kazanmıştır. Bu hak, ilgili oyuncunun sözleşme süresi doluncaya veya oyuncu, aynı oyuncu temsilcisinin katılımı olmadan yeni bir sözleşme imzalayana kadar devam eder.

4. Oyuncu temsilcisi ve oyuncu ödenecek ücret miktarı konusunda anlaşmaya varamazsa veya temsil sözleşmesinde böyle bir ücret belirlenmemişse, oyuncu temsilcisi 1. Maddede açıklanan ve oyuncu adına oyuncu temsilcisi tarafından müzakere edilen veya

güncellenen sözleşmeden alacak olduğu temel gelirin yüzde üçüne kadar pay talep etme hakkına sahiptir.

5. Kulüp ile sözleşmeli olan bir oyuncu temsilcilik hizmetleri için ücret, önceden kararlaştırılan miktar üzerinden toplu ödeme şeklinde ödenir.

Madde 21: Standart Temsil Sözleşmesi

1. FIFA, federasyonlara standart bir temsil sözleşmesi uygulayacaktır (Ek 3).

2. Her oyuncu temsilcisine standart sözleşme kullanmaları tavsiye edilecektir. Sözleşmenin tarafları, ilgili ülkede geçerli olan yasalara uyulması şartıyla, ek sözleşmeler yapma ve standart sözleşmeyi tamamlama konusunda serbesttir.

Madde 22: Temas Kurma Hakkı, Yaklaşım Yasağı

1. Lisanslı oyuncu temsilcileri:

a. Başka bir oyuncu temsilcisinin sözleşmeli müvekkili olmayan veya sözleşmesi sona eren oyuncu ile temasa geçmek;

b. Kendi adına sözleşme müzakere etmesini veya yenilemesini isteyen herhangi bir oyuncu veya kulübün çıkarlarını temsil eder;

c. Kendisinden talepte bulunan herhangi bir oyuncunun çıkarlarını korumak;

d. Kendisinden talepte bulunan herhangi bir kulübün çıkarlarına korumak.

2. Oyuncu temsilcileri, bir kulübe olan sözleşmesini vaktinden önce feshetmeye veya sözleşmesinde öngörülen yükümlülükleri ihlal etmeye ikna etmek amacıyla sözleşmeli herhangi bir oyuncuya yaklaşımları yasaktır. Aksi belirtilmedikçe, herhangi bir sebep olmaksızın oyuncu tarafından işlenen sözleşmeye bağlı bir ihlale karışan herhangi bir oyuncu temsilcisinin sözleşme ihlaline neden olduğu kabul edilecektir.

3. Her oyuncu temsilcisi müdahil olduğu sözleşmelerde adının, imzasının ve müvekkilinin adının görünmesini sağlayacaktır.

Madde 23: Federasyon Ülkesinde Geçerli Yasalara, Tüzük ve Yönetmeliklere Uyma

1. Oyuncuların temsilcileri, FIFA'nın yetkili organlarının tüzüklerine, yönetmeliklerine, direktiflerine ve kararlarına, konfederasyonlara ve federasyon ve federasyon ülkesinde geçerli iş kanunlarına liyakat gösterecek ve bunlara bağlı kalacaktır.

2. Oyuncu temsilcileri müdahil oldukları her işlemin FIFA'nın yetkili organlarının yukarıda belirtilen tüzükleri, yönetmelikleri, direktifleri ve kararlarına, konfederasyonların, federasyon ve federasyon ülkesinde geçerli olan yasalara uygun olmasını sağlamalıdır.

Madde 24: Mesleki Davranış Kurallarına Uyum

1. Oyuncu temsilcileri Mesleki Davranış Kurallarında (Madde 11) açıklanan ilkelere uymak zorundadır.

2. Oyuncu temsilcilerinin özel talebi üzerine federasyonun ve/veya FIFA'nın ilgili organını gerekli tüm bilgileri verecek ve gerekli belgeleri sunacaktır.

5. Oyuncuların Hakları Ve Yükümlülükleri

Madde 25: Lisanslı Oyuncu Temsilcisi Zorunluluğu

1. Oyuncu, sözleşme müzakere edilmesi veya yenilenmesinde kendisini temsil etmek için yalnızca lisanslı bir oyuncu temsilcisinin hizmetlerinden faydalanabilir.

2, 4. maddede listelenen istisnalara tabi olarak, oyuncu doğrudan kulüplerle müzakere etmiyorsa, sadece lisanslı oyuncu temsilcileri ile çalışmak zorundadır.

3. Temsil sözleşmesi imzalamadan önce oyuncu temsilcisinin lisans uygunluğu konusunda kendisini ikna etmek oyuncunun görevidir.

Madde 26: Müzakere Edilen Sözleşmelerde Referans

1. İlgili oyuncu tarafından görevlendirilmiş lisanslı bir oyuncu temsilcisi tarafından yürütülen müzakereler sonucunda imzalanan tüm sözleşmelerde oyuncu temsilcisi adı belirtilir.

2. Oyuncu, oyuncu temsilcisi kullanmazsa, bu durum ilgili sözleşmede açıkça belirtilecektir.

6. Kulüplerin Hakları ve Yükümlülükleri

Madde 27: Lisanslı Oyuncu Temsilcisi Zorunluluğu

1. Kulüpler, oyuncu transferleri veya sözleşmeleri ile ilgili müzakerelerde kendilerini temsil etmek üzere lisanslı oyuncu temsilcisi hizmetleri kullanmak zorundadırlar.

2. Kulüpler, oyuncularla doğrudan müzakere etmediklerinde, madde 4.2'de listelenen istisnalar geçerli olarak, sadece lisanslı oyuncu temsilcileriyle çalışmakla yükümlüdürler.

3. Oyuncu temsilcisinin temsil sözleşmesini imzalamadan önce lisans uygunluğu hakkında emin olmak kulüplerin görevidir.

Madde 28: Müzakere Edilen Sözleşmelerde Referans

1. İlgili kulüp tarafından görevlendirilmiş lisanslı oyuncu temsilcisi tarafından yürütülen müzakereler sonucunda imzalanan tüm sözleşmelerde oyuncu temsilcisi adı belirtilir.

2. Kulüp, oyuncu temsilcisi kullanmamışsa, bu durum ilgili transfer ve/veya iş sözleşmesinde/sözleşmelerinde de açıkça belirtilecektir.

Madde 29: Ödeme Kısıtlamaları, Hak ve Taleplerin Belirlenmesi

1. Transfer tazminatı, eğitim tazminatı, oyuncunun kulüpler arası transferiyle ilgili olarak ödenmesi gereken veya dayanışma katkısı dâhil bütün tazminat ödemeleri, borçlu (kulüp) tarafından oyuncu temsilcisine kısmen veya tamamen ödenebilir. İçerik oyuncunun herhangi bir transfer tazminatı veya gelecekteki transfer değeri ile sınırlı değildir.

2. Bir oyuncunun transferi kapsamında, oyuncu temsilcisine, mevcut düzenlemelerin IV. Bölümünde belirtilen durumlar dışında herhangi bir ücret almaları yasaktır.

3. İlgili federasyon gerek gösterdiğinde oyuncu temsilcileri lehine ödemeler ilgili federasyon tarafından belirlenen banka hesabı üzerinden yapılır.

7. Oyuncu Temsilcilik Faaliyeti İle İlgili Anlaşmazlıklar

Madde 30: Genel Hükümler

1. Oyuncu temsilcilerinin faaliyetleri ile ilgili iç anlaşmazlıkları çözmek için, federasyonlar FIFA Tüzükleri ve ülkesinde geçerli yasaları göz önünde bulundurarak, ulusal bağımsız, usulüne uygun olarak oluşturulmuş ve tarafsız bir tahkim mahkemesi oluşturur.

2. Oyuncu temsilcilerinin faaliyetleri ile ilgili uluslararası anlaşmazlıklar durumunda, FIFA Oyuncu Statü Komitesi'ne tahkim işlemlerine ilişkin talepte bulunulabilir.

3. Davanın bir disiplin sorunu olduğuna dair bir emare varsa, Oyuncu Statü Komitesi veya hâkim disiplin işlemlerine başlama talebiyle aşağıdaki FIFA Disiplin Koduna ve Bölüm 8'e uygun olarak Disiplin Komitesine dosya gönderir,

4. Oyuncu Statü Komitesi veya hâkim, anlaşmazlığa yol açan olay üzerinden iki yıldan fazla bir süre geçtiyse veya ilgili oyuncu temsilcisi etkinliğini sona erdirdiği için altı aydan fazla zaman geçtiyse yönetmeliklere tabi hiçbir dava görülmeyecektir. Bu zaman sınırının uygulanması her bireysel durumda resen incelenir.

5. Oyuncu temsilcilerinin faaliyetleri ile ilgili uyuşmazlıkların çözümü için ayrıntılı prosedürler, Oyuncu Statü Komitesi ve Uyuşmazlık Çözümü Kurulu Prosedürlerini yöneten FIFA Kurallarında daha ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

8. Yaptırımlar

Madde 31: Genel Hüküm

Bu düzenlemeleri, eklerini veya FIFA, konfederasyon ve federasyonların diğer düzenlemelerini ihlal eden herhangi bir oyuncu temsilcisi, oyuncu, kulüp veya federasyona yaptırım uygulanabilecektir.

Madde 32: Yetki, Sınırlama ve Maliyetler

1. Yurtiçi işlemlerde, ilgili federasyon yaptırım uygulamaktan sorumludur. Ancak bu sorumluluk, FIFA Disiplin Komitesi'nin, oyuncu temsilci lisansını veren federasyon içindeki bir iç transferde yer alan bir oyuncu temsilcisine yaptırım uygulama yetkisini engellemez.

2. Uluslararası işlemlerde, FIFA Disiplin Kurulu, FIFA Disiplin Kanunu uyarınca yaptırım uygulamaktan sorumludur.

3. Yetkinlikle ilgili herhangi bir belirsizlik veya anlaşmazlık olması durumunda, FIFA Disiplin Komitesi yaptırımların uygulanmasından kimin sorumlu olduğuna karar verecektir.

4. Her federasyon, oyuncu temsilcisi, oyuncu ve kulüplere karşı yaptırımlardan sorumlu bir organ atayacaktır. Federasyonlar, federasyon düzeyinde sıralı kademelerin tüketilmesinden sonra, bu yönetmeliklere dayanarak yaptırım uygulanan tarafların, usulüne uygun olarak oluşturulmuş, tarafsız bir tahkim mahkemesine itiraz etme fırsatı bulmasını sağlayacaktır.

5. Yaptırım işlemleri ilgili federasyon veya FIFA tarafından, kendi inisiyatifiyle veya talep üzerine uygulanabilecektir.

Madde 33: Oyuncu Temsilcilerine Yönelik Yaptırımlar

1. Oyuncu Temsilcilerine, FIFA Disiplin Kanunu uyarınca bu düzenlemeleri ve eklerini ihlal ettikleri için aşağıdaki yaptırımlar uygulanabilir:

- Kınama veya uyarı;
- En az 5,000 CHF'lik ceza;
- 12 aya kadar lisansın askıya alınması;
- Lisansın geri alınması;
- Futbola ilgili herhangi bir etkinliğe katılma yasağı.

Bu yaptırımlar ayrı ayrı veya birlikte uygulanabilir.

2. Özellikle, oyuncu temsilcileri FIFA, konfederasyonlar veya federasyonların tüzük ve yönetmeliklerini tekrar tekrar veya ciddi bir şekilde ihlal ederse lisansı geri alınır.

3. Yalnızca lisansı veren federasyon, oyuncu temsilcilerinin lisansını askıya veya geri alabilir. FIFA, bir oyuncu temsilci lisansını askıya almaya veya geri çekmeye karar verirse, karar yasal olarak yürürlüğe girdikten sonra, lisansı veren federasyona uygulaması için gerekli direktifi verir.

Madde 34: Oyunculara Yönelik Yaptırımlar

FIFA Disiplin Kanunu uyarınca oyunculara bu düzenlemeleri ve eklerini ihlal ettikleri için aşağıdaki yaptırımlar uygulanabilir;

- Kınama veya uyarı;
- En az 5,000 CHF'lik bir para cezası;
- Maçtan uzaklaştırma cezası;
- Futbolla ilgili herhangi bir etkinliğe katılma yasağı.

Bu yaptırımlar ayrı ayrı veya birlikte uygulanabilir.

Madde 35: Kulüplere Yönelik Yaptırımlar

FIFA Disiplin Kanunu uyarınca bu yönetmeliklerin ve eklerinin ihlali nedeniyle kulüplere aşağıdaki yaptırımlar uygulanabilir:

- Kınama veya uyarı;
- En az 10,000 CHF'lik para cezası;
- Transfer yasağı;
- Puan silme;
- Ligden düşme.

Bu yaptırımlar ayrı ayrı veya birlikte uygulanabilir.

Madde 36: Federasyonlara İlişkin Yaptırımlar

FIFA Disiplin Kanunu uyarınca bu yönetmeliklerin ve eklerinin ihlali nedeniyle federasyonlara aşağıdaki yaptırımlar uygulanabilir:

- kınama veya uyarı;
- en az 30.000 CHF para cezası;
- Müsabakalardan men.

9. Yorumlama ve Çıkarımlar

Madde 37: Resmî Diller

Bu düzenlemelerin İngilizce, Fransızca, İspanyolca veya Almanca metinlerinin yorumlanmasında herhangi bir tutarsızlık olması durumunda, İngilizce metin yetkili olacaktır.

Madde 38: Karşılanamayan Hususlar

Bu yönetmelikte ve mücbir sebep hallerinde belirtilmeyen hususlara, kararları nihai olan FIFA İcra Komitesi tarafından karar verilir.

10. Geçici Hükümler ve İcra

Madde 39: Geçici Hükümler

1. Bu yönetmelik yürürlüğe girdiğinde FIFA'da bekleyen tüm davalar, 10 Aralık 2000 tarihli Oyuncu Temsilcileri Yönetmeliği uyarınca ele alınacaktır.

2. Oyuncu temsilcisi lisansı için yapılan tüm başvurular bu düzenlemelere uygun olarak yapılır.

3. Yönetmelik yürürlüğe girdiğinde lisans sahibi olan temsilcileri de bu yönetmeliklere tabidir.

4. Diğer tüm durumlar bu düzenlemelere göre değerlendirilir. Özellikle, bu düzenlemelerin 17. maddesine atıfta bulunmaktadır.

Madde 40: İcra

1. Bu düzenlemeler FIFA İcra Komitesi tarafından 29 Ekim 2007 tarihinde kabul edilmiş ve 1 Ocak 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2. Bu yönetmeliklerle getirilen yeni hükümler federasyonlar tarafından en geç 31 Aralık 2009 tarihine kadar uygulanacaktır. Buna rağmen, her federasyon 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren bu yönetmeliğin 3. Bölümünü uygulamaya koyacaktır.

EK 1

Mesleki Davranış Kuralları 1

1. Oyuncu Temsilcileri faaliyetlerini dürüst bir şekilde yerine getirmeli, uzmanlık alanında ve diğer iş alanlarında mesleğine saygı duymalı ve mesleğine yakışacak şekilde davranmalıdır.

2. Oyuncu Temsilcileri, FIFA'nın yetkili organlarının, konfederasyonların ve ilgili federasyonların tüzüklerine, yönetmeliklerine, direktiflerine ve kararlarına uymayı koşulsuz olarak kabul eder.

3. Oyuncu Temsilcileri, müvekkilleriyle, müzakere ortaklarıyla ve diğer taraflarla olan ilişkilerinde her zaman gerçeğe, açıklığa ve tarafsızlığa bağlı kalacaktır.

4. Oyuncu Temsilcileri, açık yasal ilişkiler kurarken müvekkilinin çıkarlarını yasalara ve adalet duygusuna uygun olarak koruyacaktır.

5. Oyuncu Temsilcileri, müzakere edilen ortaklarının ve üçüncü tarafların haklarına kesinlikle saygı gösterecektir. Özellikle, meslektaşlarının sözleşme ilişkilerine saygı gösterecek ve müşterileri diğer taraflardan uzaklaştırabilecek herhangi bir eylemden kaçınacaktır.

6.a. Oyuncu Temsilcileri, faaliyeti hakkında basit muhasebe kaydı tutumu yapar. Özellikle, herhangi bir zamanda belge ve diğer kayıtlar vasıtasıyla faaliyetine dair kanıt sunabilmesini sağlayacaktır.

b. Tüm kayıtları dürüstçe tutar ve ticari faaliyetlerini sadakatle diğer kayıtlarda detaylandırır.

c. Disiplin davaları ve diğer anlaşmazlıklar hakkında soruşturma yürüten herhangi bir makamın talebi üzerine, oyuncu temsilcileri, dava ile doğrudan bağlantılı olan kitapçık ve kayıtlar ortaya koymalıdır.

d. Oyuncu Temsilcileri, müşterisinin ilk talebi üzerine ücretlerini, masraflarını ve diğer masraflarını gösteren bir fatura hazırlayacaktır.

7. Oyuncu Temsilcilerinin FIFA Tüzüğünde belirtildiği üzere olağan hukuk mahkemelerine itirazda bulunmaları yasaktır ve federasyon veya FIFA'nın yargı yetkisine talepte bulunmaları gerekmektedir.

Ek-2

Sigorta Poliçesi ve Banka Teminatı

1. Sigorta poliçesi kapsamındaki tutar, oyuncu temsilcilerinin cirosuna göre belirlenir. Bu miktar her halükarda 100.000 CHF' den az olmayacaktır.

2. Mesleki sorumluluk sigortası poliçesi, poliçe süresi içinde meydana gelen olaylar için poliçenin sona ermesinden sonra yapılan talepleri de kapsar.

3. Oyuncu Temsilcilerinin, sigorta poliçesinin süresi dolduktan sonra yenilenmesi ve ilgili belgeleri otomatik olarak bağlı olduğu federasyona göndermesi gerekir.

4. Sigortanın amacı, bir oyuncu, bir kulüp veya başka oyuncu temsilcilerinin, FIFA'nın bu yönetmeliğindeki görüşlerine veya ilgili federasyonun düzenlemelerine aykırı hareket edilen temsilcilik faaliyetlerinden kaynaklanan zararlarını karşılamaktır.

5. Sadece oyuncu temsilcilerinin bu düzenlemelerin 9. maddesine uygun olarak profesyonel sorumluluk sigortası yapmalarının mümkün olmaması durumunda, oyuncu temsilcileri minimum 100.000 CHF tutarında bir banka teminatı verebilir.

6. Federasyon, ülkesinde mesleki sorumluluk sigortası yapmanın mümkün olmadığı durumlarda, FIFA'yı bilgilendirir ve banka teminatına izin verilmesi için resmî bir talepte bulunur.

7. Bu banka teminatına yalnızca FIFA erişimi vardır. Banka teminatı, mesleki sorumluluk sigortasıyla aynı amaca sahiptir. Teminat tutarı (minimum 100.000 CHF), herhangi bir tarafın tazminat başvurusu yapması durumunda talep edilebilecek maksimum tutarı temsil etmez.

8. Teminat tutarı, oyuncu temsilcisine karşı kazanılmış tazminat talebi neticesinde bankadan yapılan bir ödeme ile azalırsa, teminat tutarı ilk miktara yükseltilene kadar lisans askıya alınır (minimum 100.000 CHF) .

9. Federasyonlar tarafından resmî olarak tanınan ve üye oyuncularına takımlar transfer hizmeti vermek isteyen oyuncu federasyonları, tercihen faaliyet gösterdikleri ülkede, tanınmış bir sigorta şirketi ile kendi ortak mesleki sorumluluk sigorta poliçelerini kullanabilirler.

10. Bu gibi durumlarda, bu sigorta beş lisansla bağlantılı riskleri kapsamakla sınırlıdır. Bununla birlikte, lisans sahipleri ilgili federasyonların gerçek üyeleri olacak, buradaki 8. maddeye göre yazılı sınavı geçecek ve Mesleki Davranış Kurallarını (Madde 11) bizzat imzalamış olacaktır. Lisans alan başvuru sahiplerinin isimleri de sigorta poliçesinde belirtilir.

11. Oyuncu Temsilcileri, faaliyetlerini sona erdirene kadar (lisans iade etme veya geri çekilme) profesyonel sorumluluk sigorta poliçesini iptal edemez. Ancak oyuncu temsilcileri, faaliyetlerinden kaynaklı ve mesleğinin feshinden sonra yapılan tazminat taleplerinin sigorta kapsamında olmasını sağlayacaktır (madde 9).

EK-7. FIFA Aracılarla Çalışma Talimatı - 2015

Aracılığın Tanımı

Ücretli veya ücretsiz olarak, sözleşme imzalamak amacıyla müzakerelerde oyuncuları ve/veya kulüpleri temsil eden veya transfer anlaşması yapmak amacıyla müzakerelerde kulüpleri temsil eden gerçek veya tüzel kişi.

Önsöz

FIFA, futbol oyununu sürekli iyileştirme ve dünya çapında bütünlüğünü koruma sorumluluğunu taşımaktadır. Bu bağlamda, FIFA'nın temel amaçlarından biri kulüpler, oyuncular ve üçüncü taraflar arasındaki ilişkilerde yüksek etik standartları teşvik etmek, korumak ve böylece iyi yönetim ve finansal sorumluluk ilkelerinin gerekliliklerini yerine getirmektir. Daha spesifik olarak FIFA, oyuncular ve kulüpler arasındaki sözleşmelerin sonuçlandırılarak transfer anlaşmalarının yapılması bağlamında etik olmayan ve/veya yasa dışı uygulamalara ve koşullara katılımlarını önlemenin gerekli olduğunu düşünmektedir. Bu düşünceler ışığında oyuncular ve kulüpler arasındaki günümüz ilişkilerinin değişen gerçeklerini doğru şekilde ele almak ve oyuncu transferlerinin kontrol ve şeffaflığını sağlamak amacıyla bu düzenlemeler FIFA Tüzüğü'nün Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler'inin 4. maddesine göre yürürlüğe konmuştur. Bu düzenlemeler, ulusal düzeyde her bir federasyon tarafından uygulanması gereken asgari standartlar/gereklilikler olarak kendilerine hizmet edecektir.

1. Kapsam

1. Bu hükümler, federasyonların ilişki içerisinde bulunduğu oyuncu ve kulüplere yönelik hizmetler gerçekleştirilen aracılardan yükümlülüklerine yöneliktir:

- a. oyuncu ile kulüp arasında sözleşme imzalanması
- b. iki kulüp arasında transfer anlaşması

2. Federasyonların bu düzenlemelerde verilen asgari standartları/gereksinimleri zorunlu yasalar ve federasyon için geçerli olan diğer zorunlu ulusal normlar uyarınca uygulaması ve uygulatması gerekmektedir. Federasyonlar, bu hükümlerle belirlenmiş ilkeleri içeren düzenlemelerini yapacaklardır.

3. Federasyonların asgari standartların/gereksinimlerin ötesine geçme hakkı saklı tutulmuştur.

4. Hazırlanan düzenlemeler ve federasyonlar tarafından yapılan eklerle asgari standartlar/gereksinimlerin ilerisine geçmiş olan hükümler, ilgili iş sözleşmesi ve/veya transfer sözleşmesinin geçerliliğini etkilemeyecektir.

2. Genel ilkeler

1. Oyuncular ve kulüpler, iş sözleşmesi ve/veya transfer sözleşmesi imzalarken aracılık hizmeti kullanma hakkına sahiptir.

2. Aracı seçiminde ve sürece katılımında oyuncular ve kulüpler gereken özeni göstermelidir. Bu bağlamda oyuncuların ve kulüplerin makul çabayı göstermeleri aracılardan ilgili Aracı Beyanını ve taraflar arasında imzalanan temsil sözleşmesini imzalamasını sağlamak anlamına gelmektedir.

3. Bir aracı bir işleme dâhil olduğunda, aşağıdaki 3. madde uyarınca tescil edilmektedir.

4. FIFA Tüzüğü'nün Tanımlamalar bölümünün 11. maddesinde açıklandığı üzere, memurların/yetkililerin oyuncu ve kulüplerin aracıları olarak işleme katılımı yasaklanmıştır.

3. Aracıların Tescili

1. Şeffaflık için aşağıda bulunan 6. maddenin 3. paragrafı uyarınca aracılar için her federasyonun kayıt sistemi sağlaması ve yayınlanması gerekmektedir. Aracılar, katıldıkları her bir işlem için ilgili kayıt sistemine ayrı ayrı kaydedilmelidirler (aşağıdaki 2 ve 3 paragrafa bakınız).

2. Yukarıda belirtilen kayıt sistemi kapsamında federasyonlar, kulüp ve oyunculara aracılık hizmetleri vereceklerin bu yönetmeliklerin 1. ve 2. eklerine uygun olarak en azından Aracılık Beyanı sunmalarını şart koşmalıdır. Federasyonlar daha fazla bilgi ve/veya belge isteyebileceklerdir.

3. İlgili işlemin sona ermesinin ardından, yukarıdaki 1. madde 1 paragraf) kapsamında aracı hizmeti kullanan oyuncu en azından sözleşme imzalamış olduğu kulübün federasyonuna Aracılık Beyannamesi ve federasyonun talep ettiği diğer belgeleri sunarak kaydını yaptırmalıdır. Sözleşmenin yeniden müzakere edilmesi halinde, aracı hizmeti alan oyuncunun da mevcut kulübünün federasyonuna aynı belgeleri iletmesi gerekmektedir.

4. İlgili işlemin sona ermesinden sonra, yukarıdaki 1. madde 1b paragraf) kapsamında aracı hizmeti kullanan kulüp tarafından federasyona belirtilen oyuncunun en azından Aracılık Beyannamesi ve federasyon tarafından talep edilen diğer tüm belgeleri sunarak

kadını yaptırmalıdır. Serbest bırakan kulüp aracılık hizmeti almışsa, o kulüp yine aynı zamanda Aracılık Beyanının bir kopyasını federasyonuna sunacaktır.

5. Yukarıda bahsi geçen bildirim yapan oyuncu ve kulüpler tarafından bu yönetmeliklerin 1. Madde 1 fıkrası kapsamında yapılan her faaliyette aynı işlem gerçekleştirilecektir.

4. Kavıt İçin Gerekenler

1. Yukarıdaki madde 3 uyarınca oyuncu veya kulüp tarafından ilgili federasyona ek olarak bilgilere verilmeden ve ilgili aracı kaydedilmeden önce, ilgili federasyon aracının en azından sakıncasız itibara sahip olduğundan emin olmak zorundadır.

2. Aracı tüzel kişilik ise, işlemin kaydedilmesinden sorumlu federasyon söz konusu işlem kapsamında tüzel kişiliği temsil eden kişilerin kusursuz bir itibara sahip olduğu konusunda tatmin edici bilgilere olmalıdır.

3. Federasyonlar faaliyetlerini gerçekleştirirken, kulüp ve/veya oyuncu ile sözleşmesi olan aracılardan, potansiyel bir çıkar çatışmasına yol açabilecek şekilde ligler, federasyonlar, konfederasyonlar veya FIFA ile sözleşme ilişkisi bulunmadığından emin olmalıdır. Aracıların ligler, federasyonlar, konfederasyonlar veya FIFA ile sözleşme ilişkisi içerisinde faaliyette olduğunu doğrudan veya dolaylı olarak ima etmeleri engellenir.

4. Federasyonların yukarıdaki 1. ila 3. paragrafları ve yine bu yönetmeliğin 1. veya 2. ekleri uyarınca ilgili aracılardan usulüne uygun imzalanmış Aracı Beyanı almışlarsa yükümlülüklerini yerine getirdikleri kabul edilmektedir.

5. Aracının bir oyuncu ve/veya bir kulüple (bkz. aşağıdaki Madde 5) imzaladığı temsil sözleşmesi, aracı kaydı gerçekleştiğinde federasyona verilmelidir.

5. Temsil sözleşmesi

1. Açıklık olması açısından, kulüpler ve oyuncular ilgili temsil sözleşmesinde aracılardan ile olan yasal ilişkinin niteliğini örneğin, aracı faaliyetlerinin hizmet, bu yönetmeliğin 1 inci fıkrası 1 kapsamındaki danışmanlık, iş bulma veya başka herhangi bir yasal ilişki olacak şekilde belirleyeceklerdir.

2. Bir oyuncu ve/veya kulüp ile aracı arasında girilen hukuki ilişkinin ana noktaları, aracılık faaliyetleri başlamadan önce yazılı olarak kayıt altına alınır. Temsil sözleşmesi asgari şu ayrıntıları içermelidir: tarafların isimleri, hizmet kapsamı, hukuki ilişkinin süresi, aracıya ödenecek ücret, genel ödeme koşulları, bitiş tarihi, fesih hükümleri ve tarafların

imzaları. Oyuncu reşit değilse, oyuncunun yasal vasisi de temsil sözleşmesini, oyuncunun bulunduğu ülkenin ulusal kanunlarına uygun olarak imzalar.

6. Açıklama ve Yayınlama

1. Oyuncu ve/veya kulüplerin, aracı tarafına nitelikleri ne olursa olsun üzerinde mutabık kalınarak yaptıkları ya da yapacakları ücretlerin veya ödemelerin tüm detaylarını ilgili federasyonlarına bildirmeleri gerekmektedir (3. madde, 2 ve 3. paragraf). Ayrıca, oyuncular ve/veya kulüpler talep üzerine temsil sözleşmesi dışında, yukarıdaki 4. madde 5. paragraf uyarınca açıklanması zorunlu olan, liglerin, federasyonların, konfederasyonların ve FIFA'nın yetkili organlarının, araştırmaları için bu hükümlere ilişkin faaliyetlerle ilgili aracılarla yapılan tüm sözleşmeleri, anlaşmaları ve kayıtları açıklar. Oyuncular ve/veya kulüpler, özellikle yukarıda belirtilen bilgi ve belgelerin açıklanmasında herhangi bir engel oluşmamasını sağlamak için aracılarla anlaşmaya varacaklardır.

2. Yukarıda belirtilen tüm sözleşmeler, yaşanabilecek durumlar için oyuncunun kaydı altında olması amacıyla transfer sözleşmesine veya iş sözleşmesine eklenir. Kulüpler veya oyuncular, bir aracının hizmetleriyle akdedilen herhangi bir transfer anlaşmasının veya sözleşmenin bu aracının adını ve imzasını taşımasını sağlamalıdır. Bir oyuncu ve/veya bir kulübün müzakerelerinde aracı hizmetini kullanmamış olması halinde, ilgili işlem kapsamında sunulan ilgili belgeler bu durumun özel bir açıklamasını içerecektir.

3. Federasyonlar, her takvim yılının Mart ayı sonunda örneğin resmî web sitelerinde, kayıtlı tüm aracılardan isimleri ve dâhil oldukları tekil işlemleri halka açık olarak yayınlatacaktır. Federasyonlar ayrıca, oyuncular ve bağlantılı oldukları kulüplerin her biri tarafından kayıtlı aracılara fiilen yapılan tüm ücretlerin veya ödemelerin toplam tutarını da yayınlayacaktır. Yayınlanacak rakamlar, tüm oyuncuların konsolide toplam rakamı ve her bir kulübün konsolide toplam rakamıdır.

4. Federasyonlar kayıtlı oyuncuları ve bağlı kulüpleri ile ilgili işlemlerde tespit edilen hükümlerin ihlal edildiği usulsüzlüklerle ilgili olan her türlü bilgiyi kullanabilir.

7 Aracılara Yapılan Ödemeler

1. Bir oyuncu adına hareket etmekle meşgul olan bir aracıya bağlı olarak ödenecek ücret, sözleşmenin tüm süresi boyunca oyuncuların temel brüt geliri esas alınarak hesaplanır.

2. Bir aracının hizmetlerini alan kulüpler, ilgili işlemin sonuçlanmasından önce kararlaştırılan bir toplu ödeme ile kendisine ödeme yapacaktır. Kabul edilmişse ödeme taksitler halinde yapılabilir.

3. İlgili ulusal düzenlemeler ile ulusal ve uluslararası yasaların zorunlu hükümleri dikkate alınmak kaydıyla tavsiye olarak oyuncular ve kulüpler aşağıdaki kriterleri kabul uygulayabilir:

a. Bir oyuncu adına faaliyet gösteren aracıya ödenen ücret, ilgili iş sözleşmesinin tüm süresi boyunca oyuncunun temel brüt gelirinin yüzde üçünü (%3) aşmamalıdır.

b. Bir oyuncu ile sözleşme yapmak amacıyla bir kulüp adına faaliyet gösteren aracıya ödenen ücret, oyuncunun ilgili sözleşme süresi içindeki tüm nihai temel brüt gelirinin yüzde üçünü (% 3) aşmamalıdır.

c. Bir transfer anlaşması yapmak amacıyla bir kulüp adına faaliyet gösteren aracıya ödenen ücret, ilgili oyuncunun transferi için ödenen nihai transfer ücretinin yüzde üçünü (%3) geçmemelidir.

4. Kulüpler transfer tazminatı, eğitim tazminatı veya dayanışma katkıları gibi transferle bağlantılı olarak bir kulüp tarafından başka bir kulübe yapılacak ödemelerin aracılar ödemenmesini ve ödemenin aracılar tarafından yapılmamasını sağlayacaktır. Bu kapsama, herhangi bir transfer tazminatı veya gelecekteki transfer ile ilgili herhangi bir komisyon dahil olup sadece bunlarla sınırlı değildir. Bu tip taleplere cevap verilmesi de yasaktır.

5. 7. maddenin 6. fıkrası ve 8. maddelerle bağlantılı olarak bir aracı hizmetinin ödemesi münhasıran aracının müşterisi tarafından aracıya yapılır.

6. İlgili işlemin tamamlanmasından ve kulübün kabulüne bağlı olarak, oyuncu kulübün kendi adına aracılık ödemesi yapabilmesi için yazılı onay verebilir. Oyuncu adına yapılan ödeme, oyuncu ile aracı arasında kararlaştırılan ödeme koşullarına uygun olacaktır.

7. FIFA Tüzüğü'nün Tanımlar bölümünün 11. maddesinde belirtilen görevlilerin, aracıardan bir işlem sonucunda o aracıya ödenen ücretlerin tamamı veya bir kısmından ödeme almaları yasaktır. Aykırı davranan herhangi bir görevli disiplin cezalarına tabidir.

8. Bir sözleşme ve/veya transfer anlaşması müzakere ederken bir aracı hizmetlerini kullanan oyuncu ve/veya kulüplerin, ilgili sporcu Oyuncu Statü ve Transfer Yönetmeliğinin Tanımlar bölümünün 11. maddesinde tanımlandığı gibi reşit değilse, bu aracıya ödeme yapılması yasaktır.

8. Anlaşmazlıklar

1. Bir arabulucunun hizmetlerini kullanmaya başlamadan önce oyuncular ve/veya kulüpler, oyuncular ve/veya kulüpler veya aracılar için herhangi bir çıkar çatışması bulunmaması veya olma ihtimali bulunmamasını sağlamak için makul çabayı göstermelidir.

2. Aracı, bir işlem, temsil sözleşmesi veya ortak menfaatlerle ilgili olarak, konuyla ilgili diğer taraflardan biriyle olabilecek herhangi bir fiili veya potansiyel çıkar çatışmasını yazılı olarak açıklarsa ve ilgili müzakerelerin başlamasından önce diğer tüm tarafların açık yazılı onayını alırsa çıkar çatışması var sayılamaz.

3. Eğer bir oyuncu ve bir kulüp aynı aracı hizmetlerini yukarıdaki 2. fıkrada belirtilen şartlar altında aynı işlem kapsamında almak isterse, ilgili oyuncu ve ilgili kulüp ilgili müzakere başlangıcından önce yazılı muvafakatını verir ve hangi tarafın (oyuncu ve/veya kulüp) aracıya ödeme yapacağını yazılı olarak teyit eder. Taraflar, söz konusu anlaşmaları ilgili federasyona bildirecek ve buna göre yukarıda belirtilen tüm yazılı belgeleri kayıt sürecinde sunacaktır (3. ve 4. madde).

9. Yaptırımlar

1. Federasyonlar, bu Yönetmelik hükümleri ile kendi tüzük veya düzenlemelerini ihlal eden yetkileri altında bulunan herhangi bir tarafa, yaptırım uygulanmasından sorumludur.

2. Federasyonlar, bu doğrultuda herhangi bir aracıya karşı uygulanan disiplin yaptırımlarını yayınlamak ve FIFA'ya bildirmekle yükümlüdür. Daha sonra FIFA Disiplin Komitesi, FIFA Disiplin Talimatı uyarınca yaptırımın dünya çapında geçerli olacak şekilde genişletilmesine karar verecektir.

10. Federasyonların Yükümlülüklerinin İcrası

1. FIFA, bu asgari standartların/gereksinimlerin federasyonlar tarafından doğru bir şekilde uygulanmasını izleyecek ve ilgili ilkelere uyulmadığı takdirde uygun tedbirleri alabilecektir.

2. FIFA Disiplin Komitesi, FIFA Disiplin Talimatına uygun olarak bu tür konuları ele almaya yetkilidir.

11. Geçici Hükümler

1. FIFA İcra Komitesi tarafından 21 Mart 2014 tarihinde onaylanan bu hükümler, en son 29 Ekim 2007 tarihinde değiştirilen Oyuncuların Temsilcileri Yönetmeliğinin yerini alacak olup 1 Nisan 2015 tarihinde yürürlüğe girecektir.

2. Bu hükümlerin yürürlüğe girmesiyle, önceki lisans sistemi terk edilecek. mevcut tüm lisanslar geçerliliğini kaybedecek ve lisansları düzenleyen federasyonlara iade edilecektir.

EK-1: Gerçek Kişiler İçin Aracılık Beyannamesi

İsim(ler):

Soyadı(lar):

Doğum tarihi:

Uyruğu/milliyeti:

Tam adres (telefon/faks ve e-posta dâhil):

BEN, _____

(Adı, aracı soyadı)

1. Aracılık faaliyetlerimi yürütürken özellikle işe yerleştirmeye ilgili olanlar dâhil olmak üzere, yürürlükteki ulusal ve uluslararası yasaların zorunlu hükümlerine uymayı taahhüt ediyorum. Buna ek olarak, federasyon ve konfederasyonların tüzük ve yönetmelikleri ile aracı olarak faaliyetlerimi yürütme bağlamında FIFA Tüzük ve yönetmeliklerine bağlı kalmayı kabul ediyorum.

2. FIFA Tüzüğü'nün Tanımlar bölümünün 11. maddesinde tanımlandığı gibi şu anda resmî bir pozisyonda olmadığımı ve öngörülebilir gelecekte böyle bir pozisyonda olmayacağımı beyan ederim.

3. Kusursuz adli sicil kaydımın temiz olduğunu beyan ederim ve özellikle mali veya şiddet içeren bir suçtan dolayı tarafıma hiçbir ceza verilmediğini onaylarım.

4. Ligler, federasyonlar, konfederasyonlar veya FIFA ile potansiyel bir çıkar çatışmasına yol açabilecek sözleşmeli bir ilişkim olmadığını beyan ederim. Belirsizlik durumunda, ilgili herhangi bir sözleşme açıklanacaktır. Ayrıca bu sözleşmenin, aracı olarak yaptığım faaliyetlerin doğrudan veya dolaylı lig, federasyon, konfederasyon veya FIFA ile bağlantılı olduğunu ima etmediğini de kabul ediyorum.

5. FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 7. madde 4. fıkrası uyarınca, transfer tazminatı, eğitim tazminatı veya dayanışma katkıları gibi transferle bağlantılı olarak bir kulüp tarafından başka bir kulübe yapılacak ödemeleri kabul etmeyeceğimi beyan ederim.

6. Oyuncu Statü ve Transfer Yönetmeliğinin Tanımlar bölümünün 11. maddesinde tanımlandığı gibi ilgili oyuncunun reşit olmaması durumunda FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 7. madde 8. fıkrası uyarınca, herhangi bir partiden herhangi bir ödeme kabul etmeyeceğimi beyan ederim.

7. Doğrudan, dolaylı veya başka şekillerde bahis, kumar, piyango ya da futbol maçlarıyla bağlantılı benzer etkinliklere ve işlemlere katılmayacağımı beyan ederim. Bu tür olayları veya işlemleri teşvik eden, aracılık eden, düzenleyen veya yürüten şirketlerde, kuruluşlarda, organizasyonlarda vb. aktif veya pasif olarak bahis yapmamın yasak olduğunu kabul ediyorum.

8. FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 6. madde 1. fıkrası uyarınca, aracı olarak hizmetlerim için bir kulüp veya bir oyuncu tarafından tarafıma yapılan her türlü ödemenin tam ayrıntılarını talep eden federasyona vermeye rıza ediyorum.

9. FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 6. madde 1. fıkrası uyarınca, aracı olarak yaptığım faaliyetlerle ilgili tüm sözleşmeler, anlaşmalar ve kayıtların gerektiğinde soruşturma amacıyla ligler, federasyonlar, konfederasyonlar veya FIFA'nın elde etmesine rıza ediyorum. Aynı şekilde, yukarıda bahsi geçen kurumların, sorumlu olduğum müzakerelerde danışmanlık, kolaylaştırma veya aktif rol alma konusunda ilgili başka herhangi bir diğer belgeleri de almasına izin veriyorum.

10. FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 6. madde 3. fıkrasına göre, federasyona yayınlaması amacıyla herhangi bir verinin tutulması ve işlenmesi ile ilgili rıza ediyorum.

11. FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 9. madde 2. fıkrası uyarınca, federasyona tarafıma verilen disiplin cezalarının ayrıntılarını yayınlama ve FIFA'yı buna göre bilgilendirmesi ilgili rıza ediyorum.

12. Bu bildirimin, ilgili federasyonun yetkili organ üyelerinin erişimine açık olduğunun tamamen farkındayım ve kabul ediyorum.

13. Potansiyel önemi olabilecek açıklamalar ve gözlemler: Bu beyanı iyi niyetle yapıyorum, gerçekliği şu anda elimdeki bilgi ve materyallere dayanıyor ve ilgili federasyonun, bu beyanda yer alan bilgileri doğrulamak için gerekli olabilecek kontrolleri yapmaya yetkili olacağını kabul ediyorum. Ayrıca, bu beyanı gönderdikten sonra, yukarıda belirtilen bilgilerin herhangi birinin değişmesi durumunda, derhal ilgili federasyona bildirmem gerektiğini de kabul ediyorum.

Yer ve Tarih İmza

EK-2 Tüzel Kişiler İçin Aracılık Beyannamesi

Şirketin adı (tüzel kişi/kuruluş):

Şirketin adresi (telefon/faks, e-posta ve web sitesi dâhil):

Bundan böyle “şirket” olarak anılacaktır

Yukarıda adı geçen şirketi (tüzel kişi / kuruluş) temsil etmeye usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş bireyin adı ve soyadı:

(Not: şirket adına hareket eden her bireyin ayrı bir Aracı Beyannamesi doldurması gerekmektedir)

BEN,

(Tüzel kişiyi/tüzel kuruluşu temsil eden bireyin soyadı, soyadı/soyadları) şirketi temsil etmeye uygun şekilde yetkilendirilmiş

İşbu BEYANLA:

1. Hem temsil ettiğim şirketin hem de kendimin, aracı olarak faaliyet yürütürken özellikle işe yerleştirmeye ilgili olanlar olmak üzere, yürürlükteki ulusal ve uluslararası yasaların zorunlu hükümlerine saygı göstereceğimi beyan ederim. Buna ek olarak, hem temsil ettiğim şirketin hem de kendimin federasyon ve konfederasyonların tüzük ve yönetmelikleri ile aracı olarak faaliyet yürütme bağlamında FIFA Tüzüğü ve yönetmeliklerine bağlı olmayı kabul ettiğimi beyan ederim.

2. FIFA Tüzüğü'nün Tanımlar bölümünün 11. maddesinde tanımlandığı gibi şu anda resmî bir pozisyonda olmadığımı ve öngörülebilir gelecekte böyle bir pozisyonda olmayacağımı beyan ederim.

3. Kusursuz bir adli sicil kaydım olduğunu beyan ederim ve özellikle mali veya şiddet içeren bir suçtan dolayı bana hiçbir ceza verilmediğini teyit ederim.

4. Ne temsil ettiğim şirketin ne de kendimin ligler, federasyonlar, konfederasyonlar veya FIFA ile potansiyel bir çıkar çatışmasına yol açabilecek herhangi bir sözleşme ilişkisi olmadığını beyan ederim. Belirsizlik durumunda, ilgili sözleşmeler açıklanacaktır. Ayrıca bu sözleşme ilişkisinin ilgili şirketin aracılık faaliyetleriyle, doğrudan veya dolaylı olarak lig, federasyon, konfederasyon veya FIFA ile bağlantılı olduğunu ima etmediğini de kabul ediyorum.

5. FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 7. Madde 4. fıkrası uyarınca, ne temsil ettiğim şirketin ne de şahsımın bir kulübün başka bir kulübe transferle ilgili olarak, transfer tazminatı, eğitim tazminatı veya dayanışma katkıları gibi herhangi bir ödemeyi kabul etmeyeceğini beyan ediyorum.

6. Oyuncu Statü ve Transfer Yönetmeliği Tanımlar Bölümünün 11. maddesinde tanımlandığı şekilde ilgili oyuncunun reşit olmadığı durumlarda, temsil ettiğim şirketin veya şahsımın FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 7. Madde 8. fıkrası uyarınca, herhangi bir ödemeyi kabul etmeyeceğimizi beyan ediyorum.

7. Ne temsil ettiğim şirketin ne de şahsımın doğrudan, dolaylı veya başka şekillerde bahis, kumar, piyango ve futbol maçlarıyla bağlantılı benzer etkinliklere ya da işlemlere katılmayacağımı beyan ederim. Hem temsil ettiğim şirketin hem de kendimin aktif ya da pasif olarak, bu tür olayları ya da işlemleri teşvik eden, simgeleyen, düzenleyen ya da yürüten şirketlerde, kurumlarda, organizasyonlarda vb. hisse sahibi olmanın yasak olduğunu kabul ediyorum.

8. Temsil ettiğim şirket adına, FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 6. madde 1. fıkrası uyarınca, bir kulüp veya bir oyuncu tarafından şirkete aracı olarak yaptığı hizmetler için yapılan herhangi bir nitelikteki ödemenin tam ayrıntılarını federasyonun almasına izin veriyorum.

9. Temsil ettiğim şirket adına, FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 6. madde 1. fıkrası uyarınca, lig, federasyonlar, konfederasyonlar veya FIFA'ya, gerekirse araştırması için, şirketin aracısı olduğu faaliyetlerle ilgili tüm sözleşmeler, anlaşmalar ve kayıtları elde etme izni veriyorum. Aynı şekilde, yukarıda bahsi geçen kurumların, temsil ettiğim şirketin sorumlu olduğu müzakerelerde danışmanlık, kolaylaştırma veya aktif rol alma konusunda ilgili başka herhangi bir diğer belgeleri de almasına izin veriyorum.

10. Temsil ettiğim şirket adına, FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 6. madde 3. fıkrası uyarınca, yayınlanması amacıyla herhangi bir verinin tutulması ve işlenmesi ile ilgili federasyona rıza göstermiş bulunmaktayım.

11. Temsil ettiğim şirket adına, FIFA Aracılık Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik 9. madde 2. Fıkrası uyarınca, temsil ettiğim şirketin almış olduğu disiplin yaptırımlarıyla ilgili FIFA'nın bilgilendirilmesi ve yayınlanması amacıyla ilgili federasyona rıza ediyorum.

12. Bu bildirimin, ilgili federasyonun yetkili organ üyelerinin erişimine açık olduğunun tamamen farkındayım ve onaylıyorum.

13. Potansiyel olarak alakalı olabilecek düşünce ve gözlemler: Bu beyanı iyi niyetle yapıyorum, gerçekliği şu anda elimdeki bilgi ve materyallere dayanıyor ve ilgili federasyonun, bu beyanda yer alan bilgileri doğrulamak için gerekli olabilecek kontrolleri yapmaya yetkili olacağını kabul ediyorum. Ayrıca, bu beyanı gönderdikten sonra, yukarıda belirtilen bilgilerin herhangi birinin değişmesi durumunda, derhal ilgili federasyona bildirmem gerektiğini de kabul ediyorum.

Yer ve Tarih

İmza

[Faint, large, stylized watermark text, possibly reading "XK" or similar, is visible across the page.]

EK-8. TFF Futbolcu Temsilcileri Talimatı - 2003

I.BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

MADDE 1 – AMAÇ

Bu talimatın amacı, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve/veya Türkiye Futbol Federasyonuna tescilli futbolcu temsilcilerinin; Türk uyruklu futbolcu ve/veya kulüpler arasındaki transferler ile yabancı uyruklu futbolcuların Türkiye Futbol Federasyonunda tescilli bir kulübe transferlerine ilişkin faaliyetlerinin usul ve esaslarını belirlemektir.

MADDE 2 – KAPSAM

Bu talimat, futbolcu temsilcilerini, futbol faaliyetlerinde bulunan kuruluşları, futbolcuları, futbolda görevli bulunanları kapsar.

MADDE 3 – DAYANAK

Bu talimat, 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonunun Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Ana Statüsünün ve FIFA Statülerinin verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4 – TANIMLAR

Bu talimattaki;

- a) **Federasyon** : Türkiye Futbol Federasyonunu,
- b) **Futbolcu Temsilcisi**: Bu talimat hükümleri çerçevesinde Federasyon tarafından “futbolcu temsilcisi” lisansı verilmiş gerçek kişiyi,
- c) **Sigorta** : Profesyonel Sorumluluk Sigortasını,
- d) **Sigorta poliçesi**: Profesyonel Sorumluluk Sigorta Poliçesini,
- e) **Futbolcu Temsilcisi Sözleşmesi**: Futbolcu temsilcilerinin kulüp veya futbolcular ile imzalayacakları örneği Federasyon tarafından hazırlanmış yazılı sözleşmeyi, ifade eder.

II. BÖLÜM

GENEL ESASLAR

MADDE 5 - FUTBOLCU TEMSİLCİSİ OLABİLMEK İÇİN BAŞVURU;

Aşağıdaki şartları taşıyan gerçek kişiler, Federasyona bu şartları tevsik eden belgeler ile birlikte yazılı olarak başvurabilirler.

Başvuru için gereken şartlar şunlardır;

- a- Türk vatandaşı olmak veya en az iki yıldır Türkiye de yasal ikametgâha sahip olmak ve çalışma izni bulunmak,
- b- En az lise veya dengi okul mezunu olmak,
- c- Yüz kızartıcı bir suçtan sabıkası bulunmamak ve memuriyete engel bir hali bulunmamak,
- d- FIFA dillerinden en az birini ve Türkçeyi iyi derecede bilmek,
- e- FIFA, UEFA, Federasyon, herhangi bir kulüp veya bunlarla ilgili herhangi bir kurumda görevli olmamak,
- f- Mesleki, sosyal ve ahlaki yönlerden iyi anılmak,
- g- Ekli taahhütnameyi imzalayarak Federasyona sunmak,
- h- Federasyonca talep edilecek diğer şartları yerine getirmek.

Kulüpler, şirketler ve sair tüzel kişiler futbolcu temsilcisi olamazlar.

MADDE 6 – ÖN DEĞERLENDİRME

Lisans için başvuru talebini alan Federasyon, başvurunun bu talimatta belirlenen şartlara uygun olup olmadığını inceler; başvurularını uygun bulduğu adayları yazılı sınava davet eder.

Başvuruları reddedilen adaylar bu işleme karşı yasal süresi içinde Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu'na müracaat edebilirler.

MADDE 7 – SINAVLAR

Yazılı sınavlar yılda iki kere FIFA tarafından belirlenen tarihlerde yapılır.

Sınav tarihleri makul süre öncesinden ve uygun yöntemler ile adaylara duyurulur.

Sınav ücretleri her yıl için Federasyon Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve her sınav için ayrı ödenir. Adaylar, Federasyon tarafından belirlenecek sınav ücretini süresi içinde yatırmak zorundadır. Sınav ücretinin süresinde yatırılmaması halinde başvuru süresinde yapılmamış sayılır.

Sınavda başarılı olabilmek için gereken asgari puan, sınavdan önce FIFA / Federasyon tarafından belirlenir. Futbolcu temsilcisi aday, Federasyon tarafından belirlenen asgari puanı alırsa başarılı kabul edilir.

Asgari puanı alamayarak sınavda başarısız olan futbolcu temsilcisi adayları tekrar sınava girebilir. Eğer aday, ikinci denemesinden sonra da asgari puanı almayı başaramaz ise, son başarısız olduğu sınavı takip eden iki sınava giremez. Ancak bundan sonra üçüncü kez sınava girebilir. Üçüncü denemesinden sonra asgari puanı almayı başaramayan aday iki yıl süresince tekrar sınava giremez.

MADDE 8 - SİGORTA

Futbolcu temsilcisi aday, belirlenen asgari puanı alarak sınavda başarılı olur ise, bir sigorta şirketinden profesyonel sorumluluk sigortası yaptırmak ve sigorta poliçesini Federasyona ibraz etmek zorundadır.

Başarılı olduğu sınavı takip eden sınavın tarihine kadar sigorta poliçesini ibraz etmeyen adaylar haklarını kaybederler ve tekrar sınava girip başarılı olmadıkça lisans alamazlar.

Sigorta poliçesi, bu talimat ve/veya ulusal-uluslararası kurallara aykırı hareket eden futbolcu temsilcilerinin faaliyetlerinden doğan futbolcu, kulüp veya başka bir futbolcu temsilcisinin tazminat taleplerini, özellikle futbolcuların transferlerine özgü tüm riskleri karşılayacak mahiyette ve Federasyon tarafından belirlenecek asgari şartları taşıyacak şekilde düzenlenir.

Sigorta, poliçe süresi boyunca meydana gelen olaylar ile ilgili olarak poliçenin süresinin bitiş tarihinden sonra yapılacak talepleri de kapsar şekilde düzenlenir.

Sigorta poliçesi, süresiz veya sınırlı süreli olarak tanzim edilebilir. Poliçenin sınırlı bir süre için yapılması halinde, süresinin bittiği anda kesintiye uğratılmadan yenilenmesi ve buna ilişkin belgelerin Federasyona derhal ibrazı zorunludur.

MADDE 9 - SİGORTANIN DÜZENLENEMEMESİ

Futbolcu temsilcisi yukarıda belirlenen şartlara uygun profesyonel sorumluluk sigortasını yaptıramaz ise, bu talimatın 9. maddesinde belirtilen süre içinde, bir İsviçre Bankasından 100.000.-CHF tutarında banka garantisi verebilir. Bu garanti geri alınamaz.

Bu banka garantisi profesyonel sorumluluk sigortası ile aynı amaçlara sahip olup sadece FIFA tarafından kullanılabilir.

Garanti miktarı, zararın gerçekleşmesi durumunda ilgili tarafa ödenecek azami tutarı yansıtmaz. Zararın banka garantisi tutarını aşması durumunda banka garantisi ile karşılanamayan bedelden futbolcu temsilcisi bizzat sorumludur.

Garanti tutarının, herhangi bir zarar iddiası sebebi ile ödeme üzerine azalması durumunda futbolcu temsilcisinin lisansı, garanti bedeli ilk tutara (100.000.-CHF) yükseltinceye kadar askıya alınır.

MADDE 10 – TAAHHÜTNAME

Sınavda başarılı olan futbolcu temsilcisi adayının lisans alabilmesi için yukarıda belirlenen yükümlülükleri yanı sıra, ayrıca futbolcu temsilcisi olarak hareket ettiğinde bu talimatta belirlenen prensiplere uymayı taahhüt ettiği Ek-1’de örneği yer alan, Federasyon tarafından hazırlanan taahhütnameyi imzalaması zorunludur.

MADDE 11 - LİSANSIN DÜZENLENMESİ;

Sınavda başarılı olan ve bu Talimatta belirlenen yükümlülüklerini yerine getiren ve bunlara ilişkin belgelerini Federasyona ibraz eden futbolcu temsilcisi adayına Federasyon tarafından “Futbolcu Temsilcisi Lisansı” düzenlenir ve Federasyon Yönetim Kurulu tarafından belirlenen işlem giderini ödeyen adaylara teslim edilir.

Lisanslarını Federasyondan alan futbolcu temsilcileri, iş ilişkilerinde “Türkiye Futbol Federasyonu tarafından lisanslı futbolcu temsilcisi” unvanını isimlerinden sonra kullanmak zorundadırlar. Temsilcilerin her türlü basılı evrak ve kartvizitlerinde “FIFA“ isim ve logosunu kullanmaları yasaktır. Ancak TFF tarafından öngörülecek logo kullanılabilir.

Lisans, kişisel olup hiçbir surette başkasına devir ve/veya temlik edilemez.

Lisans, süresiz olarak düzenlenir. Ancak her yıl Federasyon tarafından vize edilir. Futbolcu temsilcisi, Federasyon Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yıllık vize ücretini öder ve gerekli görülen bilgi ve belgeleri sunar.

Federasyon, tüm lisanslı futbolcu temsilcilerinin listesini FIFA’ ya gönderir.

MADDE 12 - LİSANSLI FUTBOLCU TEMSİLCİLERİNİN HAK VE VECİBELERİ

Futbolcu temsilcileri;

- Herhangi bir kulüp ile geçerli bir sözleşmesi olmayan veya sözleşmesi sona eren futbolcular ile transfer görüşmeleri yapma,
- Transfer görüşmelerinde herhangi bir kulüp veya futbolcuyu temsil etme ve/veya genel mevzuata uygun vekâletname ile temsil ettiği kişi adına sözleşme yapma,

(Sözleşmeye, vekâletname ile temsil ettiği kişinin nam ve hesabına imza atan temsilcinin adının ayrıca yazılmasına gerek yoktur.)

- Gerekli vekâletnameyi ibraz kaydı ile futbolcu adına Federasyon nezdinde idari işlem ve kararlar açısından başvuruda bulunma hakkına sahiptirler.

Ancak, futbolcunun üçüncü kişiler ile mevcut ihtilaflarına ilişkin ve yargısal netice doğuracak talep ve başvurular ancak futbolcunun kendisi veya gerekli vekâletnameye sahip T.C. vatandaşı bir avukat tarafından yapılabilir.

Futbolcu temsilcileri bu hak ve yetkilerini kullanır iken;

- FIFA, UEFA ve Federasyonun statü ve talimatlarına uymak,
- Katılımı ile yapılan her işlemin FIFA, UEFA ve Federasyonun statü ve talimatlarına uygun olmasını sağlamak,
- Bir kulüp ile sözleşmesi devam eden bir futbolcunun, sözleşmeyi zamanından önce feshetmesini temin için girişimde bulunmamak, mevcut sözleşmelerde yazılı bulunan hak ve görevlere müdahale etmemek,
- Transfer görüşmelerinde taraflardan birini temsil etmek,
- Talep halinde Federasyona ve/veya FIFA' ya gerekli bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak vermek,
- İmzaladığı tüm sözleşmelerde kendi isim ve imzası ile temsil ettiği tarafın (kulüp ya da futbolcunun) adının açıkça belirtilmesini sağlamak,
- Katılımı ile yapılan işlemlerin yürürlükte bulunan mevzuata uygun olmasını temin etmek,
- Federasyon veya FIFA tarafından düzenlenen tüm eğitim çalışmalarına katılmak,
- Yılda en az bir kere, çalışanlarının listesini, çalışmaya başlamalarından en az üç ay önce Federasyona yazılı olarak bildirmek ve listedeki her değişiklikten derhal Federasyonu haberdar etmek (Değişiklik Federasyona bildirildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer) zorundadırlar.

Futbolcu veya kulüp ile arasındaki sözleşmede kendisine münhasır yetki verilmeyen futbolcu temsilcisinin, hizmetlerinden yararlanılarak imzalanan transfer sözleşmesini yanında katıldıkları taraf ile birlikte açık kimliğini ve sıfatını yazarak imzalaması zorunludur. Aksi takdirde herhangi bir hak iddiasında bulunamaz.

Münhasır sözleşmesi futbolcu tarafından haklı bir sebebe dayanmadan feshedilen temsilci, feshedilen sözleşmenin süresi içerisinde futbolcunun yapacağı transfer

sözleşmelerinden münfesi sözleşmelerde yer alan hükümler çerçevesine tazminata hak kazanır.

MADDE 13 – FUTBOLCU VE KULÜPLERİN VECİBELERİ;

Bir temsilci ile münhasır sözleşmesi bulunan futbolcu veya kulüp başka bir temsilcinin hizmetinden yararlanamaz. Münhasır yetkiye sahip temsilcinin hizmetinden yararlanmadan sözleşme imzalamaları halinde bu durumu transfer sözleşmesine açıkça yazmak zorundadır.

Bu yükümlülüğe aykırı davranılması halinde, münhasır yetkili temsilcinin sözleşmesel hakları saklıdır.

MADDE 14- FUTBOLCU TEMSİLCİSİ SÖZLEŞMESİ;

Futbolcu temsilcisi, temsil ettiği kulüp veya futbolcu ile örneği Federasyon tarafından hazırlanmış Futbolcu Temsilcisi Sözleşmesi imzalamak zorundadır.

Sözleşme, bu talimatın ekinde yer alan örneğine uygun olarak en fazla iki senelik bir süre için yapılabilir. Sözleşme, tarafların karşılıklı anlaşması ile yazılı olarak yenilenebilir, ancak sözleşmenin, süresinin bitiminde kendiliğinden uzayacağına dair hükümler geçersizdir.

Sözleşmenin dört nüsha olarak düzenlenmesi ve tümünün taraflarca imzalanması şarttır. Birer nüsha taraflarda kalmak kaydı ile diğer iki nüshadan birisinin, sözleşmenin imzalanmasından itibaren en geç 30 gün içinde Federasyona, diğerinin de sözleşme yapılan kulüp veya futbolcunun tescilli olduğu ulusal Federasyona tescil için sunulması şarttır. Federasyonun sözleşmede değişiklik yapılmasını talep etme ya da sözleşmeyi tescil etmeksizin iade hakkı saklıdır. Federasyon tarafından tescil edilmeyen sözleşmelere dayanarak Federasyon nezdinde talepte bulunulamaz.

Sözleşmeden kaynaklanan her türlü damga resmî ve diğer mali yükümlülükler temsilciye aittir. Bunların ödenmiş olduğuna dair belge Federasyona sunulmadan sözleşme tescil edilmez.

Futbolcu temsilcisine ödenecek ücret tutarı ve ödeme şekli ile sair esaslı şartların sözleşmede belirlenmesi zorunludur.

Futbolcu temsilcisi ile futbolcu, ödenecek ücret tutarı üzerinde anlaşmaya varamazlar ise ve/veya sözleşme bu ücreti belirlemeye elverişli değil ise, futbolcu temsilcisi, kendi katılımı ile futbolcunun gerçekleştirdiği transfer sözleşmesinden futbolcunun alması gereken

yıllık brüt gelirin (parasal kıymeti olan sair unsurlar, örneğin; daire, araba, prim, ikramiye bu tutara dâhil edilmez) % 5'i tutarında tazminat talebinde bulunabilir.

Sözleşmede ücretin maktu olarak belirlenmediği hallerde, futbolcu temsilcisinin futbolcu adına katıldığı transfer sözleşmesi, sözleşmeden daha uzun süreli ise futbolcu temsilcisi sözleşmenin süresinin bitiminden sonra dahi yıllık ücret üzerinden komisyon talebinde bulunabilir. Bu durum, futbolcunun transfer sözleşmesinin süresinin bitimine kadar veya futbolcunun bu futbolcu temsilcisinin yardımı olmadan yeni bir sözleşme imzalamasına kadar sürer.

III. BÖLÜM

CEZA HÜKÜMLERİ

MADDE 15- FUTBOLCU TEMSİLCİLERİNE İLİŞKİN CEZA HÜKÜMLERİ

;

Bu talimat ile belirlenen haklarını kötüye kullanan, bu talimatta belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen, bu talimat hükümlerine aykırı hareket eden futbolcu temsilcileri hakkında;

- uyarı, kınama,
- para cezası,
- lisansın askıya alınması cezası,
- lisansın iptali cezası,

fiilin ağırlığı, niteliği, tekrar durumu nazara alınarak birlikte ya da ayrı ayrı uygulanır.

Futbolcu temsilcisinin, bu talimatta belirtilen lisans alımı için gerekli koşullardan herhangi birisini sonradan kaybetmesi ve/veya futbolcu temsilcisinin Federasyon, FIFA ve UEFA statü ve talimatlarına aykırı hareket etmesi durumunda, lisans için gerekli şartların yerine getirilip eksikliğin giderilmesi ve talimatlara uygun hareket edilmesi için futbolcu temsilcisine Federasyon tarafından uygun ve nihai bir süre verilir. Bu süre içinde de eksikliğin giderilmemesi durumunda lisans Federasyon tarafından iptal edilir.

Lisansın iptal edilmesi, futbolcu temsilcisinin tüm haklarının ortadan kalkması neticesini doğurduğu gibi futbolcu temsilcisi iptal tarihinden itibaren iki yıl süre ile sınava dahi kabul edilmez.

MADDE 16 - FUTBOLCULARA VE KULÜPLERE İLİŞKİN CEZA HÜKÜMLERİ;

Futbolcular ve kulüpler ancak bu talimatta belirlenen şartlara uygun olarak Federasyon tarafından düzenlenmiş lisansa sahip futbolcu temsilcilerinin hizmetlerinden yararlanabilir ve bu temsilciler ile sözleşme imzalayabilirler. Futbolcuların ve kulüplerin bu talimata uygun olarak verilmiş, geçerli bir lisansı bulunmayan kişilerle temsilcilik sözleşmesi imzalamaları ya da hizmetlerinden yararlanmaları yasaktır.

Bu yükümlülüklerine ve/veya bu talimatta belirlenen diğer yükümlülüklerine aykırı hareket eden futbolcu ve kulüpler hakkında;

- uyarı, kınama,
- para cezası,

- bir aya kadar hak mahrumiyeti cezası

fiilin ağırlığı, niteliği, tekrar durumu nazara alınarak birlikte ya da ayrı ayrı uygulanır.

IV. BÖLÜM

SON HÜKÜMLER

MADDE 17 - LİSANSIN TEMSİLCİ TARAFINDAN İADESİ;

Faaliyetini bitirmeye karar veren futbolcu temsilcisi, lisansını Federasyona geri vermek zorundadır. Futbolcu temsilcisinin bu iade yükümlülüğünden kaçınması durumunda lisansı Federasyon tarafından iptal edilir ve bu durum ilgililere bildirilir.

Federasyon, etkinliği sona eren futbolcu temsilcilerinin isimlerini FIFA' ya bildirir.

MADDE 18 - İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ;

Bu talimat kapsamındaki futbolcu temsilcileri ile futbolcu ve/veya kulüpler arasındaki ihtilaflarda karar yetkisi T.F.F. Yönetim Kurulundur.

Yönetim Kurulu kararları aleyhine yasal süresi içine Federasyon Tahkim Kuruluna müracaat edilebilir. Tahkim Kurulu kararları kesin ve nihaidir.

Futbolcu temsilcisinin çalışması hakkında yapılan tüm şikâyetlerin ilgili olayın vuku bulduğu tarihten itibaren iki yıl içinde ve her hâlükârda ilgili futbolcu temsilcisinin faaliyetinin son bulmasından sonra altı aydan geç olmamak üzere Federasyona yazılı olarak bildirilmesi zorunludur.

Bu talimatta belirtilmeyen hususlar hakkında nihai karar verme yetkisi Federasyon Yönetim Kuruluna aittir.

MADDE 19 – TEKNİK DİREKTÖR, TEKNİK DİREKTÖR YARDIMCILARI VE ANTRENÖRLER;

Teknik direktör, teknik direktör yardımcıları ve antrenörler de bu talimat hükümlerine uygun olarak sözleşme imzalamak sureti ile futbolcu temsilcilerinin hizmetlerinden yararlanabilirler.

V. BÖLÜM

GEÇİCİ HÜKÜMLER

GEÇİCİ MADDE 1:

Bu talimatın yürürlüğünden önceki işlemler ile ilgili ihtilaflar, 18 Ağustos 2001 tarihli resmî gazetede yayımlanan “FIFA Futbolcu Temsilcileri Talimatı” hükümlerine göre çözümlenir.

Bu talimatın yürürlüğe girmesinden sonra doğacak ihtilaflar, bu Talimat hükümlerine uygun olarak çözümlenir.

MADDE 20 - YÜRÜRLÜK

Bu talimat Resmî Gazetede yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 21 – YÜRÜTME

Bu talimatı Federasyon Yönetim Kurulu yürütür.

Bu talimat 21 Haziran 2003 tarih ve 25151 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

EK-9. TFF Futbolcu Temsilcileri Talimatı - 2010

FUTBOLCU TEMSİLCİLERİ TALİMATI

I. GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 – Amaç Bu talimatın amacı, Futbolcu Temsilcisi Lisansı edinme şartları ile futbolcu temsilciliği faaliyetinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Madde 2 – Tanımlar ve Kısaltmalar

Bu talimattaki:

- a) TFF: Türkiye Futbol Federasyonu’nu,
- b) Yönetim Kurulu: Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu’nu,
- c) Tahkim Kurulu: Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu’nu,
- d) PFDK: Türkiye Futbol Federasyonu Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu’nu
- e) Uyuşmazlık Çözüm Kurulu: Türkiye Futbol Federasyonu Uyuşmazlık Çözüm Kurulu’nu,
- f) Futbolcu Temsilcisi: Bu talimat ve FIFA Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Düzenleme (FIFA Players’ Agents Regulations) uyarınca elde edilen lisansla, bir ücret karşılığında, profesyonel futbolcu sözleşmesi müzakeresi yürütmek amacıyla bir futbolcu ile bir kulübü veya bir transfer sözleşmesi müzakeresi yürütmek amacıyla iki kulübü bir araya getiren gerçek kişiyi,
- g) Lisans: Bir gerçek kişinin futbolcu temsilcisi faaliyeti yürütebilmek için bu talimat kapsamında TFF’ den temin etmesi gereken “Futbolcu Temsilcisi Lisansı” nı,
- h) Sigorta: İşbu talimat kapsamında Futbolcu temsilcisi tarafından yaptırılması gereken Profesyonel Sorumluluk Sigortasını,
- i) Sigorta poliçesi: Profesyonel Sorumluluk Sigorta Poliçesini,
- j) Temsilci Sözleşmesi: Futbolcu temsilcilerinin kulüp, futbolcu, teknik sorumlu veya antrenörler ile imzalayacakları örneği TFF tarafından hazırlanmış yazılı sözleşmeyi,
- k) Profesyonel Futbolcu Sözleşmesi: Profesyonel futbolcu ile kulüp arasında yapılan ve TFF tarafından tescil edilen sözleşmeyi
- l) Aday: Futbolcu temsilcisi olarak faaliyet gösterebilmek için lisans başvurusu yapan gerçek kişiyi ifade eder.

II. FUTBOLCU TEMSİLCİSİ SIFATININ KAZANILMASININ KOŞULLARI

Madde 3 –Başvuru Şartları

(1)Futbolcu temsilcisi olmak isteyen gerçek kişiler, TFF tarafından yapılacak sınava katılabilmek için aşağıdaki şartları haiz olmalıdırlar:

a) Türk vatandaşı olmak veya Türkiye’de yasal ikametgâha ve çalışma iznine sahip olmak,

b) En az lise veya dengi okul mezunu olmak,

c) Kasten işlenen bir suçtan dolayı iki (2) yıldan fazla süreyle hapis cezasına veya Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm edilmemiş olmak (Yukarıda sayılan yüz kıztartıcı suçlardan biriyle hüküm giymiş kişilerin cezaları ertelenmiş, paraya çevrilmiş veya affa uğramış olsa bile futbolcu temsilcisi olamazlar)

d) FIFA, UEFA, TFF, herhangi bir kulüp veya bunların herhangi bir kurulunda fahri veya ücretli olarak görevli bulunmamak,

e) Mesleki, sosyal ve ahlaki yönlerden iyi anılmak,

f) TFF tarafından belirlenecek diğer şartları yerine getirmek,

(2)Aktif futbol hayatı devam eden futbolcuların, teknik adamların ve futbol faaliyeti içerisinde bulunan diğer kişilerin doğrudan veya iştigal konusu içerisinde futbolcu temsilciliği bulunan bir şirkete ortak olmak da dâhil olmak üzere dolaylı olarak futbolcu temsilciliği faaliyetinde bulunmaları yasaktır. Bu kişiler ancak aktif futbol faaliyeti sona erdikten sonra ve işbu talimat hükümleri çerçevesinde futbolcu temsilciliği lisansına sahip olmaları şartıyla futbolcu temsilciliği faaliyetinde bulunabilirler.

Madde 4 - Gerekli Belgeler

(1)Adaylar girecekleri her sınav için başvuru aşamasında aşağıdaki belgeleri eksiksiz olarak TFF’ye sunmak zorundadır:

a) Başvuru dilekçesi

b) 4 adet vesikalık fotoğraf

c) İkametgâh Belgesi

d) Tasdikli Nüfus Cüzdanı Örneği (T.C. Vatandaşı olmayan kişiler için Tasdikli Pasaport Örneği)

e) Başvuru tarihinden en erken 1 ay önce alınmış Adli Sicil Kaydı

f) Diploma Örneği (Noterden Tasdikli) (Yurt dışından alınan diplomaların Noter tasdikli Türkçe tercümesi ve denkliğini tevsik eden belgeler)

g) TFF tarafından talep edilebilecek diğer belgeler

(2)Yukarıda sayılan belgelerin faks ve fotokopi suretleri ile işlem yapılmaz. Adaylar yazılı başvurularını TFF'nin belirlediği son başvuru tarihine kadar, ilgili departmana elden veya posta yolu ile yapabilirler.

Madde 5 – Ön Değerlendirme

(1)Lisans için başvuru talebini alan TFF, başvurunun bu talimatta belirlenen şartlara uygun olup olmadığını inceler, başvuruları uygun bulunan adaylar yazılı sınava davet edilirler.

(2)Ön değerlendirme neticesinde başvuruları uygun bulunmayan kişilerin başvuruları reddedilir. Başvuruları reddedilen adayların ret kararlarına karşı FIFA Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Düzenleme'nin (FIFA Players' Agents Regulations) 7. maddesi kapsamında itiraz hakkı saklıdır.

Madde 6 – Sınavlar

(1)Yazılı sınavlar Mart ve Eylül aylarında olmak üzere yılda iki kere FIFA tarafından belirlenen tarihlerde Türkçe yapılır. Bununla beraber, adaylar, talep etmeleri halinde sınavlara İngilizce, Almanca, Fransızca veya İspanyolca dillerinden birinde de girebilir.

(2)Sınav tarihleri ve sınav ücretinin ödenmesi gereken son tarih sınav tarihinden bir ay öncesinden TFF'nin resmî internet sitesi www.tff.org'da ilan edilerek adaylara duyurulur.

(3)Sınav ücretleri her yıl için Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve her sınav için ayrı ödenir. Adaylar, sınav ücretini süresi içinde yatırıp buna ilişkin dekontu TFF'ye sunmadıkları takdirde sınava alınmazlar.

(4)Futbolcu temsilcisi adayı, sınavda ancak FIFA tarafından belirlenen asgari puanı alırsa başarılı kabul edilir.

(5)Sınavda başarısız olan futbolcu temsilcisi adayı müteakip sınava girebilir. Aday, girdiği ikinci sınavda da başarılı olamazsa, tekrar sınava girmek için iki sınav dönemi geçmedikçe başvuruda bulunamaz. Aday üçüncü kez sınav için başvuruda bulunması halinde bu sınava TFF veya FIFA nezdinde girmeyi talep edebilir.

(6)Üçüncü sınavda da asgari puanı almayı başaramayan aday iki yıl boyunca sınava giremez.

(7)Sınavlar Genel Sekreter, Baş Hukuk Müşaviri, Profesyonel Futbolcu Tescil İşleri Müdürü ve Hukuk Müşavirliği mensubu 2 avukattan oluşan Futbolcu Temsilcisi Sınav Komisyonu tarafından değerlendirilir.

Madde 7 – Sigorta

(1)Sınavda başarılı olan adaylar muteber bir sigorta şirketinden kendi adlarına mesleki sorumluluk sigortası yaptırmak ve sigorta poliçesinin aslını TFF'ye ibraz etmekle yükümlüdürler.

(2)Sınavdan itibaren altı ay içerisinde sigorta poliçesini ibraz etmeyen adaylar tekrar sınava girip başarılı olmadıkça lisans alamazlar.

(3)Sigorta poliçesi, futbolcu temsilciliği faaliyetine özgü tüm riskleri karşılayacak ve TFF tarafından belirlenecek asgari şartları taşıyacak şekilde düzenlenir. Sigorta poliçesi, özellikle, bu talimat hükümlerine ve sair ulusal-uluslararası kurallara aykırı futbolcu temsilciliği faaliyetleri nedeniyle futbolcular, kulüpler veya başka futbolcu temsilcilerinin tazminat taleplerini karşılayacak şekilde düzenlenmelidir.

(4)Sigorta poliçesinin, süresi içinde meydana gelen riskler ile ilgili olarak süresinin bitiş tarihinden sonra ileri sürülecek tazminat taleplerini de kapsar şekilde düzenlenmesi şarttır.

(5)Sigorta teminat tutarı futbolcu temsilcisinin yıllık cirosu üzerinden saptanır. Bu meblağ, hiçbir koşulda 100.000 CHF'den az olamaz.

(6)Sigorta poliçesi, süresiz veya süreli olarak tanzim edilebilir. Poliçenin süreli olarak düzenlenmesi halinde, süresinin sona erdiği anda kesintiye uğratılmadan yenilenmesi ve yenilenen poliçe aslının, sigorta primlerinin tamamının ödendiğini gösterir belge ile birlikte TFF'ye derhal ibrazı zorunludur.

(7)Sigorta poliçesini kesintiye uğramayacak şekilde yenilemeyen futbolcu temsilcisinin lisansı, sigorta poliçesinin sona erdiği tarihten itibaren sigorta yenilenip poliçe TFF'ye ibraz edilinceye kadar kendiliğinden askıya alınır. Askı süresi içerisinde futbolcu temsilcisi faaliyeti yürütülemez.

(8)Futbolcu temsilcisi, faaliyetlerini lisansın iptali ve iadesi neticesinde tamamen sona erdirmedikçe yaptırmış olduğu mesleki sorumluluk sigortası poliçesini iptal edemez. Bununla birlikte, futbolcu temsilcisi, faaliyetini sona erdirdikten sonra dahi, futbolcu

temsilciliği faaliyeti esnasındaki bir durumdan kaynaklanan herhangi bir tazminat talebinin sigorta poliçesi kapsamında karşılanmasını sağlamakla sorumludur.

Madde 8 – Banka Garantisi

(1)Futbolcu temsilcisi mesleki sorumluluk sigortasını yukarıda belirlenen şartlara uygun şekilde yaptıramadığı takdirde bir İsviçre Bankasından asgari 100.000.-CHF tutarında banka garantisi temin edebilir. Bu garanti geri alınamaz nitelikte olmalıdır.

(2)Bu banka garantisi mesleki sorumluluk sigortası ile aynı amaca yönelik olup sadece FIFA tarafından kullanılabilir.

(3)Banka garantisinin zararı karşılamaya yetmediği hallerde karşılanamayan zararı bizzat futbolcu temsilcisi gidermekle yükümlü olacaktır.

(4)Garanti tutarının, herhangi bir sebeple azalması durumunda futbolcu temsilcisinin lisansı, garanti tutarı asgari 100.000.-CHF'ye yükseltinceye kadar kendiliğinden askıya alınır. Askı süresi içerisinde futbolcu temsilcisi faaliyeti yürütülemez.

Madde 9 – Taahhütname Futbolcu temsilcisi adayının lisans alabilmesi için faaliyetleri sırasında FIFA ve TFF talimat ve düzenlemelerine ve mesleğin temel ilkelerine uymayı taahhüt ettiği örneği Ek-1'de yer alan Mesleki Ahlak İlkeleri Taahhütnamesini imzalaması ve TFF'ye ibraz etmesi zorunludur.

III. FUTBOLCU TEMSİLCİSİ LİSANSI

Madde 10 – Lisans

(1)Yukarıda anılan tüm şartları yerine getiren futbolcu temsilcisi adayı için “Futbolcu Temsilcisi Lisansı” düzenlenir. Aday Yönetim Kurulu tarafından belirlenen işlem giderini ödemediği sürece lisansını teslim alamaz.

(2)Lisanslı futbolcu temsilcileri ad ve soyadlarından sonra “Türkiye Futbol Federasyonu’ndan Lisanslı Futbolcu Temsilcisi” unvanını kullanmak zorundadırlar. Temsilcilerin her türlü basılı evrak ve kartvizitlerinde TFF tarafından izin verilecek logoları kullanabilirler. Bununla beraber “FIFA” isim ve logosunun kullanılması yasaktır.

(3)Lisanın, bir üçüncü kişiye devri yasaktır.

Madde 11 – İlan

TFF tarafından lisans verilen tüm futbolcu temsilcilerinin listesi www.tff.org adresinde ilan edilir.

TFF her bir sınav döneminden sonra tüm lisanslı futbolcu temsilcilerinin listesini FIFA’ya gönderir ve resmî internet sitesindeki futbolcu temsilcileri listesini günceller.

Madde 12 – Lisansın yenilenmesi

(1)Futbolcu temsilcisi lisansının geçerlilik süresi düzenlenme tarihinden itibaren beş yıldır. Ayrıca lisansın her yıl vize edilmesi zorunludur. Futbolcu temsilcisi, TFF Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yıllık vize ücretini ödemek ve TFF tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri TFF’ye sunmakla yükümlüdür. Futbolcu temsilcisinin söz konusu vize ücretini ödememesi veya talep edilen bilgi ve belgeleri sunmaması halinde futbolcu temsilcisinin lisansı askıya alınır.

(2)Futbolcu temsilcisi, lisansının geçerlilik süresi sona ermeden sınava tekrar katılmak amacıyla 4. maddede belirtilen belgelerle beraber TFF’ye yazılı olarak başvuruda bulunmak zorundadır. Aksi takdirde lisansı süresi sonunda kendiliğinden askıya alınır. Futbolcu temsilcisinin lisansının geçerlilik süresi sona ermeden tekrar sınava girmek için başvuruda bulunması halinde, lisansı bir sonraki sınav sonuçlarının ilan tarihine kadar geçerliliğini muhafaza eder.

(3)Futbolcu temsilcisinin lisansının yenilenmesine imkân tanıyacak sınavda başarılı olamaması halinde lisansı kendiliğinden sınavda başarılı olduğu tarihe kadar askıya alınır.

(4)Futbolcu temsilciliğinin yenilenmesine ilişkin sınavlarda herhangi bir üst sınırlama mevcut değildir.

Madde 13 – Lisansın Yitirilmesi

(1)Futbolcu temsilcisi, lisansın alınması için gerekli koşullardan herhangi birini sonradan kaybetmesi, temsilcilik faaliyetinin iradi olarak sona erdirilmesi, bir disiplin soruşturması neticesinde veya işbu talimat kapsamında belirtilen sair hallerde lisansını yitirebilir.

(2)Lisansın alınması için gerekli koşullardan herhangi birinin sonradan yitirilmesi halinde aksine özel bir düzenleme bulunmadığı sürece eksik koşulun tamamlanması için futbolcu temsilcisine uygun ve nihai bir süre verilir. Verilen süreye rağmen eksikliğin giderilmemesi halinde lisans iptal edilir.

Madde 14 – Lisansın Temsilci Tarafından İade Edilmesi

Faaliyetini sona erdirmeye karar veren futbolcu temsilcisi, lisansını TFF'ye iade etmek zorundadır. Futbolcu temsilcisinin iade yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde lisansı TFF tarafından iptal edilir, durum ilgililere bildirilir ve ilan edilir.

IV. TEMSİLCİ SÖZLEŞMESİ

Madde 15 – Temsilci Sözleşmesi

(1)Futbolcu temsilcisi, temsil ettiği kulüp veya futbolcu ile yazılı bir sözleşme yapmak zorundadır.

(2)Reşit olmayan futbolcuların futbolcu temsilcileri ile yaptıkları sözleşmelerin geçerliliği yasal temsilcilerinin bu sözleşmeyi imzalamalarına bağlıdır.

(3)Sözleşme, en fazla iki senelik bir süre için yapılabilir bununla birlikte süresinin sonunda tarafların yazılı mutabakatı ile en fazla iki senelik bir süre için daha uzatılabilir Sözleşmenin süresinin bitiminde kendiliğinden uzayacağına dair hükümler geçersizdir. Taraflar sözleşmesel ilişkilerini devam ettirmek isterlerse süresi iki yılı geçmeyen yeni bir sözleşme yapmak zorundadırlar.

(4)Temsilci sözleşmesi tarafların isimlerini, sözleşme tarihini, süresini, temsilcinin ücretini, ödeme koşullarını, futbolcu temsilcisinin edimlerini ve tarafların imzalarını ihtiva etmek zorundadır.

(5)Futbolcu temsilcileri TFF tarafından hazırlanan ve tavsiye edilen Standart Temsilci Sözleşmesi'nden (Ek-2) yararlanabilirler.

(6)Futbolcu temsilcisine yapılacak ödemeler doğrudan temsil ettiği futbolcu veya kulüp tarafından yapılır. Futbolcu Temsilcisi'nin temsil etmediği taraftan ücret alması yasaktır. Bununla beraber temsilcinin bir futbolcuyu temsil etmesi halinde temsile konu işlemlerin tamamlanmasından sonra futbolcu kendisi adına futbolcu temsilcisine ödeme yapılması için kulübe yazılı bir muvafakat verebilir. Futbolcu adına gerçekleştirilen ödeme, futbolcu ile temsilci arasında imzalanmış olan sözleşmeye uygun olarak yapılır.

(7)Sözleşmenin asgari üç nüsha olarak düzenlenmesi ve tümünün taraflarca imzalanması şarttır. Birer nüsha taraflarda kalmak kaydıyla diğer nüshanın sözleşmenin imzalanmasından itibaren en geç 30 gün içinde tescil için TFF'ye sunulması şarttır. Sözleşme yapılan kulüp veya futbolcunun yabancı olması halinde sözleşme 4 nüsha olarak imzalanır ve 4. nüsha sözleşme yapılan kulüp veya futbolcunun tescilli olduğu ulusal federasyona sunulmalıdır. TFF'nin asgari şartları içermeyen veya TFF ya da FIFA düzenlemelerini ihlal eden sözleşmelerde değişiklik yapılmasını talep etme ya da sözleşmeyi tescil etmeme hakkı saklıdır.

Madde 16 – Temsilcinin İsmi Müzakerelerine Katıldığı Sözleşmede Belirtilmesi Futbolcu temsilcisinin katıldığı görüşmeler neticesinde bir transfer sözleşmesi

veya profesyonel futbolcu sözleşmesi imzalanırsa, söz konusu sözleşmede temsilcinin ismi ve sıfatı açıkça belirtilmelidir.

Madde 17 – Ücret

(1)Futbolcu temsilcisine ödenecek ücret tutarının ve ödeme koşullarının sözleşme ile belirlenmesi zorunludur.

(2)Sözleşmede hüküm bulunmaması halinde futbolcu adına hareket eden futbolcu temsilcisinin ücreti futbolcunun yıllık taban brüt geliri üzerinden hesap edilir. Söz konusu yıllık taban brüt gelirin hesabında diğer kazandırmalar (taşınır veya taşınmazların karşılıksız kullanılması ya da mülkiyetlerinin nakli), başarı primleri veya bonus ya da imtiyaz gibi garanti edilmemiş olan menfaatler dikkate alınmaz.

(3)Temsilci sözleşmesinin futbolcu temsilcisi ile futbolcu arasında kurulması halinde ücretin profesyonel futbolcu sözleşmesinin başlangıcında toplu olarak defaten mi, yoksa profesyonel futbolcu sözleşmesinin her bir sözleşme yılının sonunda taksitler halinde mi ödeneceği temsil sözleşmesinde açıkça belirtilmelidir. Ücretin profesyonel futbolcu sözleşmesinin başlangıcında defaten ödenmesine karar verilmemişse ve futbolcunun profesyonel futbolcu sözleşmesinin süresi futbolcu temsilciliği sözleşmesinin süresinden daha uzun ise futbolcu temsilcisi temsilci sözleşmesinin sona ermesinden sonra da yıllık ödemelerin ifasını talep hakkına sahiptir. Bu durumda futbolcu temsilcisinin talep hakkı, profesyonel futbolcu sözleşmesi sona erene kadar veya futbolcunun bu futbolcu temsilcisinin katılımı olmaksızın yeni bir profesyonel futbolcu sözleşmesi imzalamasına kadar devam eder. Tarafların ücretin profesyonel futbolcu sözleşmesinin başlangıcında toplu olarak defaten mi yoksa profesyonel futbolcu sözleşmesinin her bir sözleşme yılının sonunda taksitler halinde mi ödeneceği sözleşmede belirtilmemişse ücretin toplu olarak defaten ödenmesi esastır.

(4)Bir kulüp, sözleşme imzaladığı futbolcu temsilcisine, hizmetleri için anlaşılmış olan ücreti aksine açık bir anlaşma yoksa defaten ödemekle yükümlüdür.

(5)Futbolcu temsilcisi ile futbolcu, ödenecek ücret tutarı üzerinde anlaşamazlar ise ya da tarafların kararlaştırdıkları ücret sözleşmeden anlaşılamiyor ise, futbolcu temsilcisi, kendi katılımı ile imzalanan sözleşmeden futbolcunun 2. fıkrada belirtilen usulle hesaplanan yıllık brüt gelirinin % 3'ü tutarında ücret talep edebilir.

V. TARAFLARIN HAK ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Madde 18 – Futbolcu Temsilcisinin Hakları

(1)Futbolcu temsilcileri:

a)Başka bir futbolcu temsilcisi ile münhasır bir temsil sözleşmesi bulunmayan futbolcu veya kulüplerle temasa geçebilirler;

b)Bir futbolcunun veya kulübün kendisinden talep etmesi halinde söz konusu futbolcu veya kulüp nam ve hesabına sözleşme müzakereleri yürütebilir, noter vekâletnamesi ile yetkilendirildiği takdirde sözleşme imzalayabilirler;

c)Kendilerini yetkilendiren herhangi bir futbolcunun veya kulübün menfaatlerini temsil edebilir, gerekli vekâletnameyi ibraz etmek kaydı ile futbolcu adına TFF nezdinde idari işlem ve kararlar açısından başvuruda bulunabilirler.

(2)Futbolcunun üçüncü kişiler ile ihtilaflarına ilişkin ve yargısal netice doğuracak talep ve başvuruları ancak futbolcunun kendisi veya avukatı tarafından yapılabilir.

Madde 19 – Futbolcu Temsilcisinin Yükümlülükleri

Futbolcu temsilcileri hak ve yetkilerini kullanırken,

a) Mevzuata, FIFA, UEFA ve TFF'nin statü ve talimatlarına, Mesleki Ahlak İlkeleri Taahhütnamesi'ne, FIFA ve TFF'nin yetkili kurulları tarafından verilen tüm kararlara uymak,

b) Katılımı ile yapılan her işlemin mevzuata FIFA, UEFA ve TFF'nin statü ve talimatlarına uygun olmasını sağlamak,

c) Bir kulüp ile sözleşmesi devam eden bir futbolcunun, profesyonel futbol sözleşmesini süresinden önce feshetmesini veya sözleşmesel yükümlülüklerini ihlal etmesini temin için veya bu sonucu doğurabilecek şekilde faaliyetler yürütmemek, özellikle futbolcunun sözleşmesi olan kulübün açık yazılı iznini almaksızın futbolcu adına başka bir kulüple görüşmemek (Aksi futbolcu temsilcisi tarafından ispatlanmadıkça, profesyonel futbolcu sözleşmesini haklı bir neden olmaksızın fesheden bir futbolcunun fesihle müdahalesi bulunan temsilcisinin futbolcuyu söz konusu sözleşmeyi feshe teşvik ettiği varsayılır),

d) Temsil ettiği kulüp veya futbolcunun rızası olmadan transfer görüşmelerine girmemek, temsil ettiği kulüp veya futbolcuyu her nevi sözleşme müzakeresi ile ilgili detaylar ve olaylardan haberdar etmek ve temsil ettiği kişinin hukuki menfaatlerini en iyi şekilde korumak,

e) Katılımı ile yapılan tüm sözleşmelerde kendi isim ve imzası ile temsil ettiği tarafın (kulüp ya da futbolcunun) adının açıkça belirtilmesini sağlamak,

f) Talep halinde TFF'ye ve FIFA'ya gerekli bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak vermek,

g) TFF ve FIFA tarafından düzenlenen tüm eğitim çalışmalarına katılmak,

h) Futbolcu temsilcisi faaliyetini bizzat yürütmek,

i) Gerçek kişi olarak faaliyetlerini tek başına sürdürmek ve futbolcu temsilciliği faaliyeti ile bağlantılı idari işlerinin yürütülmesi amacı dışında başkaca bir kişi istihdam etmemek (sadece futbolcu temsilcisinin kendisi kulüpleri veya futbolcuları temsil edebilir, başka kulüpler veya futbolcular nezdinde temsil ettiği kulüp veya futbolcunun menfaatine çalışabilir),

j) Kendi lisansı ile lisanssız kişilerin futbolcu temsilciliği faaliyeti yürütmesine veya lisansının sağladığı haklardan yararlanmasına engel olmak,

k) Futbolcu temsilcisi faaliyetleri sırasında her türlü menfaat çatışmasından kaçınmak, bir işlemde sadece bir tarafı temsil etmek, bir transfer sözleşmesi veya profesyonel futbolcu sözleşmesi müzakeresi sırasında karşı taraflarla veya onların temsilcileri ile temsil, işbirliği veya herhangi bir ortak çıkar ilişkisi içerisinde bulunmamak,

l) Adli sicil kaydını her yıl TFF'ye göndermek,

m) Lisansının askıya alındığı veya iptal edildiği dönem içerisinde doğrudan veya dolaylı olarak her türlü futbolcu temsilciliği faaliyetinden kaçınmak,

n) TFF nezdindeki adres ve sair iletişim bilgilerini güncel tutmak (TFF'ye bildirilen tebligata esas adrese ilişkin değişikliğin bildirilmemesi halinde TFF'de kayıtlı adrese yapılan tebligatlar geçerli kabul edilecektir.) zorundadırlar.

Madde 20 – Futbolcuların Hak ve Yükümlülükleri

Futbolcular,

a) Mevzuata FIFA, UEFA ve TFF'nin statü ve talimatlarına, FIFA ve TFF'nin yetkili kurulları tarafından verilen tüm kararlara uymak,

b) Sadece lisanslı futbolcu temsilcilerinin hizmetlerinden yararlanmak, doğrudan veya dolaylı olarak lisanssız hiçbir kişinin onlar ad ve hesabına kulüpler ile sözleşme müzakere etmesine veya temsilcilik faaliyeti kapsamında değerlendirilebilecek işlemler yürütmesine izin vermemek,

c) Bir futbolcu temsilcisi ile herhangi bir sözleşmesel ilişkiye girmeden önce söz konusu futbolcu temsilcisinin hâlihazırda bu faaliyeti yürütebilecek şekilde lisanslı olduğunu, lisansının iptal edilmediğini ve askıda olmadığını kontrol etmek,

d) Talep halinde TFF ve FIFA' ya gerekli bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak vermek,

e) Futbolcu temsilcileri ile yaptığı tüm sözleşmelere riayet etmek,

f) Yaptığı tüm profesyonel futbolcu sözleşmelerinde lisanslı bir futbolcu temsilcisinin o sözleşme kapsamında kendisine hizmet sunup sunmadığını açıkça belirtmek, söz konusu sözleşmede bir futbolcu temsilcisinin katılımı mevcutsa bu temsilcinin isim ve unvanının sözleşmede açıkça belirtilmesini temin etmek zorundadırlar.

Madde 21 – Kulüplerin Hak ve Yükümlülükleri

Kulüpler,

a)Mevzuata, FIFA, UEFA ve TFF'nin statü ve talimatlarına, FIFA ve TFF'nin yetkili kurulları tarafından verilen tüm kararlara uymak, fahri veya ücretli görev yapan tüm görevlilerinin bunlara uymasını temin etmek,

b)Sadece lisanslı futbolcu temsilcilerinin hizmetlerinden yararlanmak, doğrudan veya dolaylı olarak lisanssız hiçbir kişinin onlar ad ve hesabına kulüpler veya futbolcular ile sözleşme müzakere etmesine veya temsilcilik faaliyeti kapsamında değerlendirilebilecek işlemler yürütmesine izin vermemek,

c)Yürüttükleri sözleşme müzakereleri sırasında karşı taraflarında bulunan futbolcular veya kulüplerin sadece lisanslı temsilciler aracılığıyla sözleşme müzakerelerinde bulunmasını sağlamak, lisansı bulunmayan kişilerin bu müzakerelere girmesine müsaade etmemek, lisanssız kişilerle doğrudan veya dolaylı hiçbir sözleşmesel ilişkiye girmemek,

d)Bir futbolcu temsilcisi ile herhangi bir sözleşmesel ilişkiye girmeden önce söz konusu futbolcu temsilcisinin hâlihazırda bu faaliyeti yürütebilecek şekilde lisanslı olduğunu, lisansının iptal edilmediğini ve askıda olmadığını kontrol etmek,

e)Talep halinde TFF ve FIFA' ya gerekli bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak vermek,

f)Futbolcu temsilcileri ile yaptığı tüm sözleşmelere riayet etmek,

g)Yaptığı tüm profesyonel futbolcu sözleşmelerinde lisanslı bir futbolcu temsilcisinin sözleşme kapsamında kendisine hizmet sunup sunmadığını açıkça belirtmek, söz konusu sözleşmede bir futbolcu temsilcisinin kendisinin veya futbolcunun nam ve hesabına müzakerelere katılımı mevcutsa bu temsilcinin isim ve unvanının sözleşmede açıkça belirtilmesini temin etmek,

h)Futbolcuyu, futbolcu temsilcisi ile yaptığı sözleşmeye aykırı davranmaya teşvik etmemek zorundadırlar.

VI. CEZA HÜKÜMLERİ

Madde 22 – Genel Olarak

(1)İşbu talimat ve FIFA Futbolcu Temsilcileri Talimatı ile FIFA, UEFA veya TFF'nin sair mevzuatına aykırı hareket eden futbolcu temsilcileri, futbolcular, kulüpler ve sair kişiler disiplin cezası ile cezalandırılmak üzere PFDK'ye sevk edilirler. PFDK kararlarına karşı ancak Tahkim Kurulu'na itiraz edilebilir.

(2)Uluslararası niteliği bulunan futbolcu temsilciliği faaliyetleri kapsamında gerçekleşen ihlallerde, FIFA Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Düzenleme (FIFA Players' Agents Regulations) ve FIFA Disiplin Kodu hükümleri çerçevesinde FIFA Disiplin Komitesi yetkilidir. Yetkiye ilişkin ihtilaflarda karar mercii de FIFA Disiplin Komitesi'dir. Lisansını TFF'den almış bir futbolcu temsilcisinin; TFF'ye tescilli iki kulüp arasında veya TFF' ye tescilli bir kulüp ile Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bir futbolcu arasında yürütülen sözleşme müzakerelerinde taraflardan birini temsil etmesi halleri ulusal nitelikte futbolcu temsilciliği faaliyetleri olarak değerlendirilir.

(3)TFF'nin futbolcu temsilciliğine ilişkin düzenlemelerinin ihlal edildiği şüphesiyle yürütülen soruşturmalar kapsamında soruşturma organları ve disiplin kurulları basın ve yayın organlarında çıkan haber, fotoğraf, video görüntüleri de dâhil olmak üzere her türlü delilden yararlanabilir ve bu delilleri serbestçe takdir eder.

(4)Haklarında disiplin ihlali gerçekleştirdiklerine dair kuvvetli şüphe bulunan futbolcu temsilcileri, futbolcular veya kulüpler yürütülen disiplin soruşturması ve yargılaması sırasında talimat hükümlerine uygun olarak hareket ettiklerini ispat ile mükelleftirler.

Madde 23 – Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Ceza Hükümleri

İşbu talimat ve FIFA Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Düzenleme (FIFA Players' Agents Regulations) ile FIFA, UEFA veya TFF'nin sair mevzuatına ve işbu talimatın 9. maddesi uyarınca imzaladıkları taahhünameye aykırı hareket eden futbolcu temsilcileri hakkında:

- a)İhtar,
- b)Kınama,
- c)50.000.-TL'den az olmamak üzere para cezası,
- d)Hak mahrumiyeti cezası,
- e)Lisansın askıya alınması cezası,
- f)Lisansın iptali cezası verilebilir.

Bu cezalara ihlalin ağırlığı, niteliği, tekrar durumu dikkate alınarak birlikte ya da ayrı ayrı hükmedilebilir.

Madde 24 - Futbolculara İlişkin Ceza Hükümleri

İşbu talimat ve FIFA Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Düzenleme (FIFA Players' Agents Regulations) ile FIFA, UEFA veya TFF'nin futbolcu temsilcilerine ilişkin sair mevzuatına aykırı hareket eden futbolcular hakkında:

a)İhtar,

b)Kınama,

c)Süper Lig futbolcuları için 50.000.-TL'den, TFF 1.Lig futbolcuları için 25.000 TL'den, TFF 2.Lig futbolcuları için 10.000 TL'den ve TFF 3.Lig futbolcuları için 5.000 TL'den az olmamak üzere para cezası,

d)Müsabakadan men cezası,

e)Futbolla ilgili her türlü faaliyetten men cezası verilebilir.

Bu cezalara ihlalin ağırlığı, niteliği, tekrar durumu dikkate alınarak birlikte ya da ayrı ayrı hükmedilebilir.

Madde 25 - Kulüplere İlişkin Ceza Hükümleri

İşbu talimat ve FIFA Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Düzenleme (FIFA Players' Agents Regulations) ile FIFA, UEFA veya TFF'nin futbolcu temsilcilerine ilişkin sair mevzuatına aykırı hareket eden kulüpler hakkında;

a)İhtar,

b)Kınama,

c)Süper Lig için 100.000.-TL'den, TFF 1.Lig için 50.000 TL'den, TFF 2.Lig için 25.000 TL'den ve TFF 3.Lig için 10.000 TL'den az olmamak üzere para cezası,

d)Transfer yasağı cezası,

e)Puan tenzili cezası,

f)Bir alt lige düşürme cezası verilebilir.

Bu cezalara ihlalin ağırlığı, niteliği, tekrar durumu dikkate alınarak birlikte ya da ayrı ayrı hükmedilebilir.

VII. – SON HÜKÜMLER

Madde 26 – Talimat Kapsamında Olmayan Kişiler

Futbolcunun ebeveynleri, kardeşleri ya da eşi, futbolcu adına bir profesyonel futbolcu sözleşmesi müzakere edebilir. Futbolcunun ebeveynleri, kardeşi ya da eşi tarafından yürütülen bu tip faaliyetlere FIFA ve TFF'nin futbolcu temsilciliğine ilişkin düzenlemeleri uygulanmayacağı gibi, bu faaliyetler FIFA veya TFF'nin yetkisinde değildir.

Madde 27 – FIFA' ya Bildirim

TFF, etkinliği sona eren futbolcu temsilcilerini, futbolcu temsilcileri ile ilgili ihtilafları ve disiplin soruşturmalarını FIFA' ya bildirmekle yükümlüdür.

Madde 28 – Yürürlük

TFF Yönetim Kurulu'nca hazırlanan bu talimat TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde 19.03.2010 tarihinde ilan edilerek yürürlüğe girmiştir. TFF Yönetim Kurulu'nun 08.12.2010 tarih ve 98 sayılı toplantısında aldığı karar ile bu talimatın 3. maddesine 2. fıkra eklenmiş; bu değişiklik 21.12.2010 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. TFF Yönetim Kurulu'nun 23.08.2011 tarih ve 6 sayılı toplantısında aldığı karar ile bu talimatın EK-2'sinde yer alan standart temsilci sözleşmesinin 5. maddesi değiştirilmiş; bu değişiklik 24.08.2011 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Madde 29 – Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

İşbu talimatın yürürlüğe girmesiyle, 12.06.2003 tarih ve 25151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Futbolcu Temsilcileri Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1

Bu talimatın yürürlüğünden önceki işlemler ile ilgili ihtilaflar, 12 Haziran 2003 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan “FIFA Futbolcu Temsilcileri Talimatı” hükümlerine göre çözümlenir.

Geçici Madde 2

İşbu Talimat'ın yürürlüğe girmesinden önce süresiz olarak lisans almış olan futbolcu temsilcilerinin lisanslarının geçerlilik süresi, FIFA Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Düzenleme'nin (FIFA Players' Agents Regulations) yürürlüğe girdiği tarih olan 01.01.2008 tarihinden itibaren 5 yıl geçerlidir. Söz konusu futbolcu temsilcileri bu sürenin sonunda işbu talimatta belirtilen hükümler çerçevesinde yeniden sınava girmek zorundadırlar.

Geçici Madde 3

İşbu Talimat'ın yürürlüğe girmesinden sonra, FIFA tarafından FIFA Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Düzenleme' de (FIFA Players' Agents Regulations) bir değişiklik gerçekleştirilmesi durumunda, İşbu Talimat da tadil edilerek FIFA düzenlemeleri ile uygunluk sağlanır.

Mesleki Etik İlkeleri Taahhütnamesi

1. Futbolcu temsilcisinin, faaliyetlerini dürüstçe yürütmesi; mesleğinde ve diğer işlerinde saygıdeğer ve mesleğe yakışır bir şekilde davranması gerekir.

2. Futbolcu temsilcisi, FIFA'nın, konfederasyonların ve ilgili federasyonların statülerine, talimatlarına, direktiflerine ve yetkili organlarının kararlarına koşulsuz olarak uymayı kabul eder.

3. Futbolcu temsilci, temsil ettiği kişiyle, müzakere ettiği kişilerle ve sair kişilerle ilişkilerinde gerçeğe, açıklığa ve tarafsızlığa her zaman bağlı kalacaktır.

4. Futbolcu temsilcisi, temsil ettiği kişinin menfaatlerini yasal mevzuata uygun şekilde ve hakkaniyete anlayışı içerisinde korumalı, açık hukuki ilişkiler kurmalıdır.

5. Futbolcu temsilcisi, müzakere ettiği kişilerin ve üçüncü kişilerin, haklarına mutlaka saygılı olmalıdır. Özellikle, meslektaşlarının sözleşmesel ilişkilerine saygı duymalı ve temsil edilen kişileri diğer taraflardan ayartmaya yönelik her türlü davranıştan imtina etmelidir.

6. a) Futbolcu temsilcisi, faaliyetleriyle ilgili olarak, asgari bir muhasebe kaydı tutmak zorundadır. Özellikle, faaliyetlerine ilişkin kanıtları, herhangi bir zamanda, belgeler ve sair kayıtlar halinde sunabilecek şekilde hazır bulundurmalıdır.

b) Futbolcu temsilcisi tüm kayıtlarını dürüstçe tutmalı ve diğer kayıtlarda faaliyetlerini gerçeğe uygun şekilde detaylandırmalıdır.

c) Futbolcu temsilcisi, herhangi bir disiplin soruşturması veya sair bir ihtilafla ilgili soruşturma yürüten yetkililer tarafından talep edilmesi halinde, yürütülen soruşturma ile doğrudan ilgili olan defterlerini ve kayıtlarını sunmalıdır.

d) Futbolcu temsilcisi, temsil ettiği kişinin ilk talebi üzerine, ücretlerini, harcamalarını ve diğer masrafları gösteren bir fatura düzenlemelidir.

7. Futbolcu temsilcisi, bir ihtilafı FIFA Statüsü'nde de belirtildiği şekilde genel mahkemelere taşıyamaz; tüm taleplerine ilişkin başvuruları ilgili federasyon veya FIFA'nın yetkili organlarına yapmalıdır.

İmzasıyla, futbolcu temsilcisi yukarıdaki belirtilen hükümleri kabul eder.

Yer ve tarih :

Futbolcu temsilcisi :

Türkiye Futbol Federasyonu adına:

.....

Standart Temsilci Sözleşmesi

Taraflar

.....(Futbolcu Temsilcinin adı, soyadı, açık adresi)

..... (işbu sözleşmede bundan böyle futbolcu temsilcisi olarak anılacaktır) ve

.....(Oyuncunun adı (ve varsa lakabı), soyadı, açık adresi ve doğum tarihi ya da kulübün adı ve açık adresi)

.....(işbu sözleşmede bundan böyle duruma göre

"futbolcu" veya "kulüp" olarak anılacaktır.) aşağıdaki maddelerden oluşan bir temsilci sözleşmesi imzalamak hususunda anlaşmışlardır:

1) SÜRE

İşbu sözleşme (toplam ay sayısı, en fazla 24) süre boyunca geçerli olacaktır.

Sözleşme (kesin tarih) tarihinde yürürlüğe girecek ve..... (kesin tarih) tarihinde sona erecektir.

2) ÜCRET

Futbolcu temsilcisinin sonuçlandırmış olduğu iş karşılığı ödenecek olan ücreti sadece temsil ettiği futbolcu veya temsil ettiği kulüp ödeyebilir.

a) Temsil edilen futbolcu ise;

Futbolcu temsilcisi, oyuncunun, kendisi tarafından müzakereleri gerçekleştirilmiş olan profesyonel futbolcu sözleşmeleri dolayısıyla hakkececeği yıllık taban brüt gelirin % tutarında komisyon alacaktır. Söz konusu komisyon aşağıdaki şekilde ödenecektir. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin başlangıcında götürü usulü bir ödeme: () Her bir sözleşme yılının bitiminde yıllık ödemeler: () (uygun olanı işaretleyiniz)

b) Temsil edilen kulüp ise;

Futbolcu temsilcisi, bir defada (kesin tutar ve kur) komisyon alacaktır.

3) MÜNHASIRLIK

Taraflar iş bu sözleşme ile temsilciye tanınan hakkın

Münhasır olduğunu ()

Münhasır olmadığını ()

(uygun olanı işaretleyiniz) karşılıklı olarak kabul ve taahhüt etmiştir.

4) DİĞER ANLAŞMALAR

Futbolcu Temsilcileri Talimatında yer alan esaslara uygun olan tüm sair anlaşmalar, işbu sözleşmeye eklenecek ve sözleşme ile birlikte ilgili Federasyona ibraz edilecektir.

5) ZORUNLU MEVZUAT

Taraflar, FIFA'nın, konfederasyonların ve ilgili federasyonların statülerine, talimatlarına, direktiflerine ve yetkili organlarının kararlarına; federasyonun bulunduğu ülkede geçerli olan çalışma mevzuatına ve sair yasal mevzuata ve uluslararası hukuka ve anlaşmalara bağlı kalacaklarını kabul ve taahhüt ederler. Taraflar, işbu sözleşmeden doğan her türlü uyuşmazlığın çözümünde, Uyuşmazlık Çözüm Kurulu Talimatı çerçevesinde Uyuşmazlık Çözüm Kurulu'nun yetkisini kabul edip etmemekte serbesttirler.

6) NİHAİ HUSUSLAR

İşbu sözleşme dört nüsha olarak düzenlenmiş ve nüshaları aşağıdaki şekilde dağıtılmıştır. 1. Futbolcu temsilcisinin kayıtlı olduğu federasyon:

.....

(açık isim / unvan)

2. Temsil edilenin kayıtlı olduğu federasyon:

.....

(açık isim / unvan)

3. Futbolcu temsilcisi

4. Temsil edilen futbolcu/kulüp

Yer

ve

Tarih:.....

Futbolcu temsilcisi:

Futbolcu/

.....

(imza)

Kulüp: (imza)

Sözleşmenin teslim alındığına dair onay:

Yer ve Tarih :

Futbolcu temsilcisinin kayıtlı

Temsil edilen futbolcu / kulübün

kayıtlı

o

olduğu federasyon:

olduğu federasyon:

(kaşe ve imza)

(kaşe ve imza)

EK-10. TFF Futbol Menajerleri İle Çalışma Talimatı - 2019

I. GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 – Amaç

Bu talimatın amacı, bir futbolcu ile kulüp arasında imzalanan profesyonel futbolcu sözleşmesi veya iki kulüp arasında imzalanan transfer sözleşmelerinde menajerlik yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Madde 2 – Tanımlar ve Kısaltmalar

Bu talimattaki:

- a) TFF : Türkiye Futbol Federasyonu’nu,
- b) Yönetim Kurulu: Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu’nu,
- c) Tahkim Kurulu: Türkiye Futbol Federasyonu Tahkim Kurulu’nu,
- ç) PFDK : Türkiye Futbol Federasyonu Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu’nu,
- d) Uyuşmazlık Çözüm Kurulu: Türkiye Futbol Federasyonu Uyuşmazlık Çözüm Kurulu’nu,
- e) Menajer : Belli bir ücret karşılığında veya ücretsiz olarak, profesyonel futbolcu sözleşmesi müzakeresi yürütmek amacıyla futbolcu veya kulüpleri temsil eden veya kulüpler arasında transfer müzakeresi yürütmek amacıyla kulüpleri temsil eden TFF’den lisans almış gerçek kişileri,
- f) Lisans : Bir gerçek kişinin menajerlik faaliyeti yürütebilmesi için bu talimat kapsamında TFF’den temin etmesi gereken “Futbol Menajerliği Lisansı”nı,
- g) Menajerlik Sözleşmesi : Menajerlerin futbolcu veya kulüp ile imzalayacakları örneği TFF tarafından hazırlanmış yazılı sözleşmeyi,
- ğ) Profesyonel Futbolcu Sözleşmesi : Profesyonel futbolcu ile kulüp arasında yapılan ve TFF tarafından tescil edilen sözleşmeyi,
- h) Yaşı küçük futbolcu: 18 yaşını doldurmamış futbolcuları ifade eder.

Madde 3 – Kapsam

(1) Futbolcular ve kulüpler bu talimatta öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla, profesyonel futbolcu sözleşmesi müzakerelerini yürütmek ve/veya transfer müzakereleri yürütmek için futbol menajerlerinin hizmetlerinden yararlanabilirler.

(2) Futbolcular ve kulüpler menajerlerin seçimi ve menajerlik hizmetinden yararlanma sürecinde, gerekli özeni göstermek ve bu talimat hükümlerine uymakla yükümlüdürler. Özellikle, futbolcu ve kulüpler, menajerin lisanslı olmasına ve bu talimatta öngörülen "Futbol Menajerliği Taahhütnamesini" imzalamış olduğunu kontrol ile menajerlik

hizmetinden yararlanmadan önce bu talimata öngörülen minimum şartları taşıyan bir menajerlik sözleşmesini imzalanmış olmasından sorumludurlar.

(3) Menajerin, faaliyette bulunabilmesi için bu talimatın 4. Maddesi'nde öngörülen şartlar dahilinde TFF'ye tescil edilmiş olması zorunludur.

II. TESCİL

Madde 4 –Tescil Şartları

(1) Menajer olmak isteyen gerçek kişiler aşağıdaki şartlara sahip olmalıdırlar:

a) Türk vatandaşı olmak veya Türkiye’de yasal ikametgâha ve çalışma iznine sahip olmak,

b) Şike ve teşvik primi ile Futbol Disiplin Talimatı’nın “Hükümlülük” kenar başlıklı maddesinde belirtilen suçlardan dolayı kesin hüküm giymemiş olmak,

c) Disiplin Kurulları tarafından, müsabaka sonucunu etkileme, bahis, doping, ayrımcılık ve sahtecilik eylemleri nedeniyle kesinleşmiş ceza almamış olmak,

ç) TFF tarafından belirlenecek diğer şartları yerine getirmek.

(2) FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar, TFF, diğer ülke federasyonları, herhangi bir lig oluşumu vb. ile kulüpler veya bunların herhangi bir kurulunda fahri veya ücretli olarak görevli bulunan kişiler ile faal futbolcu, teknik adam, antrenörler ve müsabaka görevlileri menajerlik faaliyetinde bulunamazlar. Ayrıca, menajerlerin faaliyetlerini yürütürken TFF, FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar, TFF ve diğer ülke federasyonları, herhangi bir lig oluşumu vb. ile sözleşmeden doğan ve potansiyel çıkar çatışmasına yol açabilecek ilişkilerinin olmaması gerekir.

(3) Aktif futbol hayatı devam eden futbolcuların, teknik adamların ve futbol faaliyeti içerisinde bulunan diğer kişilerin doğrudan veya iştigal konusu içerisinde menajerlik faaliyeti bulunan bir şirkete ortak olmak da dahil olmak üzere dolaylı menajerlik faaliyetinde bulunmaları yasaktır. Bu kişiler ancak aktif futbol faaliyeti sona erdikten sonra ve işbu talimat hükümleri çerçevesinde menajerlik lisansına sahip olmaları şartıyla menajerlik faaliyetinde bulunabilirler.

(4) Bu maddede öngörülen şartlara ek olarak, menajerlik lisansının verilebilmesi veya lisanlara vize ettirmek için lisans başvurusunda bulunan menajerin mesleki, sosyal ve ahlaki yönlerden iyi anılmaları ve "kusursuz bir itibara" sahip olmaları gerekir.

(5) Menajerlik lisansının alınabilmesi için faaliyetleri sırasında FIFA ve TFF talimat ve düzenlemelerine ve bu faaliyetin temel ilkelerine uymayı taahhüt ettiği örneği Ek-1’de yer alan "Menajerlik Taahhütnamesinin" imzalanması ve TFF’ye ibraz edilmesi zorunludur.

(6) Menajerlik faaliyetinin gerçek kişi olarak bizzat yürütülmesi zorunlu olmakla birlikte, menajerler ticari faaliyetlerini şirket olarak organize edebilirler. Bu halde dahi

menajerlik faaliyetini bu Talimat'a uygun olarak lisans sahibi olan kişilerin bizzat yürütmeleri ve bu talimatta öngörülen koşulları taşımaları zorunludur.

(7) Yukarıda 2 ve 3. fıkralarda öngörülen yasağın ihlali halinde, ihlalde bulunan kişilere en az bir yıl hak mahrumiyeti cezası verilir ve bu kişilerin aktif futbol faaliyeti sona erse bile "futbol menajerliği lisansı" almalarına izin verilmez.

Madde 5 - Gerekli Belgeler

(1) Tescil için aşağıdaki belgelerin eksiksiz olarak TFF'ye sunulması zorunludur:

a) Başvuru dilekçesi

b) 1 adet vesikalık fotoğraf

c) İkametgâh Belgesi

ç) Tasdikli Nüfus Cüzdanı Örneği (T.C. Vatandaşı olmayan kişiler için Tasdikli Pasaport Örneği)

d) Başvuru tarihinden en erken 1 ay önce alınmış Adli Sicil Kaydı

e) TFF tarafından talep edilebilecek diğer belgeler

(2) Yukarıda sayılan belgelerin faks ve fotokopi suretleri ile işlem yapılmaz. Adaylar yazılı başvurularını TFF'ye elden veya posta yolu ile yapabilirler.

Madde 6 – Değerlendirme

(1) TFF Yönetim Kurulu tarafından atanan "Değerlendirme Komisyonu", lisans başvuru talebini bu talimatta belirlenen şartlara uygun olup olmadığını inceler. Değerlendirme neticesinde başvuruları uygun bulunmayan kişilerin başvuruları reddedilir.

(2) Lisans adayı Değerlendirme Komisyonun ret kararının kendisine tebliğinden itibaren 7 gün içinde TFF Yönetim Kuruluna itirazda bulunabilir. Süresi içinde itiraz edilmezse ret kararı kesinleşir. Bu kişiler ret kararının kesinleşmesinden itibaren en erken bir yıl sonra ret gerekçesinin ortadan kalktığını kanıtlayarak tekrar lisans başvurusunda bulunabilirler.

(3) "Değerlendirme Komisyonu" tarafından, lisans başvuru talebi ilk kez veya evvelce kabul edilen menajerler, TFF tarafından düzenlenen "Futbol Menajerliği Eğitim Semineri"ne katılmak zorundadır. "Futbol Menajerliği Eğitim Semineri" ne katılmayan menajerin lisansı, takip eden "Futbol Menajerliği Eğitim Semineri" ne katılıncaya kadar geçici olarak askıya alınır.

(4) Menajer adaylarının başvuruları her takvim yılının Aralık ve Mayıs aylarında Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenerek karara bağlanır.

III. MENAJERLİK LİSANSI

Madde 7 – Lisans

(1) Yukarıda anılan tüm şartları yerine getirenler için “Menajerlik Lisansı” düzenlenir. Lisans, TFF Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yıllık tescil bedeli ve işlem giderinin ödendiğinin belgelendirilmesi şartıyla menajerlere verilir.

(2) Menajerler ad ve soyadlarından sonra “Türkiye Futbol Federasyonu’ndan Lisanslı Futbol Menajeri” unvanını alırlar. Menajerlerin her türlü basılı evrak ve kartvizitlerinde TFF tarafından izin verilecek logolar kullanabilirler. Bununla beraber FIFA isim ve logosu ile TFF logosunun kullanılması yasaktır.

(3) Lisansın, üçüncü gerçek veya tüzel kişiye devri yasaktır.

Madde 8 – Vize

(1) Menajerlik lisansının her yıl vize edilmesi zorunludur. Menajerler, TFF Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yıllık vize ücretini ödemek ve TFF tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri TFF’ye sunmakla yükümlüdür. Menajerin söz konusu vize ücretini ödememesi veya talep edilen bilgi ve belgeleri sunmaması halinde lisansı askıya alınır.

Madde 9 – Lisansın Yitirilmesi

(1) Menajerin, lisansın alınması için gerekli koşullardan herhangi birini sonradan kaybetmesi, menajerlik faaliyetini kendi isteği ile sona erdirilmesi, bir disiplin soruşturması neticesinde veya işbu talimat kapsamında belirtilen sair hallerde lisansını yitirebilir.

(2) Lisansın alınması için gerekli koşullardan herhangi birinin sonradan yitirilmesi halinde aksine özel bir düzenleme bulunmadığı sürece eksik koşulun tamamlanması için menajere uygun ve nihai bir süre verilir. Verilen süreye rağmen eksikliğin giderilmemesi halinde lisans iptal edilir.

(3) Üst üste iki yıl vize yaptırmayan menajerin lisansı iptal edilir ve bu durum TFF tarafından ilan edilir.

Madde 10 – Lisansın Menajer Tarafından İade Edilmesi

Faaliyetini sona erdirmeye karar veren menajer, lisansını TFF’ye iade etmek zorundadır. Menajerin iade yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde lisansı iptal edilir ve bu durum TFF tarafından ilan edilir.

IV. MENAJERLİK İŞLEMLERİNİN BİLDİRİMİ

Madde 11 – Bildirim

(1) Futbolcu ve kulüpler 2. fıkradaki istisna dışında sadece "menajerlik taahhütnamesini" imzalamış ve bu talimatta belirtilen şartlar dâhilinde lisans almış bir menajerin hizmetinden yararlanabilirler.

(2) Futbolcular, uluslararası bir transferde ise;

a) Menajerin FIFA'ya bağlı bir federasyondan lisanslı olması veya 1 Nisan 2015 yürürlük tarihli FIFA Aracılarla Çalışma Talimatına uygun olarak düzenlenmiş ve FIFA'ya bağlı bir federasyona tescil edilmiş en az bir sözleşme yaptığını belgelemesi,

b) Menajerin, "FIFA Aracılarla Çalışma Talimatı" ekinde yer alan "aracılık taahhütnamesini" imzalaması ve

c) Aralarındaki menajerlik sözleşmesinin bir nüshasını TFF'ye ibraz etmesi şartıyla, bu talimat kapsamında lisans almamış menajerlerin hizmetlerinden de yararlanabilir.

Futbolcu ve kulüpler, menajerler ile yaptıkları sözleşmeler ve menajerlerin katılımı ile imzaladıkları profesyonel futbolcu sözleşmesi veya transfer sözleşmelerinin birer nüshasını imza tarihinden itibaren 30 gün içinde belgeleri ile birlikte TFF'ye ibraz etmek zorundadır. Futbolcu ve kulüplerin, menajerlik faaliyetleri kapsamında menajernlere ödedikleri ücretlere ilişkin bilgi ve sair ödeme belgelerinin suretlerini en geç Şubat ayının son işgünü TFF'ye ibraz etmek zorundadır.

(4) Bu madde kapsamında öngörülen bildirim yükümlülüğünün, menajerlik faaliyeti kapsamındaki bir işlemin gerçekleştiği her seferde yapılması zorunludur.

Madde 12 – Bilgi verme ve yayınlama

(1) Futbolcu ve/veya kulüpler TFF, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar ve FIFA'nın yetkili mercilerinin talepleri üzerine menajerlik faaliyetine ilişkin her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmekle yükümlüdürler. Futbolcu ve kulüpler menajerlerle yaptıkları sözleşmeler menajerlik faaliyeti kapsamında her türlü bilgi ve belgenin TFF, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar ve FIFA'nın yetkili mercilerine ifşa ve ibrazına olanak sağlayan maddeler eklemekle yükümlüdürler.

(2) Lisanslı menajerlerin listesi TFF resmî internet sitesinde yayınlanır. Her takvim yılının Mart ayı sonunda, menajerlerin dahil oldukları her bir işlemin listesi TFF resmî internet sitesinden yayınlanır. Ayrıca, TFF'ye tescilli futbolcuların ve kulüplerin menajernlere

yaptığı tüm ödemelerin toplamı, kulüp bazında ayrı ayrı olmak üzere, her takvim yılının Mart ayı sonunda TFF resmî internet sitesinde yayınlanır.

V. MENAJERLİK SÖZLEŞMESİ

Madde 13 – Menajerlik Sözleşmesi

(1) Futbolcu ve kulüpler şeffaflık açısından, menajerlik sözleşmesinde, menajerlerle girdikleri yasal ilişkinin hukuki yapısını, yani bu ilişkinin bir hizmet mi, danışmanlık mı, temsil mi, yoksa başka bir yasal ilişki mi olduğunu belirtmekle yükümlüdürler.

(2) Futbolcu ve/veya kulüp ile menajer arasındaki yasal ilişkinin ana unsurları, menajerlik faaliyetinin başlamasından önce yapılacak olan yazılı bir sözleşmede belirlenmek zorundadır.

(3) Yaşı küçük futbolcuların menajerler ile yaptıkları sözleşmelerin geçerliliği yasal temsilcilerinin bu sözleşmeyi imzalamalarına bağlıdır.

(4) Sözleşme, en fazla iki senelik bir süre için yapılabilir. Sözleşmenin süresinin bitiminde kendiliğinden uzayacağına dair hükümler geçersizdir. Taraflar sözleşmesel ilişkilerini devam ettirmek isterlerse süresi iki yılı geçmeyen yeni bir sözleşme yapmak zorundadırlar.

(5) Menajerlik sözleşmesi tarafların isimlerini, menajerlik faaliyetinin kapsamını, sözleşme tarihini, süresini, menajerlik faaliyetinden kaynaklanan ücreti, ödeme koşullarını, menajerin edimlerini, fesih hükümlerini ve tarafların imzalarını ihtiva etmek zorundadır. Menajerlik faaliyetinin bir şirket olarak organize edilmesi halinde bu şirketin bilgilerinin sözleşmede yer alması ve menajerin bu şirketi temsile şirketi temsile yetkili olduğunu gösterir imza sirkülerinin sözleşmeye eklenmesi zorunludur.

(6) Taraflar TFF tarafından hazırlanan ve tavsiye edilen Standart Menajerlik Sözleşmesi'nden (Ek-2) yararlanabilirler.

(7) Sözleşmenin asgari iki nüsha olarak düzenlenmesi ve tümünün taraflarca imzalanması şarttır. Bir nüsha taraflarda kalmak kaydıyla diğer nüshanın sözleşmenin imzalanmasından itibaren en geç 30 gün içinde tescil için TFF'ye sunulması zorunludur.

Madde 14 – Ücret

(1) Menajerlere ödenecek ücret tutarının ve ödeme koşullarının sözleşme ile belirlenmesi zorunludur. Taraflar menajerlik ücretini; FIFA'nın tavsiye niteliğindeki düzenlemesini (Aracılarla Çalışma Talimatı)'nı esas alarak belirleyebilecekleri gibi serbestçe de belirleyebilirler.

(2) Futbolcu adına hareket eden menajerin ücreti futbolcunun yıllık taban brüt geliri üzerinden hesap edilir. Söz konusu yıllık taban brüt gelirin hesabında diğer kazandırmalar

(taşınır veya taşınmazların karşılıksız kullandırılması ya da mülkiyetlerinin nakli), başarı primleri veya bonus ya da imtiyaz gibi garanti edilmemiş olan menfaatler dikkate alınmaz.

(3) Kulüpler, sözleşme imzaladıkları menajernere, hizmetleri için anlaşılmış olan ücreti bir seferde defaten ödemekle yükümlüdür. Taraflar ödemenin taksitler halinde yapılmasını kararlaştırabilirler.

(4) Kulüpler, futbolcuların transferleri ile bağlantılı olarak bir başka kulübe yapmaları gereken transfer tazminatı, yetiştirme tazminatı veya dayanışma fonu katkı payları gibi ödemeleri menajernere yapmamak ve bu gibi ödemelerin menajerler tarafından yapılmamasını temin etmekle yükümlüdürler. Bu yasak bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla, menajerlerin bir futbolcunun gelecekteki transfer değerinde veya herhangi bir transfer tazminatında hiçbir pay ve çıkara sahip olamamalarını da içermektedir. Bu gibi haklar menajernere devir edilemez.

(5) Menajernere yapılacak ödemeler doğrudan ve sadece temsil ettiği futbolcu veya kulüp tarafından yapılır. Menajerin temsil etmediği taraftan ücret alması yasaktır. Bununla beraber menajerin bir futbolcuyu temsil etmesi halinde temsile konu işlemlerin tamamlanmasından sonra futbolcu kendisi adına menajere ödeme yapılması için kulübe yazılı bir muvafakat verebilir. Futbolcu adına gerçekleştirilen ödeme, futbolcu ile menajer arasında imzalanmış olan sözleşmeye uygun olarak yapılır.

(6) FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar, TFF, herhangi bir lig oluşumu vb. ile kulüpler veya bunların herhangi bir kurulunda fahri veya ücretli olarak görevli bulunan kişiler ile faal futbolcu, teknik adam, antrenörler ve müsabaka görevlilerinin menajerlik faaliyeti nedeniyle bir menajerden veya menajerlik faaliyeti nedeniyle menajere ödenen ücretlerin tamamından veya bir kısmından herhangi bir şekilde ödeme alması yasaktır. Aksi halde hakkında disiplin işlemi yapılır.

(7) Yaşı küçük futbolcuların transferleri nedeniyle profesyonel futbolcu sözleşmesi ve/veya transfer anlaşmasının görüşmeleri yapılırken bir menajerin hizmetlerinden yararlanılsa bile bu hizmetlerden dolayı menajernere ödeme yapılması veya menajerin ücret alması yasaktır. Menajerlerin 15 yaşını doldurmamış küçük futbolcular ile sözleşme imzalaması ve bunlar adına menajerlik faaliyetinde bulunmaları yasaktır. Bu maddeyi ihlal eden menajerler lisanslarının iptali ve sürekli hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılırlar.

(8) Menajernere TFF'ye tescil ettirilen sözleşmede belirtilen ücretin üzerinde ödeme yapılamaz.

VI. TARAFLARIN HAK ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Madde 15 – Menajerlerin Hakları

(1) Menajerler:

a) Bu talimatta belirtilen yükümlülükleri yerine getirilmesi şartıyla futbolcu veya kulüplerle temasa geçebilirler;

b) Bir futbolcunun veya kulübün kendisinden talep etmesi halinde söz konusu futbolcu veya kulüp nam ve hesabına sözleşme müzakereleri yürütebilir, noter vekâletnamesi ile yetkilendirildiği takdirde sözleşme imzalayabilirler;

c) Kendilerini yetkilendiren herhangi bir futbolcunun veya kulübün menfaatlerini temsil edebilir, gerekli vekâletnameyi ibraz etmek kaydı ile futbolcu adına TFF nezdinde idari işlem ve kararlar açısından başvuruda bulunabilirler.

(2) Futbolcunun üçüncü kişiler ile ihtilaflarına ilişkin ve yargısal netice doğuracak talep ve başvuruları ancak futbolcunun kendisi veya avukatı tarafından yapılabilir.

Madde 16 – Menajerlerin Yükümlülükleri

(1) Menajerler hak ve yetkilerini kullanırken,

a) Mevzuata, FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar ve TFF'nin statü ve talimatlarına, Menajerlik Taahhütnamesi'ne, FIFA ve TFF'nin yetkili kurulları tarafından verilen tüm kararlara uymak,

b) Katılımı ile yapılan her işlemin mevzuata FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar ve TFF'nin statü ve talimatlarına uygun olmasını sağlamak,

c) Bir kulüp ile sözleşmesi devam eden bir futbolcunun, profesyonel futbolcu sözleşmesini süresinden önce feshetmesini veya sözleşmesel yükümlülüklerini ihlal etmesini temin için veya bu sonucu doğurabilecek şekilde faaliyetler yürütmek, özellikle futbolcunun sözleşmesi olan kulübün açık yazılı iznini almaksızın futbolcu adına başka bir kulüple görüşmemek (Aksi menajer tarafından ispatlanmadıkça, profesyonel futbolcu sözleşmesini haklı bir neden olmaksızın fesheden bir futbolcunun fesihte müdahalesi bulunan menajerin futbolcuyu söz konusu sözleşmeyi feshe teşvik ettiği varsayılır),

ç) Kulüp veya futbolcunun rızası olmadan transfer görüşmelerine girmemek, temsil ettiği kulüp veya futbolcuyu her nevi sözleşme müzakeresi ile ilgili detaylar ve olaylardan haberdar etmek ve temsil ettiği kişinin hukuki menfaatlerini en iyi şekilde korumak,

d) Katılımı ile yapılan tüm sözleşmelerde kendi isim ve imzası ile hizmet verdiği tarafın (kulüp ya da futbolcunun) adının açıkça belirtilmesini sağlamak,

e) Talep halinde TFF, FIFA'ya bağı konfederasyonlar ve FIFA' ya gerekli bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak vermek,

f) TFF tarafından düzenlenen kurs ve seminerlere katılmak,

g) Menajerlik faaliyetini bizzat yürütmek, menajerliğin şirket çatısı altında yürütülmesi halinde, şirket ortaklarının ve temsile yetkili kişilerin bu talimatta belirlenen şartları taşımasını ve bu kişilerin menajerlik faaliyetinde bizzat bulunmalarını sağlamak,

ğ) Kendi lisansı ile lisanssız kişilerin menajerlik faaliyeti yürütmesine veya lisansının sağladığı haklardan yararlanmasına engel olmak,

h) Adli sicil kaydını her yıl vize talebi ekinde TFF'ye göndermek,

ı) Lisansının askıya alındığı veya iptal edildiği dönem içerisinde doğrudan veya dolaylı olarak her türlü menajerlik faaliyetinden kaçınmak,

i) TFF nezdindeki adres ve sair iletişim bilgilerini güncel tutmak (TFF'ye bildirilen tebligata esas adrese ilişkin değişikliğin bildirilmemesi halinde TFF'de kayıtlı adrese yapılan tebligatlar geçerli kabul edilecektir.) zorundadırlar.

(2) Yukarıdaki 1. fıkranın "c", "g" ve "ğ" bentlerinin ihlal eden menajerler, sürekli hak mahrumiyeti ile cezalandırılırlar. Mazeretsiz olarak zorunlu kurs ve seminere katılmayan menajerlerin lisansları askıya alınır.

Madde 17 – Futbolcuların Hak ve Yükümlülükleri

(1) Futbolcular,

a) Mevzuata FIFA, UEFA ve TFF'nin statü ve talimatlarına, FIFA ve TFF'nin yetkili kurulları tarafından verilen tüm kararlara uymak,

b) Sadece bu Talimat çerçevesinde lisanslı menajerlerin hizmetlerinden yararlanmak, bu talimatta öngörülen istisnalar haricinde doğrudan veya dolaylı olarak lisanssız hiçbir kişinin onlar ad ve hesabına kulüpler ile sözleşme müzakere etmesine veya menajerlik faaliyeti kapsamında değerlendirilebilecek işlemler yürütmesine izin vermemek,

c) Bir menajer ile herhangi bir sözleşmesel ilişkiye girmeden önce söz konusu menajerin hâlihazırda bu faaliyeti yürütebilecek şekilde lisanslı olduğunu, lisansının iptal edilmediğini ve askıda olmadığını kontrol etmek,

ç) Talep halinde TFF, UEFA ve FIFA' ya gerekli bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak vermek,

d) Menajerler ile yaptığı tüm sözleşmelere riayet etmek,

e) Yaptığı tüm profesyonel futbolcu sözleşmelerinde lisanslı bir menajerin o sözleşme kapsamında kendisine hizmet sunup sunmadığını açıkça belirtmek, söz konusu sözleşmede bir menajerin katılımı mevcutsa bu temsilcinin isim ve unvanının sözleşmede açıkça belirtilmesini temin etmek zorundadırlar.

(2) Yukarıdaki 1. fıkranın "b" bendinin ihlal eden futbolcular, lisanssız kişilere ödedikleri veya ödemeyi taahhüt ettikleri ücretin en az % 10'u kadar para cezası ile cezalandırılırlar. Her halükarda para cezasının miktarı bu talimatta belirlenen minimum tutarlardan az olamaz.

Madde 18 – Kulüplerin Hak ve Yükümlülükleri

Kulüpler,

a) Mevzuata, FIFA, UEFA ve TFF'nin statü ve talimatlarına, FIFA ve TFF'nin yetkili kurulları tarafından verilen tüm kararlara uymak, fahri veya ücretli görev yapan tüm görevlilerinin bunlara uymasını temin etmek,

b) Sadece lisanslı menajerlerin hizmetlerinden yararlanmak, bu talimatta öngörülen istisnalar haricinde doğrudan veya dolaylı olarak lisanssız hiçbir kişinin onlar ad ve hesabına kulüpler veya futbolcular ile sözleşme müzakere etmesine veya menajerlik faaliyeti kapsamında değerlendirilebilecek işlemler yürütmesine izin vermemek,

c) Yürüttükleri sözleşme müzakereleri sırasında karşı taraflarında bulunan futbolcular veya kulüplerin sadece lisanslı menajerler vasıtasıyla sözleşme müzakerelerinde bulunmasını sağlamak, lisansı bulunmayan kişilerin bu müzakerelere girmesine müsaade etmemek, lisanssız kişilerle doğrudan veya dolaylı hiçbir sözleşmesel ilişkiye girmemek,

ç) Bir menajer ile herhangi bir sözleşmesel ilişkiye girmeden önce söz konusu menajerin hâlihazırda bu faaliyeti yürütebilecek şekilde lisanslı olduğunu, lisansının iptal edilmediğini ve askıda olmadığını kontrol etmek,

d) Talep halinde TFF, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar ve FIFA'ya gerekli bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak vermek,

e) Yaptığı tüm profesyonel futbolcu sözleşmelerinde ve transfer anlaşmalarında lisanslı bir menajerin o sözleşme kapsamında kendisine hizmet sunup sunmadığını açıkça belirtmek, söz konusu sözleşmede bir menajerin kendisinin, futbolcunun veya başka bir kulübün nam ve hesabına müzakerelere katılımı mevcutsa bu menajerin isim ve unvanının sözleşmede açıkça belirtilmesini temin etmek,

f) Futbolcuyu, menajeri ile yaptığı sözleşmeye aykırı davranmaya teşvik etmemek, zorundadırlar.

Madde 19 – Menfaat Çatışmaları

(1) Menajerler, futbolcular ve kulüpler, menajerlik faaliyetleri sırasında her türlü menfaat çatışmasından kaçınmak veya bir menfaat çatışmasının söz konusu olabileceği ilişkilerden kaçınmak için gerekli çabayı sarf etmekle yükümlüdürler. Menajerler bir transfer sözleşmesi veya profesyonel futbolcu sözleşmesi müzakeresi sırasında karşı taraflarla veya onların menajerleri ile temsil, işbirliği veya herhangi bir ortak çıkar ilişkisi içerisinde bulunamazlar.

(2) Bununla birlikte, bir menajerin menajerlik faaliyeti ile ilgili olarak hizmet verdiği taraf dışında diğer taraflarla olan veya olası çıkar çatışmasını görüşmelere başlamadan önce yazılı olarak açıklaması ve tüm ilgili taraflardan menajerlik faaliyetini yapabilmesi hususunda yazılı açık onay alması halinde çıkar çatışması olmadığı varsayılır.

(3) Futbolcular ve kulüpler yukarıda 2. fıkarda öngörülen koşullar dahilinde bir işlem kapsamında aynı menajerin hizmetlerinden yararlanmak istemeleri halinde, söz konusu taraflar, ilgili görüşmelerin başlamasından önce yazılı açık onaylarını verecekler ve yazılı olarak hangi tarafın (futbolcu ve/veya kulüp) menajerin ücretlerinden sorumlu olacağını belirtmelidirler. Bu durumda, taraflar TFF'yi bilgilendirerek tüm yazılı belgeleri ibraz etmekle yükümlüdürler.

VII. CEZA HÜKÜMLERİ

Madde 20 – Genel Olarak

(1) İşbu talimat ile FIFA, UEFA veya TFF'nin sair mevzuatına aykırı hareket eden menajerler, futbolcular, kulüpler ve sair kişiler disiplin cezası ile cezalandırılmak üzere PFDK'ye sevk edilirler. PFDK kararlarına karşı sadece Tahkim Kurulu'na itiraz edilebilir.

(2) TFF'nin menajerlik faaliyetlerine ilişkin düzenlemelerinin ihlal edildiği şüphesiyle yürütülen soruşturmalar kapsamında soruşturma organları ve disiplin kurulları basın ve yayın organlarında çıkan haber, fotoğraf, video görüntüleri de dahil olmak üzere her türlü delilden yararlanabilir ve bu delilleri serbestçe takdir eder.

(3) Haklarında disiplin ihlali gerçekleştirdiklerine dair kuvvetli şüphe bulunan menajerler, futbolcular veya kulüpler yürütülen disiplin soruşturması ve yargılaması sırasında talimat hükümlerine uygun olarak hareket ettiklerini ispat ile mükellefirlir.

Madde 21 – Menajarlara İlişkin Ceza Hükümleri

İşbu talimat ile FIFA, UEFA veya TFF'nin sair mevzuatına ve imzaladıkları taahhünameye aykırı hareket eden menajerler hakkında:

- a) İhtar
- b) 35.000.-TL'den az olmamak üzere para cezası,
- c) Hak mahrumiyeti cezası,
- ç) Lisansın askıya alınması cezası,
- d) Lisansın iptali cezası, verilebilir.

Bu cezalara ihlalin ağırlığı, niteliği, tekrar durumu dikkate alınarak birlikte ya da ayrı ayrı hükmedilebilir.

Madde 22 - Futbolculara İlişkin Ceza Hükümleri

İşbu talimat ile FIFA, UEFA veya TFF'nin menajerlik faaliyetine ilişkin sair mevzuatına aykırı hareket eden futbolcular hakkında:

- a) İhtar
- b) Süper Lig futbolcuları için 35.000.-TL'den, TFF 1.Lig futbolcuları için 17.500-TL'den, TFF 2.Lig futbolcuları için 7.500- TL'den ve TFF 3.Lig futbolcuları için 3.500-TL'den az olmamak üzere para cezası,
- c) Hak mahrumiyeti cezası verilebilir.

Bu cezalara ihlalin ağırlığı, niteliği, tekrar durumu dikkate alınarak birlikte ya da ayrı ayrı hükmedilebilir.

Madde 23 - Kulüplere İlişkin Ceza Hükümleri

İşbu talimat ile FIFA, UEFA veya TFF'nin menajerlik faaliyetine ilişkin sair mevzuatına aykırı hareket eden kulüpler hakkında;

a) İhtar

b) Süper Lig İçin 75.000.-TL'den, TFF 1.Lig için 35.000.- TL.'den, TFF 2.Lig için 17.500.- TL.'den ve TFF 3.Lig i.in 7.500.- TL.'den az olmamak üzere para cezası,

c) Transfer yasağı cezası,

ç) Puan tenzili cezası,

d) Bir alt lige düşürme cezası verilebilir.

Bu cezalara ihlalin ağırlığı, niteliği, tekrar durumu dikkate alınarak birlikte ya da ayrı ayrı hükmedilebilir.

Madde 24 - Uyuşmazlıkların çözümü

İşbu talimat kapsamında sözleşmeden doğan uyuşmazlıklarla ilgili olarak taraflar, Uyuşmazlık Çözüm Kurulu'nun yetkisini kabul edip etmemekte serbesttirler. Uyuşmazlık Çözüm Kurulu kararlarına karşı Tahkim Kurulu'na başvurulabilir.

VIII. – SON HÜKÜMLER

Madde 25 – Atıflar

Bu talimatın yürürlüğü girmesi ile TFF Statüsü ve diğer talimat ve düzenlemelerinde "futbolcu temsilcilerine" yapılan atıflar "futbol menajerlerine" yapılmış sayılır.

Madde 26 – Talimat Kapsamında Olmayan Kişiler

Yaşı küçük bir futbolcu adına profesyonel futbolcu sözleşmesinin müzakeresine bizzat katılan yasal temsilciler için TFF'nin menajerlik faaliyetine ilişkin düzenlemeleri uygulanmaz.

Madde 27 – FIFA'ya Bildirim

TFF, menajernlere verilen her türlü disiplin cezasını yayınlar ve FIFA'ya bildirir. FIFA Disiplin Komitesi, yaptırımın FIFA Disiplin Talimatına uygun olarak dünya çapında uygulanmasına karar verebilir.

Madde 28– Yürürlük

TFF Yönetim Kurulu tarafından hazırlanarak 20.05.2015 tarih ve 60 sayılı Yönetim Kurulu toplantısında kabul edilen bu talimat bu talimat, TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde 09.06.2015 tarihinde ilan edilerek yürürlüğe girmiştir.

TFF Yönetim Kurulu'nun 28.07.2015 tarih ve 3 sayılı toplantısında aldığı karar ile bu talimatın 24. maddesinin değiştirilmesine, Ek-1'e yeni 13. maddenin ve dipnot eklenmesine, Ek-2'nin 5.maddesinin 3.paragrafının değiştirilmesine karar verilmiş olup, bu değişiklikler 01.08.2015 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

TFF Yönetim Kurulu'nun 19.01.2016 tarih ve 13 sayılı toplantısında aldığı karar ile bu talimatın 6.maddesine 4.fıkranın eklenmesine, 11.maddesinin 1.fikrasının değiştirilmesine, bu maddeye yeni 2. fıkra eklenmesine, devam eden fıkraların teselsül ettirilerek 3. ile 4.fıkraların değiştirilmesine, 13. maddesinin 7. fıkrasının değiştirilmesine, 14.maddesinin 7.fikrasının değiştirilmesine, EK-2'nin 6. maddesinin değiştirilmesine karar verilmiş olup, bu değişiklikler 21.01.2016 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

TFF Yönetim Kurulu'nun 04.08.2017 tarih ve 61 sayılı toplantısında aldığı karar ile bu talimatın 14. maddesinin 8.fikrasının, 16. maddesinin 2. fıkrasının, 17. maddesinin 2. fıkrasının, 21. 22. ve 23. Maddelerinin değiştirilmesine; 18. maddesinin 2. fıkrasının

ıkarılmasına karar verilmiş olup, bu değişiklikler 11.08.2017 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

TFF Yönetim Kurulu'nun 01.08.2018 tarih ve 92 sayılı toplantısında aldığı karar ile bu talimatın 11. maddesinin 3. fıkrasının çıkarılarak devam eden fıkraların teselsül ettirilmesine, teselsül ettirilen 3. fıkrada değişiklik yapılmasına karar verilmiş olup, bu değişiklikler 03.08.2018 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

TFF Yönetim Kurulu'nun 16.02.2019 tarih ve 109 sayılı toplantısında aldığı karar ile bu talimatın 24. maddesinin değiştirilmesine, EK-2'nin 5. maddesinin son fıkrasının çıkarılmasına, yeni 6. maddenin eklenmesine ve devam eden maddenin teselsül ettirilmesine karar verilmiş, bu değişiklikler 02.03.2019 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Madde 29 – Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

İşbu talimatın yürürlüğe girmesiyle, TFF Yönetim Kurulu'nun 09.06.2009 tarihli kararıyla kabul edilen ve 10.06.2009 tarihinde TFF'nin resmî internet sitesi olan www.tff.org adresinde ilan edilerek yürürlüğe giren Futbolcu Temsilcileri Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1

Bu talimatın yürürlüğünden önceki işlemler ile ilgili ihtilaflar, ihtilaflın çıktığı tarihte yürürlükte olan talimat hükümlerine göre czmlenir.

Geçici Madde 2

Bu talimatın yürürlüğe girmesiyle birlikte, bir nceki "Futbolcu Temsilciliği" lisans çıkarma sistemi yürürlükten kaldırılmış ve mevcut tüm futbolcu temsilciliği lisansları geçerliğini yitirmiş olup, bu lisanslar TFF'ye iade edileceklerdir.

Lisanslı futbolcu temsilcilerinin bu talimatın yürürlüğe girmesinden itibaren 30 gün içinde yazılı talepte bulunulması ve bu talimatta öngörülen diğer şartları taşımaları halinde, lisansları "Futbol Menajeri Lisansı" olarak tescil edilir ve bu talimatın yürürlüğe girmesinden önce futbolcular ve kulüplerle yapmış oldukları ve TFF'ye tescil edilmiş olan sözleşmeleri Menajerlik Sözleşmesi olarak kabul edilir ve sözleşme sürelerini sonuna kadar geçerliliğini sürdürür.

Futbol Menajerliği Taahhütnamesi

Adı:

Soyadı:

Doğum Tarihi:

Uyruğu:

İkamet Adresi:

Tel:

Faks:

E-posta:

1. Menajer olarak faaliyetlerimi sürdürürken, özellikle profesyonel futbolcu sözleşmesi görüşmelerine ilişkin olanlar dahil olmak üzere geçerli ulusal ve uluslararası kanunların zorunlu hükümlerine saygı duymayı ve bu hükümlere uygun hareket etmeyi ve ayrıca menajer olarak faaliyetlerimi sürdürürken FIFA, UEFA ve TFF'nin Statü ve talimatlarının şahsım nezdinde bağlayıcı olduğunu,

2. Şu anda FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar, TFF, herhangi bir lig oluşumu vb. ile kulüpler veya bunların herhangi bir kurulunda fahri veya ücretli olarak görevli bulunmadığımı, faal futbolculuk, teknik adamlık, antrenörlük yapmadığımı ve müsabaka görevlisi olmadığımı ve öngörülebilir gelecekte böyle bir pozisyona gelmeyeceğimi,

3. Kusursuz bir itibarım olduğunu beyan ediyor ve özellikle mali veya şiddete ilişkin bir suça yönelik olarak hakkımda herhangi bir ceza hükmü uygulanmadığını,

4. FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar, TFF ve herhangi bir lig oluşumu vb. ile sözleşmeden kaynaklı ve potansiyel bir çıkar çatışmasına yol açabilecek hiçbir ilişkim olmadığını, belirsizlik durumunda, ilgili her türlü sözleşmeyi ifşa ve ibraz edeceğimi, ayrıca menajer olarak faaliyetlerimle bağlantılı şekilde FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar, TFF ve herhangi bir lig oluşumu vb. ile sözleşmeden doğan böyle bir ilişkimin var olduğunu doğrudan veya dolaylı olarak ima etmekten men edildiğimi de,

5. Bir kulübün başka bir kulübe bir futbolcunun transferi ile bağlantılı olarak ödeyeceği transfer tazminatı, yetiştirme tazminatı veya dayanışma katkı payı gibi ödemeleri kabul etmeyeceğimi,

6. Yaşı küçük futbolcuların transferleri nedeniyle profesyonel futbolcu sözleşmesi ve/veya transfer anlaşmasının görüşmeleri yapılırken bir menajerin hizmetlerinden yararlanılsa bile bu hizmetlerden dolayı hiçbir taraftan ödeme kabul etmeyeceğimi ve 15

yaşını doldurmamış küçük futbolcular ile hiç bir şekilde sözleşme imzalamayacağımı ve bunlar adına menajerlik faaliyetinde bulunmayacağımı,

7. Futbol maçlarıyla bağlantılı olarak bahis, kumar, piyango ve benzer etkinlikler veya işlemlerle doğrudan veya dolaylı olarak yer almayacağımı ya da başka hiçbir şekilde ilgim bulunmayacağını, bu tür etkinlikleri veya işlemleri teşvik eden, temsilciliğini yapan, düzenleyen veya yürüten şirketlerde, işletmelerde, organizasyonlarda vs. doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir ilişki ve paydaşlığımın olmasının yasak olduğunu,

8. TFF'nin olarak verdiğim hizmetler için bir kulüp veya futbolcu tarafından tarafıma herhangi bir gerekçeyle yapılan her türlü ödemenin tüm ayrıntılarını edinmesine onay verdiğimi,

9. FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar, TFF ve herhangi bir lig oluşumu vb. yetkili mercilerinin yürüttükleri soruşturma kapsamında gerektiği hallerde menajer olarak gösterdiğim faaliyetlerle bağlantılı tüm sözleşmeleri, anlaşmaları ve kayıtları edinmelerine ve aynı şekilde, yukarıda adı geçen mercilerin, görüşmelerine katıldığım ve menajerlik faaliyetinden sorumlu olduğum işlemlerle ilgili olarak herhangi bir aktif rol oynayan diğer tüm taraflardan diğer ilgili belgeleri edinmesine onay verdiğimi,

10. TFF'nin yayınlama amacıyla menajerlik faaliyetime ilişkin her türlü veriyi elinde bulundurmasına ve kullanmasına onay verdiğimi,

11. TFF'nin hakkımda uygulanan disiplin yaptırımlarının ayrıntılarını yayınlamasına ve bunlar hakkında FIFA'yı bilgilendirmesine onay verdiğimi,

12. İşbu taahhünamenin, TFF'nin yetkili mercilerinde görev alan kişilerin ulaşımına açık olduğunu ve bu duruma onay verdiğimi,

13. TFF'nin yargı kurullarının görev ve yetkilerini kabul edip kararlarına uyacağımızı; bu kararlara karşı hiçbir idari ve adli yargıya, temyiz, tashihi karar, yargılamanın iadesi, kanun yararına bozma gibi kanun yollarına başvurmayacağımızı;

BEN, _____

(nın adı, soyadı)

ALTINDA İMZAM BULUNAN İŞBU BELGE İLE YUKARIDA SAYDIKLARIMI GERİ DÖNÜLEMEZ BİR BİÇİMDE BEYAN KABUL VE TAAHHÜT EDERİM:

İşbu taahhüdü, gerçekliği şu anda elimde mevcut bulunan bilgi ve belgelere dayanarak, iyi niyetimle yapıyor ve TFF'nin işbu taahhütte yer alan bilgileri doğrulamak için gerekli gördüğü denetimleri yapmaya hakkı olduğunu kabul ediyorum. Ayrıca işbu taahhüdü ibraz

etmekle, yukarıda bahsi geçen bilgilerde herhangi bir değişiklik olması halinde, TFF'ye derhal bildirimde bulunmayı beyan kabul ve taahhüt ederim.

(Yer ve Tarih) (İmza)

NOT:

Menajer tarafından imzalanan bu taahhütname, noter tarafından tasdik edilecektir.

Standart futbol menajerlik sözleşmesi

Taraflar

.....
.....
(Menajerin adı, soyadı, açık adresi)
..... (işbu sözleşmede bundan böyle Menajer
olarak anılacaktır)
ve
.....
.....

(Futbolcunun adı (ve varsa lakabı), soyadı, açık adresi ve doğum tarihi ya da kulübün adı ve açık adresi

..... (işbu sözleşmede bundan böyle duruma göre "futbolcu" veya "kulüp" olarak anılacaktır.)

Yaşı küçük futbolcunun yasal temsilcisinin adı, soyadı, açık adresi

.....

aşağıdaki maddelerden oluşan bir menajerlik sözleşmesi imzalamak hususunda anlaşmışlardır:

1) SÖZLEŞMENİN KAPSAMI VE HUKUKİ YAPISI

Taraflar menajerlik faaliyeti kapsamında aşağıda belirtilen edimlerin gerçekleştirilmesi için işbu(hizmet, danışmanlık, temsil veya yasal ilişkinin nevi) sözleşmesini imzalamışlardır.

Edimler:

.....

.....

2) SÜRE

İşbu sözleşme (toplam ay sayısı, en fazla 24) süre boyunca geçerli olacaktır.

Sözleşme.....(kesin tarih) tarihinde yürürlüğe girecek ve..... (kesin tarih) tarihinde sona erecektir.

3) ÜCRET

a) Temsil edilen futbolcu ise;

Menajer, kendisi tarafından müzakereleri gerçekleştirilmiş olan profesyonel futbolcu sözleşmeleri dolayısıyla futbolcunun hak edeceği yıllık taban brüt gelirin % ... tutarında komisyon alacaktır. Söz konusu komisyon aşağıdaki şekilde ödenecektir.

Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin başlangıcında götürü usulü bir ödeme: ()

Her bir sözleşme yılının bitiminde yıllık ödemeler: ()

(uygun olanı işaretleyiniz)

Temsil edilen yaşı küçük futbolcu ise her hangi bir şekilde komisyon veya ücret hakkı doğmaz

b) Temsil edilen kulüp ise;

Menajer, bir defada (kesin tutar ve kur) komisyon alacaktır.

Menajer komisyonunu, aşağıda belirtilen vade tarihlerinde ... taksitte alacaktır.

.....(vade tarihi)..... (taksitin kesin tutar ve kur)

Menajerin yaşı küçük bir futbolcunun transferi nedeni ile temsil ettiği kulüpten her hangi bir şekilde komisyon veya ücret talep etme hakkı doğmaz.

3) MÜNHASIRLIK

Taraflar iş bu sözleşme ile menajere tanınan hakkın

Münhasır olduğunu ()

Münhasır olmadığını ()

(uygun olanı işaretleyiniz)

karşılıklı olarak kabul ve taahhüt etmiştir.

4) DİĞER ANLAŞMALAR

Futbol menajerliğine ilişkin tüm sair anlaşmalar, işbu sözleşmeye eklenecek ve sözleşme ile birlikte ilgili Federasyona ibraz edilecektir.

5) ZORUNLU MEVZUAT

Taraflar, FIFA'nın, konfederasyonların ve ilgili federasyonların statülerine, talimatlarına, direktiflerine ve yetkili organlarının kararlarına; federasyonun bulunduğu ülkede geçerli olan çalışma mevzuatına ve sair yasal mevzuata ve uluslararası hukuka ve anlaşmalara bağlı kalacaklarını kabul ve taahhüt ederler.

Taraflar, FIFA Aracılarla Çalışma Talimatı ve TFF Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatı hükümleri uyarınca menajerlik faaliyeti kapsamında her türlü bilgi ve belgeyi TFF, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar ve FIFA'nın yetkili mercilerine ifşa, ibraz ve yayınlanmasını onay verirler ve kabul ederler.

6) UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ:

Taraflar, işbu sözleşmeden doğan her türlü uyuşmazlığın çözümünde, ... yetkisini kabul etmişlerdir.

Not: Taraflar; aralarındaki futbolla ilgili her türlü sözleşmeden doğan ihtilafların çözümü için TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu'nun yetkisini kabul edip etmemekte serbestirler. Uyuşmazlık Çözüm Kurulu Hakem Heyeti tarafından verilen kararlar, Tahkim Kurulu'na itiraz edilmemesi ya da itiraz üzerine verilen Tahkim Kurulu kararı ile kesinleşir.

7) NİHAİ HUSUSLAR

İşbu sözleşme asgari iki nüsha olarak düzenlenmiştir. Sözleşmenin bir nüshasının imza tarihinden itibaren 30 gün içinde TFF'ye ibrazı zorunludur.

Yer

ve

Tarih:.....

Futbol Menajeri : Futbolcu / Kulüp :

.....

(imza) (imza)

Yaşı küçük futbolcu yasal temsilci/temsilcileri

.....

(imza)

Sözleşmenin teslim alındığına dair onay:

Yer ve Tarih :

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Serdar ELMAS
Yabancı Dil : İngilizce
Doğum Yeri ve Yılı : Yeşilhisar/1987
E-Posta : serdarelmas07@gmail.com

Eğitim ve Mesleki Geçmişi:

- 2005, Kara Kuvvetleri Astsubay Meslek Yüksek Okulu
- 2013, Anadolu Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme
- 2005, Muvazzaf Astsubay, Türk Silahlı Kuvvetleri, Kara Kuvvetleri Komutanlığı
- 2007, Profesyonel Atlet, Türk Silahlı Kuvvetleri, Karagücü
- 2007, Milli Atlet, Türk Silahlı Kuvvetleri, Türk Silahlı Kuvvetleri Milli Takımı
- 2018, Memur, Karaman Belediyesi, Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü

Yayınları ve/veya Bilimsel/Sanatsal Faaliyetleri:

- Şimşek, K.Y. ve Elmas, S. (2018). Ham Mevlana'dan Türk Dilinin Başkentine; Karaman. Uluslararası Rekreasyon ve Spor Yönetimi Kongresi, Muğla.
- Köse, H. ve Elmas, S. (2018). Yeşil Sahada Kaybolanlar; Futbolda Başarıya Sporcudaki Kaygı Düzeyinin ve Antrenör Etkisinin Değerlendirilmesi. Uluslararası Rekreasyon ve Spor Yönetimi Kongresi, Muğla.
- Çelik, V.O., Maraşlı, Y., İşgören, Y. ve Elmas, S. (2018). Widen Your Facilities: Turkish Airlines Euroleague'de Mücadele Eden Türk Takımlarının Salonları Üzerine Bir Araştırma. Uluslararası Beden Eğitimi, Spor, Rekreasyon ve Dans Kongresi, İstanbul; Nişantaşı Üniversitesi.
- Celik, V.O., Maraşlı, Y., Elmas, S. ve İşgören, Y.D. (2019). Türk Hava Yolları Avrupa Liginde Mücadele Eden Türk Basketbol Takımlarının Salonları Üzerinde Bir Araştırma. Research in Sports Science, 9(2), 45-53.